

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

LESKOVA DOLINA

(2024–2033)

Štev.: 05 – 24/24

OSNUTEK

KAZALO

KAZALO	II
KAZALO PREGLEDNIC	V
GRAFIKONI	IX
SLIKE	X
KARTE	X
PREGLEDNICE V PRILOGAH	X
POVZETEK	XI
0 UVOD.....	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief	5
1.1.3 Podnebne značilnosti	5
1.1.4 Hidrološke razmere	6
1.1.5 Matična podlaga in tla	6
1.1.5.1 Matična podlaga	6
1.1.5.2 Tla	6
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	6
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	9
1.1.8 Živalski svet	12
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	15
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	15
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	16
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	16
1.5.1 Lovstvo	16
1.5.2 Kmetijstvo	18
1.5.3 Poselitev	18
1.5.4 Infrastruktura	18
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	18
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	18
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	19
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	19
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	20
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV	21
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE GOZDOV	36
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE GOZDOV	42
3 OPIS STANJA GOZDOV	43
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	43
3.2 LESNA ZALOGA	45
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge	47
3.2.2 Način ugotavljanja tarif	48
3.3 PRIRASTEK	49
3.3.1 Način ugotavljanja prirastka	49
3.4 RAZVOJNE FAZE OZIROMA ZGRADBE SESTOJEV	50
3.5 TIPI SESTOJEV	52
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	53
3.7 KAKOVOST DREVJA	53
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	54
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	54
3.10 ODMRLO DREVJE	56

VSEBINA

4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	58
4.1	OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE	58
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU.....	64
4.2.1	Posek	64
4.2.1.1	Posek po RGR in primerjava z načrtovanim	65
4.2.1.2	Posek po vrstah sečenj	67
4.2.1.3	Posek po skupinah drevesnih vrst	68
4.2.1.4	Posek po debelinskih razredih	68
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	69
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic.....	70
4.2.4	Opravljenjena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	70
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 – 2023.....	70
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014 – 2023	71
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV.....	72
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDov	72
5.1.1	Površina.....	72
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek.....	72
5.1.3	Kontrolni izračun lesne zaloge.....	74
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	75
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	75
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov.....	76
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	77
6.1	SPLOŠNI CILJI.....	77
6.2	USMERITVE	78
6.2.1	Splošne usmeritve	78
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	80
6.2.2.1	Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov	80
6.2.2.2	Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov	85
6.2.2.3	Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov	90
6.2.2.4	Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov	91
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	91
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	92
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.....	92
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	92
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	93
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	97
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	98
6.3	UKREPI	99
6.3.1	Možni posek.....	99
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	101
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali.....	103
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	103
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	103
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	104
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE LESKOVA DOLINA .	105
9	RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI	107
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNO GOJITVENIH RAZREDOV	107
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	109
9.2.1	RGR Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65).....	109
9.2.1.1	Stanje gozdov v RGR 65	110
9.2.1.1.1	Rastišče v RGR 65	110
9.2.1.1.2	Stanje sestojev v RGR 65.....	110
9.2.1.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	112

VSEBINA

9.2.1.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 65	113
9.2.1.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 65.....	113
9.2.1.3.2	Drevesna sestava v RGR 65	113
9.2.1.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 65	114
9.2.1.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 65	114
9.2.1.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 65	114
9.2.1.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 65	114
9.2.1.4.3	Ukrepi v RGR 65	114
9.2.2	<i>RGR Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov (69)</i>	115
9.2.2.1	Stanje gozdov v RGR 69	116
9.2.2.1.1	Rastišče v RGR 69	116
9.2.2.1.2	Stanje sestojev v RGR 69.....	116
9.2.2.2	Analiza preteklega gospodarjenja	118
9.2.2.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 69	118
9.2.2.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 69.....	118
9.2.2.3.2	Drevesna sestava v RGR 69	119
9.2.2.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 69	119
9.2.2.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 69	119
9.2.2.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 69	119
9.2.2.4.3	Ukrepi v RGR 71	119
9.2.3	<i>RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi (103)</i>	120
9.2.3.1	Stanje gozdov v RGR 103	121
9.2.3.1.1	Rastišče v RGR 103	121
9.2.3.1.2	Stanje sestojev v RGR 103.....	121
9.2.3.2	Analiza preteklega gospodarjenja	123
9.2.3.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 103	124
9.2.3.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 103.....	124
9.2.3.3.2	Drevesna sestava v RGR 103	124
9.2.3.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 103	125
9.2.3.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 103	127
9.2.3.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 103	127
9.2.3.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 103	127
9.2.3.4.3	Ukrepi v RGR 103	128
9.2.4	<i>RGR Dinarsko jelovo bukovje z gozdnim planinščkom – mešani gozdovi (112)</i>	130
9.2.4.1	Stanje gozdov v RGR 112	131
9.2.4.1.1	Rastišče v RGR 112	131
9.2.4.1.2	Stanje sestojev v RGR 112.....	131
9.2.4.2	Analiza preteklega gospodarjenja	133
9.2.4.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 112	134
9.2.4.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 112.....	134
9.2.4.3.2	Drevesna sestava v RGR 112	134
9.2.4.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 112	135
9.2.4.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 112	137
9.2.4.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 112	137
9.2.4.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 112	137
9.2.4.4.3	Ukrepi v RGR 112	138
9.2.5	<i>RGR Dinarsko zgornjegorsko bukovje z platanolistno zlatico – boljše lege (121)</i>	140
9.2.5.1	Stanje gozdov v RGR 121	141
9.2.5.1.1	Rastišče v RGR 121	141
9.2.5.1.2	Stanje sestojev v RGR 121.....	141
9.2.5.2	Analiza preteklega gospodarjenja	143
9.2.5.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 121	144
9.2.5.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 121.....	144
9.2.5.3.2	Drevesna sestava v RGR 121	144
9.2.5.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 121	145
9.2.5.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 121	147
9.2.5.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 121	147
9.2.5.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 121	147
9.2.5.4.3	Ukrepi v RGR 121	148

VSEBINA

9.2.6	RGR Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem – mešani in raznomerni gozdovi (407)	150
9.2.6.1	Stanje gozdov v RGR 407	151
9.2.6.1.1	Rastišče v RGR 407	151
9.2.6.1.2	Stanje sestojev v RGR 407	151
9.2.6.2	Analiza preteklega gospodarjenja	154
9.2.6.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 407	155
9.2.6.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 407	155
9.2.6.3.2	Drevesna sestava v RGR 407	155
9.2.6.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 407	156
9.2.6.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 407	158
9.2.6.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 407	158
9.2.6.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 407	158
9.2.6.4.3	Ukrepi v RGR 407	159
9.2.7	RGR Dinarsko jelovo bukovje gozdovi s spomladansko torilnico – mešani in raznomerni gozdovi (504)	161
9.2.7.1	Stanje gozdov v RGR 504	162
9.2.7.1.1	Rastišče v RGR 504	162
9.2.7.1.2	Stanje sestojev v RGR 504	162
9.2.7.2	Analiza preteklega gospodarjenja	165
9.2.7.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 504	165
9.2.7.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 504	165
9.2.7.3.2	Drevesna sestava v RGR 504	166
9.2.7.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 504	167
9.2.7.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 504	169
9.2.7.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 504	169
9.2.7.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 504	169
9.2.7.4.3	Ukrepi v RGR 504	170
10	PROSTORSKI DEL NAČRTA	172
10.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	172
10.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	174
10.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	178
10.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	180
10.5	GOZDOVI ZA SANACIJO	182
10.6	OBMOČJA GOZDOV	182
10.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	186
10.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	188
10.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	190
11	LITERATURA	191
12	NAČRT SO IZDELALI	193
13	PRILOGE	194

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP	XI
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG	XI
Površina gojitvenih del – NGDL	XII
Površina funkcij gozdov – D – F	XII
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah v GGE Leskova dolina	3
Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	7
Preglednica 3: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Leskova dolina (vir: digitalizacija)	7
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež GRT v GGE Leskova dolina	9
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Leskova dolina	14
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina	15
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Leskova dolina (potencialne vrste spravila)	15

VSEBINA

Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Leskova dolina	15
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč v GGE Leskova dolina.....	16
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Leskova dolina	20
Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Leskova dolina	23
Preglednica 15/N: Območja Natura 2000.....	24
Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi.....	25
Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste	27
Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Leskova dolina	39
Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Leskova dolina	39
Preglednica 20: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Leskova dolina	40
Preglednica 21/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR v GGE Leskova dolina.....	43
Preglednica 22/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah	44
Preglednica 23: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Leskova dolina	45
Preglednica 24/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Leskova dolina.....	45
Preglednica 25/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina.....	46
Preglednica 26: Vrast v GGE Leskova dolina v obdobju 2014-2023	46
Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Leskova dolina	47
Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Leskova dolina	49
Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina	49
Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev	50
Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah.....	51
Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Leskova dolina	51
Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Leskova dolina.....	52
Preglednica 35/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Leskova dolina	53
Preglednica 36/K: Kakovost drevja v GGE Leskova dolina	53
Preglednica 37/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Leskova dolina	54
Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2020	54
Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik ..	54
Preglednica 40: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik.....	55
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE Leskova	56
Preglednica 42: Odmrlo in trhlo drevje po drevesnih vrstah	57
Preglednica 44: Posek v GGE Leskova dolina v obdobju 1912 - 2023 v bruto m3	61
Preglednica 45/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	64
Preglednica 46/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2004 do 2013 v GGE Leskova dolina.....	65
Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2014 do 2023 v GGE Leskova dolina.....	66
Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina	67
Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina.....	67
Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Leskova dolina	68
Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	68
Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Leskova dolina	69
Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2014-2023 v GGE Leskova dolina po namenu .	70
Preglednica 54: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1954-2024 v GGE Leskova dolina	72
Preglednica 55/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Leskova dolina v obdobju 1954-2023	72
Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1954 - 2023 v GGE Leskova dolina.....	73
Preglednica 57: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Leskova dolina	73
Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Leskova dolina.....	74
Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Leskova dolina – sečnja po SVP...	74

VSEBINA

Preglednica 60/D-SM: Delež razvojnih faz oz. zgradb v GGE Leskova dolina in primerjava z modelnim stanjem	75
Preglednica 61: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za razmerne sestoje v GGE Leskova dolina	76
Preglednica 62: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Leskova dolina.....	99
Preglednica 63: Možni posek po RGR v GGE Leskova dolina	99
Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m ³) v GGE Leskova dolina.....	100
Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³) v GGE Leskova dolina.....	100
Preglednica 66: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Leskova dolina.....	101
Preglednica 67/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Leskova dolina	101
Preglednica 68/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	102
Preglednica 69/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €).....	105
Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Leskova dolina.....	106
Preglednica 71: RGR v GGE Leskova dolina in povezava z območnimi RGR.....	107
Preglednica 72/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Leskova dolina.....	107
Preglednica 73/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 65	110
Preglednica 74/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 65.....	110
Preglednica 75/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 65.....	110
Preglednica 76/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65	111
Preglednica 77/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 65.....	111
Preglednica 78/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 65	112
Preglednica 79/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65.....	112
Preglednica 80/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 65 v obdobju 2004–2033	113
Preglednica 81/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1994–2033	113
Preglednica 86/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 69	116
Preglednica 87/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 69.....	116
Preglednica 88/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 69.....	117
Preglednica 89/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 69	117
Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 69.....	117
Preglednica 93/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 69 v obdobju 2003–2032	118
Preglednica 94/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004–2033	119
Preglednica 96/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 71	119
Preglednica 99/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 103	121
Preglednica 100/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 103.....	121
Preglednica 101/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 103.....	122
Preglednica 102/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 103	122
Preglednica 103/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 103.....	123
Preglednica 104/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 103	123
Preglednica 105/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103.....	124
Preglednica 106/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 103 v obdobju 2003–2033	124
Preglednica 107/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033	124
Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 103 in primerjava z modelnim stanjem	125
Preglednica 109: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 103	126
Preglednica 110/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 103	128
Preglednica 111/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 103	128
Preglednica 112/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103	129
Preglednica 113/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 112	131

VSEBINA

Preglednica 114/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 117	131
Preglednica 115/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 112	132
Preglednica 116/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 112	132
Preglednica 117/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 112	132
Preglednica 118/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 112	133
Preglednica 119/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112	134
Preglednica 120/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 112 v obdobju 1974–2033	134
Preglednica 121/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033	134
Preglednica 122/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 112 in primerjava z modelnim stanjem	135
Preglednica 123: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 112	136
Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 112	138
Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 112	138
Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 112	139
Preglednica 127/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 121	141
Preglednica 128/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 121	141
Preglednica 129/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 121	141
Preglednica 130/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 121	142
Preglednica 131/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 121	142
Preglednica 132/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 121	143
Preglednica 133/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121	143
Preglednica 134/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 121 v obdobju 1964–2033	144
Preglednica 135/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033	144
Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 121 in primerjava z modelnim stanjem	145
Preglednica 137: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 121	146
Preglednica 138/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 121	148
Preglednica 139/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 121	148
Preglednica 140/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 121	149
Preglednica 140/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 407	151
Preglednica 141/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 407	151
Preglednica 142/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 407	152
Preglednica 143/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 407	152
Preglednica 144/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 407	153
Preglednica 145/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 407	154
Preglednica 146/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407	154
Preglednica 147/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 407 v obdobju 1964 – 2033	155
Preglednica 148/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033	155
Preglednica 149/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 407 in primerjava z modelnim stanjem	156
Preglednica 150: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 407	157
Preglednica 151/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 407	159
Preglednica 152/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 407	159
Preglednica 153/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 407	160
Preglednica 154/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 504	162
Preglednica 155/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 504	162
Preglednica 156/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 504	163
Preglednica 157/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 504	163
Preglednica 158/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504	164

VSEBINA

Preglednica 159/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504	165
Preglednica 160/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504	165
Preglednica 161/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 504 v obdobju 1964–2033	165
Preglednica 162/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033	166
Preglednica 163/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 504 in primerjava z modelnim stanjem	167
Preglednica 164: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 504	168
Preglednica 165/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 504	170
Preglednica 166/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 504	170
Preglednica 167/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 504	171
Preglednica 168: Stanje gozdnih površin	172
Preglednica 169: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	172
Preglednica 170: Večfunkcionalna območja	178
Preglednica 171: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	178
Preglednica 172: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	180
Preglednica 173: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	182
Preglednica 174: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	184

GRAFIKONI

Grafikon 1: Dinamika sečenj za obdobje 1912 do 2023 za GGE Leskova dolina	63
Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja	69
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah	75
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v GGE Leskova dolina	76
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah	125
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 103	126
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 112	135
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 112	136
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 121	145
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 121	146
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma	156
zgradbah sestojev v RGR 407	156
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 407	157
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma	167
zgradbah sestojev v RGR 504	167
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 504	168

SLIKE

Slika 1: Revir Leskova dolina (pogled proti Loški dolini, na levo Pleče)	3
Slika 2: Obora – projekt Life lynx.....	12
Slika 3: Krmišče na Bičkih lazih.....	16
Slika 4: Lisica na Šetinovem lazu.....	22
Slika 5: Klopca na Gašperjevem hribu	37
Slika 6: Italijanski vojaški objekti na Mezelišču (odsek 24015a)	40
Slika 7: Odlično pomlajevanje jelke znotraj ograje, odsek 24039a).....	56
Slika 8: RGR 65 (Varovalni gozdovi ob glavni vojaški cesti proti Sežanjam).....	109
Slika 9: RGR 69 (Pogled na gozdni rezervat pod Snežnikom)	115
Slika 10: RGR 103 (Praprotna Draga).....	120
Slika 11: RGR 112 (jelovi sestoji v odseku 24024)	130
Slika 12: RGR 121 (bukovi sestoji, odd. 24045)	140
Slika 13: RGR 407 (jelovo-bukovi gozdovi nad Lepim dolom, odsek 24005e)	150
Slika 14: RGR 504 (Opustošeni raznomerni gozd v odseku 24036a)	161

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	4
Karta 2: Krajinski tipi.....	8
Karta 3: Pregledna karta lovišč	17
Karta 4: Stanje in razvoj gozdnih površin	173
Karta 5: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.....	175
Karta 6: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami.....	177
Karta 7: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom	179
Karta 8: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi	181
Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	183
Karta 10: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	185
Karta 11: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	187
Karta 12: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	189
Karta 13: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev	190

Karte v prilogah (prostorski del):

Karta 1 Stanje in razvoj gozdnih površin	v prilogi
--	-----------

Karte v prilogah (kartni del):

Karta 2 Karta tipov drevesne sestave gozdov	v prilogi
Karta 3 Karta rastišč	v prilogi
Karta 4 Karta kategorij gozdov	v prilogi
Karta 5 Karta rastiščnogojitvenih razredov	v prilogi
Karta 6 Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst	v prilogi
Karta 7 Karta funkcij gozdov	dostopno na pregledovalniku ZGS
Karta 8 Karta ukrepov	v prilogi
Karta 9 Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del	v prilogi
Karta 11 Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila	v prilogi
Karta 12 Karta požarne ogroženosti gozdov	v prilogi

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Ostale priloge: Seznam tarif po odsekih, Seznam prirastnih nizov po RGR, Pregled jam

Obrazec E4: Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	3.067,47	0,00	3.067,47
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	2.738,91	199,3	148,0	347,3	4,00	2,43	6,43	25,3	21,9	23,9	129,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	317,08	25,2	165,6	190,9	0,60	4,21	4,81				
Varovalni gozdovi	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	3.067,47	180,8	150,1	331,0	3,64	2,62	6,26	24,9	19,3	22,4	118,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.738,91	199,3	148,0	347,3	4,00	2,43	6,43	25,3	21,9	23,9	129,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	317,08	25,2	165,6	190,9	0,60	4,21	4,81				
Varovalni gozdovi	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	3.067,47	180,8	150,1	331,0	3,64	2,62	6,26	24,9	19,3	22,4	118,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0

POVZETEK

Površina gojitvenih del – NGDL

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	0,00	47,45	0,00	47,45
Priprava tal	ha	0,00	12,11	0,00	12,11
Sadnja	ha	0,00	12,11	0,00	12,11
Obžetev	ha	0,00	44,12	0,00	44,12
Nega mladja	ha	0,00	12,77	0,00	12,77
Nega gošče	ha	0,00	401,23	0,00	401,23
Nega letvenjaka	ha	0,00	286,79	0,00	286,79
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,00	34,07	0,00	34,07
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	125,17	0,00	125,17
Zaščita s premazom	ha	0,00	50,62	0,00	50,62
Zaščita mladja z ograjo	m	0,00	800	0,00	800
Vzdrževanje zaščitne ograje	m	0,00	12.700	0,00	12.700
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	320,24	0,00	320,24
Vzdrževanje vodnih površin	kos	0,00	84	0,00	84
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	2.018	0,00	2.018

Površina funkcij gozdov – D – F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
F. varovanja g. zemljišč in sestojev	564,68	18,1	18,4	569,89	18,3	18,6	1.982,11	63,6	64,6	3.116,57
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	3.116,71	100,0	101,6	0,00	0,0	0,0	3.116,57
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	741,17	23,8	24,2	2.375,56	76,2	77,4	0,00	0,0	0,0	3.116,57
Klimatska funkcija	30,39	1,0	1,0	469,90	15,1	15,3	2.616,43	83,9	85,3	3.116,57
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,57	100,0	100,0	3.116,57
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	12,00	0,4	0,4	3.104,57	99,6	100,0	3.116,57
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,57	100,0	100,0	3.116,57
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,71	100,0	10,00	3.116,57
Raziskovalna funkcija	342,22	100,0	11,2							342,22
Funkcija varovanja naravnih vrednot	337,57	84,1	11,0	63,98	15,9	2,4				401,55
Funkcija varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	8,54	100,0	0,3				8,54
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	12,00	100,0	0,4				12,00
Lesnoproizvodna funkcija	2.729,06	100,0	88,6	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.729,06
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih	104,57	62,7	3,4	62,14	37,3	2,0				166,71
Lovnogospodarska funkcija	168,01	6,1	5,5							2.738,91

Opomba: lesnoproizvodna funkcija je na 338,41 ha gozdov poudarjena na stopnji 0.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 951,54 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij je 2.867,65 ha.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij, je 342,22 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij je 75,94 ha.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij, je 2.729,06 ha.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota (dalje GGE) Leskova dolina se nahaja na severnem delu masiva Snežnik, ki zajema območje med dolinama Babno polje in Loška dolina na severu ter reko Reko na jugu. Proti zahodu se nadaljuje v masiv Javornikov, proti vzhodu pa v masiv Gorskega kotarja. Sama enota se razprostira od gorskega vrha Snežnik proti severu.

Pričujoči gozdnogospodarski načrt (dalje GGN) te enote je že trinajsti po vrsti. Prvi načrt tega območja sega v leto 1891. Takrat so bila opravljena kartografska in geometrijska dela. Lesno zalogo so ocenili na podlagi primerjalnih ploskev, določen pa je bil tudi etat. Ta načrt ni ohranjen, nekaj podatkov iz tega obdobja pa je zaslediti v načrtu iz leta 1912. Ravno ta, pa je prvi ohranjeni načrt in od tu dalje so ohranjeni tudi vsi podatki o posekani lesni masi. Prva revizija načrta za enoto Leskova dolina je bila izvedena v letu 1901, naslednja v omenjenem letu 1912, potem pa so si sledile v letih 1924, 1936, 1954, 1964, 1974, 1984, 1994 in 2004. Od leta 1994 dalje se podatke pridobiva na stalnih vzorčnih ploskvah, pred tem pa se jih je ugotavljalo z Bitterlichovo metodo. Načrt, ki predstavlja enajsto revizijo, vsebuje analizo podatkov V GGE Leskova dolina, kjer je zajeto stanje gozdov, podatke iz dosedanjih gozdnogospodarskih načrtov ter evidence o gospodarjenju z gozdovi.

Načrt obsega splošni opis GGE, opis funkcij gozdov, opis stanja gozdov, analizo preteklega gospodarjenja, načrtovane cilje, usmeritve in ukrepe ter ekonomsko presojo. Opisano je tudi stanje ter cilji, usmeritve in ukrepi po rastiščno gojitvenih razredih. V načrtu so dodane še priloge in prostorski del.

Pravna podlaga za izdelavo gozdnogospodarskega načrta so Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 110/07, 106/10, 63/13 in 17/14), Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, 2023 ter Gozdnogospodarski načrt GGO Postojna 2021-2030. Na osnovi teh zakonskih in podzakonskih aktov je bil izdelan osnovni vzorec GGN GGE. V skladu z vzorcem GGN GGE smo izdelali tudi kartni in prostorski del GGN GGE Leskova dolina. Karta območja gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek ni izdelana, ker takih gozdov na območju GGE ni. Na podlagi 55.člena Pravilnika se evidence poseka in gojitvenih del vodijo v elektronski obliki v Gozdarskem informacijskem sistemu.

Dela za zadnjo revizijo načrta so bila izvedena v letu 2023 in 2024. Mej odsekov, oddelkov in GGO se je obnovilo v minimalnem obsegu (realiziranih 40 %). V letu 2023 so bile opravljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in opravljeni opisi sestojev. Slednji so bili opravljeni na DOF-ih, narejenih na podlagi ortofoto posnetkov, posnetih v letu 2017 in 2021. Kabinetna dela so bila opravljena v letih 2023 in 2024. V času med 1. 3. in 31. 5. 2023 so se zbirale pobude in predlogi zainteresirane javnosti za sestavo tega GGN GGE, vendar ni bila podana nobena pobuda ali predlog za konkretni GGN GGE. Pri izdelavi GGN GGE Leskova dolina je bila upoštevana pobuda družbe SiDG, ki upravlja z državnimi gozdovi (aktivno gospodarjenje s pomlajenimi površinami ter negovalna dela in dela za obnovo gozdov – sadnja). Osnutek tega GGN GGE je določil strokovni svet OE Postojna na svoji seji 23. 5. 2024.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Ljubljana julij, 2023 in Kulturnovarstvenimi smernicami, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, dne 3.11.2023.

Gozdnogospodarski načrt je skladno s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 opredeljen v Prilogi D kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

- SI3000231 Javorniki-Snežnik SCI,
- SI5000002 Snežnik-Pivka SPA.

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
RGR	rastiščno gojitveni razred
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo
NV	naravna vrednota
KD	kulturna dediščina
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
K.o.	katastrska občina
ZGS	Zavod za gozdove Republike Slovenije
CE	centralna enota
OE	območna enota
KE	krajevna enota
SiDG	Slovenski državni gozdovi - družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
SVP	stalne vzorčne ploskve
LZ	lesna zaloga
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
DOF	digitalni ortofoto posnetek
ZKN	Zemljiško knjižni načrt
N2K	Natura 2000
EPO	Ekološko pomembno območje
PVO	Posebno varstveno območje

Fotografije v načrtu so bile posnete v letu 2023. Avtor fotografij je Jurij Rebec.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Slika 1: Revir Leskova dolina (pogled proti Loški dolini, na levo Pleče)

GGE Leskova dolina leži v južnem delu postojnskega GGO, na vzhodni meji območja. Zajema osrednji in severni del kraškega masiva Snežnik.

GGE Leskova dolina leži v celoti na teritoriju občine Loška dolina, ki spada pod Upravno enoto Cerknica. Površina gozdov je 3.003,12 ha. Skupna površina GGE Leskova dolina znaša 3.053,80 ha.

GGE Leskova dolina meji na severovzhodu in vzhodu z GGE Snežnik, na jugovzhodu z Republiko Hrvaško, na jugu z GGE Gomance, na jugozahodu z GGE Okroglina, na zahodu z GGE Mašun in na severozahodu z GGE Jurjeva dolina.

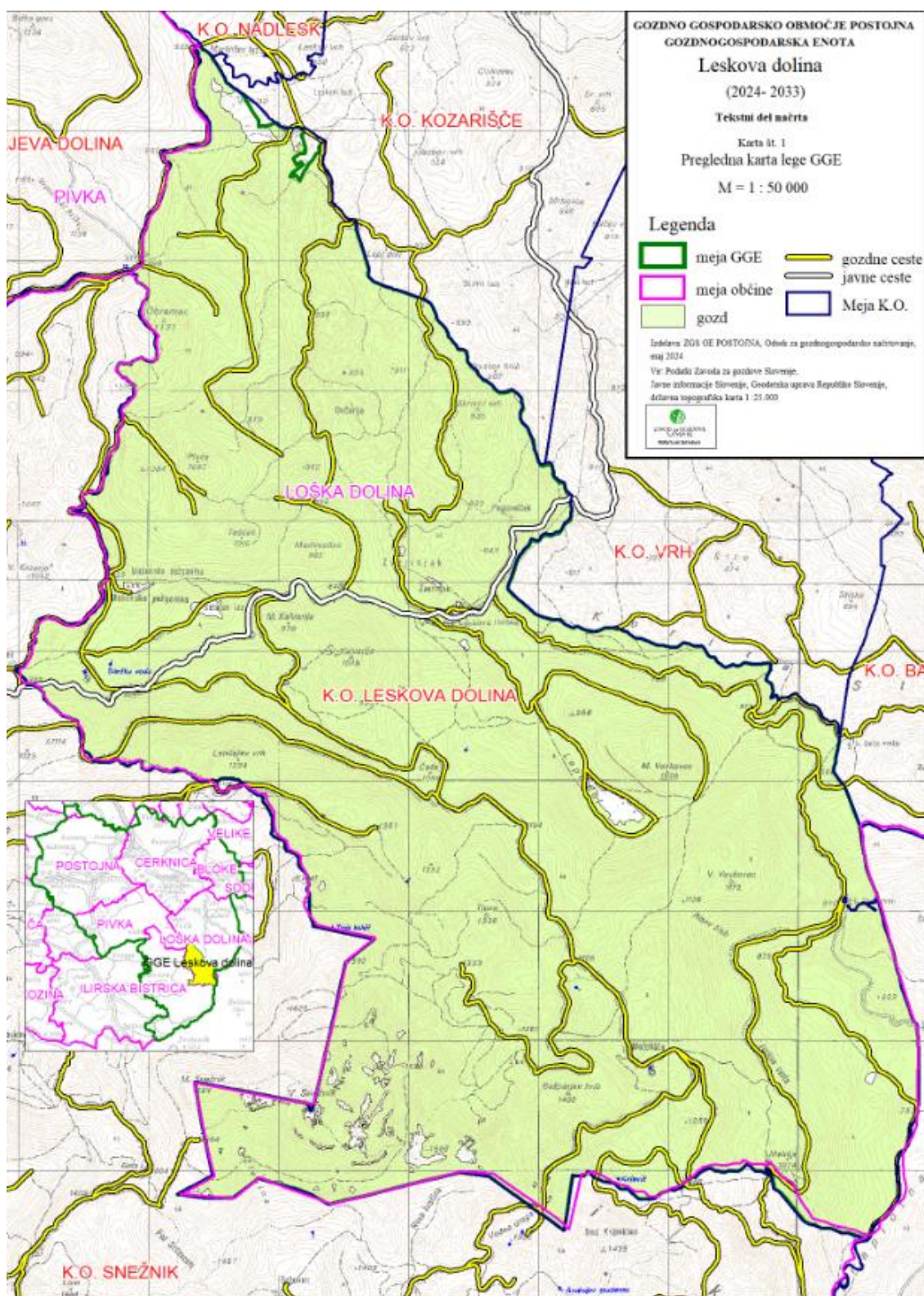
V GGE Leskova dolina je samo ena katastrska občina: Leskova dolina.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah v GGE Leskova dolina

Občina	Šifra k.o.	Ime k.o.	Površina k.o. v GGE	Površina gozdov	Opomba
Loška dolina	2705	Leskova dolina	3.116,57	3.067,47	-
Skupaj			3.116,57	3.067,47	-

*Opomba: Črka v stolpcu šifre k.o. pomeni šifro k.o. s katero so šifrirani oddelki in odseki znotraj k.o.
Če gozdnogospodarska enota ne zajema cele k.o., se pod opombo vpiše tisti del k.o., ki leži v gge.*

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Gozdovi GGE Leskova dolina se raztezajo severno in vzhodno od gorskega vrha Snežnik.

Območje GGE Leskova dolina predstavlja razgiban kraški teren, z množtvom vrhov in velikim številom vrtač. V jugozahodnem delu enote se dviga najvišji nealpski vrh v Sloveniji, Veliki Snežnik (1.797 m). V rušju pod njim je relief zelo pester, polno je prepadnih sten. Pod vrhom Snežnika se nahajajo še drugi zelo visoki vrhovi: Mali Snežnik (1.694 m), Gašperjev hrib (1.402 m), Tjura (1.336 m) in Lenčajev vrh (1.234 m). Pod Glavno vojaško cesto so vrhovi že nekoliko nižji: Veliki Vavkovec (1.176 m), Mali Vavkovec (1.069 m) in Velika Kalvarija (1.075 m). V severnem delu enote je svet še nižji in manj strm, več je vrtačastega terena. Večji vrhovi pod glavno cesto so: Medvedček (965 m), Toščak (1.029 m), Pleče (1.064 m), Sedlišče (966 m), Obramec (1.131 m) in Skrivni vrh (935 m).

Nekaj večjih dolin v enoti, kjer se rado zadržuje hladnejši zrak in se posledično pojavlja več smreke je pod Mezeliščem, v Holarini, Praprotni dragi, Koritih, okoli Šetinovega laza in Lepega dola. V severnem delu enote je veliko manjših vrtač, njihova gostota pa je največja med Anino in Zverinjaško cesto.

Najvišja točka revirja je vrh snežniškega masiva Veliki Snežnik, ki meri 1.797 metrov. Najnižja točka se nahaja v Koritih, vrtačastem območju, kjer je najnižja točka na 740 metrih nad morjem.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za področje masiva Snežnik je odločilnega pomena položaj med Jadranskim morjem in kontinentalnim delom srednje Evrope. Območje ima skupek zelo pestrih podnebnih razmer, saj se tu se namreč mešajo vplivi sredozemske, celinske in atlantske klime, zaradi česa tega področja ne moremo prišteti nobenemu od naštetih podnebij.

Sredozemski vpliv je čutiti na količini padavin, ki svoj maksimum dosegajo v zimskem oziroma zgodnjem pomladanskem času, minimum pa v poletnih mesecih. Za atlantsko podnebje je značilna enakomerna porazdelitev padavin skozi vse leto, medtem ko je za celinsko podnebje značilen poletni maksimum in zimski minimum. Snežniško pogorje ima nasprotno vsem tem karakteristikam svoj izrazit jesenski in nepravilni pomladanski maksimum padavin. Skupna količina letnih padavin na snežniškem pogorju je v primerjavi z ostalo Slovenijo velika in doseže tudi 3.500 mm, zlasti na južnem pobočju Velikega Snežnika. Na Mašunu (meteorološka postaja) jih pade povprečno okoli 2.000, kar velja tudi za GGE Leskova dolina, ki se nahaja dokaj blizu slednjega in ima posledično zelo podobne podnebne značilnosti.

Snežniško pogorje ovira pot jugozahodnim vetrovom, kjer se zračne gmote dvigujejo in prinašajo oblačno in deževno vreme. V povprečju dežuje 119 dni na leto, medtem ko sneži kar 50 dni. Za razliko od juga, ki prinaša oblake, je burja severovzhodni veter, ki pogosteje piha v zimskih mesecih, prinaša pa suho, mrzlo in lepo vreme.

Glede na zemljepisno širino masiva, na Snežnik vplivajo topli zračni tokovi, ki prihajajo iz Sredozemskega morja in Atlantskega oceana ter krojijo vremenske razmere. To se pozna predvsem na razmeroma topli zimi, hladnejšem poletju, razmeroma hladni pomladi ter topli jeseni. Na hladnejšo pomlad vpliva predvsem snežna odeja, ki pokriva tla vse do aprila, ponekod tudi dlje. Ob s snegom bogatih zimah je snežna odeja prisotna okoli 100 dni. Posledično je vegetacijska doba dokaj kratka in v povprečju traja od maja do septembra. Povprečna letna temperatura je 6°C.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi prepustne karbonatne geološke podlage na območju GGE Leskova dolina ni površinskih vodnih tokov, saj voda po večini pronica v podzemni svet, na površje pa pride ob prelomnicah. Bolj ali manj stalni, vendar mali izviri v GGE Leskova dolina so Kujavič, Sladka voda, Čaša, Lenčajev vrh 1 in Lenčajev vrh 2. Voda mezi na površje tudi v Jelenski lokvi pri rezervatu Obramec ter v Ilovcah, vendar v teh primerih ne gre za tipična kraška izvira.

Ob močnih nalivih ali ob hitrem taljenju snega se v oddelku 18 na zelo divjem, strmem in prepadnem območju pojavi vodni slap-Wasserfall, ki prav tako ni stalno vodno telo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

Geološka podlaga GGE je v grobem apnenčasta in dolomitna, obdobji iz katerih izhajajo te kamnine pa sta jura in kreda. Naslednji detajlni opis je povzet po geološki karti: V severnem delu enote (Bički lazi in Pod Bičkimi lazi) se nahajajo temnosivi apnenci (zrnati dolomiti) iz obdobja zgornje in spodnje krede. Ti se prav tako pojavljajo na skrajnem jugu enote v okolici Nove Kračine. Južno od Bičkih lazov – do glavne ceste – sledijo beli kapridni apnenci s hondrodontami iz zgodnje krede. Na osrednjem pasu enote in na območju vrha Snežnika se nahajajo temnosivi apnenci (apneno dolomitna breča) iz zgornje in spodnje krede. Naslednji pas, ki se pojavlja v smeri proti vrhu Snežnika, je pas temnosivega debelozrnatega dolomita v izmeni z apnencem iz obdobja spodnje in srednje jure. Naslednji višinski pas je pas svetlega in temnosivega apnenca (s kladokoropsisi in klipelinami) iz zgornje jure. Še višje se nahaja pas svetlosivega apnenca (s klipelinami in salpingoporelami) iz zgornje jure. Na širšem območju Mezelišča se pojavljajo ledeniški ostanki iz kvartarja. Gorski bukovi gozdovi pa imajo za podlago drobnokristalaste apnence, brečaste apnence in kristalaste dolomite iz spodnje krede.

1.1.5.2 Tla

Tla so nosilec vegetacije in s tem eden najvažnejših ekoloških faktorjev. Na območju GGE Leskova dolina je zelo razgiban teren, ki v kombinaciji z lokalno klimo tvori pestre talne razmere, ki se prepletajo malopovršinsko. Na ugodnih terenih so razvita rjava karbonatna tla, na strmih in grobih pobočjih rendzine (na toplih legah s tipično sprstenino, na hladnih pa z vlažno prhninasto varianto). Na manj strmih pobočjih se pojavljajo nerazvita do razvita rjava tla, v višjih legah na blagem terenu pa izprana rjava karbonatna tla. Na zmernih terenih se pojavljajo tudi srednje globoka rjava karbonatna tla, ki v smeri izpiranja preidejo v srednje globoka izprana tla.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

GGE Leskova dolina se nahaja v osrednjem območju Javorniško-Snežniškega masiva, ki je eno večjih strnjenih območij gozda, zato tu ni gozdnate in kmetijske krajine.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	ha	%
GGE Leskova dolina	3.116,57	100,00
Gozd	3.067,47	98,4
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,0
daljnovodi	0,00	0,0
obore	0,00	0,0
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	49,1	1,6
pobočni grušči	0,62	0,0
skalovja (in površine nad zgornjo gozdno mejo)	2,45	0,1
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	34,43	1,2
zaraščajoče površine	4,02	0,1
infrastrukturni objekti	4,06	0,1
ostale površine znotraj gozda	3,52	0,1
Skupaj gozdni prostor	3.116,57	100,0
zaraščajoče površine	0,00	0,0
drugo	0,00	0,0
Negozdni prostor	0,00	0,0

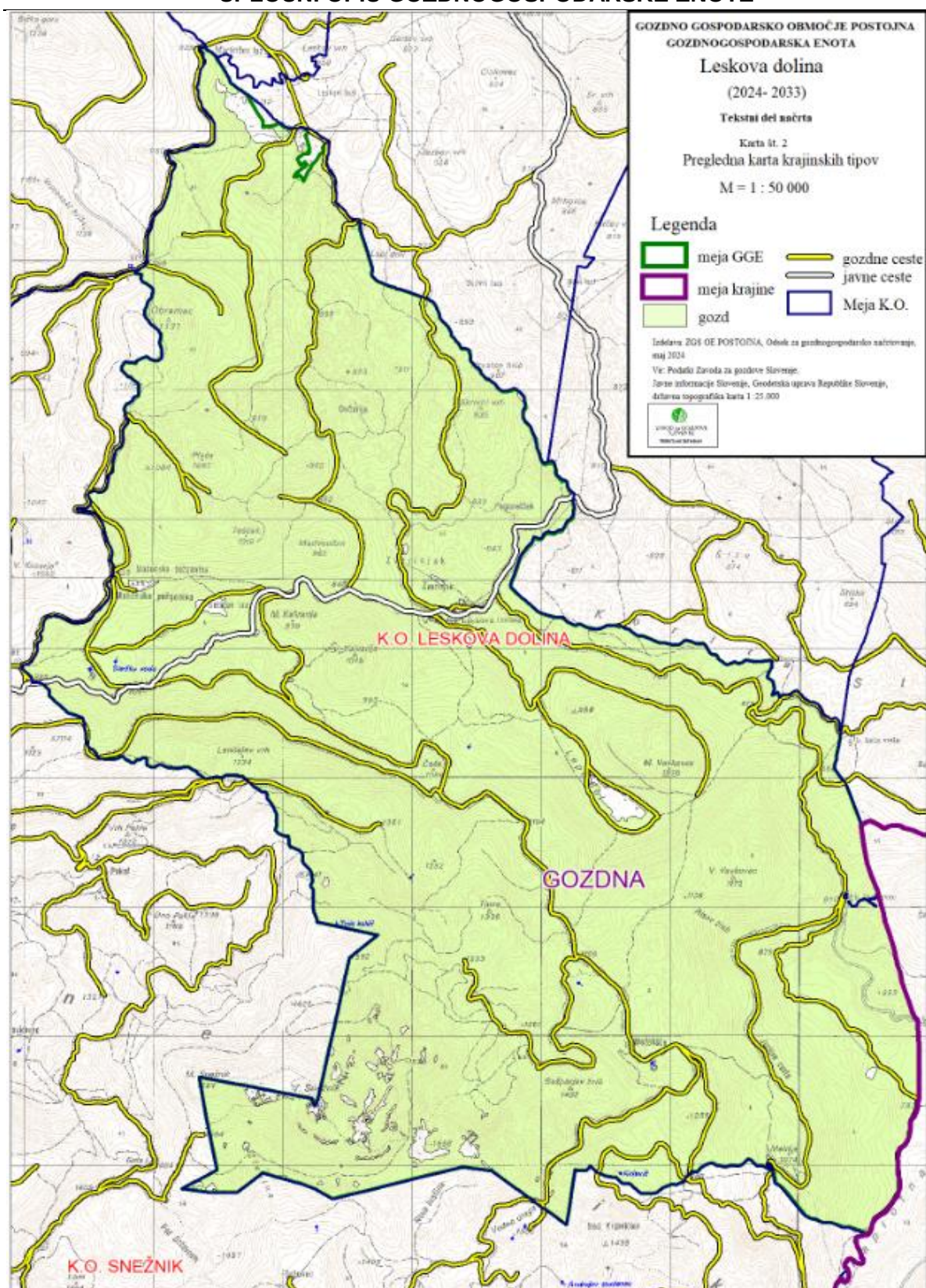
Skupna površina GGE Leskova dolina je 3.116,57 ha in od tega je 3.067,47 ha gozdov, tako da je gozdnatost 98,4 %. Lazi in senožeti v gozdnem prostoru zavzemajo 34,43 ha, zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 4,02 ha. Ostalih površin v gozdnem prostoru je 45,08 ha.

V GGE Leskova dolina imamo samo gozdno krajino (glej Karto krajinskih tipov s prikazom gozdnega prostora).

Preglednica 3: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Leskova dolina (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdna krajina	3.067,47	3.067,47	98,4	100,0
Skupaj	3.067,47	3.067,47	98,4	100,0

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za področje Loške doline je bila v letu 1964 iz strani Biroja za gozdarsko načrtovanje opravljena fitocenološka študija z natančnim kartiranjem gozdov ter opisi gozdnih združb, ki se tu nahajajo. Sem spadajo tudi gozdovi GGE Leskova dolina.

V GGE Leskova dolina močno prevladujejo jelova bukovja v štirih oblikah (s spomladansko torilnico, s trpežnim golšcem, z lisičjakom in z gozdnim planinškom). Proti vrhu Snežnika se pojavljajo v večjem obsegu gorska bukovja (boljša in slabša oblika), ki pod vrhom preidejo v rušje. Na izjemno skalovitih terenih se pojavlja jelovje na skalovju, v mraziščih je najti mraziščna smrekovja, v vlažnejših jarkih pa se v fragmentih pojavlja še javorovje z brestom.

V gozdovih imamo habitatni tip HT 91K0 - Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)). V ta habitatni tip so uvrščeni GRT Dinarsko jelovo bukovje in vsi bukovi GRT v GGE.

V preglednici so prikazani posodobljeni gozdni rastiščni tipi (GRT) in njihovo novo poimenovanje, ki so povzeti iz del Kutnarja in sod. (2012) ter Bončine in sod. (2021).

Povprečna proizvodna sposobnost rastišča (PSR) v GGE Leskova dolina je ocenjena na 7,6 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na prirastek je 82,4 %.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež GRT v GGE Leskova dolina

27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatih	423,29	13,8	4,8
68214	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico-boljše	200,61	6,5	5,6
68215	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico-slabše	222,68	7,3	4,1
29	Jelova-bukovja	2.394,68	78,1	7,9
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico	1.846,16	60,3	7,9
64113	Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem	83,34	2,7	7,9
64116	Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinškom	338,41	11,0	7,9
64140	Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom	126,77	4,1	8,8
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	24,56	0,8	9,0
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	24,56	0,8	9,0
35	Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	116,57	3,8	5,4
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	84,00	2,7	6,3
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	32,57	1,1	3,2
39	Ruševja	108,37	3,5	3,3
70300	Dinarsko ruševje	108,37	3,5	3,3
	SKUPAJ	3.067,47	100,0	7,6

**PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah*

1. Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – boljše

Površina v GGE znaša 200,61 ha, kar je 6,5 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 5,6 m³/ha/leto. Nahaja se v pasu med 900 in 1250 m nadmorske višine, na različnih ekspozicijah (prevladujejo osojne lege) in na različno strmih, kamnitih pobočjih. Klima je vlažna gorska, vegetacijska doba je dokaj dolga. Združba se je razvila na srednje globokih, rjavih in humoznih tleh, ki se prepletajo s srednje globokimi rendzinami. Med drevesnimi vrstami močno prevladuje bukev, posamično so prisotni še gorski javor, gorski brest in jelka. Gozdovi so večinoma ohranjeni. Pomlajuje se večinoma bukev. Ti gozdovi spadajo med najkvalitetnejše bukove gozdove pri nas.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

2. Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – slabše

Površina v GGE znaša 222,68 ha, kar je 7,3 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 4,1 m³/ha/leto. Nahaja se v pasu med 1200 in 1450 m nadmorske višine, na različnih ekspozicijah (prevladujejo osojne lege) na slabših tleh. Klima je visokogorska, ostra in vetrovna, vegetacijsko obdobje je kratko. Združba se je razvila na močno skeletnih, plitvih, kamnitih in nepopolno razvitih tleh. Med drevesnimi vrstami prevladuje bukev, ki je nizke rasti in slabe kakovosti. Gozdovi so ohranjeni, njihova glavna vloga je varovalna.

3. Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico

Površina v GGE znaša 1.846,16 ha, kar je 60,3 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,9 m³/ha/leto. Oblika jelovega bukovja s spomladansko torilnico pokriva največjo površino od vseh jelovih bukovij, ob enem tudi vseh prisotnih rastišč, saj je prisotna na več kot polovici celotne površine. Je klimaksna združba visokega krasa. Naseljuje najugodnejša rastišča na ravninah in blagih pobočjih. Ta gozdna združba se v dinarskem svetu nahaja v osrednjem delu svojega areala in vsebuje vse floristične elemente visokega krasa. Poleg spomladanske torilnice tudi ostale zelnate rastline dosegajo veliko pokrovnost in kažejo svojo veliko življenjsko silo. Tla, ki so za to rastišče najbolj značilna so globoka, dobro razvita in vlažna rjava tla. Značilno za to združbo so visoke nadmorske višine, obilica padavin in globoka zrela tla na karbonatih, ki skupaj tvorijo zelo stabilen ekološki kompleks. Gozdovi so ohranjeni, v grobem prevladuje v lesni zalogi jelka nad bukvijo, prva s polovico, slednja pa s tretjino celotne lesne zaloge. Plemenitih listavcev je malo, preostanek lesne mase predstavlja smreka. Lesne zaloge so visoke. Vse drevesne vrste se dobro pomlajujejo, najbolj pa bukev. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najvišja v tej enoti.

4. Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem

Površina v GGE znaša 83,34 ha, kar je 7,9 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,83 m³/ha/leto. Gre za edafsko pogojen klimaks, kar pomeni, da je združba vezana na talne ekološke faktorje. Razširjena je na strmih pobočjih, toplih (večinoma južnih) legah, kjer je teren skalovit. Ker se tla na takem terenu ne morejo ustaliti, so rastišča obubožana, kar se kaže v majhni prisotnosti fagetalnih vrst. Zaradi ekstremnih temperatur na toplih legah in posledičnega pomanjkanja vlage je razkroj organskih snovi počasen, le-ta pa se kopiči v nerazkrojenem stadiju (horizontu). Tla, ki nastanejo na tak način so braunizirane rendzine, nerazvita rjava tla in rjava tla. Združba ni vezana na vegetacijski pas, kar ima za posledico velik višinski razpon. V ohranjenih gozdovih je v lesni zalogi prevladujoča bukev, sledi ji jelka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. V GGE Leskova dolina so gozdovi na tem rastišču dobro ohranjeni, spremenjeni so le nekateri sestoji, kjer je nasajena smreka. V lesni zalogi dobro polovico predstavlja jelka, četrtno bukev, šestino smreka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. Najbolje se pomlajuje bukev, v pomladku tudi javor ni nobena redkost.

5. Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom

Površina v GGE znaša 338,41 ha, kar je 11 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,9 m³/ha/leto. Združba zavzema nadmorske višine med 850 in 1200 m. Pojavlja se na hladnih, večinoma severnih pobočjih, kjer je skalovit, strm in gruščnat teren ter visoka zračna vlažnost. Zaradi pomanjkanja toplote se tvori surovi humus, zaradi erozije pa se tla ne morejo ustaliti ter so bolj ali manj zakisana. Prevladujoča tla so plitva, nekaj je tudi srednje globokih. Rastišče je zaradi strmih in hladnih leg zelo primerno za smreko, vendar je tu ni nič več kot na ostalih rastiščih V GGE Leskova dolina. To je kar slabo, saj med vsemi drevesnimi vrstami dosega najboljšo kakovost. V lesni zalogi trenutno prevladuje jelka nad bukvijo, smreke je manj, še manj pa je plemenitih listavcev. Zgradba ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, ker se v podmladku močno razbohoti bukev, ki pa v velikih površinah za prebiralno zgradbo ni zaželena. Pomlajevanje smreke je mestoma izjemno, medtem ko se bukev pomlajuje brez težav, tako kot na vseh ostalih rastiščih.

6. Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom

Površina v GGE znaša 126,77 ha, kar je 4,1 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,8 m³/ha/leto. Gozdna združba pokriva hladnejša rastišča kraških dolin na nadmorskih višinah od 700 do 1000 m, v katerih je zaradi zadrževanja hladnega zraka izražen mraziščni značaj rastišča. Matična podlaga je apnenec. Tla so globoka, tudi glinasta s povrhnjim humusom, zmerno zakisana in malo skalovita. Jelka in smreka dosejata tu dobro kvaliteto, medtem ko je bukev slabše kakovosti. Jelka predstavlja polovico, smreka tretjino, bukev pa le šestino lesne zaloge. Plemenitih listavcev je malo. Od vseh tu prisotnih jelovih bukovij se na tej subasociaciji smreka pomlajuje najbolje, vseeno pa ni konkurenčna bukvi. Potencialna nevarnost v tej združbi lahko predstavlja premočna presvetlitev sestojev, ki vodi v zatavljanje, kar oteži pomlajevanje.

7. Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom

Površina v GGE znaša 24,56 ha, kar je 0,8 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 9,0 m³/ha/leto. Ta gozdni tip zavzema pobočja, jarke, vrtače in žlebove, kjer so razmeroma sveža in razmeroma globoka tla, ki pa so lahko precej kamnita. Nahaja se na nadmorski višini med 850 in 1300 m. Med drevesnimi vrstami se v nespremenjenih gozdovih bolj množično kot drugje pojavljajo gorski javor, gorski brest in veliki jesen. V drevesni sestavi trenutno dobro polovico predstavlja jelka, četrtno bukev, ter osmino smreka. Plemenitih listavcev ni bistveno več kot v drugih združbah. Težava je predvsem v slabem preraščanju pomladka v višje meritvene razrede, predvsem zaradi preštevilčne parkljaste rastlinojede divjadi in napačnega gospodarjenja v preteklosti (ker so to sorazmerno dobra rastišča, se je na njih dostikrat pospeševalo smreko).

8. Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom

Površina v GGE znaša 84 ha, kar je 2,7 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,3 m³/ha/leto. Gre za edafsko pogojen paraklimaks. Združba je razvita po grebenih, strmih pobočjih ter robovih vrtač. Tla so humokarbonatna (humusni sloj leži direktno na skali), sestavljena iz tipičnega humusa, ki je pokrit z debelo plastjo acidofilnih mahov. V drevesni sestavi je največ jelke, le nekoliko manj je bukke. Smreke ni nič več kot v ostalih združbah, čeprav so pogoji za uspevanje le-te zelo dobri. Tudi plemenitih listavcev je toliko kot drugje. Dreve kljub slabšim tlem uspešno raste. Delni vzrok temu je prodiranje korenin v žepe med skalne Leskova dolina, kjer so globoka izprana tla. Zgradba ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, saj pri preveč odprtem sklepu poteka degradacija izredno hitro do golih skal in je obnova gozdov zelo dolgotrajna. Velikokrat imajo ti gozdovi varovalni značaj. Zaradi težke prehodnega terena za živali in visoke stopnje vlažnosti v tleh se smreka (v manjšem obsegu tudi jelka) dobro pomlajuje ter uspešno prerašča v višje meritvene razrede.

9. Dinarsko mraziščno smrekovje

Površina v GGE znaša 32,57 ha, kar je 1,1 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,2 m³/ha/leto. Združba se pojavlja v zaprtih kraških dolinah nad 1000 m nadmorske višine, kjer se rado zadržuje hladen zrak. Te doline imajo zaradi tega mraziščni značaj, kjer nastaja toplotna, posledično tudi vegetacijska inverzija. Združba je razvita na globokih, podzoliranih in kislih tleh. Med drevesnimi vrstami v nespremenjenih gozdovih prevladuje smreka, primešani pa sta tudi jelka in bukev. Trenutno je v lesni zalogi nekaj več kot tretjina smreke, tretjina je jelke in nekaj manj kot tretjina bukke. Posamično so prisotni tudi plemeniti listavci. Zaradi ostrih temperaturnih razmer, pomlajevanje poteka zelo počasi. Pri močnih posegih v drevesni sloj obstaja velika verjetnost, da se teren zatravi in s tem obnova gozdov še dodatno upočasni.

10. Dinarsko ruševje

Površina v GGE znaša 108,57 ha, kar je 3,5 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 3,3 m³/ha/leto. Ta združba je edafsko in mikroklimatsko pogojen paraklimaks. Razširjena je na visokih pobočjih snežniškega masiva nad 1400 m. Porašča vse lege, razvita pa je na plitvih, peščenih in skeletnih tleh, rendzinah ter plitvih humoznih tleh. Značilna je stalna prisotnost različnih vetrov, različnih jakosti, dolgo časa je prisoten sneg, posledično je vegetacijska doba kratka. Ruševje tvori neprehodno goščavo. Poleglo vejevje je med seboj gosto prepleteno in zaradi svoje elastičnosti

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

odporno na velike količine snega. S tem varuje nižje ležečo gozdno vegetacijo pred erozijo in ima na ta način pomembno varovalno vlogo. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najnižja v tej enoti.

1.1.8 Živalski svet

Slika 2: Obora – projekt Life lynx

Območje GGE Leskova dolina predstavlja razgiban kraški teren, ki se nahaja v severnem delu kraškega masiva Snežnik. Je del najbolj strnjenih gozdov v Sloveniji in tudi nasploh gozdov v tem delu Evrope. Za to območje je značilno zelo veliko živalskih vrst. Javorniško-Snežniški masiv se nadaljuje v Gorski kotar na Hrvaškem, ki se mu pridružijo tudi hribovita kočevska območja, vse skupaj pa se nadaljuje naprej proti Bosni in Hercegovini.

Dobra ohranjenost naravnega okolja nudi večini vrst divjadi, ki je tu le avtohtona, ugodne prehranske in bivalne razmere, zato tu najdemo vse najvplivnejše vrste divjadi, značilne za območje Notranjske. Poleg tega so tu prisotne tudi skoraj vse vrste divjih živali, ki sicer sodijo med zavarovane vrste, a so na Notranjskem še vedno stalno prisotne.

Z večino divjadi v GGE Leskova dolina upravlja lovišče s posebnim namenom Jelen, v osrednjevzhodnem delu enote pa z divjadjo gospodari lovsko družina Babno polje. Obe lovišči sta del lovskoupravljaljskega območja Notranjske.

Prostrani, strnjeni gozdovi so **osrednji življenjski prostor vseh treh vrst velikih zveri**, ki živijo v Sloveniji: **rjavega medveda, volka in risa**. To so zavarovane vrste živali, ki so kot kvalifikacijske vrste vključene tudi v območje Natura 2000. Njihov odvoz lahko dovoli le minister, pristojen za okolje. Na snežniškem pogorju, kjer lov izvaja LPN Jelen v okviru ZGS, sta populaciji rjavega medveda in volka v porastu. Vrsti sta stalno prisotni tudi na območju GGE Leskova dolina. Prisotnost volkov se odraža predvsem v naraščajočih izgubah parkljaste divjadi. Celotna slovenska populacija risa je ogrožena, vrsta pa je prisotna tudi v GGE Leskova dolina. Zavarovana vrsta zveri v enoti je tudi **divja mačka**, ki pa ni zelo pogosta.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ohranjeno gozdno okolje je primeren habitat tudi za **druge vrste gozdnih ptic**. Da bi življenjske razmere zanje še izboljšali, so v načrtu podane usmeritve in načrtovani ukrepi, npr. puščanje stoječega odmrlega drevja za dupla.

Lovne vrste divjadi v GGE Leskova dolina so jelenjad, srnjad, gams, divji prašič, lisica, kune, jazbec, poljski zajec, navadni polh. Tuji rodni vrst ni.

Jelenjadi so področja te GGE primerno življenjsko okolje skozi vse leto, predvsem nižji predeli enote. Čeprav so prehranske razmere v letnem povprečju ugodne (pestrost gozda in podrast), pa je jelenjadi zlasti jeseni in pozimi potrebno nuditi dodatno prehrano na krmiščih. Kjer so gozdovi strnjeni, je za ohranjanje ugodnega stanja prehranskih razmer, potrebno ohranjanje in košnja lazov. Za izboljšanje prehranskih razmer pa bi bilo smiselno na novo vzpostaviti dodatne košenine. Bivalne razmere za jelenjad so primerne. Ocenjujemo, da je številčnost jelenjadi v zadnjih desetih letih v GGE Leskova dolina stabilna in da ne narašča več. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro.

Srnjad je v enoti stalna, vendar zastopana v skromnem številu in dobri kondiciji. Življenjski pogoji so za srnjad v tej enoti neugodni še posebno višji predeli zaradi pomanjkanja pašnih površin, visoke snežne odeje, pomanjkanja gozdnega roba in stalne prisotnosti velikih zveri. Fizična kondicija srnjadi je dobra, zdravstveno stanje ni problematično.

Divji prašič je v GGE Leskova dolina stalna divjad, četudi je področje precej neprimeren habitat zanj, saj ni ustreznih prehranskih pogojev (njive, travniki, obilica plodonosnih dreves). V zadnjih letih se je število povečalo. Divji prašič s svojim načinom prehranjevanja (vsejed) ogroža že tako ogrožene populacije gozdnih kur. Zato je vprašljivo, če je pospeševanje divjega prašiča v območje, kjer zanj po naravni poti ni prehransko optimalno, sploh prava smer lovskega gospodarjenja. Odvzem te divjadi je v preteklih letih nihajoč.

Na Snežniku živi majhna, avtohtona, vendar stabilna populacija **gamsa**. Nahaja se samo v najvišjih predelih enote, v poletnem času je to območje rušja, pozimi pa se populacija spusti tudi nižje, vendar nikoli v nižinske gozdove te enote. Populacija gamsa je bila do sredine sedemdesetih letih bolj številčna, vendar se je številčnost znižala s pojavom risa. V zadnjem obdobju številčnost ponovno upada, kar je verjetno povezano s slabšanjem prehranskih razmer. Gre za naravni proces, saj se visokogorski pašniki zaraščajo z rušjem. Dodatno negativno na mir vpliva tudi vse bolj intenzivno pohodništvo.

Od **male divjadi** se pojavljajo lisice, jazbeci ter kune.

Območje GGE Leskova dolina je primerno življenjsko okolje **velikim zverem**, saj so tu stalno prisotni medvedi, volkovi in risi. Številčnost medvedov je, podobno kot drugod v LUO Notranjske, napram prejšnjim desetletjem močno povečana, podobno tudi pogostost volkov. Čeprav načelno za obe vrsti velja, da je območje enote premajhno za stalno življenjsko okolje posameznih osebkov, vseeno lahko rečemo, da so našteje zveri na območju enote stalne. Prisotnost volkov se odraža predvsem v vplivu na izgube parkljaste divjadi, katerih število se stalno povečuje. Celotno območje GGE Leskova dolina pokriva Ekološko pomembno območje Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Leskova dolina

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitatov	Nujni ukrepi
jelenjad	- zadostna površina travnišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih - migracijski prehodi	stabilna	- premajhen delež pašnih površin	- redna košnja na obstoječih lazih - na območju migracijski prehodov ohranjanje primerno strukturo gozdov - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje in pospeševati zimsko sečno iglavcev - izvajati in realizirati načrt odvzema
srnjad	- fragmentiran gozdni prostor - zadostna količina grmovnega sloja - ustrežna dolžina gozdnega roba	stabilna	- razen nižje ležečih predelov, GGE Leskova dolina ni optimalen habitat za srnjad zaradi premajhnih površin grmišč, gozdnega roba in travnišč	- redna košnja na obstoječih lazih - v višjih predelih pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - kjer razmere dopuščajo, povečati delež gozdnega roba - izvajati in realizirati načrt odvzema
divji prašič	- prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo	nihajoča	- v višjih predelih GGE premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve - premajhen delež travinja in zaraščajočih površin	- pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - redna košnja na obstoječih lazih in obdelava krmnih njiv - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odvzema
gams	- zadosten delež skalovij in melišč - površine bogate z zeliščnim slojem in podrastjo	v upadanju	- izoliranost populacije - prekinjeni ali občasno moteni migracijski prehodi	- pospeševati ohranjanje travinja in pašnih površin - usmerjati rekreacijske dejavnosti - ohranjanje primerno strukturo gozdov
velike zveri	- večje površine strjenih gozdov - orografska pestrost reliefa - migracijski prehodi - zadostna gostota populacij plenskih vrst	- ris – v upadanju - volk – stabilna - medved – stabilna	- izoliranost populacije - risa - občasno moteni migracijski prehodi - premajhen delež plenskih vrst za risa (srnjadi)	- ohranjanje primerno strukturo gozdov - zagotavljanje zadostno gostoto populacij plenske baze

Poleg omenjenih zavarovanih in lovnih vrst živali živi v GGE Leskova dolina še množica drugih živalskih vrst, ki so del naravnega gozdnega ekosistema. Njihova prisotnost je nujna za ohranjanje dinamičnega ravnovesja v naravi. Z upoštevanjem načela sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je tudi v prihodnje zagotovljeno ustrezno življenjsko okolje za prosto živeče vrste živali.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Leskova dolina je 3.067,47 ha gozdov. vsi so po lastništvu državni gozdovi, ki so v lasti Republike Slovenije, kjer gospodari SiDG (Družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti).

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	3.067,47	0,00	3.067,47
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Skupna površina enote se je zaradi prilagoditve na mejo k. o. Leskova dolina, povzeto po ZKN in prilagoditve zaradi arbitražnega sporazuma z Republiko Hrvaško povečala za 62,77 ha.

Znotraj tega se je gozd povečal za 64,35 ha. Glede na pretekli načrt so se zmanjšale površine ostalih zemljišč v gozdnem prostoru. Košene površine (košeni lazi) so se v primerjavi s preteklim desetletjem zmanjšale za 6,05 ha, od tega je 4,02 ha v zaraščanju. Ostale kategorije, ki so se v tem načrtu spremenile pa so bolj natančno kartirane in so posledično zato v nekoliko večjem obsegu.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Leskova dolina (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja (m) - v %					
	ha	%	Do 200	200 - 400	400 – 600	600 – 800	800 -1200	Nad 1200
S traktorjem	2.731,40	100,0	0,7	39,4	43,3	15,9	0,7	0,0
Skupaj	2.731,40	100,0	0,7	39,4	43,3	15,9	0,7	0,0

Odprtost gozdov z gozdnimi vlakami je v GGE Leskova dolina za gospodarske gozdove več kot 99 %. Sem spadajo vsi gozdovi, razen gozdnih rezervatov, ki so gozdovi s posebnim namenom brez načrtovanih ukrepov ter varovalnih gozdov in obsegajo skupaj 327,84 ha. Glede na reliefne razmere je na celi površini možno traktorsko spravilo. Povprečna spravilna razdalja v gospodarskem gozdu GGE Leskova dolina je 423 m.

Neodprti gozdovi zajemajo različne površine:

- oddaljeni sestoji, kjer je bila intenziteta gospodarjenja nizka;
- izjemno skalovit teren, kjer ni bila možna izgradnja traktorskih vlak, ali pa ta ni bila ekonomsko upravičena.

Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Leskova dolina

Vrsta ceste	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	60,19	0,00	60,19	21,98
Javne ceste	5,60		5,60	2,04
Skupaj	65,79		65,79	24,00

Produktivnih gozdnih in javnih cest je v GGE Leskova dolina 65,79 km, kar znese 24 m/ha. Gozdovi so z gozdnimi cestami nadpovprečno odprti glede na celotno GGO, kar je glede na PSR v GGE upravičeno. Povezovalnih cest v GGE Leskova dolina ni. Dolžine gozdnih cest so izmerjene in uradne (to niso digitalizirane dolžine). Uradnih podatkov za javne ceste ni, tako da je prikazana dolžina javne ceste pridobljena z digitalizacijo.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Leskova dolina v celoti leži v občini Loška dolina, znotraj enote ni vasi ali strnjenih naselij, vsi gozdovi pa so v celoti v državi lasti. Ti gozdovi nudijo prebivalcem Loške doline zaposlitev preko izvajalskega podjetja (skupaj s podizvajalskimi), vendar je kot na drugih področjih, tudi v gozdarstvu vedno bolj razvita mehanizacija, posledično pa je potreba po delavcih vse manjša. GGE Leskova dolina se nahaja med gradom Snežnik in gorskim vrhom Snežnik in je na ta način kar v ugodnem stanju za zmerno turistično dejavnost. Obe točki povezuje evropska pešpot E6, ki se vije čez revir.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč v GGE Leskova dolina

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE (v ha)	Površina gozda (v ha)	Opomba
0422 (035)	LD Babno polje	43,74	43,70	-del
0423 (036)	LPN Jelen Snežnik	3.072,83	3.023,77	-del
	Skupaj	3.116,57	3.067,47	

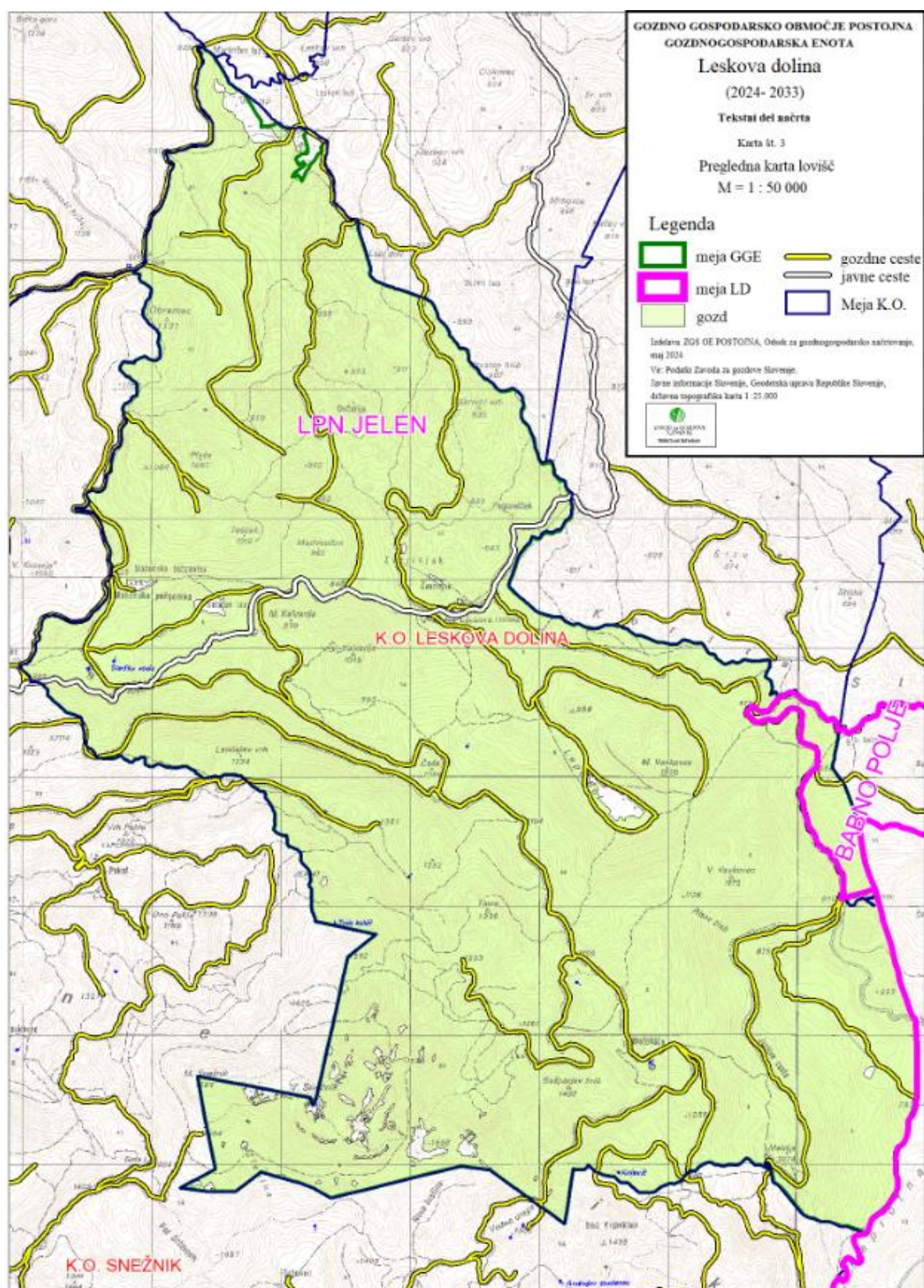
V GGE Leskova dolina z divjadjo gospodarita ena lovška družina in eno lovišče s posebnim namenom. Pretežni del pokriva LPN Jelen Snežnik, na vzhodni strani osrednjega dela GGE pa v dveh odsekih enoto pokriva LD Babno polje. Obe lovišči spadata v LUO Notranjske.

Z divjadjo se gospodari z lovsko upravljavskimi načrti za posamezno lovišče, ki so po višini in strukturi odvzema divjadi usklajeni z letnim lovsko upravljavskim načrtom za LUO, le ta pa mora biti usklajen z dolgoročnim lovsko upravljavskim načrtom za posamezen LUO (za obdobje 2020-2030). Samo na tak način je omogočena postopna ureditev stanja gozd – divjad, oziroma znižanje staleža divjadi na tak nivo, da bodo škode po rastlinojedi divjadi v gozdovih znosne.

Slika 3: Krmišče na Bičkih lazih

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Znotraj GGE Leskova dolina ni kmetijskih površin. V enoti je 34,43 ha lazov, od tega se jih kosi 14,37 ha za boljše prehranske razmere divjadi. Lazi, ki se jih v enoti ne kosi, se nahajajo v gozdnem rezervatu.

1.5.3 Poselitev

V GGE Leskova dolina ni naselij s stalnim prebivalstvom. Nekdanje delavsko naselje Leskova dolina delno propada, nekaj objektov pa se uporablja za vikende. V enoti se nahaja tudi pet koč, ki so po naravi lovske, gozdarske ali zasebne. To so: Mašunska požganina, Vavkovec, Mezelišče, Gašperjev hrib in Kasarna ob glavni cesti. Na vrhu Snežnika se nahaja planinska koča Draga Karolina.

1.5.4 Infrastruktura

Edina cesta v GGE Leskova dolina je regionalna cesta, ki poteka od Kozarišč preko Leskove doline proti Sviščakom in Mašunu. Zavzema 3,33 ha gozdnega prostora. Ostale ceste v revirju so gozdne ceste. V preteklosti je iz vasi Babna Polica do gozdarskega naselja Leskova dolina (preko GGE Snežnik in GGE Leskova dolina) potekal daljnovod, ki pa je že davno opuščen, to opuščeno površino pa zdaj porašča mlad gozd.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Drugih aktivnosti v prostoru GGE ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Požarna ogroženost je povzeta po Območnem načrtu GGO Postojna (2021-2030). Požarno ogroženost smo določali po odsekih.

Glede požarne ogroženosti gozdove delimo v štiri stopnje:

- gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **stalna**,
- gozdovi z veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **občasna**,
- gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **minimalna**,
- gozdovi z majhno požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer nevarnosti požarov praktično **ni**.

Za razvrstitev gozdov v stopnje požarne ogroženosti je bil za potrebe sestave protipožarnih načrtov narejen poseben računalniški program (enotno na ravni Slovenije), ki je upošteval stanje gozdov v odsekih in sicer drevesno sestavo gozdov, razvojne faze gozdov in starost gozdov, matično podlago in vrsto tal, ekspozicijo in nadmorsko višino, nagib terena, ter srednjo letno temperaturo in srednjo količino padavin iz najbližje meteorološke postaje. Vsi ti parametri so se točkovali in na osnovi skupnega števila točk so bili odseki razvrščeni v posamezno kategorijo požarne ogroženosti in sicer:

- v 1. stopnji (gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi z več kot 501 točko,
- v 2. stopnji (gozdovi z veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi s 441 – 500 točkami,
- v 3. stopnji (gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo) so gozdovi s 381 – 440 točkami in
- v 4. stopnji (gozdovi z majhno požarno ogroženostjo) so gozdovi z manj kot 381 točkami.

Na osnovi teh kriterijev so gozdovi v GGE Leskova dolina, po GGN za Postojnsko GGO 2021-2030 iz katerega smo črpali podatke o požarni ogroženosti gozdov, razvrščeni takole:

- gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo (1. stopnja) ni,
- gozdov z veliko požarno ogroženostjo (2. stopnja) ni,
- gozdov s srednjo požarno ogroženostjo (3. stopnja) ni,
- vsi gozdovi 3.116,57 ha (100,0 %) gozdov imajo majhno požarno ogroženost (4. stopnja).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Obseg GGE je ob tej reviziji načrta rahlo spremenjen zaradi arbitražnega sporazuma z Republiko Hrvaško. Nekoliko se je spremenila zunanja meja, ki je bila usklajena z ZKN k.o. Leskova dolina. Z revizijo se je spremenila ena meja oddelka v Praprotni dragi na meji z Republiko Hrvaško.

V GGE Leskova dolina je le ena katastrska občina – Leskova dolina, 47 oddelkov in 165 odsekov. Gospodarska enota Leskova dolina je hkrati tudi revir Leskova dolina. Večinoma so oddelki razdeljeni v odseke, razen nekaj manjših, ki niso (24, 32 in 43).

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V gozdovih GGE Leskova dolina izvajajo javno gozdarsko službo gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije, OE Postojna, KE Stari-trg, kot jim jih nalaga Zakon o gozdovih.

KE Stari-trg s sedežem na Notranjskega odreda 6 v Starem-trgu skupno združuje 6 GGE, v katerih javno gozdarsko službo izvaja 6 revirnih gozdarjev. V revirju GGE Leskova dolina delo opravlja Jan Mohar.

Pri opravljanju svojih nalog delavci KE Stari-trg, sodelujejo z občinskimi upravnimi organi, izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami, drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozdov smo ovrednotili in jih prikazali na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) ter Zakona o gozdovih – ZOG (ur. l. RS št. 30/93 z vsemi kasnejšimi spremembami).

Funkcije gozdov delimo na ekološke, socialne in proizvodne. Glede poudarjenosti jih delimo v tri stopnje:

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor. Poleg gozda v gozdni prostor sodijo tudi površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen). Gozdni prostor zajema 3.116,57 ha, kar je 100,0 % celotne enote. Površina gozdnega prostora je enaka površini funkcijskih enot. Točkovne in linijske enote v površinskem pogledu niso zajete, prikazane pa so na karti.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Leskova dolina

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
F. varovanja g. zemljišč in sestojev	564,68	18,1	18,4	569,89	18,3	18,6	1.982,11	63,6	64,6	3.116,57
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	3.116,71	100,0	101,6	0,00	0,0	0,0	3.116,57
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	741,17	23,8	24,2	2.375,56	76,2	77,4	0,00	0,0	0,0	3.116,57
Klimatska funkcija	30,39	1,0	1,0	469,90	15,1	15,3	2.616,43	83,9	85,3	3.116,57
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,57	100,0	100,0	3.116,57
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	12,00	0,4	0,4	3.104,57	99,6	100,0	3.116,57
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,57	100,0	100,0	3.116,57
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.116,71	100,0	10,00	3.116,57
Raziskovalna funkcija	342,22	100,0	11,2							342,22
Funkcija varovanja naravnih vrednot	337,57	84,1	11,0	63,98	15,9	2,4				401,55
Funkcija varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	8,54	100,0	0,3				8,54
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	12,00	100,0	0,4				12,00
Lesnoproizvodna funkcija	2.729,06	100,0	88,6	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.729,06
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih	104,57	62,7	3,4	62,14	37,3	2,0				166,71
Lovnogospodarska funkcija	168,01	6,1	5,5							2.738,91

Opomba: lesnoproizvodna funkcija je na 338,41 ha gozdov poudarjena na stopnji 0.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 951,54 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij je 2.867,65 ha. Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij, je 342,22 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij je 75,94 ha. Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij, je 2.738,91 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij je 75,94 ha.

V GGE Leskova dolina prevladuje lesnoproizvodna funkcija prve in druge stopnje, ker je v večini gozdov dolgoročno možno letno sekati nad 2 m³ bruto lesne mase na hektar. Na večjem delu površine GGE je poudarjena hidrološka funkcija druge stopnje zaradi karbonatne podlage. V vseh gozdovih je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (biotopska funkcija) na drugi stopnji zaradi Ekološko pomembnih območij (EPO) in Posebnih varstvenih območij (Natura 2000). Na strmih ali zelo skalnatih terenih imajo gozdovi funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (varovalna funkcija). Med socialnimi funkcijami so poudarjene rekreacijska in turistična funkcija ter funkcija varovanja naravnih vrednot in funkcija varovanja kulturne dediščine. Poleg lesnoproizvodne funkcije sta pri proizvodnih funkcijah prisotni še funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin (ob čebelnjakih) ter lovnogospodarsko funkcija (na lazi, grmiščih in krmiščih).

2.1 Ekološke funkcije gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti zagotavljajo (ohranjajo) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter;
- preprečujejo razvoj (pojavljanje) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov;
- preprečujejo poglobljanja pobočnih jarkov;
- preprečujejo premeščanja naplavin;
- zadržujejo drobní plovni material;
- ohranjajo rodovitnost gozdnih tal.

Poudarjeno varovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi na zgornji gozdni meji, na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah na zelo strmih pobočjih, sušnih legah, plitvih skalovitih ali kamnitih tleh.

Prva stopnja poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je na kompaktni matični podlagi, kjer je naklon terena večji od 35 stopinj ter na erodibilni matični podlagi z naklonom nad 25 stopinj. Zaradi naklona so v prvo stopnjo uvrščeni gozdovi na strmih pobočjih, gozdovi s kamnitostjo nad 70 %.

Drugo stopnjo poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev imajo v GGE gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom med 15 in 25° in gozdovi s kamnitostjo 50 – 70 %

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi drugi gozdovi, ker vsi ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.

Hidrološko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- mehansko in biološko čistijo vode, ki odtečejo ali pronicaajo z gozdnih površin, ter uravnavajo vodni režim z zadrževanjem hitrega odtekanja padavinske vode (dežja) s površja (po pobočju in v globino), počasnejšim taljenjem snega, ohranjanjem vode v gozdnih tleh in rastlinah in zakasnenim pronicanjem vode iz gozdnih tal v sušnih obdobjih.

Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v poplavnih, vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah.

Prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije v GGE Leskova dolina ni.

Drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije imajo vsi ostali gozdovi, saj se nahajajo na širšem vodozbornem območju ali karbonatnih kamninah, s svojo prisotnostjo pa prispevajo k enakomernejšemu odtoku vode.

Tretje stopnje poudarjenosti imajo vsi drugi gozdovi.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi, ki:

- zagotavljajo življenjski prostor rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ohranjajo biotsko raznovrstnost in zagotavljajo naravno ravnovesje.

Poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo zlasti gozdovi s habitatimi redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst, s habitatimi, pomembnimi za obstoj in ohranitev populacij divjadi, s habitatimi in habitatnimi tipi, ki se po predpisih o ohranjanju narave ohranjajo v ugodnem stanju, ter gozdovi, ki imajo status posebnega varstvenega območja, potencialnega posebnega ohranitvenega območja ali ekološko pomembnega območja.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi ob kalužah, vzdrževane travne površine v gozdni krajini, prehodi za prostoživeče živali, mirne cone, brlogi, ekocelice ter manjšinski ekosistemi v gozdnem prostoru. Kot ekocelice smo izločili predele z veliko skalnatostjo (pobočja udornic, grebeni). Poleg obstoječih je smiselno izločiti še dodatne ekocelice, ki naj se opredelijo z detajlnim gozdnogojitvenim načrtom. Manjšinski ekosistemi so kraške jame, brezna in udornice ter kraški izviri.

Druga stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti prekriva ves preostali gozdni prostor, saj celotno območje GGE Leskova dolina zavzemajo EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, EPO Snežnik – Pivka ter območje Natura 2000 (Javorniki-Snežnik in Snežnik-Pivka), ki je posebno varstveno območje. Za obstoj in ohranitev prostoživečih živali so velikega pomena tudi mirne cone.

Slika 4: Lisica na Šetinovem lazu

Ekološko pomembna območja (EPO)

Ekološko pomembno območje (EPO) je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Na območju GGE Leskova dolina sta prisotni čez celotno območje dve EPO in sicer 51200 Snežnik – Pivka in 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Gre za sklenjeno območje gozdov na kraškem svetu, ki se navezuje tudi na sosednja gozdna območja in s svojimi ohranjenimi gozdovi in travišči nudi habitat številnim živalskim vrstam, med njimi tudi redkim in ogroženim vrstam, kamor spadajo tudi velike zveri.

Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Leskova dolina

Koda	Ime	Opis
51200	Snežnik - Pivka	Območje sestavljata dve dokaj različni naravno geografski enoti Javorniki in Snežnik, visoki kraški planoti sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovo-jelovimi gozdovi in eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas, ki se navezuje še na sosednja gozdna območja, Kočevsko in Gorski Kotar. V območje POVda tudi zahodni del Pivškega podolja, kjer se zaradi posebnih geoloških in geomorfoloških razmer pojavljajo presihajoča jezera. Obronke planot pokrivajo obsežna travišča, ki se mestoma že zaraščajo. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitati so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst (ptic, metuljev, hroščev, dvoživk, netopirjev, rastlin). Območje je osrednji življenjski prostor velikih zveri (medved, volk, ris).
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Krmsko hribovje in Menišijo, Javornike, Snežnik, Leskova dolina, zahodni del Suhe Krajine, celotno območje Kočevske vse do Kolpe in zahodni del Bele Krajine. Večji del tega prostora prekrivajo gozdovi, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas. Najbolj razširjen gozdni habitatni tip v tem prostoru so Ilirsko – bukovi gozdovi. Poleg velikih zveri so najbolj razširjene živalske vrste vezane na gozdni in obgozdni prostor iz naslednjih skupin: netopirji, ptice, hrošči in metulji. Ker se osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pretežno prekriva z osrednjim dinarskim krasom, so za ta prostor značilne tudi jamske živali iz kraškega podzemlja.

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000)

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) se prav tako nahaja na celotni površini GGE. Na podlagi habitatne direktive je določeno območje SCI (SI3000231) Javorniki-Snežnik, na podlagi ptičje direktive pa območje SPA (SI5000002) Snežnik-Pivka. Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, so predstavljeni v spodnji preglednici.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 15/N: Območja Natura 2000

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE LESKOVA DOLINA
SI3000231 Javorniki - Snežnik	POO	<u>Sesalci:</u> širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), volk (<i>Canis lupus</i>*), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*). <u>Žuželke:</u> drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*). <u>Dvoživka:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>). <u>Rastline:</u> dinarska smiljka (<i>Cerastium dinaricum</i>), Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>). <u>Habitatni tipi:</u> (4070*) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>), (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih, (9410) Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)).
SI5000002 Snežnik - Pivka	POV	<u>Ptice:</u> divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), mali skovik (<i>Otus scops</i>), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>).

* prednostne kvalifikacijske vrste in HT

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231</u> <u>Javorniki – Snežnik:</u> Celotno območje GGE.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice.	44.039	3.119	Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije HT je odlično ohranjena, splošna ocena stanja HT je odlična.
(9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231</u> <u>Javorniki – Snežnik:</u> Manjša zaplata na južnem delu GGE.	V Sloveniji se pojavljajo v alpskem in dinarskem svetu. Zaradi počasne regeneracije so zelo občutljivi na kakršnekoli posege. Mednje sodijo tako mraziščni gozdovi v kraških depresijah kot tudi kisloljubni smrekovi gozdovi v pasu med 1400-1600 m nadmorske višine. Med drevesi prevladujejo smreka, bukev in gorski javor. Ob robovih mrazišč, so smreki primešani bukev, jelka in javor.	Ni znano	32,6 **	Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije je odlična, splošna ocena stanja HT je odlična.
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231</u> <u>Javorniki – Snežnik:</u> Pretežno celotno območje GGE.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najboljše ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji. V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	26.289	2.788	Zaradi preštevilčne divjadi je še vedno problem v objedenosti iglavcev in listavcev. Pomlajevanje jelke je še vedno oteženo. (Vir: Popis objedenosti mladja, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Na Snežniku se nahajajo predvsem v dolinah, vrtačah in uleklinah. Pojavljajo se v vseh nižje ležečih RGR (ZGS, 2015).	Sem štejemo vse gozdove plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelka se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	Ni znano	24,6 **	Zaradi preštevilčene rastlinojede divjadi je problem v pomlajevanju ključnih vrst. (Vir: Popis objedenosti mladja, 2020).
(4070*) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (Mugo-Rhododendretum hirsuti)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Ovršje Snežnika	Uspevajo na apnenčasti in dolomitni podlagi, na skeletnih tleh z malo prsti. Dobimo jih v alpskem pasu nad zgornjo gozdno mejo. Ponekod v Dinaridih se v drevesni plasti pojavlja bukev.	220	117	Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije je odlična, splošna ocena stanja HT je odlična.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
volk (<i>Canis lupus</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki –</u> <u>Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Podnevi se zadržujejo v skrivališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridorji.	36.574	2.857	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki –</u> <u>Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetske bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodnosne vrste. Na izbiro življenjskega prostora močno vpliva človek.	36.574	2.857	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki –</u> <u>Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Gozd, v katerem živi, je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmeč volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	36.574	2.857	Neugodno.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor je prehranjevalni habitat.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žužkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	35.749	3.112	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni bitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline), pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	40.005	3.107	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Jame znotraj GGE.	Živi v jamah s temperaturo nižjo od 10°C, tudi v ledenicah in snežnih jamah. Prisotnost je verjetno močno odvisna od trenutnih mikroklimatskih razmer v jami. Lahko ga ogrozi direktno onesnaževanjem jam, z odlaganjem raznovrstnih odpadkov v vhodne dele jam in brezna ter onesnaževanje površinskih voda, ki se stekajo v jame. Problem predstavljajo tudi raziskovalci in amaterski zbiralci, ki lahko fizično poškodujejo dostopne predele jam.	17.551	3.118	Vrsta je redka. Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je odlična.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prehranjuje se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globlje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekritelji, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa lahko posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebki so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali bukve. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in bukve.	28.182	2.376	Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Gozdni rob ob gozdnih cestah, sestoji presvetljeni po žledolomu, vetrolomu in lubadarju.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	4.595	180	Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje. Pomembni so vodni biotopi. Vrsta je bila najdena v mlaki in v ponoru na Godeševem lazcu.	Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	44.039	3.119	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
dinarska smiljka (<i>Cerastium dinaricum</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Z ruševjem obdana vrtača imenovana Smrekova draga na Snežniku.	Raste na karbonatih v subalpinskem pasu, predvsem na meliščih in kamnitih tratah. V Sloveniji raste le na Notranjskem Snežniku, kjer dosega SZ mejo svoje razširjenosti, in je zelo redka. Je svetloljubna vrsta, zato jo ogroža naravna sukcesija - zaraščanje z ruševjem in Waldsteinovo vrbo.	4,8	4,8	Vrsta je zelo redka. Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. Vrsta je ogrožena zaradi zaraščanja z ruševjem.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Snežnik, njegovo ovršje, (skalne razpoke, snežne dolinice, skalni rogji v pasu ruševja).	Raste v skalnih razpokah, na meliščih, gruščnatih tratah, v snežnih dolinicah in ruševju v zgornjem montanskem in subalpskem pasu. V Sloveniji dosega skrajno severozahodno mejo razširjenosti v Trnovskem gozdu, uspeva pa tudi na Nanosu, ovršju Snežnika ter v stenah nad Kolpo. Je terciarni relikv dinarsko-ilirskega izvora. Ponekod ga ogrožata zaraščanje travnišč z ruševjem in množično pohodništvo.	277	186	Vrsta je zelo redka. Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana. Vrsta je ogrožena zaradi zaraščanja z ruševjem. Vrsta ima na Snežniku najmočnejšo in najbolj vitalno populacijo v Sloveniji (ZGS, 2017).
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Dobro strukturirani sestoji z večjim deležem iglavcev in skupinami lesk.	Je tipična vrsta razčlenjenih gozdov z množico presvetlitev in veliko diverziteto drevesnih vrst, v kombinaciji s starejšimi sestoji nujno zahteva tudi pionirske stadije gozda ter jase ali poseke. Tak habitat gozdnemu jerebu omogoča pestro prehrano in večjo možnost prilagajanja na spremembe. Običajno naseljuje mešani gozd; v prevladujočem iglastem sestoji mora biti prisoten vsaj manjši delež listavcev. Glavni razlogi za upad populacije gozdega jereba: pomanjkanje gostega grmovnega sloja (do 2 m višine) iglavcev, listavcev ali visokih steblik; pomanjkanje zeliščnega sloja (borovnica, malinovje) na katerega ima z objedanjem velik vpliv parkljasta divjad; manjša dolžina gozdnega roba in primerljivo manjši delež površin v zaraščanju.	48.167	3.118	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. 30-60 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Iglasti in jelovo-bukovi debeljaki nad 800 m nadmorske višine z velikim številom dupel in gozdni jaskami.	Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu stesala črna žolna. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zaloge hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	35.148	2.860	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. Splošna ocena stanja populacije je dobra. 35-80 gnezdečih parov.
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Ustreza ji vrzelast gozd s starejšim drevjem. Ne ustreza pa ji mlad gozd in gosto zaraščene površine. Teritorij je velik od 200-400 ha. V njem ima kopališča v vodnih kotanjah.	Kozača naseljuje v Sloveniji večinoma jelovo-bukove gozdove (Omphalodo-Fagetum), ki so tudi glavna gozdna rastlinska združba dinarskega sveta v Sloveniji. Potrebuje gozd debeljaka in pomlajenca z dovolj velikim številom velikih dupel in poldupel. Tolerira prebiralno sečnjo in ekstenzivno gospodarjenje z gozdom – pobiranje določenega deleža odmrlih vej, omejeno izločanje sušic ter vzdrževanje določenega števila posek in presvetlitev (neposeljenih in manjših od 2 ha). Izogiba se naseljenim območjem.	38.294	3.119	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja populacije je dobra. 140 – 200 gnezdečih parov.
pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Celotno Natura 2000 območje.	Naseljuje mešane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	44.615	2.861	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 60 – 100 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Iglasi in jelovo-bukov gozd na višjih nadmorskih višinah s presvetlitvami in gozdnimi jaskami.	Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jaskami in posekami, praviloma v višjih legah. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jaskami ali posekami v območju 2 do 10 km ² . Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij.	38.212	3.118	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 10 – 20 gnezdečih parov.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Celotno Natura 2000 območje.	Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Za gnezdenje pa potrebuje bukova debela oziroma debela listavcev, ki jih uporablja več let. Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka.	51.044	3.046	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 100 – 160 gnezdečih parov.
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI5000002 Snežnik - Pivka: Celotno Natura 2000 območje.	Naseljuje odprte gozdove s številnimi jaskami in mozaično kmetijsko krajino. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi, jaskami in mirnimi conami, v polmeru 4 do 10 km od gnezda pa odprto krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	54.927	3.119	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. Splošna ocena stanja populacije je dobra. 10 – 15 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla SI5000002 Snežnik - Pivka: Klimaksni iglasti sestoji z visokim deležem odmrlega in odmirajočega drevja – napadenega z lubadarji in kozlički.	Omejujoč dejavnik za prisotnost vrste je prisotnost iglavcev (smreke, jelke). Izbira goste gozdove z velikim številom dreves na enoto površine. Najraje ima alpske smrekove in dinarske jelove gozdove v fazi debeljaka z visokim deležem odmrlih stoječih dreves (predvsem iglavcev). Optimalni prehranjevalni habitat naj bi imel več kot 10 stoječih odmrlih dreves (debelejših od 30 cm) na hektar gozda. Odmrlih, poškodovanih in ležečih dreves naj bi bilo najmanj 5 % od lesne zaloge. Prehranjuje se tudi na podrticah. Izmed drevesnih vrst ima najraje jelko zaradi sušečih se vrhov in odmrlih vej. Pojavlja se na predelih, kjer je zaradi snegoloma ali žledoloma večje število polomljenih oziroma sušečih se dreves, ter v predelih z večjo gostoto larv lubadarjev <i>Scolytidae</i> in kozličkov <i>Cerambycidae</i>. Teritorij je velik od 50 do 80 ha. Ogrožajo ga: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v še pred kratkim zaprtih sestojih ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja.	19.191	2359 2.602	Ohranjenost vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. 30 – 40 gnezdečih parov.
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla SI5000002 Snežnik – Pivka: Sestoji s prevladujočimi listavci v lesni zalogi z višjim deležem odmrlega lesa.	Dobimo ga povečini v bukovo – jelovih gozdovih v starejših razvojnih fazah z velikim deležem odmrlega drevja. Najbolj pogost je v gozdnih rezervatih dinarskega območja, Alp in Gorjancev. Teritorij je velik od 50-150 ha (odvisno od ustreznosti habitata). Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokim deležem odmrlih in starih debelih dreves listavcev, predvsem bukve. Hrani se pretežno z žužlkami drevesnih debel (larve drevesnih hroščev), ki jih nabira tudi na ležečih deblih.	10.581	2359 478	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti. 35 - 45 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik – Pivka:</u> Močno strukturirani iglasti gozdovi (pomlajenci) z veliko podrasti.	Divji petelini so stalnice, ki v Sloveniji gnezdijo v zrelih iglastih in mešanih gozdovih gorskega sveta, prepredenih s posekami in jasami, na katerih je veliko plodonosnih rastlin. Potrebujemo tudi vodni vir in predel, kjer nabirajo kamenčke za prebavo (gastrolite). Prehranjujejo se skoraj izključno z rastlinami, pozimi so to iglice in poganjki, ki jih nabirajo na drevju, v času brez snežne odeje pa se hranijo na tleh z listi, poganjki, plodovi (borovnice, brusnice, mahovnice, barjanske kopišnice). Samci divjega petelina za pevska drevesa uporablja predvsem rdeči bor, macesen in smreko. Gnezdo zgradijo na tleh v gostem kritju, pogosto ob deblu drevesa. Za potrebe prehranjevanja petelin nujno potrebuje vzdrževanje mladice bukve, macesna oziroma jerebike v majhnih sklenjenih skupinah, robnih pasovih ali kot drevesa, ki so ostala na poseki. Ogroža ga intenzivna sečnja, širjenje gozdnih monokultur, vznemirjanje s strani človeka, ponekod tudi nezakonit lov.	1915	607	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti. 3 – 10 pojočih samcev.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v GGE Leskova dolina ni, ker sta povsod prisotni prva ali druga stopnja.

Klimatsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- manjšajo hitrosti in spreminjanje smeri vetrov;
- vplivajo na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju (proizvodnja kisika, skladiščenje ogljika v lesu in tleh).

Poudarjeno klimatsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice ter kmetijske kulture pred škodljivimi učinki vetra in mraza; gozdovi, ki se nahajajo na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi); gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja ipd.

Prva stopnja poudarjenosti klimatske funkcije se nahaja okoli naselja Leskova dolina.

Druga stopnja poudarjenosti v GGE je opredeljena v višjih legah pod Snežnikom in rezervatu, kjer je vetrovna lega.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj ugodno vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije gozdov

Zaščitno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ščitijo prometnice, naselja in druge objekte pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja in peska, snežni zameti, bočni vetrovi in zdrsi zemljišča, ter zagotavljajo varnost bivanja in prometa.

Poudarjeno zaščitno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na strmih pobočjih nad cesto ali železnico ter pod njo.

Te funkcije v GGE Leskova dolina na 1. in 2. stopnji ni, na 3. stopnji pa je ne določamo.

Higiensko-zdravstveno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom.

Poudarjeno higienko-zdravstveno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi v neposredni bližini bolnic in zdravilišč, ter gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, kafilerije, intenzivna živinoreja, smetišča in sežigalnice odpadkov, kurilnice, športna in otroška igrišča ipd.

Prve in druge stopnje poudarjenosti higienko-zdravstvene funkcije v tej enoti ni.

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh drugih gozdovih.

Obrambno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo zemljišča in objekte, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije.

Poudarjeno obrambno funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki se nahajajo v neposredni bližini državne meje, gozdovi, ki se uporabljajo kot poligoni za urjenje policijskih ali vojaških enot, ter gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode, državne rezerve, policijske, vojaške ipd. objekte.

Obrambne funkcije v GGE Leskova dolina na prvi in drugi stopnji ni, na tretji stopnji poudarjenosti pa je ne določamo.

Rekreacijsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo aktivnosti, ki telesno ali duševno sproščajo in krepijo, vključno z nabiranjem gozdnih plodov za lastne potrebe.

Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo in dosegljivostjo ter rekreacijsko infrastrukturo (poti, objekti).

Prvo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije v GGE Leskova dolina ima evropska pešpot E6 in pešpot na Snežnik ter planinska koča na Snežniku.

Druga stopnja poudarjenosti je prisotna v naselju Leskova dolina. Linijsko se nahaja tudi na manj pomembnih poteh (kolesarska pot in planinska pot Grčovec), točkovno pa tudi na ostalih kočah.

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh ostalih gozdovih.

Turistično funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- zadovoljujejo potrebe obiskovalcev, ki zaradi oddiha ali razvedrila, povezanega z gozdom, začasno spremenijo svoj kraj bivanja.

Poudarjeno turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, v katerih se nahajajo turistični objekti, turistične točke in znamenitosti, ki se pojavljajo kot motiv v turistično propagandne namene, ali po katerih se odvija turistično vodenje.

Prvo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije v GGE Leskova dolina ima evropska pešpot E6 in pešpot na Snežnik ter planinska koča na Snežniku.

Druga stopnja poudarjenosti se nahaja na manj pomembnih poteh (kolesarska pot in planinska pot Grčovec).

Tretjo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije imajo vsi ostali gozdovi.

Slika 5: Klopca na Gašperjevem hribu

Poučno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ozaveščajo in posredujejo znanja o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti.

Poudarjeno poučno funkcijo opravljajo gozdovi, po katerih so speljane oziroma v katerih se nahajajo gozdne, naravoslovne ipd. poti, muzeji na prostem (gozdne učilnice), učni in demonstracijski objekti za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja.

Prve in druge stopnje poudarjenosti poučne funkcije v GGE Leskova dolina ni. Tretjo stopnjo poudarjenosti poučne funkcije imajo vsi gozdovi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, v katerih so postavljene raziskovalne ploskve, raziskovalni objekti, razne merilne naprave, ipd. s katerimi v okviru raziskovalnih projektov ali programov upravljajo raziskovalne institucije.

Na prvi stopnji poudarjenosti te funkcije so v GGE Leskova dolina gozdni rezervat Snežnik, gozdni rezervat Risov žleb in gozdni rezervat Pod Tjuro ter dve raziskovalni ploskvi v oddelku 36 in raziskovalna ograja, v kateri ni ukrepanja.

Na drugi in tretji stopnji je ne določamo, ker v drugih gozdovih ta funkcija ni izražena.

Funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo redke, dragocene, znamenite ali druge naravne pojave.

Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih o ohranjanju narave status naravne vrednote, območja pričakovanih naravnih vrednot ter zavarovana območja.

Na prvi stopnji poudarjenosti te funkcije so v GGE Leskova dolina gozdni rezervat Risov žleb, gozdni rezervat Snežnik (znotraj katerega se nahaja tudi širše območje vrha Notranjskega Snežnika), gozdni rezervat Pod Tjuro, bukvi na Toščaku, kraški izvir Kujavič in Konta pri Treh kaličih (ki se tudi nahaja znotraj gozdnega rezervata Snežnik).

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Usmeritve
293	Snežnik	vrh Snežnika	geomorf	NVDP	Ohranja naj se status gozdnega rezervata
1321	Risov žleb	GR	ekos	NVLP	Ohranja naj se status gozdnega rezervata
1323	Snežnik	GR	ek, geomorf	NVLP	Ohranja naj se status gozdnega rezervata
2401	Toščak-bukvi	Izjemna drevesa	drev	NVLP	Prepustimo naravnemu razvoju
2464	Kujavič	Kraški izvir	hidr	NVLP	Ne graditi gozdnih prometnic v bližini
2615	Vodna draga	Kraška uvala	hidr	NVLP	Prepustimo naravnemu razvoju
2635	Konta pri Treh kaličih	Konta	geomorf	NVLP	Ohranja naj se status gozdnega rezervata

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcija je na prvi stopnji prisotna tudi na izjemnih drevesih.

Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Leskova dolina

Ev. šte.	Ime	Dr. vrsta	Obseg (cm)	Višina (m)	Lokacija
07a	Bukev na Toščaku (NV 2401) - debeljša	bukev			
07b	Bukev na Toščaku (NV 2401) - tanjša	bukev			
351	Smreka pri Šetinovem laz	smreka			
353	Debela jelka v Melišju - mrtva	jelka			
354	Jelka na laz v Zverinjaku	jelka			
355	Jelka pri Mezelišču	jelka			
356	Debela javor v GGE Leskova dolina	javor			
357	Javor pri kasarni na Kalvarijski cesti	javor			
358	Veliki jesen na Gašperjevem hribu	jesen			
359	Smreka na križišču Vojaške in Gašperjeve ceste	smreka			
-	Kačasta smreka	smreka			

Iz evidence Izjemnih dreves ZGS, OE Postojna

Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Leskova dolina

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava
1	Notranjski Snežnik	NR*	U. I. LRS št. 4-27/64
2	Regijski park Škocjanske jame	RP**	U. I. RS št. 57/96

Varstveni režim na območju ZO: Prepovedano je trganje, izkopavanje ali drugačno uničevanje rastlin (cvetlic in drugih zelišč, dreves, grmov), sprememba oblike terena kakor tudi vsak poseg, ki bi spremenil strukturo tal, ogrozil ali poškodoval vegetacijo ali bi bil na kakršenkoli drug način v nasprotju s ciljem zavarovanja.

Na drugi stopnji poudarjenosti je prisotna na vseh ostalih naravnih vrednotah, v primeru GGE Leskova dolina je to v okolici jam in brezen.

Jame v Sloveniji imajo status naravne vrednote državnega pomena. Vse jame na območju GGE Leskova dolina imajo tretjo stopnjo režima vstopa, kar pomeni, da so to odprte jame s prostim vstopom. Prevladujejo brezna, vodoravnih jam je bolj malo. Preglednica vseh jam je v prilogi.

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje GGE Leskova dolina, je izdelal Naravovarstvene smernice za GGN GGE Leskova dolina. Iz njih so povzeti podatki o naravnih vrednotah in zavarovanih območjih. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov naravnih vrednot in zavarovanih območij je treba prilagoditi varstvenim režimom.

Zavod RS za varstvo narave pa v skladu z Zakonom o ohranjanju narave razširja področje varstva narave, glede na do tedaj veljavni Zakon o naravni in kulturni dediščini. Tako se ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti nanašajo na celotno naravo in preko varstva habitatnih tipov, ekološko pomembnih in posebnih varstvenih območij ter varstva rastlinskih in živalskih vrst, posegajo praktično na vsa področja dejavnosti človeka. Pojem naravne vrednote je v celoti prekril pojem naravne dediščine in naravne znamenitosti (162. člen ZON). Med objekte in območja naravne vrednote so vključeni deli narave, ki so po merilih vrednotenja spoznani za naravno vrednoto. Varstvene usmeritve in varstveni režimi so konkretizirani glede na vpliv rabe gozdov na naravne vrednote.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varstva naravnih vrednot ne določamo.

Funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo in ohranjajo območja ali objekte, ki so rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru.

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo zlasti gozdovi v neposredni okolici enot kulturne dediščine ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja (npr. steljniki, panjevcji, gaji, logi). Podatki o objektih kulturne dediščine so povzeti iz Registra kulturne dediščine.

Prve stopnje poudarjenosti te funkcije v GGE Leskova dolina ni

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi na enotah kulturne dediščine, kjer je režim gospodarjenja z gozdom manj strog. V GGE Leskova dolina to linijsko zajema Italijansko vojaško cesto, točkovno pa še na nekaj drugih objektov.

Preglednica 20: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Leskova dolina

EŠD (ID)	Objekt kulturne dediščine	Režim	Podrežim	Lokacija
17.119	Italijanska cisterna nad Sladko vodo	Dediščina	Memorialna dediščina	22b
17.121	Italijanska kasarna	Dediščina	Memorialna dediščina	01a
17.122	Italijanska vojaška cesta	Dediščina	Memorialna dediščina	velik del GGE*
17.123	Ruševine Italijanske kasarne	Dediščina	Memorialna dediščina	21a
17.124	Spomenik bojem Tomšičeve brigade	Dediščina	Memorialna dediščina	40a
24.751	Italijanska vojaška cisterna na Mezelišču	Dediščina	Memorialna dediščina	15a
-	Obeležje ob Vojaški cesti	Dediščina	Memorialna dediščina	15a
-	Zbiralnik vode (napajalnik)	Dediščina	Memorialna dediščina	22b

*1c, 1d, 2a, 2b, 2f, 6a, 6b, 6c, 7c, 11d, 15a, 15c, 16b, 16c, 19b, 20d, 21a, 21b, 22b, 22c, 23a, 23c, 23f, 23g, 45a, 45b, 45c, 45d, 45e, 45f, 46a, 46b.

Slika 6: Italijanski vojaški objekti na Mezelišču (odsek 24015a)

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje Loška dolina, v katerih leži GGE Leskova dolina, je izdala Podrobne kulturnovarstvene smernice s področja varstva kulturne dediščine za GGN GGE Leskova dolina. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov kulturne dediščine je treba prilagoditi varstvenim režimom. Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Ljubljana je pristojen za spremljanje stanja in izdajo kulturnovarstvenih pogojev ob morebitnih posegih v neposredno okolico kulturne dediščine oziroma pri njihovi obnovi.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Estetsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo doživljanja skladnosti likovnih in funkcionalnih prvin v krajini.

Poudarjeno estetsko funkcijo opravljajo predvsem gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora ter območjih kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine, v območjih krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave ter gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini.

Prva stopnja estetske funkcije je poudarjena na območju, kjer sta na prvi stopnji poudarjeni rekreacijska in turistična funkcija. Poudarjena je tudi ob izjemnih drevesih.

Drugo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije imajo gozdni otoki, gozdovi na območju kulturne dediščine in gozdovi, ki imajo rekreacijsko in turistično funkcijo druge stopnje. Poudarjenost je prisotna v naselju Leskova dolina.

Tretje stopnje poudarjenosti estetske funkcije ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije gozdov

Lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- proizvajajo nadzemno lesno maso, ki jo je možno gospodarsko izkoriščati.

Poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi z nadpovprečno rastnostjo na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo.

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje ima večina gozdov (2.722,63 ha) v GGE Leskova dolina, saj je v vseh teh gozdovih možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Druge in tretje stopnje lesnoproizvodne funkcije v GGE Leskova dolina ni.

Na območjih gozdnih rezervatov Snežnik, Risov žleb in Pod Tjuro ter v varovalnih gozdovih in ekocelicah ni ukrepanja, zato je na površini 338,41 ha gozdov v GGE Leskova dolina lesnoproizvodna funkcija na stopnji nič.

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo gozdovi, ki:

- izkoriščajo nelesne materialne koristi iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu.

Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija steljarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov, ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo v GGE Leskova dolina semenski sestoji.

Drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije imajo gozdovi na območjih gozdne čebelje paše.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Lovnogospodarsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- gospodarijo s populacijami prostoživečih živalskih vrst, ki jih je po predpisih o lovu in divjadi dovoljeno loviti.

Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi oziroma gozdni prostor v lovno gojitvenih oborah, gozdovi z visoko gostoto populacij velikih rastlinojedov, oziroma gozdovi, v katerih prehranska kapaciteta okolja omogoča višjo številčnost divjadi.

Prvo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo redno vzdrževane gozdne jase v območju strnjenih gozdov. Na nekaterih lazih so prisotne krmne njive, silosi, tropine in krmišča, ki dodatno večajo prehransko sposobnost določenega območja, ponekod pa so ti lovski objekti tudi v gozdu. Lovnogospodarska funkcija je poudarjena tudi na območju kaluž in grmišč.

Druga stopnja je prisotna na preostali gozdni površini GGE. Tretje stopnje ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 21/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR v GGE
Leskova dolina

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	254,61	69,5
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	7,87	2,1
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	100,13	27,3
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,62	0,2
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	3,03	0,8
Skupaj RGR 103		366,26	100,0
112- Din. jelovo bukovje z gozd. planinščkom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	435,15	56,7
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	5,29	0,7
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	258,86	33,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,97	0,4
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	31,75	4,1
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	6,97	0,9
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	8,79	1,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	17,05	2,2
Skupaj RGR 112		766,83	100,0
121- Din. zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	28,60	12,2
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,91	0,8
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	104,42	44,5
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	94,76	40,4
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	4,74	2,0
Skupaj RGR 121		234,43	100,0
407- Din. jelovo bukovje. s trp. golščem - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	136,72	54,8
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	75,72	30,3
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	10,85	4,3
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,79	0,3
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	25,49	10,2
Skupaj RGR 407		249,57	100,0
504- Din. jelovo bukovje s spoml. toril. - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	987,39	88,0
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	2,33	0,2
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	51,34	4,6
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	26,64	2,4
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	20,18	1,8
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	22,93	2,0
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	8,14	0,7
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	2,87	0,3
Skupaj RGR 504		1.121,82	100,0
Skupaj večnamenski gozdovi		2.738,91	100,0

OPIS STANJA GOZDOV

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
69-Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	3,69	1,2
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	9,49	3,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,92	0,6
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	89,22	28,1
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	100,12	31,6
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	4,27	1,3
	70300-Dinarsko ruševje	108,37	34,2
Skupaj RGR 69 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		317,08	100,0
65-Varovalni g. na ekstremnih rastiščih	69200-Dinarsko smrekovje	0,61	5,3
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	10,87	94,7
Skupaj RGR 65 – Skupaj varovalni gozdovi		11,48	100,0
Skupaj vsi gozdovi		3.067,47	100,0

V preglednici so prikazani gozdni rastiščni tipi (GRT), ki se nahajajo v posameznih RGR in kategorijah gozdov. Imena GRT so povzeta iz del Kutnarja in sod. (2012) ter Bončine in sod. (2021). Z Območnim GGN z veljavnostjo 2021 - 2030 se je spremenilo tudi poimenovanje RGR.

Preglednica 22/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	0,00	2.737,91	0,00	2.737,91
GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni	0,00	317,08	0,00	317,08
Varovalni gozdovi	0,00	11,48	0,00	11,48
Skupaj	0,00	3.067,47	0,00	3.067,47

V GGE Leskova dolina je skupno 3.067,47 ha gozdov, vsi so državni. Večina je večnamenskih (89 %), kar velik delež odpade na gozdne rezervate (11 %), nekaj malega je tudi varovalnih gozdov. Gozdni rezervat Snežnik (ki sega tudi v sosedne enote-Mašun, Gomance, Okroglina), gozdni rezervat Pod Tjuro in gozdni rezervat Risov žleb so bili razglašeni z odločbo Občine Cerknica št. 321/27-79-2/5, ki je bila objavljena v Uradnem listu SRS, dne 27. 11. 1979. Varovalni gozdovi pa so bili razglašeni z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05).

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 23: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Leskova dolina

Deb. razred	Lesna zaloga (m ³)			Tekoči letni prirastek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
10 – 19 cm	23.076	31.651	54.727	1.525	1.553	3.077
20 – 29 cm	37.047	57.287	94.334	1.433	1.503	2.936
30 – 39 cm	60.201	100.118	160.319	1.669	1.905	3.574
40 – 49 cm	81.639	138.782	220.421	1.742	1.992	3.734
nad 50 cm	352.728	132.850	485.578	4.789	1.098	5.888
Skupaj	554.691	460.688	1.015.379	11.159	8.051	19.210
m ³ /ha	180,9	150,1	331,0	3,63	2,63	6,26

Lesna zaloga GGE Leskova dolina znaša milijon kubičnih metrov, oziroma 331,0 m³/ha, od tega je iglavcev več kot polovica (54,5 %). Tekoči prirastek je 6,26 m³/ha, od tega je delež iglavcev večji v primerjavi z listavci (58 %). Lesna zaloga se je v grobem v desetih letih zmanjšala za 212.000 m³ (17 %), od tega se je pri iglavcih zmanjšala za 28,6 %, pri listavcih pa povečala za 2,2 %. Tekoči prirastek je 6,26 m³/ha. Glede na prejšnje obdobje je višji za 9,8 %, pri iglavcih (5,5 %), nekoliko več pri listavcih (16,3 %).

Rastiščni potencial je v GGE Leskova dolina glede na proizvodno sposobnost rastišč in tekoči prirastek izkoriščen 85,7 %.

V lesni zalogi prevladuje bukev z 42,2 %, jelke je 34,3 %, sledi smreka z 20,3 %. plemenitih listavcev (prevladuje gorski javor, manj je gorskega bresta in velikega jesena, gorskega bresta in lip) je 3,2 %. Niti za odstotek pa ni hrastov (graden), trdih listavcev (črni in beli gaber, mokovec, mali jesen), borov (komaj kakšen rdeči in črni), mehkih listavcev (trepetlika, jerebika, vrbe, breza), ostalih iglavcev (tisa, rušje in eno drevo macesna) in ostalih listavcev (hruška, lesnika).

Preglednica 24/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Leskova dolina

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,0	9,4	13,0	14,8	56,8	67,3	20,3
Jelka	3,1	5,1	9,6	14,7	67,5	113,5	34,3
Bukev	7,0	12,6	21,8	30,0	28,6	139,7	42,2
Pl. Ist.	5,3	10,5	21,5	31,1	31,6	10,5	3,2
Dr. tr. Ist.	33,9	19,5	21,9	18,3	6,4	0,0	0,0
Meh. Ist.	28,6	18,0	24,2	24,6	4,6	0,0	0,0
Iglavci	4,2	6,7	10,9	14,7	63,5	180,9	54,6
Listavci	6,9	12,4	21,7	30,2	28,8	150,1	45,4
Skupaj	5,4	9,3	15,8	21,7	47,8	331,0	100,0

Razporeditev drevesnih vrst po debelinskih razredih kaže, da so listavci razporejeni mnogo bolje od iglavcev, saj imajo slednji veliko več kot polovico lesne mase zgoščene v drevju debelejšem od 50 cm. Še posebej slabo je to pri jelki, ki ima v petem debelinskem razredu več kot 2/3 lesne mase.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 25/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd	Državni gozd	G. lok. skupn.
Iglavci	m ³	554.691		554.691	
	m ³ /ha	180,9		180,9	
Listavci	m ³	460.688		460.688	
	m ³ /ha	150,1		150,1	
Skupaj	m³	1.015.379		1.015.379	
	m³/ha	331,0		331,0	

Vsi gozdovi so v GGE so po lastništvu v državni lasti.

Vrast in propadlo drevje

Meritve SVP so pokazale, da je v zadnjem desetletju v gospodarskih gozdovih v GGE je meritveni prag preraslo dreves oziroma 69,5 dreves/ha, kar predstavlja vrast 13.221 m³ lesa (1,30 % sedanje lesne zaloge), oziroma 4,31 m³/ha. V istem obdobju je bilo posekano 118,3 dreves/ha (73,26 dreves/ha iglavcev in 44,8 dreves/ha listavcev) ter je odmrlo še 14,5 dreves/ha (9,9 dreves/ha iglavcev in 4,6 dreves/ha listavcev). Skupaj je mortaliteta dreves v zadnjem obdobju znašala v GGE 25,2 dreves/ha (16,9 dreves/ha iglavcev in 8,4 dreves/ha listavcev). V GGE tako vraste več dreves kot jih propade (odmrlo in propadlo skupaj). Iz navedenih podatkov je razvidno, da s takim obsegom vrasti zagotavljamo dolgoročno trajnost gozdov in tudi z njo povezano trajnost funkcij gozdov. Minimalni pogoj za zagotovitev trajnosti gozdov je, da je vrast dreves dolgoročno vsaj enaka mortaliteti dreves.

Preglednica 26: Vrast v GGE Leskova dolina v obdobju 2014-2023

Drevesna vrsta	Število dreves		Količina lesa		Sedanja LZ (delež v %)
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	
Smreka	29	42	2,16	50	20,4
Jelka	3,1	5	0,22	5	38,1
Bukev	36,2	50	1,88	44	42,9
Gorski javor	0,4	1	0,01		2,9
Gorski brest	0,4	1	0,03	1	
Mokovec	0,4	1	0,01		0,01
Skupaj	69,5	100	4,31		100,0

Mnogo bolj kot sama količina vrasti je problematična struktura vrasti po drevesnih vrstah. V gornji preglednici navajamo strukturo lesne zaloge po drevesnih vrstah po številu dreves in po lesni zalogi in primerjava le-te s sedanjo drevesno sestavo lesne zaloge v GGE Leskova dolina. Predvidevamo, da bo drevesna sestava te vrasti, ko bodo ta vrasla drevesa prerasla v odrasle sestoje, kar se bo zgodilo čez 50 – 70 let, nekje med sedanjo strukturo po deležu v številu dreves in sedanjo strukturo po deležu v lesni zalogi. Na ta delež lahko do določene mere vpliva tudi bodoča nega teh sestojev s pospeševanjem določene drevesne vrste na račun druge drevesne vrste. Vendar kakorkoli obrnemo, to kar nakazuje drevesna sestava vrasti kaže na to, da bodo čez 50 – 70 let v GGE Leskova dolina prevladovali spremenjeni saj se bo delež smreke povečal za 2-krat, bukev za dobro desetino, delež jelke se bo znižal za okrog 6 krat, delež pl. listavcev se bo znižal za približno tretjino. Praktično vse drevje, ki je v zadnjem obdobju preraslo meritveni prag, razen manjšega deleža smreke, izvira iz naravne obnove. Taka drevesna sestava vrasti v GGE Leskova dolina, kot smo ji priča sedaj, je prvenstveno posledica dosedanjega upravljanja z divjadjo na tem območju v zadnjih desetletjih, ki je v tem času, razen krajših obdobj, imelo za cilj vse kaj drugega kot pa zagotavljanje usklajene številčnosti divjadi z okoljem. Noben načrt za gospodarjenje z gozdom v GGE Leskova dolina ni predvideval take drevesne sestave pri obnovi gozda kot jo izkazuje vrast. Tako spremenjeni gozdovi pa bodo v prihodnosti izjemno mehansko in biološko nestabilni in podvrženi raznim ujmam.

3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesno zalogo smo v gozdnih rezervatih in varovalnih gozdovih ugotavljali okularno, v večnamenskih gozdovih pa z metodo stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Stalne vzorčne ploskve so postavljene v mreži 250 krat 400 metrov (daljša razdalja je v smeri sever-jug), torej pride ena točka na 10 ha. Točke so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanjem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

Lesno zalogo smo v Gozvih s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi ugotavljali z okularno metodo hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Leskova dolina

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR
OKULARNA OCENA						
1	65	Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	11,48	312,0		
2	69	Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	317,08	191,1		
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	103	Din. jelovo buk. z lisičjakom - mešani gozdovi	366,26	400,2	25	24,5
2	112	Din. jelovo buk. z gozd. planinščkom – mešani	766,83	352,6	83	10,3
3	121	Din. zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico	234,43	335,3	26	13,9
4	407	Din. jelovo buk. s trp. golščem – mešani gozdovi	249,57	322,4	25	21,4
5	504	Din. jelovo buk. s spoml. toril. – mešani gozdovi	1.121,82	282,9	113	11,8
		Skupaj	2.738,91	323,6	272	6,6

V GGE sta bila lesna zaloga in prirastek merjena na 272 stalnih vzorčnih ploskvah, napram prejšnjem ureditvenem obdobju se je število SVP ohranilo. Vzorčna napaka za celotno GGE znaša 6,6% (pred desetletjem je bila 5,5 %) in se dejansko nanaša samo na gozdove, kjer je bila lesna zaloga ocenjena s pomočjo SVP. Omenjena vzorčna napaka je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je odvisna od velikost RGR in homogenosti stratuma, zato je le-ta večja v manjših RGR, saj je tam manj ploskev in so stratumi manj homogeni.

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

Pri obnovi načrta smo v GGE Leskova dolina preverili ustreznost tarif. Za preveritev tarif smo na SVP izmerili višine dveh dreves v zgornjem položaju. Na osnovi višine in prsnega premera, smo tem drevesom po dvovhodnih deblovnica izračunali kubaturo na ravni RGR ločeno po skupinah drevesnih vrst in potem to kubaturo primerjali s kubaturo izračunano za ta drevesa po veljavnih tarifah. Za ugotovljeno razliko bi popravili tarifni razred za vse odseke na nivoju RGR, vendar nikjer ni bilo bistvenih odstopanj med veljavnimi in novo izračunanimi tarifami, zato so ostale tarife v celotni GGE enake kot pred 10-imi leti.

Seznam uporabljenih tarif je v Prilogi.

3.3 Prirastek

Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Leskova dolina

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,50	0,47	0,54	0,57	1,56	3,63	58,1
Listavci	0,51	0,49	0,62	0,65	0,36	2,63	41,9
Skupaj	1,01	0,96	1,16	1,22	1,92	6,26	100,0

Tekoči letni prirastek za GGE Leskova dolina je 6,26 m³/ha, kar predstavlja prirastek 1,89 % na lesno zalogo. Količinsko je letni prirastek bolj razporejen v prid iglavcev (3,63 m³/ha) kot listavcev (2,63 m³/ha). Intenziteta priraščanja pa je zelo različna. Pri iglavcih znaša 2,0 % od lesne zaloge, pri listavcih pa 1,75 % od lesne zaloge.

Pri iglavcih je prirastek enakomerno razporejen v prvih štirih debelinskih razredih, največji pa je v petem debelinskem razredu (1,56 m³/ha), medtem ko je pri listavcih največji v tretjem in četrtem razredu (0,62 in 0,65 m³/ha) in je v splošnem bolj razporejen. V povprečju je v petem debelinskem razredu prirastek največji.

Med RGR je prirastek največji v RGR 103 in znaša 8,90 m³/ha. Najmanjši prirastek je v RGR 69, kjer je 4,81 m³/ha

Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd.	Državni gozd.	Gozd. lok. skup.
Iglavci	m ³	11.159	0	11.159	0
	m ³ /ha	3,64	0,00	3,64	0,00
Listavci	m ³	8.051	0	8.051	0
	m ³ /ha	2,62	0,00	2,62	0,00
Skupaj	m³	19.210	0	19.210	0
	m³/ha	6,26	0,00	6,26	0,00

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

V GGE Leskova dolina so se že četrtrič izvajale meritve lesne zaloge in prirastka na SVP. Prirastek smo ugotovili s pomočjo ponovljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah. Za vsak RGR smo najprej ugotovili vsa drevesa, ki so bila neoporečno zajeta v obeh meritvah. Po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR smo ugotavljali količinski prirastek za vsa drevesa, ki so bila izmerjena pri obeh meritvah. Nato smo tem drevesom ugotovili delež prirastka po Presslerju in z regresijsko analizo izračunali prirastni niz na podlagi premera dreves pri prejšnji meritvi. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov ugotovljene pri tretji meritvi (2023) izračunali tekoči prirastek za obdobje 2024-2033. Pri izračunu tekočega prirastka med dvema meritvama smo uporabili tarife iz leta 2013.

Prirastni nizi so v Prilogi.

3.4 Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Sestoje smo uvrstili v razvojne faze oziroma zgradbe sestojev glede na Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Meje sestojev smo določili pri terenskih opisih. Izločili nismo sestojev manjših od 0,5 ha. Izjema so bila le mladovja, pri katerih je bila spodnja meja 0,25 ha. Pri opisu sestoja smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja. Pri terenskem delu nam je osnovo predstavljal digitalni ortofoto načrt v merilu 1:5.000 (posnetki iz leta 2017 in 2021). Nanj smo izrisali meje sestojev, ter jih kasneje v kabinetu digitalizirali. Na podlagi tega smo dobili podatke o razvojnih fazah in zgradbi sestojev. Meje sestojev smo zaključili na meji odseka.

Podatke o lesni zalogi in srednjem premeru razvojnih faz smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni vzorčni ploskvi smo pripisali tisto razvojno fazo oziroma zgradbo, ki jo ima sestoj, v katerem se nahaja vzorčna ploskev.

Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga* (m³/ha)
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	316,31	10,3							
Drogovnjak	370,10	12,1	11,30	3,1	84,2	3,1	12,7	0,0	285,4
Debeljak	840,85	27,4	66,14	7,9	90,3	5,7	4,0	0,0	491,6
Sestoj v obnovi	879,80	28,7	554,18	63,0	92,3	7,0	0,0	0,7	312,1
RAZNOMERNO (ps-šp)	447,08	14,6	200,30	44,8	98,9	1,1	0,0	0,0	383,1
RAZNOMERNO (sk-gnz)	99,09	3,2	27,86	28,1	78,2	21,8	0,0	0,0	452,2
Grmičav gozd	114,24	3,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,6
Skupaj	3.067,47	100,0	859,78	28,0					331,0

* podatki o LZ izvirajo iz meritev na SVP

V GGE Leskova dolina imamo štiri razvojne faze – mladovje, drogovnjak, debeljak in sestoj v obnovi ter posamično do šopasto raznomerne sestoje in skupinsko do gnezdaste raznomerne sestoje. Posebna zgradba gozda je tudi grmičav gozd, ki ga predstavlja ruševje pod vrhom Snežnika

V GGE prevladujejo razvojne faze, saj zavzemajo dobre tri četrtine gozda. Podmladek je prisoten na 28 % površine in je pretežno bogate zasnove. Lesna zaloga pa znaša 331,0 m³/ha.

Približno tretjino površin pokrivajo sestoji v obnovi. Tukaj je daleč največ podmladka, saj ta pokriva dve tretjini površin. Prevladuje bogata zasnova podmladka. Lesna zaloga znaša 312,1 m³/ha.

Debeljaki se pojavljajo prav tako na tretjini vseh površin in so v treh četrtinah primerno negovani. Podmladek pokriva 7,9 % površine in je večinoma bogate zasnove. Prevladuje normalen sklep, sledi mu rahel in nato tesen sklep. Lesna zaloga debeljakov je 491,6 m³/ha.

Raznomernih sestojev je v GGE 17,8 % površin. Tu je podmladka 41,7 %, prevladujoča zasnova je bogata. Sestoji so negovani. Lesna zaloga v njih je 395,6 m³/ha.

Drogovnjake najdemo na 12 % vseh površin, kateri imajo v dveh tretjinah primerov bogato zasnovo. V njih je 3,1 % podmladka, zasnova podmladka pa je večinoma bogata. Prevladuje tesen sklep, sledi mu normalen sklep. Sestoji so povečini negovani do pomankljivo negovani. Lesna zaloga v drogovnjakih je 285,4 m³/ha.

Mladovja pokrivajo 10,3 % površine, imajo bogato do dobro zasnovo, so povečini ustrezno negovani, prevladujoč sklep je tesen do normalen.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	M. list.	Skupaj
ha	305,91	42,36	434,81	74,14	0,18	2,40	859,80
%	35,58	4,93	50,57	8,62	0,02	0,28	100,00

V podmladku prevladuje bukev (50,7 %), nekoliko manj je smreke (35,6 %). Manjši delež imajo plemeniti listavci (8,6 %), jelka pa predstavlja 4,9 % pomladka, manj kot 5 % je ostalih drevesnih vrst: mehki listavci 0,3 %. Največja težava je v majhnem odstotku jelke v podmladku in mladovju, ki ga je bistveno premalo glede na rastišča v tej GGE.

Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Leskova dolina

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)*				Negovanost (%)**				Sklep (%)***			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	316,31	73,6	22,1	2,1	2,2	79,4	20,4	0,2	0,0	50,4	25,0	8,5	16,1
Drogovnjak	370,10	63,2	36,6	0,2	0,0	67,1	30,8	2,1	0,0	70,2	26,4	1,7	1,7
Debeljak	840,85					83,6	14,2	2,2	0,0	5,8	84,0	6,6	3,6
Sestoj v obnovi	879,80					96,5	3,4	0,1	0,0				
Raznomerni (ps-šp)	447,08					96,3	2,1	1,6	0,0				
Raznomerni (sk-gnz)	99,09					98,7	0,8	0,5	0,0				
Grmičav gozd	114,24												
Skupaj	3.067,47												

* Zasnova sestojev se določa za mlade razvojne faze (mladovja in drogovnjaki). Poznamo štiri stopnje zasnov: bogata (1), dobra (2), pomanjkljiva (3) in slaba (4). Pri mladju in gošči se ocenjuje površinski delež ustrezne sestave in kakovosti, pri letvenjaki in drogovnjaki pa delež nosilcev funkcij.

** Negovanost se določa v vseh razvojnih fazah in tudi v raznomernih sestojih. Z negovanostjo določamo ali sestoj omogoča doseganje rastišču in zasnovi sestoja primerne cilje. Poznamo negovane sestoe (1), pomanjkljivo negovane (2), nenegovane (3) in nenegovane ogrožene sestoe (4).

*** Sklep se določa glede na gnečo krošenj v sestojih. Lahko je tesen (1), normalen (2), rahel (3) in vrzelast do pretrgan (4).

3.5 Tipi sestojev

Sestoje smo izločili glede na razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, drevesno sestavo, lesno zalogo in gozdnogojitveni ukrep ter usmeritve.

V GGE Leskova dolina smo izločili 1.010 sestojev. Šifre sestojev so sestavljene iz črke in trimestne številke, kjer črka predstavlja RGR, številka pa zaporedno številko sestoja v tem RGR. Povprečna površina sestoja je 3,04 ha.

Za vsak sestoj smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, sklep, površino in zasnovo pomladka ter negovanost. Ocenili smo lesno zalogo in drevesno sestavo ter delež drevesnih vrst v podmladku. Na osnovi ugotovljenega stanja smo določili višino možnega poseka in gojitvena dela. Podatki o sestojih so zbrani v obrazcih Opis sestoja.

Sestoje smo združili v sestojne tipe. Osnova za združevanje v tipe gozdov je bila drevesna sestava.

Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Leskova dolina

Tip	Površina (ha)	%
Bukovi gozdovi	875,19	28,6
Drugi pretežno listnati gozdovi	95,65	3,1
Gozdovi bukve in jelke	700,51	22,8
Gozdovi bukve in smreke	138,53	4,5
Jelovi gozdovi	118,25	3,9
Smrekovi gozdovi	184,72	6,0
Drugi pretežno iglasti gozdovi	552,49	18,0
Dugi gozdovi iglavcev in listavcev	402,13	13,1
Skupaj	3.067,47	100,0

V GGE Leskova dolina je največ bukovih gozdov, kateri pokrivajo 28,6 % vse gozdne površine. Nekaj manj je gozdov bukve in jelke (22,8 %) sledijo drugi pretežno iglasti gozdovi (18,0 %), drugi pretežno iglasti gozdovi (13,1 %), smrekovi gozdovi (6,0 %), gozdovi bukve in smreke (4,5 %), jelovi gozdovi (3,9 %) in drugi pretežno listnati gozdovi (3,1 %).

Pregledna karta sestojnih tipov je v Prilogi načrta.

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov se določi z ozirom na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne. Ločimo ohranjene (do 30 %), spremenjene (31-70 %), močno spremenjene (71-90 %) in izmenjane gozdove (nad 90 %). Ohranjenost se določa na ravni stanja drevesne sestave na ravni odseka.

Preglednica 35/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Leskova dolina

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2270,89	82,5	290,38	10,6	111,70	4,1	67,85	2,4	2.740,82	100,0
GPN. Brez ukrepov	300,33	94,7	12,4	3,9	0,00	0,0	3,58	1,1	317,08	100,0
Varovalni gozdovi	9,91	85,6	1,44	12,5	1,00	8,6	0,00	0,0	11,48	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2.581,13	84,1	304,22	9,9	112,70	3,6	71,43	2,3	3.067,47	100,0

V GGE Leskova dolina prevladujejo ohranjeni gozdovi saj ti pokrivajo 84,1 % površine. Sledijo spremenjeni gozdovi (9,9 %), močno spremenjenih je 3,6 % gozdov, najmanj je izmenjanih 2,3 %.

3.7 Kakovost drevja

Podatke o kakovosti drevja smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost smo ocenjevali pri drevju, debelejšem od 30 cm. V vzorec smo zajeli 1.699 dreves, od tega 895 dreves iglavcev in 774 dreves listavcev.

Preglednica 36/K: Kakovost drevja v GGE Leskova dolina

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	286	0,0	47,2	49,7	2,8	0,3
Jelka	488	0,2	66,4	29,3	3,7	0,4
Bukev	825	1,0	44,4	46,1	7,4	1,1
Pl. Ist.	69	0,0	56,5	37,7	5,8	0,0
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	774	0,1	59,3	36,8	3,4	0,4
Skupaj listavci	895	0,9	45,3	45,4	7,3	1,1
Skupaj	1.669	0,5	51,7	41,5	5,5	0,8

V GGE Leskova dolina prevladuje prav dobra kakovost drevja nad dobro kakovostjo. Zadovoljive kakovosti med glavnimi drevesnimi vrstami je splošnem manj kot 10 %. Najmanj je odlične in slabe kakovosti drevja.

Iglavci imajo več drevja prav dobre kakovosti (napram dobri), nekoliko več listavcev je dobre kakovosti (napram prav dobri) kateri pa imajo tudi več drevja zadovoljive kakovosti (bukev). Po drevesnih vrstah ima bukev največji obseg najboljše, to je odlične kakovosti (1,0 %).

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 37/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Leskova dolina

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	4,1
Veje	6,6
Osutost	1,2
Skupaj	11,9

Podatke o poškodovanosti drevja smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah, zato nimamo podatkov za RGR 65 in RGR 69.

Delež poškodovanih dreves v GGE Leskova dolina je kar 11,9 %, kar je nekaj več kot pred desetletjem (9,4 % ocena pred žledolomom). Seveda je to posledica žledoloma iz leta 2014, še posebej poškodbe vej (6,6 %). Nekoliko manj je poškodb na deblu in koreničniku (4,1 %) katere izvirajo iz sečnje in spravila lesa. Najmanj je osutih krošenj (1,2 %). Te nastanejo zaradi sušenja dreves (še posebej jelke).

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo od leta 2010 dalje na novih kontrolnih ploskvah, velikosti 2 krat 10 metrov (do takrat se jih je merilo na ploskvah velikosti 5 krat 5 metrov). Od leta 2018 dalje se jih ne prikazuje več na ravni GGE, temveč le za celotno popisno enoto (oziroma na del, ki se nahaja znotraj GGO Postojna). V primeru GGE Leskova dolina je to popisna enota (PE) Snežnik. Objedenost gozdnega mladja za PE je prikazana po podatkih podrobnega popisa leta 2020. Podatki za PE so zajeti iz 50 ploskev. Podatke zadnjega popisa smo primerjali tudi s podatki popisa leta 2010, 2014, 2017 in 2020.

Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2020

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
do 15 cm	37.802	
16 - 30 cm	31.651	23,3
31 - 60 cm	18.318	33,9
61 - 100 cm	8.648	31,8
101 - 150 cm	4.508	17,2
Skupaj od 16 do 150 cm	63.125	27,1

Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik

Drevesna vrsta	% DV v mladju	Višinski razred mladja				Objedenost (%)
		16-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	35,6	60	33	4	2	0,6
Jelka	4,9	98	2	0	0	16,0
Bukev	50,6	19	22	23	35	6,4
Plemeniti listavci	8,6	80	19	1	0	44,9
Drugi trdi listavci	0,0	23	39	36	3	36,9
Mehki listavci	0,3	40	43	7	10	44,9
Skupaj	100,0	50	29	14	7	27,1

Objedenost mladja se izraža v deležu mladja višine od 16 do 150 cm.

OPIS STANJA GOZDOV

V gozdnem mladju v PE Snežnik je v mladju višine od 0 do 150 cm največ bukve (50,6 % vsega mladja) in smreke (35,6 % vsega mladja). Listavci predstavljajo 59,5 % vsega mladja, od tega je kar 50,6 % bukve, sledijo plemeniti listavci (8,6 %). Višje kot je mladje, manj pestra je drevesna sestava.

Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik je 27,1 %. Objedenost je največja v mladju višine med 31 cm in 60 cm (33,9 %) ter med 61 cm in 100 cm (31,8 %). Najmanjša objedenost pa je v mladju visokem nad 100 cm (17,2 %).

Objedenost listavcev je 29,6 %. Najnižja je pri bukvi (9,4 %), pri vseh drugih listavcih pa je večja in se giblje med 35 in 45 %. Stanje je zelo slabo pri plemenitih listavcih, ki jih je v mladju veliko, njihova objedenost pa je kar 44,9 %. Za drevesne vrste, ki so prisotne z majhnim deležem v mladju (do 10%), ni možno ugotoviti pravih zakonitosti.

Objedenost iglavcev je 4,9 %. Pri smreki, ki pri iglavcih v mladovju prevladuje, je objedenost majhna (0,6 %). Najslabše stanje glede objedenosti je pri jelki, ki na jelovo-bukovih rastiščih vzklije, v mladju jo je zelo malo (9 %), še tista pa je močno objedena (98 %). Podatek je zaskrbljujoč, saj bi morala biti na jelovo-bukovih rastiščih jelka, poleg bukve, glavna graditeljica bodočih sestojev.

Preglednica 40: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik

Drevesna vrsta	Objedenost (%) 2010	Objedenost (%) 2014	Objedenost (%) 2017	Objedenost (%) 2020
Smreka	5,8	4,7	2,5	0,6
Jelka	40,5	34,7	35,1	16,0
Bukev	13,0	45,5	22,6	6,4
Hrasti	0	-	5,9	9,4
Plemeniti listavci	73,1	75,7	69,0	44,9
Drugi trdi listavci	68,1	79,1	31,4	36,9
Mehki listavci	54,0	72,5	65,2	44,9
Iglavci	27,9	17,8	10,1	4,9
Listavci	35,2	59,7	39,3	29,6
Skupaj	34,5	56,6	38,3	27,1

V primerjavi s popisi v letih 2010 in 2014 se je objedenost zmanjšala. Najnižja je bila leta 2020. Po letu 2014 se je odstrel rastlinojede divjadi povečal in morda je to razlog za manjšo objedenost v letu 2017 in 2020. Kljub manjši objedenosti s stanjem pri jelki in plemenitih listavcih ne moremo biti zadovoljni.

O problematiki objedanja govorimo, ko poškodovanost presega 20% gozdnega mladja. V vseh obravnavanih obdobjih imamo torej probleme z objedanjem gozdnega mladja. Stanje se je sicer nekoliko izboljšalo, vendar poškodovanost še vedno presega 20%. V kolikor ne bomo ukrepali s povečanim odstrelom rastlinojede divjadi, bomo v prihodnosti imeli čiste bukove gozdove. To je še posebej zaskrbljujoče na jelovo-bukovih rastiščih.

Slika 7: Odlično pomlajevanje jelke znotraj ograje (odsek 24039a)

3.10 Odmrlo drevje

Podatke o odmrlem drevju smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah, zato nimamo podatkov za RGR 65 in 69. Podatki kažejo število odmrlih dreves na hektar.

Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE Leskova

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	4,63	1,91	6,54	1,99	1,03	3,02	6,62	2,94	9,56
	m ³ /ha	1,51	0,70	2,21	0,64	0,35	0,99	2,15	1,05	3,20
30 - 49 cm	št./ha	1,18	0,59	1,77	0,51	0,29	0,80	1,69	0,88	2,57
	m ³ /ha	2,10	1,07	3,17	0,93	0,51	1,44	3,03	1,58	4,61
50 in več cm	št./ha	0,29	0,07	0,36	0,22	0,00	0,22	0,51	0,07	0,58
	m ³ /ha	1,14	0,27	1,41	0,82	0,00	0,82	1,96	0,27	2,23
Skupaj	št./ha	6,10	2,57	8,67	2,72	1,32	4,04	8,82	3,89	12,71
	m³/ha	4,75	2,04	6,79	2,39	0,86	3,25	7,14	2,90	10,04

V zgornji preglednici imamo podatke za stoječe in ležeče trhlo drevje, katero je propadlo. Odmrlo drevje (koda 2) se v zgornji preglednici ne upošteva. V GGE Leskova dolina najdemo več rahlo več stoječega kot ležečega drevja, primerjava med skupinami drevesnih vrst pa nakazuje, da imamo več propadlih iglavcev kot listavcev.

Odmrlo drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 2, je drevje, ki je med dvema meritvama SVP odmrlo in je v času ponovljene meritve prisotno na SVP. Odmrlo drevje ni več del lesne zaloge gozdov in se ga prestavi v evidenco odmrlega in trhlega drevja. Trhlo drevje ali tudi odpisano drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 9, je drevje, ki je bilo pri predhodni meritvi na SVP evidentirano kot odmrlo drevje (koda 2) in je pri ponovljeni meritvi prisotno na SVP, se izloči iz seznama drevja na SVP in se ga prenese v posebno evidenco odmrlega in trhlega drevja (koda 9).

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 42: Odmrlo in trhlo drevje po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Odmrlo drevje (koda 2)				Trhlo drevje (koda 9)			
	Število dreves		Količina lesa		Število dreves		Količina lesa	
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	6,1	42,1	2,15	29,3	2,5	23,4	0,96	30,7
Jelka	3,8	26,2	3,38	46,0	4,5	42,1	0,98	31,3
Bukev	3,7	25,5	1,19	16,2	2,2	20,6	0,71	22,7
Pl.list.	0,5	3,5		6,4	0,6	5,6	0,04	1,3
Dr.t.list.					0,2	1,9	0,04	1,3
M.list	0,4	2,8		1,5	0,8	7,5	0,41	13,1
SA/ha	14,5	100,0	7,34	100,0	10,7	100,0	3,13	100,0
Sa GGE	39.700		20.100		29.300		8.570	

Med odmrlim drevjem s kodo 2 glede na število dreves prevladuje smreka, sledi jelka in bukev, pri volumnu pa prevladuje jelka. Pri trhljem drevju s kodo 9 pa prevladuje po številu dreves jelka, nato sledita bukev in smreka, po volumu pa sta enakovredno zastopani smreka in jelka, sledi bukev.

Iz gornje preglednice je razvidno, da je v zadnjem desetletju v GGE Leskova dolina odmrlo 39.700 dreves oziroma 14,5 dreves/ha, kar predstavlja 20.100 m³ lesa (2 % sedanje lesne zaloge), oziroma 7,34 m³/ha.

V zadnjem desetletju je v GGE Leskova dolina bilo med trhlo drevje (koda 9) preneseno 29.300 dreves oziroma 10,7 dreves/ha, kar predstavlja 8.570 m³ lesa (0,85 % sedanje lesne zaloge), oziroma 3,13 m³/ha.

Navedeni podatki o odmrlem in trhljem drevju so pomembni saj posredno pojasnjujejo koliko časa odmrlo drevje v gozdu razpada. V GGE Leskova dolina je po zadnjem popisu SVP vsega odmrlega in trhlega drevja skupaj 10,58 m³/ha oziroma skupaj 28.670 m³ (2,8 % sedanje lesne zaloge).

K odmrlemu lesu je potrebno prišteti še nadzemne dele panjev posekanih dreves, ki so bila posekana v zadnjih 20 letih. V letu 2014 je bila v okviru pripravništva na OE Postojna izdelana strokovna naloga (Mihelič, 2014), v kateri se je analiziralo sečne ostanke in nadzemno panjevino na SVP. Les v nadzemnem delu panja se prav tako razkraja po naravni poti in s tem opravlja vse funkcije, ki jih opravlja razkrajajoči les puščenih dreves. Rezultati so pokazali, da v sečnih ostankih, predvsem pa v panjevini, ostane okoli 5 % bruto posekane lesne mase. V GGE Leskova dolina je to 6,6 m³/ha. Panji opravljajo svojo funkcijo pri razkrajanju vsaj tri desetletja, tako da je mrtve lesne mase v obliki nadzemnih delov panja še več.

Skupno imamo glede na zgornji odstavek in količino trhlega in odmrlega drevja kar 17,18 m³/ha oz. 47.054 m³ lesa namenjenega razkroju oziroma biotopski funkciji. Glede na pravilnik o varstvu gozdov, ki zahteva 3 % odmrlega lesa od lesne zaloge, je delež odmrlega lesa v GGE Leskova dolina večji od zahtevane količine odmrlega lesa. V GGE je poleg tega tudi 328 ha varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov, kateri zagotavljajo dodatno količino odmrlega drevja.

V splošnih usmeritvah o minimalnem številu in debelinski strukturi odmrlega drevja za potrebe ptic duplaric po sušicah v jelovo-bukovih gozdovih (J. Papež, M. Perušek, I. Kos) naj bi bilo v sestojih na 1 ha od 3 do 6 sušic 3. in 4. debelinske stopnje, od 0,2 do 0,5 sušice 5. do 8. debelinske stopnje ter od 0,04 do 0,12 sušice nad 8. debelinsko stopnjo. Po teh kriterijih imamo v GGE Leskova dolina za zagotavljanje biotske pestrosti več kot dovolj odmrlih dreves oz. odmrlega lesa.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v GGE

Gozdarji v GGE Leskova dolina

- V obdobju gozdnega skrbništva Snežnik (ki je takrat obsegal sedanja revirja Leskova dolina in Snežnik) je na področju enote Leskova dolina služboval revirni gozdar **Johaim Byalo**, ki je svoje delo opravljal od leta 1870 do leta 1907, ko je umrl.
- Leta 1904 so skupni revir Snežnik razdelili na dva manjša: Snežnik in Leskova dolina. Leta 1907 je enoto Leskova dolina prevzel **Wilhelm Kindler**, ki je revir vodil vse do viharne čase druge svetovne vojne.
- Po rapalski pogodbi iz 1920 je revir Leskova dolina padel pod Kraljevino Italijo, vendar je lastnikom teh gozdov uspelo obdržati svojo lastnino in zaposlene. To jim je uspelo tudi kasneje, med drugo svetovno vojno, kljub pogostim menjavanjem oblasti in močnemu uporniškemu partizanskemu gibanju.
- Po drugi svetovni vojni je strokovno delo v vseh revirjih temeljilo na vodjih gozdnega obrata in logarjih (delovodjih), ki pa niso imeli ustrezne gozdarske izobrazbe, ampak so se dela priučili.
- Leta 1959 so gozdne obrate reorganizirali po vzoru iz časov Schönburgov. Tega leta je kot prvi povojni revirni gozdar svojo službo nastopil **Darij Zapušek**, ki je bil že naslednje leto povišan v vodjo obrata.
- Leta 1960 so revir Leskova dolina razdelili na dva dela: Leskova dolina 1 in 2. Leskovo dolino 1 je prevzel **Konrad Čadež**. V Leskovi dolini 2 pa se je zvrstilo kar nekaj revirnih gozdarjev, med njimi tudi **Franče Urh** in **Tomaž Krek**.
- Leta 1964 je bila napisana prva gozdna kronika po vojni. Tega leta je vodenje Leskove doline 2 prevzel **Jože Debevc**.
- Leta 1965 je Leskovo dolino 1 prevzel **Jože Rolih**. Slednjega so zaradi hudega opustošenja gozdov po neurju leta 1965 na območju Cerknice preselili tjakaj, skupaj z delovnimi skupinami iz Leskove doline. Tako je nekaj časa vsa dela vodil Jože Debevc.
- Leta 1966 je Jože Debevc odšel v Cerknico in tam tudi ostal, v Leskovo dolino pa se je vrnil Jože Rolih, ki je vodil enoten revir do leta 1974.
- Od leta 1974 do leta 1996, torej kar 22 let in 4 mesece, je delo revirnega gozdarja v GGE Leskova dolina opravljal **Vojko Telič**.
- Med leti 1996 in 2001 je bil v Leskovi dolini revirni gozdar **Janez Škerbec**, ki pa je opravljal hkrati delo revirnega gozdarja tudi v enoti Javorje in kasneje v Snežniku.
- Med leti 2001 in 2020 je delo opravljal revirni gozdar GGE **Igor Pridigar**.
- Po letu 2020 je delo opravljal **Tadej Grom**, katerega je nato leta 2023 nadomestil **Jan Mohar**.

Mejniki v gospodarjenju z gozdovi v GGE Leskova dolina (povzeto po prejšnjih načrtih)

- Gozdovi snežniškega pogorja so bili v dobi fevdalizma last raznih plemiških rodbin, ki so z njimi zaradi majhne vrednosti lesa slabo gospodarile. Stalno bivališče lastnikov je bil grad Snežnik v Loški dolini, od koder se je upravljalo z obsežnimi gozdovi. Glavna uprava je ostala v gradu vse do konca prve svetovne vojne.
- Gozdovi so bili močno obremenjeni s servitutnimi pravicami. Upravičenci iz Loške doline in Pivške kotline so smeli v njih sekati za lastne potrebe določeno količino drv za kurjavo, stavbni les, les za poljedeljsko orodje, imeli so pravico do paše in steljarjenja. Pravico do gozdne paše so dobro izkoriščali ovčerejci iz Istre, ki so preko poletja kot najemniki za določeno odškodnino od kmetov, lastnikov gozdov pasli na stotine ovc. V namen paše so ovčarji na mnogih mestih gozd tudi zažgali. V tem času so predstavljali graščakom glavni vir dohodka iz gozda prodaja bukovega žira, lova na polhe (polšja mast), nabiranje kresilne gobe, pridobivanja pepelike, gozdne paše in krčenja gozdov za pašnike. Pravico krčenja gozdov za pašnike so si kmetje pridobili, če so plačevali posestnikom določen letni davek.
- Vse do konca 18. stoletja se bukev iz teh gozdov skoraj ni izkoriščala, sekali sta se le jelka in smreka za stavbni les. Vzrok temu je bila nizka cena bukovine, pomanjkanje gozdnih poti

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

in velika oddaljenost do potrošnikov. Hiter razvoj industrije pa je povzročil veliko povpraševanje po oglju in tako je začela bukev pridobivati na vrednosti. V gozdove so začele zahajati številne skupine proizvajalcev oglja in pepelike ter izkoriščati bukovino (ogljarske kope). Zaradi velike potrebe po drveh, so bili listavci sorazmerno naglo posekani, s tem pa je bilo sproščeno obilno jelovo mladje, ki se je v teh gozdovih množično pojavljalo v obdobju od leta 1830 do leta 1860. Hkrati je bila na območju masiva Snežnik do leta 1868 jelenjad praktično iztrebljena, kar je izjemno ugodno vplivalo na regeneracijo gozdov (in premeno v pretežno iglaste gozdove).

- Nova doba za snežniške gozdove se pričinja leta 1853, ko je graščina prešla v last nemških knezov Schönburg-Waldenburg. Novi lastniki so takoj dosegli prevedbo posestva v fidejkomis, kar je omogočilo stabilnost posestva. Istega leta je bil izdan cesarski patent o odpravi servitutnih pravic. Kmetje so dobili v zameno za svoje prejšnje pravice gozdove in pašnike v bližini naselij (okrog 12.000 ha), ki so jih v velikem obsegu izkrčili za potrebe pašništva, veleposestnikom pa je ostala strnjena gozdna površina (več kot 16.000 ha). Les pridobi na pomenu šele z južno železnico (1857), ko se prične gospodarsko izkoriščati te gozdove. Po dolinah se pojavijo prve vodne žage za razrez hlodovine v deske, ki se po večini prodajajo v Italijo.
- Z naraščanjem porabe in vrednosti lesa je paša v gozdovih dobila drugačen pomen in se je opustila (prepovedala) najprej na severni strani Snežnika (leta 1880), leta 1889 na Mašunu, najdlje pa se je obdržala na Gomancah (vse do leta 1927). S tem so bile dane osnove za uvajanje načrtnega gospodarjenja z gozdovi. Požgane površine so se po odpravi paše pogozdile, največ s smreko.
- Za izkoriščanje velikih zalog bukovega lesa so leta 1873 v Leskovi dolini zgradili tovarno za predelavo bukovine s postopkom suhe destilacije lesa v oglje in kemične proizvode. Zaradi nerentabilnosti je bila proizvodnja kmalu opuščena, s tem v zvezi pa je pomembna pogodba med francoskim tovarnarjem in lastniki gozdov. Po tej pogodbi se je smelo izkoriščati manj vreden tehnični les in tudi ta je moral biti odkazan z odkazilnim žigom, ki so ga opravili strokovni nameščenci graščine. Ta pogodba dokazuje, da so že tedaj osvojili načela trajnega in racionalnega gospodarjenja z gozdovi, ki jih opravi dober poznavalec gozda – gozdar.
- Proti koncu 19. stoletja se je pokazala potreba po dobrem cestnem omrežju, če so hoteli imeti lastniki dohodke iz gozda. Prvo cesto v dolžini 32 km so začeli graditi leta 1872 v smeri grad Snežnik – Leskova dolina – Gomance. Dograjena je bila leta 1896. Leta 1890 je bila zgrajena Luisina cesta, preko sedla Vratca do Mašuna in Jurjeva cesta. Do prve svetovne vojne so bile zgrajene še Ernestova cesta in Lovska pot.

Kratek pregled urejanja in gospodarjenja v GGE Leskova dolina

- Urejanje leta **1891**: V letu 1890 so začeli z urejevalnimi deli za oskrbnišтва Snežnik in Mašun. Narejena so bila kartografska in geometrijska dela. Oskrbništvo Snežnik je tedaj obsegalo današnja revirja Snežnik in Leskova dolina. Taksacijska in računovodska dela je prevzel gozdarski strokovnjak Herman Bretschneider. Cenitev lesnih zalog so izvedli na podlagi primerjalnih ploskev po modicifiranem Königevev razstojnem postopku. Etat so določili po obrazcu avstrijske kameralne takse. Rezultati niso ohranjeni. Cilj tega načrta je bilo ustvariti čiste enodobne jelove gozdove.
- Leta **1901** je H. Bretschneider sestavil novo gospodarsko osnovo in po letu 1896 izvršil petletno revizijo načrta za oskrbnništvo Snežnik. Izdelana so bila navodila za meritev gozdnega drevoja. Načela gospodarjenja so ostala ista, v etatnem računu so še vedno uporabljali elemente enodobnih gozdov, obhodnjo in starost.
- Urejanje leta **1912**: Zgodil se je preobrat v gozdarski miselnosti, saj cilj ni več enodoben gozd, temveč prebiralni gozd in temu primerno gospodarjenje z njim. Avtor te novosti je bil Schollmayer, osnovno vodilo pa kontrolna metoda, ki zahteva poznavanje stanja gozdov (polna premerba, evidence, načrtovani ukrepi). Izdelana je bila katastrska karta v merilu 1:5.760. Merili so se vsi sestoji, ki so imeli vsaj 1/3 uporabne oblovine nad 8 cm. V vsakem merjenem oddelku so se poiskala razredna modelna drevesa in ugotovila njihova kubatura. Hkrati so se določevala debelinski in višinski prirastek za zadnjih 10 let. Letni prirastek se je računal s prirastnimi odstotki po obrazcih Presslerja, Breygmana in Schneiderja. Osnovno merilo pri določitvi etata je bil manjši posek kot prirastek. Sečna zrelost pri iglavcih je bila 45 cm prsnega premera, pri bukvi pa 40 cm. Najstarejši ohranjeni podatki za GGE Leskova dolina so v tekstnem delu elaborata iz leta 1912, in sicer za drugo inventarizacijo v letu 1901.
- Urejanje leta **1924**: Po rapalski pogodbi se je površina revirja spremenila. Potek državne meje med Jugoslavijo in Italijo je po novem pomenil tudi mejo med GGE Snežnik in GGE Leskova

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

dolina. Ohranila so se načela gospodarjenja iz leta 1912, vendar so bili izračuni vedno manj zanesljivi.

- Urejanje leta **1936**: Etat se je zaradi nezanesljivih rezultatov v preteklem obdobju po novem določil sorazmerno s prirastkom. Lesna zaloga iglavcev je močno rasla. Izvajali so močne sečnje (redčenja), zaradi katerih se je razbohotila bukev, ki pa so jo radikalno izsekavali. Posledično je lesna zaloga listavcev močno padla, porušila se je vertikalna zgradba sestojev, jelka se je nehala pomlajevati in sestoji so postali enomerni.
- Urejanje leta **1954**: Še vedno je bila zelo močna ideja o prebiralnem gospodarjenju. Ugotovljene so bile visoke lesne zaloge in prirastki, čeprav se je izvajalo močne sečnje. Etat so določali empirično glede na prirastek.
- Urejanje v letih **1964** in **1974**: Nov preobrat v gozdarski miselnosti je pri gospodarjenju z gozdom uvedel novo načelo gospodarjenja: sonaravno gojenje gozdov. Ključni poudarki so bili naslednji: upoštevanje rastiščnih razlik; prebiralno gospodarjenje le v sestojih, ki tako gospodarjenje dopuščajo; sproščena uporaba gojitvene tehnike; nujnost upoštevanja individualnosti drevja in sestojev.
- Urejanje leta **1984**: Gozdne fonde se je ugotovilo z Bitterlichovo vzorčno metodo. Podatke se je preverjalo z 10 % vzorcem polne premerbe in bile so opravljene manjše korekture. GR oblikovani v letu 1964 se zaradi primerjav v glavnem niso spreminjali.
- Urejanje leta **1994**: Meritve lesnih zalog se na vsej površini lesnoproizvodnih gozdov izvede na stalnih vzorčnih ploskvah, ki so razporejene v mreži 250 x 200 m. Prirastek po GR se ni meril, za izračun se uporabijo prirastni nizi iz prejšnjega načrta. Gospodarski razredi se uskladijo z območnim gozdnogospodarskim načrtom in se jih na novo poimenuje.
- Urejanja leta **2004**: Pride do združevanja manjših odsekov v večje, laz iz GGE Leskova dolina se zaradi zasebnega lastništva premakne v GGE Snežnik. Pridobivanje podatkov je nespremenjeno.
- Urejanje leta **2014**: Sprememba poimenovanja RGR in združitve dveh varovalnih RGR v enega. SVP ostanejo, vendar močno razredčene. Manjše spremembe površin zaradi usklajevanja po DKN in različnega zajema podatkov.
- Urejanje leta **2024**: Manjše spremembe površin zaradi usklajevanja po ZKN in različnega zajema podatkov.

Današnje stanje gozdov GGE Leskova dolina je posledica stoletnega gospodarjenja z njimi in družbenih vplivov okolja. Ti gozdovi so vseskozi spadali v klimaksne gozdove, ki niso bili nikoli velikopovršinsko izkrčeni za potrebe pašništva in se je z njimi gospodarilo času primerno.

Od leta 1912, odkar imamo podatke, se je v GGE Leskova dolina posekalo preko dva milijona kubičnih metrov lesa (2.185.044 m³). Iglavci v poseku predstavljajo tri četrtine vse lesne mase.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 44: Posek v GGE Leskova dolina v obdobju 1912 - 2023 v bruto m3

Leto	Igl.	List.	Skupaj
1912	10.775	1.969	12.744
1913	8.878	1.240	10.118
1914	15.090	575	15.665
1915	461	53	514
1916	1.221	162	1.383
1917	540	109	649
1918	2.942	244	3.186
1919	10.065	221	10.286
1920	17.816	121	17.937
1921	31.300	594	31.894
1922	2.320	438	2.758
1923	17.869	4.876	22.745
Σ 1912-1923	119.277	10.602	129.879
1924	17.389	5.225	22.614
1925	46.666	1.611	48.277
1926	20.966	2.868	23.834
1927	24.635	6.009	30.644
1928	12.576	1.881	14.457
1929	7.802	4.268	12.070
1930	11.462	29.952	41.414
1931	1.867	25.815	27.682
1932	1.600	8.514	10.114
1933	7.648	1.860	9.508
1934	3.380	40.774	44.154
1935	14.466	7.210	21.676
Σ 1924-1935	170.457	135.987	306.444
1936	8.692	5.481	14.173
1937	17.167	3.830	20.997
1938	12.395	5.633	18.028
1939	10.945	2.627	13.572
1940	24.768	2.413	27.181
1941	8.995	3.200	12.195
1942	108	1.801	1.909
1943	2.769	35	2.804
1944	0	0	0
1945	5.449	29	5.478
1946	10.451	50	10.501
1947	18.635	182	18.817
1948	29.238	321	29.559
1949	22.246	10.051	32.297
1950	42.623	1.568	44.191
1951	9.729	3.343	13.072
1952	21.324	2.794	24.118
1953	12.607	349	12.956
Σ 1936-1953	258.141	43.707	301.848
1954	8.194	828	9.022
1955	6.956	2.472	9.428
1956	17.106	3.676	20.782
1957	10.458	2.420	12.878
1958	7.692	460	8.152
1959	10.344	2.501	12.845

Leto	Igl.	List.	Skupaj
1960	16.072	3.410	19.482
1961	10.006	4.541	14.547
1962	10.367	7.635	18.002
1963	11.231	13.561	24.792
Σ 1954-1963	108.426	41.504	149.930
1964	11.738	16.719	28.457
1965	14.759	8.896	23.655
1966	6.400	6.316	12.716
1967	9.860	6.429	16.289
1968	15.047	5.422	20.469
1969	11.135	3.015	14.150
1970	8.807	1.976	10.783
1971	16.114	7.261	23.375
1972	17.465	3.903	21.368
1973	18.253	2.212	20.465
Σ 1964-1973	129.578	62.149	191.727
1974	16.564	1.618	18.182
1975	16.463	2.512	18.975
1976	15.217	2.293	17.510
1977	6.278	2.677	8.955
1978	12.668	2.504	15.172
1979	11.575	779	12.354
1980	11.755	2.792	14.547
1981	19.111	2.667	21.778
1982	17.390	3.362	20.752
1983	18.536	2.880	21.416
Σ 1974-1983	145.557	24.084	169.641
1984	14.068	4.348	18.416
1985	15.428	2.747	18.175
1986	16.265	2.275	18.540
1987	14.165	1.385	15.550
1988	13.512	2.493	16.005
1989	15.648	2.927	18.575
1990	12.956	2.358	15.314
1991	11.992	2.832	14.824
1992	9.800	1.854	11.654
1993	12.042	2.460	14.502
Σ 1984-1993	135.876	25.679	161.555
1994	12.611	3.267	15.878
1995	12.328	3.650	15.978
1996	11.308	3.264	14.572
1997	12.926	3.910	16.836
1998	11.709	4.220	15.929
1999	10.239	3.484	13.723
2000	16.717	4.454	21.171
2001	16.852	2.942	19.794
2002	12.536	3.512	16.048
2003	9.190	2.933	12.123
Σ 1994-2003	126.416	35.636	162.052

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Leto	Igl.	List.	Skupaj
2004	14.287	3.716	18.003
2005	19.149	5.704	24.853
2006	23.056	8.604	31.660
2007	16.752	6.137	22.889
2008	18.026	6.249	24.275
2009	15.220	11.285	26.505
2010	15.629	9.714	25.343
2011	18.968	6.489	25.457
2012	23.874	5.286	29.160
2013	18.912	3.449	22.361
Σ 2004-2013	183.873	66.633	250.506

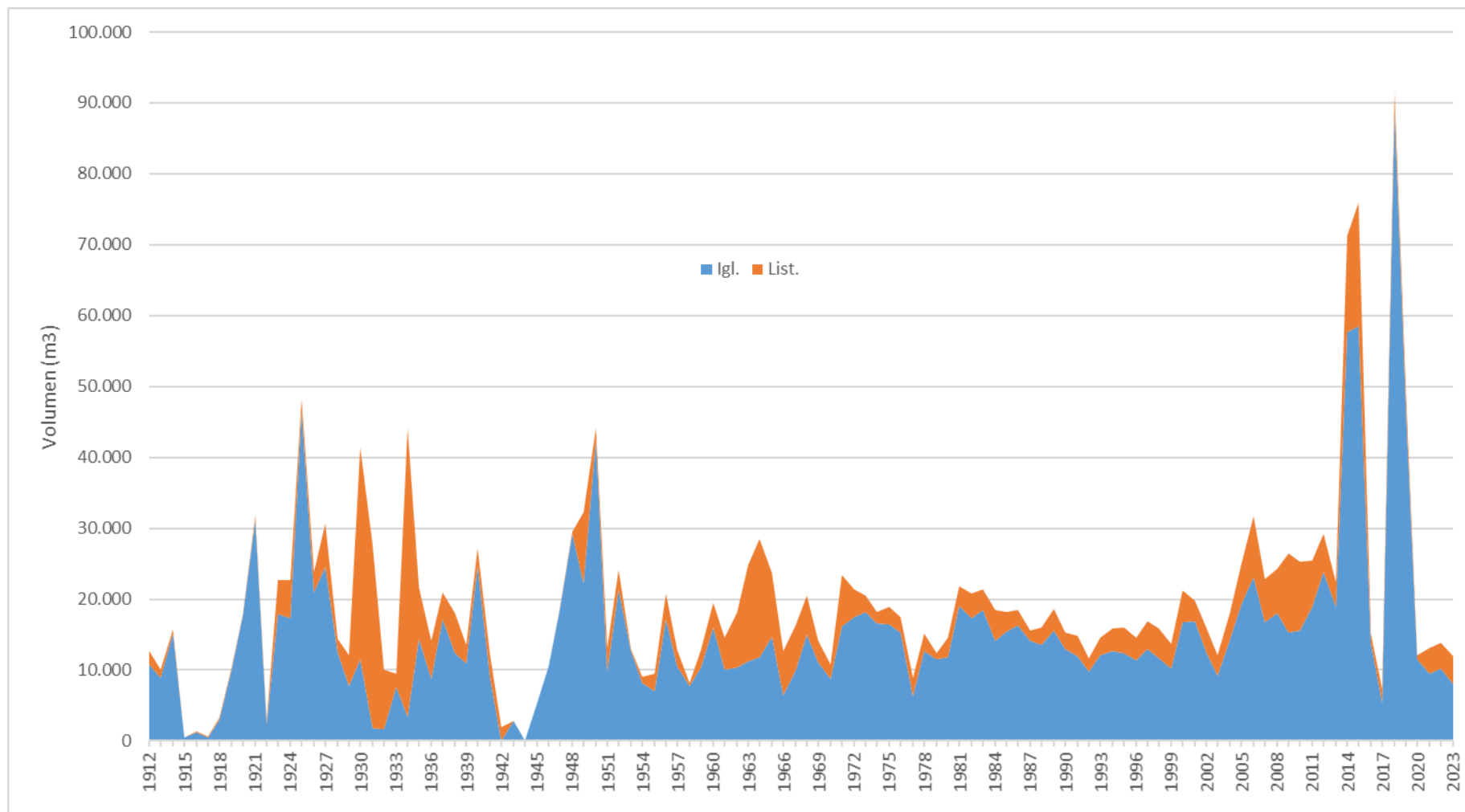
Leto	Igl.	List.	Skupaj
2014	57.668	13.543	71.210
2015	58.490	17.418	75.908
2016	13.853	1.262	15.115
2017	5.366	1.951	7.317
2018	89.106	2.309	91.414
2019	47.194	2.359	49.553
2020	11.476	617	12.093
2021	9.459	3.684	13.143
2022	10.194	3.588	13.781
2023	8.044	3.938	11.982
2014-2024	310.085	50.668	361.518

Dinamika sečenj je predstavljena v naslednjem grafikonu za vse gozdove v GGE Leskova dolina. V času prve in druge svetovne vojne poseka praktično ni bilo, takoj po obeh vojnah pa je obseg sečne seveda povečan. V prvih petih desetletjih je bilo med posameznimi leti veliko nihanje v obsegu poseka, zato je za tisto obdobje značilen zelo nazobčan grafikon, od šestdesetih let dalje pa je letni posek bolj enakomeren. V grobem je posek z vsakim naslednjim obdobjem večji, več je tudi poseka listavcev.

V obravnavanem obdobju v poseku prevladujejo iglavci. Največji posek je bil v zadnjem obdobju (361.518 m³ ali 132 m³/ha). Posek se je povečal po žledu leta 2014 (71.210 m³) in leta 2015 (75.908 m³). Iglavci so predstavljali 80,9 %, kljub temu pa je bil posek listavcev v letu 2015 največji v vsem obravnavanem obdobju. Po žledu so sledile gradacije podlubnikov in vetrolom v letu 2017, zato je bil tudi največji posek leta 2017 (91.414 m³). V poseku so prevladovali iglavci, predvsem smreka. Od leta 2018 se posek ponovno zmanjšuje.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 1: Dinamika sečenj za obdobje 1912 do 2023 za GGE Leskova dolina

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Preglednica 45/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2014-2023	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
		m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	184.296	310.850	168,7	346.300	52.194	187,9
Listavci	72.822	50.668	69,6	68.743	15.041	94,4
Skupaj	257.118	361.518	140,6	415.040	56.235	161,4

Primerjava poseka iz evidence in poseka pridobljenega iz SVP kaže, da je bilo v preteklem obdobju 161,4 % vsega poseka. Po evidenci naj bi bilo letno posekano 132 m³/ha, po SVP pa 151 m³/ha. Odklon zaupanja je 56.235 m³ oziroma ± 20,05 m³/ha. Evidentirani posek je z upoštevanjem odklona zaupanja znotraj intervalne ocene. Posek je bil bistveno presežen zaradi sanacije žledoloma v letu 2014 ter v nadaljnjih letih sanacije vetroloma in gradacij podlubnikov.

Realizacija načrtovanega poseka po spremembi GGE, kateri je bil določen v višini 343.271 m³ (286.225 m³ za iglavce in 57.046 m³) je bila 105,3 % (pri iglavcih 108,6 %, pri listavcih 88,8 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.2.1.1 Posek po RGR in primerjava z načrtovanim

Posek je bil v obdobju 2003-2012 realiziran 100 % glede na načrtovan obseg (pri iglavcih 102 % in listavcih 94 %). Realizacija v prejšnjem ureditvenem obdobju je bila dosežena v okviru največjega možnega poseka.

Etat ni bil realiziran v RGR 103, saj je bila posekana le dobra polovica načrtovanega poseka. Prav tako so nekaj manj posekali tudi v RGR 121, vendar je tu ostala nerealizirana zgolj desetina načrtovanega poseka. Posledično so v RGR 213 (zdaj RGR 112), RGR 407 in RGR 504 etat presegli za približno desetino. V teh treh RGR so se v zadnjem obdobju množično začele sušiti jelke (sploh v zadnjih dveh), kar je skupno z redno sečnjo od prej privedlo do preseganja načrtovanega poseka. Posledično se v RGR 103 in RGR 121 ni izvedla vsa redna sečnja, da sta se ob koncu ureditvenega obdobja načrtovani in realizirani posek za GGE uskladila. Kot zanimivost še tole: polovico skupne realizacije predstavlja posek v RGR 504.

Preglednica 46/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2004 do 2013 v GGE Leskova dolina

Rastiščno gojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m ³	m ³	%	%
2004 – 2013					
GR 65 (RGR 65) Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	Iglavci	20	0	0,0	0,0
	Listavci	180	0	0,0	0,0
	Skupaj	200	0	0,0	0,0
GR 69 (RGR 69) Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
GR 70 (RGR 69) Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
GR 103 (RGR 103) Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum lycopodietosum</i>	Iglavci	33.170	19.435	58,6	10,8
	Listavci	5.077	2.111	41,6	3,0
	Skupaj	38.247	21.546	56,3	8,6
GR 121 (RGR 121) Bukovi gozdovi na rastišču <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum</i> -boljše	Iglavci	966	1.138	117,8	0,6
	Listavci	5.778	4.897	84,8	6,9
	Skupaj	6.744	6.035	89,5	2,4
GR 213 (RGR 112) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	Iglavci	45.886	50.981	111,1	28,4
	Listavci	24.144	23.035	95,4	32,6
	Skupaj	70.030	74.016	105,7	29,6
GR 407 (RGR 407) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	16.473	17.568	106,6	9,8
	Listavci	5.281	6.242	118,2	8,8
	Skupaj	21.754	23.810	109,5	9,5
GR 504 (RGR 504) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	83.196	94.751	113,9	52,7
	Listavci	30.196	30.348	100,5	43,0
	Skupaj	113.392	125.099	110,3	50,0
Skupaj 2004-2013	Iglavci	179.711	183.873	102,3	102,3
	Listavci	70.656	66.633	94,3	94,3
	Skupaj	250.367	250.506	100,1	100,1

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2014 do 2023 v GGE Leskova dolina

Rastiščno gojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m³	m³	%	%
2014 – 2023					
RGR 65 Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
RGR 69 Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
RGR 103 Din. jelovo buk. z lisičjakom - mešani gozdovi	Iglavci	35.067	38.154	108,8	14,8
	Listavci	4.741	3.183	67,1	1,2
	Skupaj	39.808	41.337	103,8	16,1
RGR 121 Din. jelovo buk. z gozd. planinščkom - mešani gozdovi	Iglavci	51.389	61.067	118,8	23,8
	Listavci	22.425	10.840	48,3	4,2
	Skupaj	73.814	71.908	97,4	28,0
RGR 112 Din. zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	Iglavci	1.644	1.775	107,9	0,7
	Listavci	10.768	4.272	39,7	1,7
	Skupaj	12.412	6.046	48,7	2,4
RGR 407 Din. jelovo buk. s trp. golščem - mešani in raznomerni gozdovi	Iglavci	14.661	36.343	247,9	14,1
	Listavci	4.572	4.207	92,0	1,6
	Skupaj	19.233	40.550	210,8	15,8
RGR 504 - Din. jelovo buk. s spoml. toril. - mešani in raznomerni gozdovi	Iglavci	81.535	173.511	212,8	67,5
	Listavci	30.316	28.166	92,9	11,0
	Skupaj	111.851	201.677	180,3	78,4
Skupaj 2014-2023	Iglavci	184.296	310.850	168,7	120,9
	Listavci	72.822	50.668	69,6	19,7
	Skupaj	257.118	361.518	140,6	140,6

V zgornji preglednici je prikazana realizacija poseka v zadnjem ureditvenem obdobju. Realizacija načrtovanega poseka v obdobju od 2014 do 2023 je 140,6 % (168,7 % pri iglavcih in 69,6 % pri listavcih). Če te podatke primerjamo z ureditvenim obdobjem 2004-2013, vidimo, da je bilo v zadnjem obdobju posekano za 111.000 m³ več lesa. Realizacija načrtovanega poseka po RGR je največja v RGR 407 (210,8 %), najmanjšo pa beležimo v RGR 112 (48,7 %).

Varstveno sanacijske sečnje (vrsta sečnje 3) in sečnje oslabelega drevja (vrsta sečnje 9) predstavljajo v preteklem obdobju skupaj kar 94,3 % vse sečnje (97,4 % pri iglavcih in 75,8 % pri listavcih). Žledolom leta 2014 in z njim povezane gradacije podlubnikov v letih 2015 – 2018 ter vetrolom so zahtevale sečnje v velikosti kar 341.043 m³ (301.850 m³ iglavcev in 38.411 m³ listavcev), ostali posek pa so predstavljale negovalne sečnje.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	0	0	0	184.296	72.822	257.118	184.296	72.822	257.118
Izveden - m ³	55	0	56	310.794	50.668	361.462	310.850	50.668	361.518
Realizacija - %	0,0	0,0	0,0	168,6	69,6	140,6	168,7	69,6	140,6
Povpreč. drevo - m ³	1,85	0,08	1,74	1,95	0,61	1,49	1,95	0,61	1,49

Povprečno posekano drevo je 1,49 m³. Pri iglavcih je manjše (1,95 m³) kot pri listavcih (0,61 m³), kar je pogojeno z debelinsko strukturo. Vsi gozdovi so v državni lasti, nekaj realiziranega poseka je bilo v okolici vikendov, kar je zabeleženo v rubriki zasebnih gozdov (56 m³), katerega v spodnji preglednici nismo prikazali.

4.2.1.2 Posek po vrstah sečenj

Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Leskova dolina

		Vrste poseka											% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umet. obnovo; na panj	Posek oslab. drevja	Sanitarni posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedovoljeni posek	SKUPAJ		
Državni gozdovi														
Iglavci	m³	125	7.897	60			33.842	268.791	38	99		310.850	37,2	279,5
	%	0,0	2,5	0,0			10,9	86,5	0,0	0,0				
Listavci	m³	3.850	8.396	0			3.038	35.372	9	1		50.668	11,2	74,6
	%	7,6	16,6	0,0			6,0	69,8	0,0	0,0				
Skupaj	m³	3.975	16.293	60			36.880	304.163	47	100		361.518	27,6	198,2
	%	1,1	4,5	0,0			10,2	84,1	0,0	0,0				
Skupaj gozdovi														
Iglavci	m³	125	7.897	60			33.842	268.791	38	99		310.850	40,0	301
	%	0,0	2,5	0,0			10,9	86,5	0,0	0,0				
Listavci	m³	3.850	8.396	0			3.038	35.372	9	1		50.668	11,2	75
	%	7,6	16,6	0,0			6,0	69,8	0,0	0,0				
Skupaj	m³	3.975	16.293	60			36.880	304.163	47	100		361.518	29,5	211
	%	1,1	4,5	0,0			10,2	84,1	0,0	0,0				

V preteklem desetletju je glede na vrsto sečnje prevladovala sanitarna sečnja z 84,1 % (86,5 % pri iglavcih in 69,8 % pri listavcih), sledila je posek oslabelega drevja z 10,2 % (pri iglavcih 10,9 %, pri listavcih 6,0 %), ter pomladitvena sečnja z 4,5 % (2,5 % pri iglavcih in 16,6 % pri listavcih). Vzrok je žledolom 2014 in gradacija lubadarja, ki je temu sledila v naslednjih letih in vetrolom. Negovalnih sečenj je bilo le 5,6 % vse sečnje.

Sečnje predstavljajo 29,6 % lesne zaloge in kar 211 % prirastka. Močneje se je posegalo v lesno zalogo iglavcev, saj je posek predstavljal 40,0 % lesne zaloge in kar 301 % prirastka.

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Leskova dolina

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	20,1	34,1	5,9
Jelka	65,9	42,2	19,4
Bukev	12,9	11,3	3,8
Pl. Ist.	1,1	10,3	0,3
Dr. tr. Ist.	0,0	394,6	0,0
Meh. Ist.	0,0	141,3	0,0
Skupaj iglavci	86,0	40,0	25,3
Skupaj listavci	14,0	11,2	4,1
Skupaj	100,0	29,5	29,5

V skupnem poseku prevladujejo iglavci (86,0 %). Med drevesnimi vrstami je v poseku največ jelke (42,2 %), sledi smreka (34,1 %), bukev (11,3 %) in plemeniti listavci (10,3 %) vseh drugih drevesnih vrst pa je v skupnem poseku zelo malo.

Skupni posek znaša 29,5 % lesne zaloge. Pri iglavcih je višji (40,0 % lesne zaloge iglavcev) kot pri listavcih (11,2 % lesne zaloge listavcev).

4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih

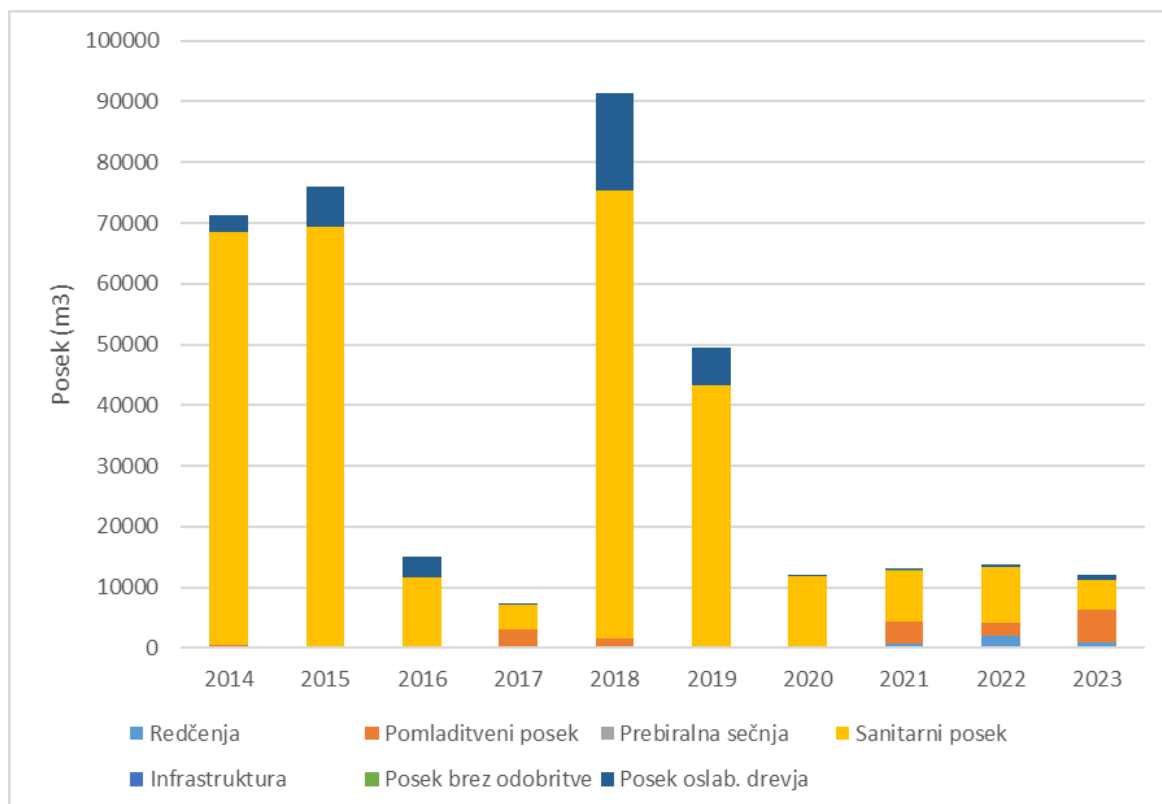
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	23,2	24,0	31,7	31,7	46,2	40,0	103,5
Listavci	16,1	15,5	10,6	8,4	11,0	11,2	16,9
Skupaj	19,0	19,1	18,9	21,2	39,5	29,5	120,4

Posek je bil največji v petem debelinskem razredu, sledi četrti, ostali so enakovredno zastopani. Najmanjši posek je bil v tretjem debelinskem razredu.

Podobno skupnemu poseku je tudi posek iglavcev, prevladuje posek v petem debelinskem razredu, najmanjši pa je v prvem razredu. Pri listavcih prevladuje posek v prvem in drugem razredu, najmanjši pa je v četrtem razredu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja

V preteklem obdobju je preko vseh let prevladoval sanitarni posek in posek oslabelega drevja. V prvem letu in drugem letu je bil posek zaradi sanacije žledoloma in kalamitet podlubnikov preko 70.000 m³ kateri se je nato v letu 2016 in 2017 znižal. Konec leta 2017 in v letu 2018 je GGE prizadel vetrolom zaradi katerega je bil posek najvišji v vsem ureditvenem obdobju (91.000 m³), v letu 2019 (50.000 m³). Sledila so leta z manjšimi količinami sanitarnega poseka ter delno pomladitvenih sečenj.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Leskova dolina

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	270,37	151,74	56,1	270,37	158,84	58,7
Priprava tal	ha	13,13	16,33	124,4	13,13	20,69	157,6
Sadnja	ha	13,13	16,33	124,4	13,13	20,69	157,6
Nega mladja	ha	30,77	14,20	46,1	30,77	15,20	49,4
Nega gošče	ha	361,52	165,78	45,9	361,52	175,58	48,6
Nega letvenjaka	ha	218,74	71,75	32,8	218,74	80,85	37,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	81,18	25,15	31,0	81,18	30,55	37,6
Nega prebiral. gozda	ha	127,89	32,09	25,1	127,89	32,49	25,4
Zaščita s premazom	ha	39,39	35,80	90,9	39,39	40,16	102,0
Zaščita z ograjo	m	21.935,00	16.704,00	76,2	21.935,00	16.704,00	76,2
Vzdrževanje travinj	ha	212,70	163,10	76,7	212,70	163,10	76,7
Vzdrževanje vodnih površin	dni	632,50	116,50	18,4	632,50	116,50	18,4
Varstvo pred žuželk	dni	0,00	231,99	0,0	0,00	232,49	0,0

V kategoriji drugi gozdovi so zajeti državni gozdovi in občinski gozdovi skupaj.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V preteklem desetletju je bila realizacija gojitvenih in varstvenih del slaba. V veliki meri je to posledica žledoloma in gradacije lubadarja. Po ujmah so se izvajale sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja. Zaradi velikega obsega sanitarnih sečenj so se negovalna dela izvajala bistveno v manjšem obsegu kot v predhodnem ureditvenem obdobju.

Najbolje je bila realizirana sadnja in z njo povezana dela, ki se je opravila na огоlelih površinah. Druga dela so bila slabše realizirana, v nekaterih primerih pa tudi niso bila več upravičena. Številni smrekovi letvenjaki in drogovnjaki, kjer je bila načrtovana nega, so bili tako močno poškodovani, da redčenja v njih niso bila več potrebna. Kljub temu z realizacijo ne moremo biti zadovoljni.

Vzdrževanje travinj je bilo predvideno na vseh lazih znotraj gozda. Košnja lazov je bila tudi opravljena. Ker lastniki zemljišč za to košnjo uveljavljajo kmetijske subvencije je ni možno sofinancirati preko gozdarske sheme subvencij in zato je tudi ni možno evidentirati kot realizirano.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem ureditvenem obdobju se ni zgradilo novih cest. Nobena gozdna cesta ni bila prekategorizirana v javno cesto. Prav tako ni bilo rekonstrukcij gozdnih vlak. Novozgrajene vlake so bile v letu 2015 v okviru 327 m.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitevi funkcij gozdov

V preteklem desetletju so se izvajale aktivnosti za krepitev funkcij gozdov:

- Enkrat letno so kosili laze ter s tem preprečevali zaraščanje travnih površin znotraj gozda. Vzdrževali so tudi gozdni rob.
- Enkrat letno so vzdrževali obstoječe kaluže.
- Za povečevanje vrstne pestrosti so v sestojih pustili sušice jelke in gorskega bresta, ki niso imele več tehnične uporabne vrednosti.
- Pri gospodarjenju z gozdom so se upoštevale vse naravovarstvene in kulturnovarstvene usmeritve, ki so nam jih posredovale ustrezne službe.
- V gozdovih so se označila mesta za postavitev začanih čebelnjakov.
- Obnovile so se markacije na planinskih in pohodniških poteh.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 – 2023

Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2014-2023 v GGE Leskova dolina po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

V preteklem obdobju ni bilo v GGE krčitev gozda, za katera je bilo izdano soglasje ZGS.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014 – 2023

Cilji pri gospodarjenju z gozdovi v preteklem obdobju so bili:

- Zmanjšati lesno zalogo, ter doseči ciljno lesno zalogo. Ciljna lesna zaloga v GGE Leskova dolina je 401 m³/ha, ki naj bi bila dosežena v ciljnem obdobju 10 let.
- Z ukrepi nege še izboljševati negovanost v mlajših razvojnih fazah.
- Ohranjati naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst.
- Izboljšati oziroma približati se optimalnemu razmerju razvojnih faz oz. zgradb sestojev.
- Ohranjati delež gozdov z raznomerno zgradbo.
- Krepi delovanje vseh funkcij gozdov, še posebej pa krepi izjemno poudarjene in ovrednotene funkcije gozdov.
- Zagotavljati usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Uporabljati okolju prijazne tehnologije in strojne opreme, ter ustrezne načine izvajanja gozdnih del.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Ocena doseganja ciljev:

Cilji in načrtovani ukrepi so bili v preteklem desetletju primerno načrtovani. Na dosego ciljev je bistveno vplival žledolom 2014 in gradacije lubadarja, ki je sledila v naslednjih letih. Zaradi velikega obsega sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja, zastavljenih ciljev nismo dosegli. Sanacijske sečnje so povečale realizacijo načrtovane sečnje, zelo malo pa so doprinesle k doseganju drugih ciljev.

- Lesna zaloga se je v zadnjem obdobju zmanjšala za 18,9 %, zmanjšala se je lesna zaloga iglavcev, lesna zaloga listavcev pa se je ohranila, zato se je spremenilo tudi razmerje med iglavci in listavci.
- V sedanjem obdobju beležimo tudi višji prirastek. Glede na prejšnje desetletje je višji za 10 %. Znižal se je pri iglavcih (za 5 %), pri listavcih pa je zvišal (za 14 %).
- Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na prirastek je 85,7 %.
- Naravno drevesno sestavo na teh rastiščih se je ohranjalo, saj ni bilo izvedenih kakšnih večjih saditev s smreko ali tujerodnimi drevesnimi vrstami. Sadnja se ni izvajala na velikih površinah, vendar zgolj v manjših jedrih in za večanje pestrosti, tako da tudi v prihodnje ni pričakovati bistveno drugačne podobe.
- Delež smreke se je povečal na račun jelke in bukve katere je prizadel vetrolom in žled.
- Razmerje razvojnih faz se je spremenilo, kar je predvsem posledica ujm kot tudi načrtnega gospodarjenja. V GGE imamo več mladovij in drogovnjakov, kar kaže razvoj v pravo smer. Ohranil se je delež sestojev v obnovi, manjši pa je delež raznomernih gozdov.
- Negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah ni bila opravljena v zadovoljivem obsegu, saj nobeno izmed gojitvenih del ni doseglo polovice načrtovanega obsega. Neizvajane negovalnih del se bo odražalo v kasnejših obdobjih na kvaliteti sestojev.
- Usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom še ni vzpostavljen, saj je vpliv rastlinojede divjadi na gozdno mladje še vedno tolikšen, da je preraščanje nekaterih drevesnih vrst (predvsem plemenitih listavcev in jelke) v goščo oteženo.
- Izvajanje sečnje je bila časovno in tehnološko primerna. Večina sečnje je bila izvedena v zimskih mesecih, kar nakazuje tudi nizka jakost poškodovanosti dreves.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Preglednica 54: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1954-2024 v GGE Leskova dolina

Obdobje	Ostali gozdovi v ha	Skupaj v ha
1954-1963	2.743,96	2.743,96
1964-1973	2.793,74	2.793,74
1974-1983	2.792,31	2.792,31
1984-1993	2.792,31	2.792,31
1994-2003	3.010,01	3.010,01
2004-2013	3.011,23	3.011,23
2014-2023	3.003,12	3.003,12
2024-2033	3.067,47	3.067,47

Od leta 1954 do leta 2014 se je površina gozdov povečala za slabih 260 ha ali 9 %. Največja porast se je zgodila leta 1994, ko so rušje opredelili kot (grmičav) gozd. V preteklih letih so razlike v površinah predvsem odraz različne obravnave nerodovitnih površin. Do vključno obdobja (2004-2013) se je površina gozdov večala, z načrtom (2014-2023) se je zmanjšala za nekaj več kot 8 ha. V prejšnjih ureditvenih obdobjih je sprememba v površini gozda bila posledica spremenjenega načina zajemanja podatkov (digitalizacija), ko so se uskladile meje po DKN ter v gozd opredelile gozdne ceste in opuščeni daljnovod. V sedanjem ureditvenem obdobju pa se je površina gozda povečala za 64 ha zaradi arbitražnega sporazuma in tudi uskladtve po ZKN.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek

Za GGE Leskova dolina imamo podatke o lesni zalogi, letnem prirastku in poseku od leta 1954. Podatki za lesno zalogo in prirastek so bili v različnih obdobjih dobljeni z različnimi metodami (polna premerba, Bitterlichova metoda, meritve na SVP), zato podatki niso povsem primerljivi.

Preglednica 55/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Leskova dolina v obdobju 1954-2023

Obdobje	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1954-1963	245	88	333	4,96	1,45	6,41	3,95	1,51	5,46
1964-1973	273	80	353	5,95	2,08	8,03	4,64	2,22	6,86
1974-1983	274	71	345	5,82	1,81	7,63	5,21	0,86	6,07
1984-1993	284	91	375	4,47	2,23	6,70	4,87	0,92	5,79
1994-2003	274	102	376	3,90	2,20	6,10	4,20	1,18	5,38
2004-2013	276	129	405	5,33	3,12	8,45	6,11	2,21	8,32
2014-2023	259	150	409	3,44	2,26	5,70	10,35	1,69	12,04
2024-2033*	181	150	331	3,64	2,62	6,26	5,05	3,24	8,29

*v obdobju 2024-2033 je naveden možni posek

Iz zgornje preglednice je razvidno, da lesna zaloga skozi obdobja niha malo gor, malo dol, v grobem pa raste. Lesna zaloga iglavcev rahlo upada in ima trenutno najnižjo vrednost v zadnjih 50 letih, ravno obratno pa je pri listavcih, kjer lesna zaloga raste in je več kot enkrat toliko kot je bila leta 1975.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Pri prirastku je trend bolj negativen, saj razen v obdobju 2004-2013 (ko je nekoliko zrasel) zadnjih 50 let konstantno pada. Enako je za iglavce, medtem ko pri listavcih raste. V zadnjem ureditvenem obdobju je prirastek glede na prejšnje obdobje rahlo višji, skupno kot tudi po iglavcih in listavcih.

Realizacija poseka je bila ves čas okoli 6 m³/ha/leto, v obdobju 2004-2013 pa se je povečala na več kot 8 m³/ha/leto (tudi načrtovan posek za novo obdobje). V prejšnjem obdobju je bil posek bistveno višji (12 m³/ha/leto). Pri iglavcih je gibanje podobno, posek se je vseskozi nekoliko povečeval, z izjemo znižanja v obdobju 1994-2003. Medtem je pri listavcih ravno obratno in je od začetka posek upadal, nato pa začel rasti, razen v zadnjem obdobju je rahlo upadel.

Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1954 - 2023 v GGE Leskova dolina

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrasti	Pl.list	O.tr.list	M.list	Igl.	List.	Skupaj
1954-1963	9,2	63,0	0,0	22,6	0,0	2,8	2,4	0,0	72,2	27,8	100,0
1964-1973	10,6	66,2	0,0	19,4	0,0	3,6	0,2	0,0	76,8	23,2	100,0
1974-1983	11,9	67,5	0,0	17,4	0,0	3,0	0,2	0,0	79,4	20,6	100,0
1984-1993	13,7	64,4	0,0	18,5	0,0	3,2	0,2	0,0	78,1	21,9	100,0
1994-2003	16,1	57,1	0,0	24,0	0,0	2,6	0,2	0,0	73,2	26,8	100,0
2004-2013	18,3	49,9	0,0	28,6	0,0	3,0	0,2	0,0	68,2	31,8	100,0
2014-2023	17,3	45,9	0,0	33,7	0,0	3,1	0,0	0,0	63,2	36,8	100,0
2024-2033	20,3	34,3	0,0	42,2	0,0	3,2	0,0	0,0	54,6	45,4	100,0

Od leta 1954 dalje pada delež jelke v lesni zalogi, na ta račun pa rastejo deleži vseh ostalih drevesnih vrst – bukke, smreke in plemenitih listavcev. Obstajajo še starejši podatki, ki kažejo odstotek iglavcev in listavcev v lesni zalogi, vendar niso pridobljeni na primerljiv način. V letu 1912 je bilo tako v lesni zalogi iglavcev 68,6 % (polna premerba na majhni površini gozdov), v letu 1924 74,8 % (izmerjeni le boljši gozdovi), v letu 1936 pa 83,7 % (polna premerba v vseh gozdovih).

Preglednica 57: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Leskova dolina

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	100,0	74,9	80,5	53,8	71,4	69,9	178,6	111,9	114,9	79,2	100,6	105,8	65,2
Listavci	90,0	84,0	86,9	110,1	114,1	100,1	150,0	106,5	103,3	130,0	100,0	115,9	109,6
Skupaj	90,0	80,2	84,4	79,4	79,5	81,0	162,9	109,1	108,4	100,0	100,5	109,8	77,8

Indeks razvoja kaže, da se je skupna lesna zaloga v preteklem desetletju upadla za 19 %. Pri iglavcih se je znižala v vseh debelinskih razredih, pri listavcih pa nakazuje porast lesne zaloge v četrtem in petem debelinskem razredu. To nakazuje, da so bili v ujmah prizadeti bolj tanjši sestoji listavcev. Ohranila se je lesna zaloga listavcev, lesna zaloga listavcev pa se je znižala za kar 30 %.

Prirastek se je glede na prejšnje obdobje zvišal za 10 %, več pri listavcih, manj pri iglavcih. Pri iglavcih beležimo največjo rast prirastka v prvem razredu, v splošnem zaznamo porast v vseh razredih razen padec v četrtem debelinskem razredu. Prirastek pri listavcih je višji v vseh razredih, prav tako kot pri iglavcih je najvišji v prvem razredu.

Možni posek se je znižal za 22,2 %, največ pri iglavcih za kar 34,6 %, pri listavcih pa se je dvignil za 9,6 %.

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Leskova dolina

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v letu 2014	768.231	399.359	1.167.590
Vrast 2014-2023	6.519	5.286	11.805
Prirastek (2014-2023)	102.465	59.715	162.180
Sečnje po evidenci (2014-2023)	310.850	50.668	361.518
Propadlo drevje (2014-2023)	15.146	4.903	20.049
Pričakovana zaloga (2014-2023)	551.219	408.789	960.008
Ugotovljena zaloga 2023	517.612	401.770	919.382
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	93,9	98,2	95,8

Dejanska izmerjena lesna zaloga v letu 2023 znaša 919.382 m³ in je za 4,2 % nižja od pričakovane lesne zaloge izračunane na osnovi lesne zaloge v letu 2014, prirastka 2014 – 2023, evidentirane sečnje v obdobju 2014 – 2023, količine odmrlega drevja v obdobju 2014 – 2023 in ugotovljene količine vrasti v obdobju 2014 – 2023. V izračunu so upoštevane tarife, ki smo jih uporabili pri izračunu lesne zaloge 2023 in nova površina gozdov.

Sprememba tarif je bila opravljena že v prejšnjem obdobju. Površina gozdov se je rahlo povečala zaradi arbitražnega sporazuma in sicer za 43 ha.

Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Leskova dolina – sečnja po SVP

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v letu 2014	768.231	399.359	1.167.590
Vrast 2014-2023	6.519	5.286	11.805
Prirastek (2014-2023)	102.465	59.715	162.180
Sečnja po SVP (2014-2023)	346.300	68.743	415.040
Propadlo drevje	15.146	4.903	20.049
Pričakovana zaloga 2023	515.769	390.714	906.486
Ugotovljena zaloga 2023	517.612	401.770	919.382
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	100,4	102,8	101,4

Kontrolni izračun, kjer je upoštevana ocena sečnje po SVP da boljše rezultate kot pa kontrolni izračun, kjer smo upoštevali sečnjo po evidenci. Razlika med pričakovano lesno zalogo in ugotovljeno lesno zalogo je bistveno manjša (za 1,4%).

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

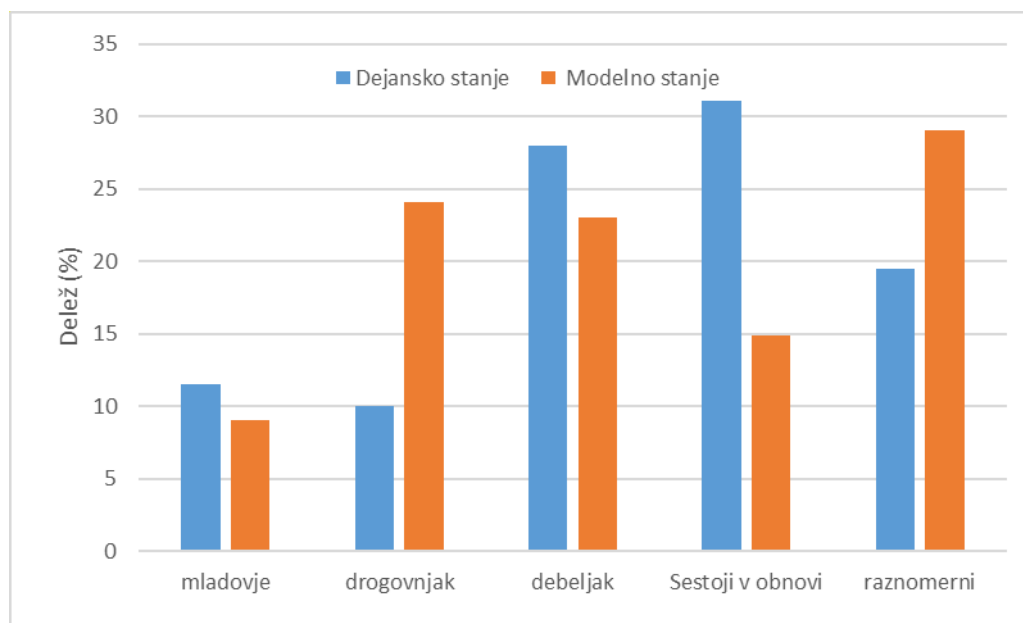
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno stanje razvojnih faz po RGR smo določili na osnovi modelnega stanja po območnih RGR iz GGN GGO Postojna 2021-2030. Za GGE smo modelno stanje razvojnih faz dobili kot povprečje modelnega stanja po RGR.

Preglednica 60/D-SM: Delež razvojnih faz oz. zgradb v GGE Leskova dolina in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	316,20	11,5	11,5	13	9,0	246,16	+2,5
Drogovnjak	272,28	10,0	10,0	34	24,1	659,62	-14,1
Debeljak	765,29	27,9	27,9	32	23,0	631,02	+4,9
Sestoj v obnovi	852,14	31,1	31,1	21	14,9	407,35	+16,2
Raznomerni	532,91	19,4	19,4		29,0	794,76	-9,6
Skupaj	2.738,91	100,0		128	100,0	2.738,91	-

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah v večnamenskih gozdovih v GGE Leskova dolina

V GGE Leskova dolina prevladujejo sestoji v obnovi, sledijo debeljaki. Najmanj je mladovij. Glede na modelno stanje imamo preveč sestojev v obnovi in debeljakov. Premalo je drogovnjakov. Za doseg ciljnega stanja bo potrebno pospešeno izvajati končne poseke v sestojih v obnovi, da pridobimo več mladovij in posledično s tem tudi več drogovnjakov.

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030.

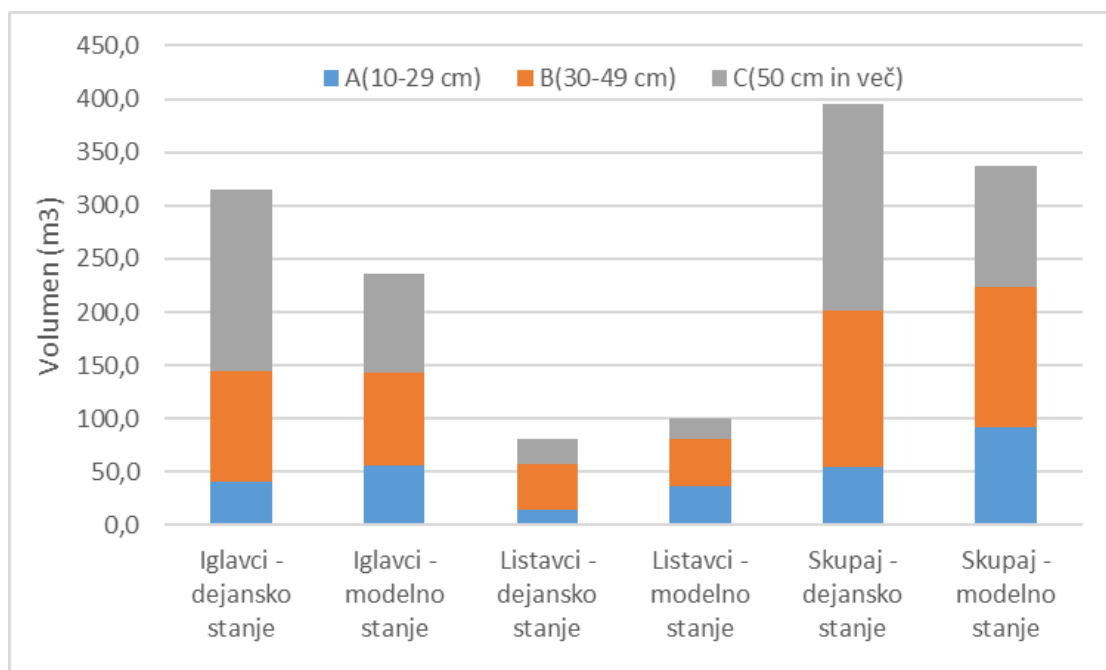
Preglednica 61: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Leskova dolina

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	41,0	13,0	55,6	23,6	13,8	17,0	36,7	36,4	54,8	13,9	93,3	26,6
30-49 cm	104,1	33,1	88,2	37,4	43,0	53,0	43,7	43,4	147,1	37,2	131,8	38,0
nad 50 cm	169,2	53,8	92,2	39,1	24,4	30,1	20,3	20,2	193,7	49,0	112,6	32,5
Skupaj	314,2	100,0	236	100	81,3	100,0	100,7	100	395,6	100	346,7	100

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloge višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je premajhen tako pri iglavcih in listavcih. Podobno ugotavljamo tudi pri količini srednje debelega drevja (od 30 do 49 cm), katerega pri iglavcih primanjkuje, pri listavcih ga je preveč. Količina debelega drevja (nad 50 cm) tako pri iglavcih kot tudi listavcih presega modelno stanje. Skupno je torej premalo drobnega drevja, srednje debelega drevja ustreza modelnemu stanju, bistveno preveč pa je debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih večnamenskih gozdov v GGE Leskova dolina

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V preteklem obdobju se je zagotavljanje trajnosti ostalih funkcij gozdov ohranjalo, saj so se izvajala dela za krepitev biotske in lovnogospodarske funkcije. Prav tako zaradi izvajanja gozdnogospodarskih del ali drugih posegov v prostor ni bila ogrožena nobena izmed ekoloških in socialnih funkcij gozdov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju večnamenske vloge gozdov v GGE Leskova dolina, stopnje poudarjenosti posameznih funkcij gozdov, splošnih gospodarskih razmer in posestne strukture teh gozdov, so gozdnogospodarski cilji sledeči:

- Proizvodnja lesa (zagotoviti trajno pridobivanje lesa po količini in kakovosti kot ga omogoča plodnost rastišč).
- Ohranjanje voda (ohranjanje ugodnega stanja površinskih in podzemnih voda in stalnosti dotoka pitne vode na vodovarstvenih območjih).
- Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst (ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje gensko, vrstno in ekosistemsko raznovrstnost).
- Čiščenje zraka in regulacija klime (ohranjanje zdravega življenskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje podnebnih ekstremov v krajini).
- Zagotavljanje ponorov ogljika (Slovenija je podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika).
- Lov in dohodek od lova (upravljanje s populacijami divjadi, rekreativni lov in lovski turizem ter prodajo trofejev in divjačine).
- Varovanje pred naravnimi nesrečami (varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami).
- Rekreatija in turizem (omogočanje različnih okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in pospeševanje trajnostnega turizma, predvsem v gozdovih ob večjih naseljih, gozdovih ob turističnih centrih in gozdovih ob rekreacijskih poteh).
- Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov (zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi).
- Estetski videz krajine (oblikovanje gozdnih robov in zanimive strukture gozdov, ohranjanje zanimivih dreves in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik).
- Ohranjanje kulturne dediščine (ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo status kulturne dediščine).
- Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov (izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda kot so med in gobe).

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

- Potrebno je povečevati lesno zalogo in prirastke ter s tem izkoristiti rastiščni potencial. Ciljna lesna zaloga je 371 m³/ha, stanje pa naj bi bilo doseženo v 20 letih.
- Razmerje razvojnih faz je potrebno približati ciljnemu stanju. Z uvajanjem debeljakov in drogovnjakov v obnovo se bo povečal delež sestojev v obnovi, z nadaljevanjem obnove v sestojih v obnovi pa se bo povečal delež mladovij.
- V sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovno podmladka naj se zadržano nadaljuje z obnovo.
- V sestojih v obnovi z bogato in dobro sestojno zasnovno podmladka naj se pospešeno nadaljuje z obnovo. Kjer je podmladek strnjen in višji od 1 m naj se z obnovo konča.
- V obnovo naj se prvenstveno uvede poškodovane debeljake in drogovnjake s pretrganim sklepom, kjer naravna obnova ni vprašljiva in se že nakazuje podmladek. Tam je smiselno posekati še kakšno nepoškodovano drevo, podstojna drevesa in grmovje ter tako oblikovati pomladitvena jedra.
- V nepoškodovanih sestojih naj se v obnovo uvede debeljake, kjer na jelovo bukovih rastiščih povprečen premer nosilcev sestoja presega 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih, na bukovih rastiščih presega 45 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih, na termofilnih rastiščih presega 40 cm pri iglavcih in 35 cm pri listavcih.
- Pri obnovi gozdov naj se daje prednost naravni obnovi, ki naj se ji pomaga s pripravo sestoja za naravno nasemenitev. Tako izkoristimo naravno pomlajevanje in indirektno nego matičnega sestoja ter s tem dobimo rastišču primerno zmes drevesnih vrst.
- Zaščitne ograje naj se postavi na odličnih rastiščih, kjer pričakujemo pomlajevanje jelke in plemenitih listavcev. Ograje je potrebno ustrezno označiti, da se prepreči zaletavanje živali vanje. Ograje naj se vzdržuje.
- Sadnja naj se izvaja malopovršinsko, le na najboljših rastiščih, kjer je naravno pomlajevanje oteženo, ali pa se ne pomlajujejo rastišču primerne vrste.
- Drevesna vrsta sadik je odvisna od rastišča. Prevladujeta smreka in bukev. Smreko naj se sadi mozaično in mešano z drugimi drevesnimi vrstami. Iz nosilne vrste jo je potrebno spremeniti v primešano vrsto. Sadi naj se jo kot predkulturo v katero se bodo vrasli listavci. V zaščitnih ograjah je smiselno saditi jelko in plemenite listavce.
- Sadike listavcev naj se označi s količki. Količki naj bodo iz obstojnega lesa.
- Smreko naj se zaščiti s premazi. Z zaščitnimi premazi se lahko zaščitijo tudi listavci in naravno mladje jelke.
- Mladovja z rahlim ali vrzelastim sklepom naj se izpopolni s sadnjo. V kolikor sadnja ni uspešna, naj se na površinah izvede dopolnilna sadnja in izvede vsa potrebna gojitvena dela.
- V mladovjih osnovanih s sadnjo naj se dosledno izvaja obžetev. Ponovi naj se jo do petkrat, odvisno od višine. V desetih letih naj se izvede tudi nega mladja.
- Potrebno je povečati negovanost in mehansko stabilnost mladih sestojev.
- Pri negi naravnega mladja naj se poudarek daje uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev, jelke, bukve in hrastov.
- V nepoškodovanih letvenjakih s tesnim ali normalnim sklepom naj se izvajajo prva redčenja. Pri izbiri naj se prednost daje plemenitim listavcem, jelki, bukvi in hrastom.
- V poškodovanih letvenjakih in drogovnjakih naj se odstrani poškodovana drevesa.
- V drogovnjakih z normalnim sklepom naj se izvajajo redčenja šibke jakosti. Pri redčenju naj se daje prednost plemenitim listavcem, jelki, bukvi in hrastom.
- V drogovnjakih z rahlim in pretrganim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- Močno poškodovane drogovnjake naj se uvede v obnovo.
- V raznomernih gozdovih naj se izvaja nega raznomernega gozda.
- V debeljakih z normalnim sklepom naj se izvajajo šibka izbirna redčenja, ali le sanitarne sečnje.
- Ohranja naj se vitalne jelke med 30 in 50 cm, ki predstavljajo semenjake za naslednja desetletja. Iz sestojev naj se prvenstveno odstranijo slabo vitalne jelke debelejšje od 70 cm.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Ohranjajo naj se vitalni jelovi kapniki (jelke do debeline 30 cm, ne glede na kakovost debla in krošnje), ki naj se jim omogoča vrast v bodoče sestoje.
- V jelovo bukovih debeljaki z vitalnim drevjem in pestro debelinsko strukturo (dovolj čakalcev jelke oz. dovolj tanjših, vitalnih iglavcev) naj se izvaja šibko premenilno redčenje, tako da se debeljake preoblikuje v raznomerno zgradbo.
- V raznomernih sestojih, kjer je lesna zaloga nižja od optimalne in primanjkuje debelejšega drevja, dovolj je srednje debelega drevja, vitalnost iglavcev pa je dobra, naj se raznomerni gozd neguje s poudarkom na povečevanju lesne zaloge.
- V raznomernih sestojih, kjer je dovolj vseh debelinskih struktur drevja, lesna zaloga pa je optimalna, naj se raznomerni gozd neguje s poudarkom na vzdrževanju strukture.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Dosledno naj se vrši posek oslabilih in suhih jelk, ki imajo še tehnično uporaben les.
- Gozdne prometnice naj se prvenstveno gradi na prednostnih območjih.
- Potrebno je uskladiti rastlinsko in živalsko komponento gozda. S posegi v populacije rastlinojede divjadi se glede na kazalnike v populacijah in njihovem okolju zagotovi naravna spolna in starostna struktura v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotavljala ohranitev samih populacij in hkrati omogočila naravno obnovo gozda z vsemi rastiščno primernimi drevesnimi vrstami. Za povečanje prehranske kapacitete divjadi naj se v zimskem času izvaja sečnja posameznih dreves jelke, ki naj se jih pusti v gozdu do začetka pomladi.
- Potrebno je ohranjati oziroma vzpostaviti naravno okolje primerno za prosto živeče živali ter zagotoviti mirne predele (zimovališča) za njihov nemoten razvoj.
- Zaradi ohranjanja biotske pestrosti ptic duplaric naj se v sestojih dosledno pušča vse odmrlo drevje, katerega les nima več tehnične uporabne vrednosti in ne predstavlja več potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov.
- Potrebno je spremljati družbeni razvoj in dejavnosti drugih uporabnikov gozdnega prostora in tvorno sodelovati z njimi zaradi varovanja narave in ohranjanja biotske pestrosti gozdnega prostora.
- Potrebno je nadzirati kakovost izvedbe gojitvenih del ter poseka in opozarjati izvajalce na področju varnega dela.
- Za zagotavljanje mnogonamenske vloge gozda naj se upoštevajo vse usmeritve navedene v Poglavju 6.2.2.
- Na kraškem območju upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim

V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na:

- erozijskih območjih prepovedano (v skladu z 87. členom ZV-1(2002 in nasl.)):
 - poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
 - zasipavanje izvirov,
 - ogoljevanje površin,
 - krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
 - odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov razen na že urejenih deponijah in skladiščih za les ob sedanjih gozdnih prometnicah,
 - vlačjenja lesa razen po obstoječih gozdnih vlakih,
 - zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
- plazljivih območjih (Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.) je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

- plazovitem območju prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča;
- Za zaščito vodovarstvenih območij naj se upoštevajo smernice navedene v poglavju 6.2.2.1 (Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije).

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Krepitev funkcij gozdov se bo izvajala skupaj z izvedbo načrtovanih gozdnogojitvenih del, zato ukrepov v glavnem ne navajamo ločeno. Pravilna in dosledna izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del in del za krepitev lovnogospodarske funkcije zagotavlja tudi optimalno stanje gozda za opravljanje vseh drugih funkcij gozdov.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Ohranjeni gozdovi najboljše opravljajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato je za varovanje tal najprimernejša stalna zastrtost z gozdno vegetacijo. S tem je zagotovljeno zadrževanje prsti pred odnašanjem po pobočju. Prisotnost vegetacije omogoča tudi vpijanje in zadrževanje vode v tleh.

- V gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije naj se izvaja čim manj gozdnogospodarskih ukrepov, zgradba naj bo primerna rastišču, obnova pa naj se izvaja na majhnih površinah.
- V gozdovih, kjer je varovalna funkcija poudarjena na drugi stopnji, naj bo gospodarjenje z gozdovi malopovršinsko in nizke intenzitete.
- Jakost gozdnogospodarskega ukrepanja naj se določi glede na karakteristike terena in stanja sestojev.
- Zagotavlja naj se stalna in trajna pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev.
- Pospešuje naj se rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje funkcije.
- Zagotavlja naj se pravočasna obnova oziroma odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves, ki ne zagotavljajo ohranjanja varovalne in zaščitne funkcije gozda oziroma lahko povzročijo erozijske procese, pri čemer temeljimo na naravnem pomlajevanju, v obliki manjših jeder (do ene drevesne višine), ki so točkovno razpršena.
- Temelji naj se na minimalni negi, kjer je ta nujno potrebna za izboljšanje ali ohranitev zagotavljanja varovalne funkcije.
- Urediti razmerje gozd-divjad z osnovanjem pašnih površin za divjad v nižje ležečih, bolj položnih predelih in z ukrepi v populacijah divjadi.
- Za preprečevanje degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Gospodari naj se z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami kot v gospodarskem gozdu.
- Pri gospodarjenju z gozdovi naj se upošteva tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni.

Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije

Gozdna vegetacija opravlja hidrološko funkcijo s tem, ko večja zadrževalno sposobnost tal za vodo, izravnava in blaži odtok vode ob padavinskih maksimumih, izboljšuje kakovost in čistost podtalnice. Režim gospodarjenja je za hidrološko funkcijo podoben kot za varovalno funkcijo, ukrepi naj bodo malopovršinski, drevesna zgradba sestojev primerna rastišču, obnova gozda pa naj poteka čim bolj po naravni poti.

- Ob vodnih virih naj se pušča obvodno rastje, ki najbolje opravlja hidrološko funkcijo.
- V neposredni okolici podzemnih vhodov in vodnih virov naj bo visok delež starega drevja, prepuščenega naravnemu razvoju.
- Spravilo gozdnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki pa morajo biti ob zaključku sečnje odstranjeni iz vseh strug, jarkov, kalov, kaluž in vodnih virov.
- V skladu s pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 114/09) je treba zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 metrov.
- Kraške izvire je treba redno čistiti in vzdrževati.
- Gozdne prometnice je treba posebej skrbno načrtovati na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije, kar pomeni, da se v bližini jam, brezen, kaluž in izvirov na razdalji vsaj 50 metrov ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Potrebno je sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja). Pred posegom (gradnjo) na teh zemljiščih je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu z ZV-1.
- Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov
- Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:
 - odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
 - odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
 - odlaganje odpadkov.

Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

S funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti krepimo naravno pestrost v gozdnem prostoru. Poleg vrst, ki prevladujejo, je treba posebno pozornost nameniti manjšinskim drevesnim vrstam, življenjskim prostorom in prstoživečim živalim.

- Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in pestrosti življenja vseh živalskih vrst je treba vzdrževati manjšinske ekosisteme v gozdnem prostoru (lazi, kaluže, ekocelice, kraški izviri).
- Laze je treba kositi in z ustreznim posekom, vsaj enkrat v ureditvenem obdobju, vzdrževati njihov gozdni rob. Vlačenju lesa po lazih se je treba izogibati, prepovedano je puščenje sečnih ostankov na lazih.
- Pri odkazilu v okolici kaluž (radij 50 m) je treba v okviru možnosti upoštevati želje lovcev. Pri sami sečnji pa je treba zahtevati tak gozdni red, ki ne bo oslabil funkcije kaluže (prepovedano zametavanje s sečnimi ostanki, vlačenje lesa čez kalužo ...).
- Ekocelice so sestoji, v katerih ne načrtujemo gozdnogospodarskih ukrepov. Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se lahko za ureditveno obdobje tega GGN izločijo dodatne ekocelice. Za ekocelice naj se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli, sušice ali katero drugo z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje.
- V okolici naravnega zatočišča (radij kroga manjšega od 300 m) naj se v času poganjanja mladičev (od decembra do aprila) ne izvaja sečnje. V razdalji vsaj 200 m od naravnega zatočišča naj se ne gradi vlak.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Za splošno krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se v gozdu pušča večje število plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst in debelejša odmrlo drevje, ki ni nevarno za gradacijo škodljivih žuželk. Vzdržuje naj se tudi plodonosne grmovne vrste na gozdnem robu.

Splošne usmeritve za načrtovanje in izvajanje dejavnosti v Natura 2000 območjih (za gozdove):

- ohranja naj se naravna razširjenost habitatnih tipov in habitatnih rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča posebno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovana v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi tako, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno nasemenitev ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve za vsa območja Natura 2000

Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) je treba za kvalificirane živalske vrste (sesalci: navadni ris, volk, rjavi medved, navadni netopir; dvoživke: veliki pupek,; žuželke: bukov kozliček, habitatne tipe jame, ki niso odprte za javnost in ilirске bukove gozdove, habitatni tip ruševje z vrstama Pinus mugo in Rhododendron hirsutum, habitatni tip Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu v čim večji meri upoštevati sledeče usmeritve:

- Ohranja naj se rastišču primernejša sestava drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb. *
- Ohranja naj se najmanj 30% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora. * Preko njih naj se ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.

Medved, volk, ris:

- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.
- V okolici aktivnih medvedjih brlogov, v radiju najmanj 200 m, naj se ne ukrepa v času od 15.12. do 30.4.. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*

Netopirji, veliki pupek:

- V gozdu in gozdnem robu naj se vzdržuje majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. V radiju vsaj 50 metrov od njih naj se ne postavlja solnic.* Obstoječe solnice naj se odstrani. (Ukrep: 612 – vzdrževanje vodnih virov v gozdu)
- Kjer primernih vodnih virov primanjkuje, se pri izgradnji gozdni vlak s prisotnostjo cevnih propustov, pred njegovim vtokom izvede poglobljen usedalnik.
- Pri sečnji naj se drevesa usmerjeno podira stran od vodnih teles.
- Ohranja naj se vodne kotanje ob vlakah.
- Pri spravilu lesa naj se v vodna telesa ne posega, vanje naj se ne odlaga sečnih ostankov.

Napotki za upravljanje oz. vzdrževanje vodnih virov:

- Veliki pupek: Večji vodni habitat naj bo vsaj del dneva osončen, različno globok (najgloblji del je lahko globok več kot 1 m), brez prisotnosti rib, vsebuje naj veliko vodnega rastlinja, brežine naj bodo položne, voda prisotna preko celega leta, ohranja se nepropustna plast dna.

bukov kozliček kozliček:

- Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku. Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.

Divji petelin:

- Na območjih pojavljanja divjega petelina naj bodo sestoji, ki se uvajajo v obnovo v 1. svetlitvenem redčenju močnejše presvetljeni. Podaljšana naj bo pomladitvena doba sestoja.
- Z nego sestoja naj se jagodičevja in borovničevja ohranja in povečuje.
- Zaželeno je vzpostavitev dobro vidnih prehranjevalnih ograj velikosti od 0,5 do 1 ha, katerih vloga je omejevanje dostopa jelenjadi do zeliščne in grmovne plasti. Znotraj njih naj se spodbuja razvoj zeliščne plasti (borovnica in malina) in sadijo plodonosne vrste namenjene prehrani petelina (jerebika, mokovec, češmin, glog, borovnica, malina). (ukrepi: zaščita mladja z (leseno) ograjo, označitev žičnatih ograj, vzdrževanje zaščitne ograje).

Gozdni jereb:

- Kjer sestojne razmere dopuščajo, naj se zagotavlja vrzelast gozd s pestro zeliščno in grmovno vegetacijo s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst. Primerne so zlasti površine prizadete po žledolomu, vetrolomu in lubadarju. Znotraj takšnih površin naj se:
- ohranja raznomerna struktura gozdov (sestoje z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami odraslih dreves);
- pri obnovi gozda ohranjajo in sproščajo skupine lesk, brez, jelš in drugih plodonosnih vrst kot so jerebika, mokovec, brek, češmin, glog na skupni površini vsaj 0,5 – 1 ha; kjer teh plodonosnih rastlin ni, naj se jih vnaša s sadnjo;
- vzdržuje skupine različno starih iglavcev, predvsem v fazi drogovnjaka;
- v primeru postavitve žičnatih ograj za zaščito mladja naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne (ukrepi: zaščita mladja z (leseno) ograjo, označitev žičnatih ograj, vzdrževanje zaščitne ograje);
- 5% površin prizadetih po vetrolomu in lubadarju prepusti naravnemu razvoju (za dobo 10 let).

Dinarska smiljka, Scopolijev repnjak:

- Znotraj rastišč je zaželeno v sodelovanju z ZRSVN zaustavljanje zaraščanja s habitatnim tipom (4070*) Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*). Sloj rastišč "Dinarska smiljka, Scopolijev repnjak.shp" je priložen smernicam, nahajajo se znotraj gozdnega rezervata Snežnik.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Habitatni tip (4070*) Ruševje z vrstama Pinus mugo in Rhododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti):

- Ruševje naj se varuje v okviru gozdnega rezervata Snežnik (sloj "HT 4070.shp" je priložen smernicam; ne glede, da gre za prednostni habitatni tip, imata pred njim prednost varovanja prostorsko zelo omejena rastišča dinarske smiljke in Scopolijevega repnjaka).

Habitatni tip (9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih:

- Izločijo naj se primerni sestoji (območje se določi na usklajevalni delavnici). Znotraj njih naj se ohranja semenjake vrst plemenitih listavcev. Pospešuje naj se javor, brest, lipa oz. rastišču primerne vrste. (Na usklajevalni delavnici se dogovorimo glede proaktivnih ukrepov varovanja habitatnega tipa: npr. zaščitni mladja z zaščitnimi ograjami in premestitvi lovskotehničnih objektov (solnice, preže)).

Habitatni tip (9410) Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea):

- HT naj se prepušča naravnemu razvoju (HT se varuje v okviru gozdnega rezervata Snežnik in njegovega vplivnega območja).

Jame:

- Ob vhodih v jame ter v neposredni oklici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30 metrov) naj se ohranja stalna zastrtost gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradijo gozdne prometnice. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
- Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali naj se obvesti ZRSVN.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdne infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja. Morebitna preččenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo ter v zimskem obdobju.
- V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov – sklenjen pas vegetacije ob vodotoku (razen pri sečnji iglavcev in za potrebe ohranjanja barij in mokrotnih travnikov). Izvaja naj se le sečnja posameznih, poškodovanih in proti vodotoku nagnjenih dreves ter debelejših dreves na brežinah vodotoka.

Časovne omejitve izvajanja del za določene ptičje vrste:

Spodaj navajamo časovne omejitve izvajanja gozdnogospodarskih del za določene ptičje vrste, ki veljajo znotraj območja določena z radijem (v metrih) okrog gnezda – mirna cona. V primeru poznavanja lokacije gnezd, naj se območja vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano. Časovno omejitev se zapiše v odločbe o odobritvi poseka izbranih dreves. Status mirnih con je smiselno upoštevati najmanj 3 leta od beleženja zadnje aktivne gnezditve vrste, optimalno pa 7 let.

Sršenar:

- V polmeru najmanj 300 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd sršenarja naj se od 1.5. do 31.8. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir. V okolici gnezda naj se osnuje ekocelica brez ukrepanja površine vsaj 1ha.

Ostale sove:

- V polmeru najmanj 100 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd ostalih sov naj se od 1.3. do 31.5. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir.*

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Kozača:

- 300 metrov (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd kozače naj se od 1.2. do 30.6. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir.*

Divji petelin:

- V polmeru najmanj 500 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih rastišč divjega petelina naj se od 1.3. do 30.6. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir.*

Opomba: * - povzeto po Pravilniku o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.).

GGE Leskova dolina je v celoti znotraj območja Natura 2000. Določena je notranja cona za triprstega detla in belohrbtega detla – cona A. Prikazana je na karti 1.6 v kartnem delu načrta. Podrobne usmeritve za triprstega in belohrbtega detla so:

- Ohranja naj se najmanj 50% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Znotraj cone naj se ohranjajo dolge proizvodne dobe (daljše od 120 let).
- Ohranja naj se status ekocelic brez ukrepanja ter status vplivnega območja gozdnega rezervata Snežnik. Znotraj njih naj se gospodarjenje z gozdom ne izvaja, vključno z morebitno sanacijo naravnih ujm.
- Povečuje naj se delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev predvsem v B in C razširjenem debelinskem razredu. Dolgoročni cilj v enoti (dve do tri ureditvena obdobja) naj bo vsaj 5 % lesne zaloge stoječega odmrlega drevja, vsaj 50% nad 30 cm premera. V ta namen naj se izloča vsaj 5 -7 odmrlih in odmirajočih stoječih dreves/ha s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm oz. nad 50 cm. V primeru zamujenih jeder napada podlubnikov, kjer ni več nevarnosti širjenja podlubnikov na okoliško drevje, naj se pušča del odmrlih smrek s poudarkom na smrekah nad 30 cm premera. Vsa drevesa, ki se jih v gozdu pusti kot odmrlo biomaso, naj se ustrezno označi in evidentira, da se pri poseku ne odstranijo.
- Velikopovršinskih sečenj naj se ne izvaja.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.

Usmeritve za EPO:

- Na vseh območjih EPO je potrebno upoštevati usmeritve, ki so navedene za vsa območja Natura 2000 in cone.

Smernice za vzdrževanje klimatske funkcije

Smernice, ki veljajo za klimatsko funkcijo se skladajo s smernicami za ostale tri ekološke funkcije gozda.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje higiensko-zdravstvene funkcije

- Ohranja in pospešuje naj se strukturna in vrstna pestrost ter naravna drevesna sestava.
- Vzdržuje in pospešuje naj se bogato strukturirane gozdne robove in polnilni sloj v sestojih zlasti ob večjih naseljih in vojaških poligonih.
- Spremlja naj se zdravstveno stanje po posameznih drevesnih vrstah, redno naj se izvaja ukrepe za varstvo gozdov.
- Prepovedane so večje površinske sečnje.

Smernice za vzdrževanje zaščitne funkcije

- Upoštevajo naj se vse usmeritve za varovalno funkcijo.
- Pri ukrepanju ščitimo nižje ležeče elemente ogroženosti, zato se v teh predelih prednostno ukrepa za zagotavljanje zaščite ljudi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Načrtovana gozdnogojitvena dela naj bodo manj intenzivna in naj se izvajajo pod strogimi varstvenimi ukrepi (opozorilne table, zapora cest, ...).
- Čas sečnje in drugih ukrepov v gozdu mora biti prilagojena infrastrukturnemu objektu, zaradi katerega je poudarjena zaščitna funkcija.
- Z ukrepanjem naj se ohranja ali pospešuje struktura gozda, ki glede na prisotno naravno nevarnost zagotavlja najbolj optimalno zaščito. Na območju nad ogroženimi objekti so zaželeni čim bolj gosti sestoji.

Smernice za vzdrževanje obrambne funkcije

- Ukrepanje v gozdovih naj bo malopovršinsko.
- V območjih izključne rabe je dopustno sestoj oblikovati v skladu s potrebami za izvajanje vojaških aktivnosti.
- Po izvajanju vojaških aktivnosti mara ostati območje v prvotnem stanju, torej brez posegov v zemljišča. Dreves ni dopustno poškodovati in trajno označevati.
- Potrebno je redno odstranjevati vse odpadke, nastale po izvedenih vojaških aktivnostih.
- V času razglašene visoke stopnje požarne ogroženosti ni dopustno izvajati aktivnosti, ki bi lahko povzročile požare v naravnem okolju.
- Vojaških aktivnosti naj se ne izvaja v času, na območju in na načine, ki bi lahko vplivali na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Smernice za vzdrževanje rekreacijske, turistične in poučne funkcije:

- Ob markiranih poteh naj se enkrat v desetih letih obnovijo markacije.
- Na delih, kjer markirane poti ne potekajo po cesti, je potrebno obsekavanje poti.
- Ob cestah je potrebno poskrbeti za vidnost smerokazov, da jih ne bi zakrilo rastje.
- Gozdne prometnice naj se na območjih s poudarjenimi funkcijami načrtuje in gradi tako, da ustrezajo tudi rekreacijski in turistični funkciji.
- Prometnice namenjene rekreaciji je potrebno redno vzdrževati. Po končani sečnji in spravilu naj se na gozdnih prometnicah vzpostavi prvotno stanje.
- V gozdovih s poudarjenimi funkcijami je potrebno pri izbiri nosilcev funkcij upoštevati velike dimenzije in zanimiv habitus dreves. Poleg tega imajo prednost plodonosne in cvetoče drevesne vrste.
- Gozdni rob na teh območjih naj bo horizontalno in vertikalno razgiban ter pester glede drevesnih in grmovnih vrst.
- Na območjih s poudarjeno rekreacijsko in turistično funkcijo naj se izvaja neposredni nadzor glede vsebine Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. RS 56/99).
- Na območjih s poudarjeno poučno funkcijo naj se postavijo in vzdržujejo table s poučnimi vsebinami.
- V primeru širjenja rekreacijskega območja je potrebno upoštevati zakonitosti gozdnega prostora, gozdarske in druge dejavnosti (lov) v njem ter naravovarstvene smernice pristojnih ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine

Smernice za vzdrževanje estetske funkcije:

- Ohranja naj se izjemna drevesa.
- Ohranja naj se gozdne otoke, obrečne loge, posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja izven gozda, s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine.
- V gozdovih s poudarjeno estetsko funkcijo je potrebno pri izbiri nosilcev funkcij upoštevati velike dimenzije in zanimiv habitus dreves. Poleg tega imajo prednost plodonosne in cvetoče drevesne vrste. Gozdni rob ob naseljih, cestah, markiranih poteh ter lovskih kočah naj bo horizontalno in vertikalno razgiban ter pester glede drevesnih in grmovnih vrst.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja naravnih vrednot

ZRSVN navaja sledeče usmeritve za varstvo naravnih vrednot:

Konkretna varstvena usmeritve:

- Snežnik (293), Risov žleb (1321), Ždrocle (1323V), Vodna draga (2615), Snežnik (2635): Gozd naj se prepusti naravnemu razvoju.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Konkretne varstvene usmeritve za Toščak - bukvi (2401):

- Bukvi se prepustita naravnemu razvoju.

Konkretne varstvene usmeritve za Kujavič (2464):

- Kujavič – v neposredni bližini naj se ne gradi nove gozdne infrastrukture (gozdne prometnice in ostali objekti).
- Pri načrtovanju nove gozdne infrastrukture (prometnice in ostali objekti) v območju naravne vrednote naj se predhodno uskladi z ZRSVN.
- Gozdno infrastrukturo naj se umešča vsaj 25 m stran od vrha brežin vodotoka. Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo ter v zimskem času.
- V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov – sklenjen pas vegetacije ob vodotoku (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnja posameznih, poškodovanih in proti vodotoku nagnjenih dreves ter debelejših dreves na brežinah vodotoka.
- V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- Kupe sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok.
- Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa.

Konkretne varstvene usmeritve na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) so:

- Upoštevat je potrebno varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Za vse ostale naravne vrednote na območju GGE Leskova dolina zadoščajo osnovne usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

Smernice za Zavarovana območja (ZO):

Na zavarovanem območju je brez poprejšnjega dovoljenja Zavoda za spomeniško varstvo SRS prepovedano vsako trganje, izkopavanje ali drugačno uničevanje rastlin (cvetlic in drugih zelišč, dreves, grmov), kurjenje kresov, sprememba oblike terena kakor tudi vsak poseg, ki bi spremenil strukturo tal, ogrozil ali poškodoval vegetacijo ali bi bil na kakršenkoli drug način v nasprotju s ciljem zavarovanja. Za vsako novo gradnjo (stavbo, gozdno in prometno napravo in podobno) na zavarovanem območju je potrebno dovoljenje republiškega organa za urbanizem in Zavoda za spomeniško varstvo SRS.

Smernice za območja pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Skoraj celotno območje GGE gradijo karbonatne kamnine, zato tu obstaja možnost odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot. V primeru najdbe mineralov, fosilov in jam, brezen in površinskih naravnih vrednot ravnati po 74. členu ZON, ki pravi, da vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pred posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli (npr. gradnja gozdnih prometnic) se investitorja seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o morebitni najdbi čimprej obvesti ZRSVN. Po predhodnem dogovoru z ZRSVN se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot po odkritju:

Če investitor ali izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čimprej obvesti pristojno območno enoto ZRSVN. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo, pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Smernice za izjemna drevesa:

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debla ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja kulturne dediščine

Pregled objektov kulturne dediščine je v poglavju 2.2 in v obrazcu E4. Objekti kulturne dediščine so vrisani v karti funkcij. V neposredni okolici objektov kulturne dediščine je vsa gozdnogospodarska dela treba načrtovati in izvajati tako, da ne pride do poškodb objektov. Pred morebitnimi posegi v prostor v premeru 50 m okrog objektov kulturne dediščine je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana.

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);

- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni;

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
 - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
 - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
 - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:
 - če ni možno najti drugih rešitev ali
 - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

Arheološka najdišča:

Kozarišče – Italijanska cisterna nad Sladko vodo (Poleg upoštevanja varstvenega režima enote (določenega v 85. členu OPN Loška dolina) je potrebno vzdrževanje gozda, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, v neposredni bližini cisterne).

Kozarišče – Italijanska kasarna (Poleg upoštevanja varstvenega režima enote (določenega v 85. členu OPN Loška dolina) je potrebno vzdrževanje gozda, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, v neposredni bližini kasarne)

Kozarišče – Italijanska vojaška cesta (Varuje se trasa ceste z opornimi zidovi, obcestnimi kamni ter spominskimi znamenji ob cesti. Poleg upoštevanja varstvenega režima enote (določenega v 85. členu OPN Loška dolina) je potrebno vzdrževanje gozda, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, v neposredni bližini ceste)

Kozarišče – Ruševine italijanske kasarne (Poleg upoštevanja varstvenega režima enote (določenega v 85. členu OPN Loška dolina) je potrebno vzdrževanje gozda, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, na območju in neposredni bližini ruševin kasarne)

Kulturna krajina:

- Varuje se krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine).
- Varuje se značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa).
- Varuje se odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem.
- Varuje se preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

Stavbna kulturna dediščina:

- Vse objekte, kjer so zaradi del možne poškodbe, je potrebno med deli zaščititi. V neposredni bližini je možna samo sečnja poškodovanih dreves. Ohranja se prostorski kontekst objekta v gozdu.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje lesno proizvodne funkcije

Za krepitev lesno proizvodne funkcije gozdov je treba dosledno izvršiti načrtovane ukrepe in smernice iz tega načrta.

Smernice za vzdrževanje funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Spodbuja naj se ugodno stanje medonosnih drevesnih vrst, predvsem lipe, češnje, gorskega javorja in jelke.

Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije

Za krepitev te funkcije je potrebno sodelovanje z vsemi upravljalci lovišč v GGE pri izdelavi lovskoupravljaljskih načrtov. Uskladiti je potrebno odnos med živalmi in gozdom, da je zadovoljena prehranska kapaciteta okolja in omogočeno nemoteno pomlajevanje. Slednjega se preverja s popisom objedenosti mladja. Prehransko kapaciteto se zagotovi s košnjo lazov in pasišč, ohranjanjem gozdnega roba in plodonosnih drevesnih vrst ter vzdrževanjem grmišč, tako da so poganjki grmov nizko ležeči in mladi ter s tem lahko dostopni rastlinojedim živalim. V kolikor je potrebno gozdove v okolici krmišč pomladiti, je potrebno krmišče začasno ukiniti ali izvesti ustrezna varstvena in gojitvena dela, dokler ni zagotovljena uspešna pomladitev z ustreznimi drevesnimi vrstami in višino podmladka 1,5 m.

Konkretna smernice glede na vrsto objekta so naslednje:

- Lazi naj se vzdržujejo s košnjo enkrat letno, v poletnem času, ko dozori semena travniških rastlin. Lazov naj se ne gnoji, še posebej ne z dušičnimi gnojili. Preprečuje naj se zaraščanje, zato naj se vsakih 4 do 6 let postopno sprošča gozdni rob. Lazov naj se ne pogozduje. Spravilo lesa preko lazov v vegetacijskem obdobju izven poti ni dovoljeno. Prav tako ni dovoljeno puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Ob krmnih njivah naj se zagotavlja ustrezne svetlobne razmere. Spravilo lesa preko krmnih njiv v vegetacijskem obdobju ni dovoljeno. Prav tako ni dovoljeno puščanje sečnih ostankov na krmnih njivah.
- Grmišča naj se redno vzdrževanje.
- Kaluže naj se ne zametava s sečnimi ostanki in drugim materialom. Pri gradnji gozdnih komunikacij se je potrebno izogniti kalužam.
- Na območju zimovališča naj se dela v gozdu ne izvajajo med januarjem in marcem, ohranjajo naj se grmišča, sečno jelke pa naj se izvaja pozno jeseni.
- Na območju rukališča naj se dela v gozdu ne izvajajo med sredino septembra in začetkom oktobra.
- Ob medvedjem brlogu naj se dela ne izvaja med začetkom decembra in koncem aprila. Gradnja gozdne infrastrukture naj se ne izvaja v radiju 100 m od brloga. Pred načrtovanjem del v okolici brloga je potreben posvet z vodjem odseka za gozdne živali in lovstvo.
- Ob krmiščih, avtomatskih krmiščih, senikih in silosih naj se preprečuje zaraščanje.
- Ob prežah naj se zagotavlja ustrezno vidno polje.
- S popisi na vzorčnih ploskvah je potrebno redno spremljati vpliv rastlinojede divjadi na pomaljevanje gozda.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Leskova dolina je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij. Do konfliktov med različnimi funkcijami prihaja na območjih, kjer so na istem področju prisotne ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična in poučna funkcija).

Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebno upoštevati vse usmeritve za funkcije gozdov. Poleg tega je potrebno na konfliktnih območjih upoštevati časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. Zato naj se gozdnogospodarska dela v gozdovih s poudarjeno rekreacijsko funkcijo izvajajo v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev. Poleg tega naj se obiskovalce usmerja predvsem v gozdove, ki so manj pomembni za pristoživeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

V gozdu, ki predstavlja življensko okolje živalskim in rastlinskim vrstam, moramo gospodariti sonaravno. V gozdovih naj se ne oblikujejo večje smrekove monokulture, prav tako naj se ne vnašajo neavtohtone drevesne vrste. V gozdovih naj se ohranja plodnosne drevesne in grmovne vrste.

Zaradi izboljševanja življenjskih razmer prosto živečih živali naj se ohranjajo grmišča, zimovališča in selitveni koridorji. Dela v gozdu naj se prilagajajo življenjskim ritmom divjih živali (parjenje, poganje mladičev, prezimovanje...).

Vzdržujejo naj se lazi, grmišča in kaluže. Na robovih lazov naj se oblikuje in vzdržuje vrstno pester in razgiban gozdni rob.

Ohranjajo naj se gozdni otoki, remize in obvodna vegetacija, saj predstavljajo življenjski prostor in selitvene poti živalskim vrstam.

Upoštevajo naj se vse usmeritve navedene v poglavju 6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter v poglavju 6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za

vzdrževanje lovno-gospodarske funkcije). Prav tako je v poglavju 2.1 Ekološke funkcije v preglednici naveden opis pomembne vrste ali habitatnega tipa z njihovimi ekološkimi zahtevami.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE Leskova dolina je 317,08 ha gozdov s posebnim namenom, kjer ni gospodarjenja. Sem sodijo trije gozdni rezervati. Manjši je Risov žleb v odseku 10b s površino 13,17 ha. Večji, ki sega tudi v sosednje enote in se nahaja okoli vrha Snežnika nad 1.400 metri, je Snežnik, ki pokriva odseke 15g, 17d, 17h, 18d, 42a, 42b, 45h, 46c, 46d, 47a, 47b in 47c ter v GGE Leskova dolina obsega 303,12 ha. Tretji in najmanjši rezervat je Tjura. Ukrepanje v rezervatih ni dovoljeno, torej ni pridobivanja gozdnih lesnih in nelesnih proizvodov. Dovoljena so raziskovalna dela in zmerno ter usmerjeno izvajanje socialnih funkcij (planinska pot na Snežnik, evropska pešpot E6 in planinska pot Grčovec). Zaradi širjenja ruševja na travnate površine (ki se jih seveda več ne požiga), se zmanjšuje biotska pestrost tega območja. Za večanje rastlinske in živalske pestrosti, bi bilo smotno na manjših, manj strmih površinah odstraniti rušje in omogočiti večanje površine gorskih pašnikov. V soglasju s Skladom kmetijskih zemljišč z dne 10.3.2016, je določen varstveni pas večnamenskih gozdov ob gozdnih rezervatih v skupni velikosti 51,54 ha, kjer je gospodarjenje omejeno na varstvo.

V tej enoti se pojavlja še ena kategorija gozdov in sicer imamo tu varovalne gozdove, ki se nahajajo v odsekih 46a in 46b in obsegajo 11,48 ha površine. Ker gre po kvaliteti za slabše gozdove, ki so poleg tega še slabo odprti z vlakami, za to obdobje nismo predvideli v njih nobenega ukrepanja.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

V GGE Leskova dolina so vsi gozdovi uvrščeni v gozdove z majhno požarno ogroženostjo (4. stopnja) je 3.116,57 ha.

Glavne usmeritve so:

- Redno naj se vzdržuje sistem protipožarnih presek in se s tem zagotovi prevoznost z intervencijskimi vozili v primeru požara. Vzdržuje naj se tudi protipožarne steze.
- Na požarno najbolj ogroženih predelih GGE naj se vzdržuje traktorske poti, ki omogočajo dostop z lažjimi intervencijskimi vozili.
- V gozdovih z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo naj se ob cestah postavijo in vzdržujejo opozorilne table. Le te naj se postavijo tudi na območjih z večjim obiskom.
- Potrebno je sodelovanje s pristojnimi službami.
- V gozdu je prepovedano kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov. Za obdobje, ko je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je v naravnem okolju prepovedano kuriti ali uporabljati odprti ogenj ter puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete in snovi, ki lahko zanetijo požar.
- V času velike požarne ogroženosti je potreben večji nadzor nad dogajanjem v prostoru in aktivno sodelovanje pri organizaciji protipožarne službe.
- Potrebno je izobraževanje javnosti o nevarnosti požarov.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Leskova dolina se semenski sestoji nahajajo v odsekih 3d, 4a, 4b, 4c, 9a, 9b in 40f, na skupni površini 140,87 ha. Gre za semenske sestojе jelke in smreke.

S semenskimi sestoji moramo gospodariti tako, da zagotovimo kvalitetno gensko osnovo, dolgoletni količinsko zadovoljiv donos semena, poleg tega pa mora izpolnjevati še vse ostale funkcije.

Usmeritve za nego in vzdrževanje semenskih sestojev:

- nega semenskega objekta z odstranjevanjem dreves z neželenimi lastnostmi
- sproščanje krošenj fenotipsko ustreznih dreves z redčenji

- z nego oblikovati zgradbo gozda, ki bo omogočala boljše semenenje
- usmerjanje razvoja gozda v podporo izbrani vrsti
- izvajanje potrebnih sanitarnih sečenj in odstranjevanje odmrlega drevja
- normalna sečnja ob ohranjanju določenega števila fenotipsko ustreznih izbrancev
- nego se izvaja le v sloju dominantnih in subdominantnih dreves, ki fruktificirajo in prenašajo svoje dedne lastnosti na potomce
- ob redčenjih se ohranja podstojni sloj (skrbi se za zastornost tal)
- v sestoji se označi dovolj veliko število izbrancev, katerih cvetenje podpiramo z ukrepi nege

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za tehnologijo dela:

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim razmeram. Strojna mehanizacija za delo v gozdu mora biti takšna, da ne pusti trajnih posledic na gozdnih tleh in gozdnem rastju.

V večini gozdov, predvsem zasebnih, bo tudi v prihodnje prevladovala sečnja z motorno žago in izdelava večkratnikov. Strojna sečnja naj se izvaja v sestojih, kjer so terenske in sestojne razmere take, da omogočajo strojno sečnjo. Tla naj bodo gladka in ne skalnata. S strojno sečnjo naj se sanira zelo poškodovane sestoje ter sestoje, ki jih bomo obnovili s sadnjo.

Odseke za strojno sečnjo naj se opredeli z detajlnim gozdnogojitvenim načrtom. Na delovišču naj bodo poleg označenega drevja za posek označene tudi poti za premike strojev. Pred pričetkom strojne sečnje je v sestojih potrebno dograditi ali adaptirati sistem pravih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji. Pri strojni sečnji je potrebno upoštevati sledeče smernice:

- Površine gozdov znotraj katerih se lahko izvaja strojna sečnja je potrebno opredeliti v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta, pri čemer je potrebno upoštevati vse omejitve ZRSVN in KD za določena območja.
- Strojno sečnjo naj se prvenstveno izvaja v čistih sestojih iglavcev, in tanjših sestojih listavcev, do razvojne faze debeljaka (kjer napade pri sečnji les slabše kakovosti).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- Na območjih zimovališč divjadi naj se dela ne izvajajo v zimskem času.
- V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami naj se dela izvajajo izven sezone največjega obiska.
- Strojna sečnja se lahko opravlja samo na terenih, kjer je zagotovljena ustrezna nosilnost tal, torej na terenih, kjer so tla globlja in manj nosilna se strojna sečnja lahko izvaja samo v času ko so le-ta zmrznjena ali suha.
- V sestojih, kjer harvester opravi sam vse faze sečnje in izdelave sortimentov (podžaganje, kleščenje, krojenje), se strojna sečnja lahko izvaja tudi na pomlajenih površinah tako, da se stroj giblje po pomlajeni površini izključno po vnaprej predvideni sečni poti in mora obvezno sečne ostanke odlagati na sečno pot.
- V sestojih, kjer stroj zaradi velike debeline dreves le-teh sam ne more posekati, naj se uporablja kombiniran način sečnje (posek dreves ročno, izdelava s harvesterjem). Ta način je primeren izključno v nepomlajenih oziroma malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom pri pomlajevanju. V tem primeru se mora stroj gibati po sečnih poteh, ki so izven pomlajenih površin, drevesa pa se poseka tako, da s krošnjo padejo izven pomlajene površine.
- V primeru kombiniranega dela (sekač, harvester) se mora obvezno posek in izdelava izvajati sproti. Posek dreves na zalogo in kasnejša izdelava le-teh s strojem je nedopustna zaradi velikih poškodb mladovja.
- V sestojih, kjer je potreben kombiniran način dela in so sestoji veliko površinsko pomlajeni oziroma ni prostorskega reda pri pomlajevanju (raznomerni in prebiralni gozdovi), se strojna sečnja ne izvaja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Priporočljivo je, da se povsod, kjer je mogoče sečne ostanke odlaga na sečne poti in se jih nato s premikanjem strojev potlači. Kjer to ni mogoče, naj se jih odlaga na nepomlajene površine.
- Vsa drevesa listavcev s kakovostnim lesom (F, L) naj se kroji na klasičen način in ne s strojem.
- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20% biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.
- Za pripravo sekancev ni dovoljeno ruvanje panjev (razen pri krčitvah gozda za kmetijske namene).
- Ostale sečne ostanke (vejevje) naj se iznaša iz gozda in uporabi za sekance le v primerih, ko ti ostanki predstavljajo gojitveni ali varstveni problem (pri sanacijskih in pomladitvenih sečnjah), pri redčenjih drogovnjakov in mlajših debeljakov pa naj sečni ostanki ostanejo v gozdu.
- Strojna sečnja in spravilo naj se v raznomernih in prebiralnih gozdovih izvaja le izjemoma, vse omejitve pa morajo biti navedene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta.

Tako pri strojni kot tudi pri klasični sečnji naj bo iznos lesne biomase omejen. Iznos sečnih ostankov (vej in panjev) je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. V gozdovih s poudarjeno varovalno funkcijo 1. stopnje in pri redčenjih naj v gozdu ostanejo vsi sečni ostanki. Panjev ni dovoljeno ruvati razen v primeru krčitev v kmetijske namene.

Usmeritve za spravilo:

Spravilo naj bo, razen na strmih pobočjih, traktorsko. Pri dolgih spravih razdaljah (nad 600 m) in primernih vlakih naj vlačenje lesa zamenja prevoz lesa s traktorskimi zgibnimi polprikolicami. Priporočljiva je metoda večkratnikov. Potrebno je paziti, da ne prihaja do poškodb pri spravilu. Po končanem spravilu lesa je potrebno iz vlak odstraniti sečne ostanke, vlake erodibilno stabilizirati ter urediti odvodnavanje. Posebno pozornost je potrebno nameniti občutljivim tlem, kjer naj spravilo poteka le v suhem vremenu ali pa pozimi, ko so tla zmrznjena. Rekonstruirajo naj se vlake v odsekih, kjer je predvidena sečnja. Po končani sečnji naj se vzpostavi prevoznost vlak.

Spravilo z žičnim žerjavom ni nikjer načrtovano, vendar naj se v gozdovih, ki ležijo na strmih terenih in se v dosedanem izkoriščanju le-teh na tem območju ni zgradilo omrežja gozdnih vlak, upošteva tudi možnost tega spravila. Večina teh gozdov je v RGR varovalnih gozdov. Pri izvedbi žičničnega spravila naj se upošteva:

- Žičniška območja imajo daljše obhodnice ter večje jakosti poseka.
- Žičniška območja naj imajo sestoj s prostorsko razporeditvijo, ki je čim bolj prilagojena spravilu v ravnih linijah.
- Osnova načrtovalnih enot so sestojne in terenske razmere ter polja tehnološke karte.
- Žičnice zahtevajo načrtovanje vsake linije.
- Pri pripravi linije sodelujejo predstavniki ZGS, izvajalskega podjetja ter lastnik gozda.
- S podrobnim načrtovanjem usklajujemo gojitvene vidike s tehnološkimi možnostmi, ki rešujejo tudi podrobno odpiranje sestojev ter z ekonomskimi pričakovanji.
- Izvedbeno načrtovanje oziroma priprava dela upošteva poleg drugih vidikov tudi pretekle, sedanje in prihodnje transportne razmere in racionalnost izvedbe.
- Obhodnice na težkih terenih so daljše (med 10 in 30 let), zato pripravimo delo tako, da v krajšem času ni potrebno vračanje na isto površino.
- Ne glede na to, ali je bila na določeni površini v preteklosti priprava že narejena, je potrebno pred vsakokratno sečnjo in spravilom pripravo narediti ponovno.
- Pred pripravo dela mora biti preiščljeno in natančno določena meja načrtovalne površine.
- Minimalna koncentracija lesa na liniji je ekonomska in ne gozdnogojitvena kategorija.
- Minimalna koncentracija lesa na liniji je odvisna od zahtevnosti oziroma stroškov montaže in spravila ter od vrednosti gozdno lesnih sortimentov.
- Okvirna minimalna koncentracija lesa na liniji je pri majhnih žičnih žerjavih s stolpi med 0,25 in 0,50 m³/m linije, pri srednjih med 0,50 in 0,75 m³/m linije, pri velikih nad 0,75 m³/m linije in pri klasičnih žerjavih nad 1,0 m³/m linije.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Sestojne faze naj bodo razporejene čim bolj pravokotno na cesto ali tako, da je mogoča vzporedna ali pahljačasta postavitve linij.
- V povprečju so najmanjši skupni stroški montaže in spravila pri dolžinah linij med 250 in 500 m.
- Linije dolžine do 250 m ter nad 500 m so ekonomsko upravičene predvsem pri velikih vrednostih lesa ali večjih količinah poseka (končne in izredne sečnje).
- Glede na učinkovitost odpiranja površine imajo prednost posamične in vzporedne linije pred pahljačastimi in šotorastimi linijami.
- Pri sortimentni metodi ima spravilo lesa z žičnico navzgor prednost pred spravilom lesa navzdol.

Na strminah, kjer sestoji niso zadovoljive kakovosti (termofilni sestoji) in spravilo z žičnico ne bi bilo ekonomsko upravičeno, ali pa na vrhu ni mogoče speljati ceste, naj se kombinira traktorsko in ročno spravilo.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic:

V GGE Leskova dolina je 60,19 km gozdnih cest in 5,60 km produktivnih javnih cest, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdovi.

V primeru gradnje gozdnih prometnic je pri umeščanju in načrtovanju tras gozdnih prometnic potrebno preveriti območja, pomembna iz vidika varstva narave, območja nepremične kulturne dediščine ter varstvena (vodovarstvena območja) in ogrožena območja (plazljiva, erozijska, plazovita in poplavna) po Zakonu o vodah. Pri tem je potrebno upoštevati smernice DRSV, ZRSVN in ZVKDS.

Pri gradnji gozdnih prometnic na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse usmeritve in vodovarstveni režim iz občinskih odlokov, ki urejajo vodovarstveno območje. Poseg na vodovarstvenih območjih lahko ogrozi cilj ohranjanja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin. Usmeritve za VVO so navedene v poglavju 6.2.2.1 (Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri gradnji gozdnih vlak in cest je potrebno uporabljati ustrezne tehnologije in načine, ki so prijazni do okolja in narave. Eksplozivna sredstva je dovoljeno uporabljati le v najnujnejših primerih in v majhnih količinah. Uporabljajo naj se predvsem bagri z udarnimi kladivi in kombinirani stroji (čelni odkop).

Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno tudi ustrezno vzdrževanje in dograjevanje vtočno – odtočnih naprav (vtočnih jaškov in cevni prepustov). Priporočljivo je namestiti pokrove vtočnih jaškov ter preprečevati izpodjedanja iztoka iz cevne propusta s tlakovanjem iztoka s kamnom in betonom.

Redno vzdrževanje gozdnih cest mora v največji možni meri potekati preko celega leta, ko nam to omogočajo vremenske razmere. Spomladi je potrebno opraviti čiščenje cest (posute brežine, zasute koritnice, zamašeni vtočni jaški in cevni propusti...), krpanje udarnih jam na cestišču, obsekovanje cestnih robov in mulčanje obcestnih brežin. Ob ustreznih vlažnosti cestišča je potrebno izvesti gramoziranje in razgrinjanje nasutega materiala z grederjem, pri večji debelini nasutega materiala tudi valjanje z vibrovaljarjem. Material mora biti primerno droben. V jesenskem času moramo

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

zagotoviti, da so ceste očiščene (predvsem koritnice, vtočni jaški in cevni propusti) in stabilizirane za zimsko obdobje.

Zimsko vzdrževanje gozdnih cest (pluženje) se lahko izvaja le tam, kjer se odvija gozdna proizvodnja in za lovsko gospodarjenje.

Izgradnjo gozdnih vlak financira lastnik gozda. Na ZGS mora vnaprej pridobiti dovoljenje za načrtovana dela. Načrtovanje vlake mora biti opredeljeno v tehnološkem delu gozdnogospodarskega načrta, ob upoštevanju zakonov o ohranjanju narave, varstvu okolja in predpisov o gradnji gozdnih prometnic. Potreben je nadzor nad kakovostjo izvedenih del.

Gozdne vlake morajo biti po zaključenih delih sečnje in spravila lesa erodibilno stabilizirane in očiščene sečnih ostankov. Zagotovljeno naj bo redno vzdrževanje vlak z ustreznim odvodnjavanjem.

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je treba v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih prometnic niso predvidena na vodovarstvenem območju I., II. in III. varstvenega režima, na poplavnih in plazljivih območjih ter priobalnih zemljiščih. V vseh primerih gradnje na teh območjih gre za poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda. Poseg se lahko izvede le na podlagi vodnega soglasja, kot to določa Zakon o vodah.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obvezna izdelava Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno z Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Ur. l. RS: 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).

V kolikor trasa gozdne prometnice posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je treba:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat (geološko poročilo) iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ipd.) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanje vodotokov predlagamo izgradnjo utrjenih muld;

- odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in s predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike. ZGS s strokovnimi podlagami sodeluje pri izdelavi dolgoročnega načrta občine.

Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (UR. I. RS, št. 67/16).

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. 98/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Krčitve na plazljivih območjih so v skladu z 88. členom ZV-1 prepovedane. Za ta območja je v primeru krčitev v praksi potrebna dodatna presoja.

Za vodovarstvena območja I., II. in III. varstvenega režima ter za erozijska in plazljiva območja, območja plazov, območja poplavne nevarnosti, območja poplav, območja vodotokov ter vodnih dovoljenj in koncesij za rabo vode je potrebno vodno soglasje, kot to določa Zakon o vodah.

Za posege na poplavnih območjih ter posege na priobalnih zemljiščih je potrebno upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2.1 (Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije in Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev).

Pri posegih v gozd in gozdni prostor na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse usmeritve in vodovarstveni režim iz občinskih odlokov, ki urejajo vodovarstveno območje. Poseg na vodovarstvenih območjih lahko ogrozi cilj ohranjanja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin. Usmeritve za VVO so navedene v poglavju 6.2.2.1 (Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije).

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so:

- V gozdovih in gozdnem prostoru s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne, hidrološke in biotske funkcije niso dopustni posegi v prostor, ki bi imeli za posledico krčitev gozda oziroma bi kakorkoli razvrednotili delovanje omenjenih funkcij.
- V ohranjenih gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije prav tako niso dopustni posegi v prostor, ki bi imeli za posledico krčitev gozda oziroma bi kakorkoli razvrednotili delovanje omenjene funkcije.
- Dopustni so samo tisti posegi v prostor (krčitev gozda), ki bi povečali biotsko pestrost gozdnega prostora (oblikovanje posameznih novih lazov v gozdnem prostoru).
- Za vsak poseg v gozd ali gozdni prostor mora investitor pridobiti z zakonom predpisana soglasja pristojnih služb, med drugim je obvezno tudi soglasje ZGS.
- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden tako, da zahteva čim manjšo krčitev gozda.
- Po vsakem posegu v gozd se pogoji za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne smejo poslabšati.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Pri novogradnji objektov v gozdu in gozdnem prostoru je potrebno zagotoviti minimalen odmik objekta od gozdnega roba (ena drevesna višina).
- Gradnja čebelnjakov načeloma ni dovoljena.
- Lop za shranjevanje orodja v gozdu in gozdnem prostoru ni dovoljeno postavljati. Dovoljena je gradnja enostavnih in nezahtevnih kmetijsko – gozdarskih objektov, ki so direktno namenjeni gospodarjenju z gozdom.
- Prav tako ni dovoljeno spreminjanje opuščenih objektov v gozdu v bivalne objekte.

Usmeritve za krčitev gozda v kmetijske namene:

Osnovno vodilo pri izdaji dovoljenja za krčitev gozda v kmetijske namene je planska raba zemljišča. Če je gozd po planski rabi kmetijsko zemljišče je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena. Če je planska raba gozd pa je potrebno upoštevati območja gozdov, kjer krčenje gozda ni dovoljeno ali praviloma ni dopustno.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (pas 50 m)
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (do 200 m),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je potrebno vzpostaviti tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje z okoliškimi gozdovi.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Čez GGE Leskova dolina poteka javna cesta Kozarišče-Mašun, ki jo je potrebno obsekovati. Ostalih gozdnih zemljišč ni.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, razvojnih trendov in postavljenih gozdnogojitvenih ciljev, smo za gospodarjenje z gozdovi določili najvišji možni posek.

Preglednica 62: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Leskova dolina

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		G. lokalnih sk.		Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³ /ha/leto
Iglavci	0	0	138.376	60,9	0	0	138.376	60,9	5,05
Listavci	0	0	88.855	39,1	0	0	88.855	39,1	3,24
Skupaj	0	0	227.231	100,0	0	0	227.231	100,0	8,29

Najvišji načrtovani možni posek v GGE Leskova dolina za obdobje 2024-2033 je 227.231 m³, kar pomeni, da je predviden posek 8,29 m³/ha/leto. V poseku prevladujejo iglavci. Predviden je posek več iglavcev kot listavcev v razmerju 60:40.

Preglednica 63: Možni posek po RGR v GGE Leskova dolina

RGR	10 letni možni posek			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
65	0	0	0	0	0	0	0	0	0
69	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103	30.750	6.114	36.864	24,9	22,3	24,4	113,9	108,9	113,0
112	41.540	25.567	67.107	24,0	20,9	22,7	128,9	125,8	127,7
121	938	5.331	6.269	7,7	7,7	7,7	37,5	54,8	51,2
407	10.192	7.389	17.581	18,4	22,4	19,9	92,1	135,1	106,3
504	54.956	44.454	99.410	30,2	29,0	29,6	149,9	174,9	160,1
Skupaj	138.376	88.855	227.231	24,9	19,3	22,4	124,0	110,4	118,3

Načrtovani posek predstavlja 22,4 % skupne lesne zaloge. Glede na lesno zalogo je nekoliko višji pri iglavcih (24,9 % lesne zaloge iglavcev). Načrtovani posek predstavlja 118,3 % prirastka. Glede na prirastek je višji pri iglavcih (124 %).

Največji posek je načrtovan v največjem RGR 504, v katerem je hkrati tudi najvišji posek glede na prirastek. Najmanjši posek načrtujemo v RGR 121.

Poseka ne načrtujemo v RGR 65 in 69, ki predstavljajo varovalne gozdove na ekstremnih rastiščih in gozdne rezervate v območju varovalnih gozdov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m³) v GGE Leskova dolina

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	25.984	74.682	25.020	0	0	12.690	138.376	24,9	124,0
	%	18,8	53,9	18,1	0,0	0,0	9,2	100,0		
Listavci	m³	15.968	61.883	5.430	0	0	5.574	88.855	19,3	110,4
	%	18,0	69,6	6,1	0,0	0,0	6,3	100,0		
Skupaj	m³	41.952	136.565	30.450	0	0	18.264	227.231	22,4	118,3
	%	18,5	60,1	13,4	0,0	0,0	8,0	100,0		

V načrtovanem poseku za naslednje desetletje močno prevladujejo pomladitveni poseki (62,4 %) v sestojih v obnovi. Preostali posek je namenjen redčenjem drogovnjakov in debeljakov (14,9 %) ter prebiralni sečnji v raznomernih sestojih (13,8 %). Približno desetina poseka je predvidena kot posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja v sestojih, ki so bili poškodovani v različnih ujmah.

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) v GGE Leskova dolina

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		
Listavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		
Skupaj	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	25.984	74.682	25.020	0	0	12.690	138.376	24,9	124,0
	%	18,8	53,9	18,1	0,0	0,0	9,2	100,0		
Listavci	m³	15.968	61.883	5.430	0	0	5.574	88.855	19,3	110,4
	%	18,0	69,6	6,1	0,0	0,0	6,3	100,0		
Skupaj	m³	41.952	136.565	30.450	0	0	18.264	227.231	22,4	118,3
	%	18,5	60,1	13,4	0,0	0,0	8,0	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Iglavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		
Listavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		
Skupaj	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0	0	0	0	0	0	0		

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 66: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Leskova dolina

m ³			Odnos možnega poseka 2024-2033 (%)		
Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Lesna zaloga 2024					
554.672	460.565	1.015.237	24,9	19,3	22,4
Prirastek 2024					
103.283	67.934	171.217	124,0	110,4	118,3
Načrtovani možni posek 2014-2023					
184.296	72.822	257.118	75,0	122,0	88,4
Realiziran posek 2014-2023					
310.850	50.668	361.518	44,5	175,0	62,8

Načrtovani možni posek se je glede na prejšnje obdobje znižal za 12 %. Razlog za znižanje je v upadu lesne zaloge ter visoki realizaciji možnega poseka v prejšnjem ureditvenem obdobju.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 67/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Leskova dolina

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	47,45	47,45	2	95
Priprava tal	ha	12,11	12,11	10	121
Sadnja	ha	12,11	12,11	10	121
Obžetev	ha	15,31	44,12	2	88
Nega mladja	ha	12,77	12,77	4	51
Nega gošče	ha	401,23	401,23	4	1605
Nega letvenjaka	ha	286,79	286,79	5	1434
Nega ml. drogovnjaka	ha	34,07	34,07	2	68
Nega prebiralnega gozda	ha	125,17	125,17	4	501
Zaščita s premazom	ha	17,83	50,62	1,5	76
Zaščita z ograjo	m	800	800	8m/dan	100
Vzdrževanje ograj	m	13.500	13.500	40m/dan	338
Vzdrževanje travinj	ha	14,37	131,14	0,3	40
Odvoz sena	ha	14,37	131,14	0,3	40
Vzdrževanje vodnih površin	dni	43,00	129,00	0,5	65
Naravni razvoj biotopov	m ³	2.108,00	2.108,00	-	-
Varstvo pred žužkami	Dnin	-	-	-	100

Za vsa gojitvena in varstvena dela ter dela namenjena vzdrževanju habitatov je predvideno 4.844 dnin. Za nego je namenjeno 3.747 dnin, za obnovo 337 dnin, za zaščito 76 dnin. Za varstvo je načrtovanih 100 dnin. Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali je predvideno 80 dnin.

Preglednica 68/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	0,00	47,45	0,00	47,45
Priprava tal	ha	0,00	12,11	0,00	12,11
Sadnja	ha	0,00	12,11	0,00	12,11
Obžetev	ha	0,00	7,79	0,00	7,79
Nega mladja	ha	0,00	0,66	0,00	0,66
Nega gošče	ha	0,00	401,23	0,00	401,23
Nega letvenjaka	ha	0,00	286,79	0,00	286,79
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,00	34,07	0,00	34,07
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	125,17	0,00	125,17
Zaščita s premazom	ha	0,00	13,18	0,00	13,18
Zaščita z ograjo	m	0,00	13.650,00	0,00	13.650,00
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	287,40	0,00	287,40
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	129,00	0,00	129,00

Sestoje naj se, kjer je le mogoče, obnavlja po naravni poti. Naravni obnovi naj se pomaga s pripravo sestoja za naravno nasemenitev.

Sadnja je načrtovana le na najboljših rastiščih, kjer je pomlajevanje vprašljivo ali kjer ne pričakujemo podmladka ustrezne kakovosti. Mladovja z rahlim ali vrzelastim sklepom se lahko izpopolni s sadnjo.

Drevesna vrsta sadik je odvisna od rastišča. Na bukovih rastiščih naj se sadi bukev. Gostota sadnje bukke je od 3.000 do 4.000 sadik na hektar. Na hrastovih rastiščih naj se sadi graden. Gostota sadnje hrastov je od 3.000 do 4.000 sadik na hektar. Smreko naj se sadi v manjših skupinah le na jelovo bukovih rastiščih. Smatra naj se jo kot predkulturo v katero se bodo vrasli listavci. Gostota sadnje smreke je od 1.500 do 2.000 sadik na hektar. V ograje se lahko sadijo plemeniti listavci (gorski javor) in jelka. Gostota sadnje plemenitih listavcev je 1.500 do 2.000 sadik na hektar. Gostota sadnje jelke je 2.000 sadik na hektar.

Sadike listavcev naj se označi s količki. Markirni količki naj bodo izdelani iz obstojnega lesa.

Smreko naj se obvezno zaščiti z zaščitnim premazom, listavce in naravno pomlajeno jelko se lahko zaščiti z zaščitnimi premazi. Na območjih z večjo objedenostjo je smiselno s premazi zaščititi tudi naravno mladje.

Sadik jelke in plemenitih listavcev naj se ne ščiti več z zaščitnimi tulci, saj so rezultati take zaščite slabi. Odstranijo naj se vsi poškodovani zaščitni tulci ter tulci, ki so odslužili svojemu namenu.

Na dobrih rastiščih, kjer pričakujemo naravno pomlajevanje, ki je ogroženo zaradi rastlinojede divjadi, se lahko postavi zaščitne ograje. Naravno mladovje, ki je v ograji, se lahko izpopolnjuje s sadnjo plemenitih listavcev (gorski javor) in jelke. Vzdržuje naj se tudi vse obstoječe ograje.

Obžetev naj se izvaja v umetno osnovanih mladovjih. Ponovi naj se jo do petkrat, odvisno od višine mladovja.

V nasadih smreke naj se pri negi mladja in gošče ohranjajo listavci (bukve, plemeniti listavci, hrasti). Pri negi naravnega mladja in gošče naj se daje poudarek uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev in jelke.

V poškodovanih letvenjaki in drogovnjaki naj se odstrani prelomljena, prevrnjena in močno zvita drevesa. Izbiralna redčenja naj se izvajajo le v nepoškodovanih sestojih. Pri negi naj se teži k naravni drevesni sestavi. V nepoškodovanih smrekovih letvenjaki in drogovnjaki, naj se ohranjajo kakovostni listavci in jelka. Pri jakosti redčenj naj se upošteva stabilnost sestojev.

Za izboljšanje živlenskih razmer prostoživečih živali naj se enkrat letno kosijo lazi in vzdržujejo kaluže. Za povečanje biotske pestrosti naj se v ekocelicah 20% lesne zaloge prepusti naravnemu razkroju.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali

Obseg del za izboljšane življenjskih razmer prosto živečih živali je naveden že v prejšnjem poglavju. Predvideno je vzdrževanje gozdnih lazov. Letno je načrtovana košnja 14,37 ha. Občasna pa zaradi preprečevanja zaraščanja na 1,81 ha travnikov. Lazi naj se kosijo vsako leto.

Za vsa dela namenjena izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali je namenjenih 80 dnin.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za izboljšanje delovanja ekoloških funkcij, predvsem varovalne funkcije gozda je že predvidena v gozdnogojitvenih delih in delih za vzdrževanje habitatov prosto živečih divjih živali. Zato posebnih ukrepov za vzdrževanje ostalih funkcij gozdov ne načrtujemo.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic**Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest**

V GGE Leskova dolina je 60,08 km gozdnih cest in 5,60 km produktivnih javnih cest, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdovi. Gostota cest, ki so pomembni za gospodarjenje z gozdovi je 21,87 m/ha.

Območja, ki so prednostna pri izgradnji gozdnih cest, morajo ustrezati naslednjim pogojem:

- 400 m od prometnic (javnih in gozdnih cest), ki odpirajo gozdove,
- velikost neodprtega območja večja od 30 ha in
- rastiščni koeficient (RK) večji od 5.

Prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest po kriterijih ni. Slabše odprti so nekateri deli odsekov. V revirju Leskova dolina so to odseki 24007b, 24007c, 24008b, 24008c, 24010b, 24010c, 24011a, 24011b, 24011c, 24011d, 24038a, 24041b. Skupna površina prednostnih površin za namen gradnje cest je 68,6 ha.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak po kriterijih ni. Slabše odprti so nekateri deli odsekov. V revirju Leskova dolina so to odseki 24012a, 24017e, 24017f, 24043, 24045e, 24045g, 24046a, 24046b. Skupna površina prednostnih površin za namen gradnje vlak je 107,77 ha.

Prednostna območja za gradnjo protipožarnih cest in vlak

Prednostnih območij za gradnjo protipožarnih presek ni.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V GGE Leskova dolina ni posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij, zato je za njih ni niti smernic.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE LESKOVA DOLINA

V GGE Leskova dolina je v večini RGR možno pridobivati les. Smoter načrtnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine in glede na možen posek ta pri iglavcih znaša 117.620 m³ neto (faktor neto/bruto 0,85) in listavcih 78.192 m³ neto (faktor neto/bruto 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 195.812 m³ neto.

Preglednica 69/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	14.979.000	76,50
Strošek poseka in spravila	5.130.000	26,20
Razlika	9.849.000	50,30

Ekonomski izračun je narejen za vse gozdove skupaj, saj so v tej GGE samo državni gozdovi.

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Leskova dolina. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov je podana glede na trenutno stanje (april 2024 – anketa GIS) pri odkupu lesa na trgu na kamionski cesti (KC): smreka 94 €/m³, jelka 85 €/m³, bukev 82,50 €/m³ in pl. listavci 90 €/m³. Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sestavo sečnje po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju (iglavci 1,8 m³ neto drevo, listavci 0,5 m³ neto drevo).

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške: sečnje in spravila lesa, krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov, po sledečih postavkah: ročna gojitvena dela 190 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago dnina 240 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 390 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki so bila dodana iz proračuna poleg dodeljenih pristojbin na občino Loška dolina in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v preteklem obdobju v GGE Leskova dolina. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso zajete v ekonomsko presojo.

EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE

Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Leskova dolina

	Skupaj (€)	€/neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	14.979.000	76,50	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.130.000	26,20	34,2
Stroški gojenja in varstva gozdov	968.000	4,94	6,5
gojenje in varstvo gozdov	830.000	4,24	5,5
krepitev funkcij gozdov	138.000	0,70	1,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	344.000	1,76	2,3
vzdrževanje gozdnih cest	313.000	1,60	2,1
vzdrževanje vlak	31.000	0,16	0,2
Stroški skupaj	6.442.000	32,90	43,0
Dohodek	8.537.000	43,60	57,0
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	45.000	0,23	0,3
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	144.000	0,73	1,0
Skupaj predvidene spodbude	189.000	0,96	1,3
Stroški-spodbude	6.253.000	31,94	41,7
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	8.726.000	44,56	58,3

Za stroške sečnje in spravila smo upoštevali aktualne cene gozdarskih storitev, ki jih objavlja Gozdarski inštitut Slovenije (25 €/m³ za iglavce in 28 €/m³ za listavce). K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov. Spodbude za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest.

Vrednost lesa na kamionski cesti skupaj znaša 76,50 EUR/neto m³. Stroški predstavljajo 32,9 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša 58,3 % vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 44,56 EUR/neto m³.

V tem ekonomskem izračunu je za krepitev funkcij upoštevana izvedba ukrepa 653 (Naravni razvoj biotopov) v vrednosti 50,30 €/m³, kar predstavlja znesek 92.000 €.

9 RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščno gojitvenih razredov

V GGE Leskova dolina rastiščno gojitvenih razredov nismo spreminjali. Ohranili smo tudi razdelitev odsekov in oddelkov po RGR. Z Območnim načrtom z veljavnostjo 2021-2030 se je spremenilo poimenovanje območnih rastiščnogojitvenih razredov, ki je po novem enako za celo Slovenijo. Spremenilo se je tudi poimenovanje rastiščno gojitvenih razredov GGE, pri čemer smo latinska imena gozdnih združb zamenjali za slovenska imena gozdnih rastiščnih tipov. Šifre RGR so ostale enake kot v preteklem GGN.

Preglednica 71: RGR v GGE Leskova dolina in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)	PSR
200	65	Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	11,48	0,4	4,2
210	69	Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	317,08	10,3	4,4
094	103	Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	366,26	11,9	8,1
094	112	Din. jelovo bukovje z gozd. planinščkom - mešani gozdovi	766,83	25,0	7,7
073	121	Din. zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	234,43	7,6	5,3
092	407	Din. jelovo bukovje. s trp. golščem - mešani in raznomerni gozdovi	249,57	8,1	7,7
093	504	Din. jelovo bukovje s spoml. toril. - mešani in raznomerni gozdovi	1.121,82	36,6	7,9

Povprečno proizvodno sposobnost rastišč (PSR), smo izračunali na osnovi stanja gozdnih rastiščnih tipov (GRT) za celotno GGE, saj imamo podatke o drevesnih vrstah na posameznem rastišču le na nivoju GGE. Podatke o PSR po skupinah drevesnih vrst smo dobili iz gradiva CRP ugotavljanje produkcijske sposobnosti rastišča (Bončina, 2013), kjer je PSR navedena po skupinah drevesnih vrst in po skupinah rastišč. Povprečna proizvodna sposobnost rastišč (PSR) je v GGE Leskova dolina 7,6 m³/ha.

Preglednica 72/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Leskova dolina

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina	% (v GGE)	PSR
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	254,61	69,5	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g.	7,87	2,1	7,9
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	100,13	27,3	8,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,62	0,2	9,0
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	3,03	0,8	6,2
Skupaj RGR 103		366,26	100,0	8,1
112- Din. jelovo bukovje z gozd. planinščkom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	435,15	56,7	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	5,29	0,7	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g.	258,86	33,8	7,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,97	0,4	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	31,75	4,1	6,3
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-	6,97	0,9	5,6
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-	8,79	1,1	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	17,05	2,2	6,2
Skupaj RGR 112		766,83	100,0	7,7

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

121- Din. zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	28,60	12,2	7,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,91	0,8	6,3
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-	104,42	44,5	5,6
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-	94,76	40,4	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	4,74	2,0	6,2
Skupaj RGR 121		234,43	100,0	5,3
407- Din. jelovo bukovje. s trp. golščem - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	136,72	54,8	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	75,72	30,3	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g.	10,85	4,3	7,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,79	0,3	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	25,49	10,2	6,3
Skupaj RGR 407		249,57	100,0	7,7
504- Din. jelovo bukovje s spoml. toril. - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	987,39	88,0	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	2,33	0,2	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g.	51,34	4,6	7,9
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	26,64	2,4	8,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	20,18	1,8	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	22,93	2,0	6,3
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-	8,14	0,7	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	2,87	0,3	6,2
Skupaj RGR 504		1.121,82	100,0	7,9
Skupaj večnamenski gozdovi		2.738,91	100,0	7,6

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR
69- Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov; Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	3,69	1,2	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	9,49	3,0	7,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,92	0,6	6,3
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	89,22	28,1	5,6
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	100,12	31,6	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	4,27	1,3	6,2
	70300-Dinarsko ruševje	108,37	34,2	3,3
Skupaj RGR 69 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		317,08	100,0	4,4
65- Varovalni g. na ekstremnih rastiščih;	69200-Dinarsko smrekovje	0,61	5,3	6,2
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	10,87	94,7	4,1
Skupaj RGR 65 – Skupaj varovalni gozdovi		11,48	100,0	4,2
Skupaj vsi gozdovi		3.067,47	100,0	7,3

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 RGR Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65)

Gozdovi v tem RGR so bili razglašeni kot varovalni gozdovi z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05). Rastiščnogojitveni razred 65 – Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih zavzemajo površino 11,48 ha, kar je 0,38 % površine celotne GGE Leskova dolina.

V RGR 65 imamo varovalno funkcijo na prvi stopnji, saj gre za varovalne gozdove, mestoma z zelo visoko skalovitostjo in velikim naklonom terena. Na prvi stopnji je poudarjena tudi biotopska funkcija, saj gre za območje, kjer se nahajata cona A cona triprstega in belohrbtega detla. Hkrati je to območje tudi del mirne cone in pa EPO in Natura 2000 območja. Karbonatna matična podlaga določa drugo stopnjo hidrološke funkcije, ki je prisotna na celi površini. Med obema odsekoma, ki sta del tega RGR poteka stara Italijanska vojaška cesta, ki je del kulturne dediščine.

Slika 8: RGR 65 (Varovalni gozdovi ob glavni vojaški cesti proti Sežanjem)

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 65

9.2.1.1.1 Rastišče v RGR 65

Močno prevladujoča gozdna združba v RGR 65 je dinarsko zgornjegorsko bukovje, ki pokriva večino površine (95 %). Preostalih 5 % pokriva dinarsko mraziščno smrekovje. Proizvodna sposobnost rastišča je 5,54 m³/ha. Izkoriščenosti rastiščnega potenciala nismo računali, glede na to, da v tem RGR ne izkoriščamo lesne mase.

Preglednica 73/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 65

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	%	PSR
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatice - slabše	10,87	94,7	4,1
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	0,61	5,3	6,2
	Skupaj	11,48	100,0	4,2

PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 65

Zgradba gozda

V RGR 65 so skupinsko raznodobni sestoji, ki so razvrščeni v razvojne faze. Nekaj malega je tudi raznomerno grajenih sestojev.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 74/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 65

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	6,1	16,2	13,9	23,8	40,0	76,0	24,3	1,79	25,7
Listavci	11,5	20,8	21,3	28,2	18,2	236,1	75,7	5,19	74,3
Skupaj	10,2	19,6	19,5	27,2	23,5	312,1	100,0	6,98	100,0

Lesna zaloga v RGR 65 je 312,1 m³/ha, delež listavcev prevladuje nad iglavci. Letni prirastek znaša 6,98 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej listavci 75 %, iglavci 25 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v četrtem debelinskem razredu. Pri iglavcih je največ drevja v najdebelejšem razredu. V splošnem je debelinska struktura v RGR 65 dobra, ker ne manjka tanjšega drevja.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 75/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 65

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	66,9	9,1	227,1	8,9
	%	21,4	2,9	72,9	2,8

V lesni zalogi prevladuje bukev (72,9 %), sledi smreka (21,4 %), jelke (2,9 %) in plemeniti listavci (2,8 %).

V ciljnem stanju ne predvidevamo večje spremembe drevesne sestave.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 65 prevladujejo ohranjeni gozdovi (85,6 %), spremenjenih je 12,5 %, ostalo so močno spremenjeni (8,6 %).

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 76/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,0	0,0						
Drogovnjak	2,91	25,3	0	0	0	100	0	0
Debeljak	3,80	33,1	0,37	10,0	0	0	0	0
Sestoj v obnovi	3,33	29,0	2,38	71,0	0	0	0	0
Raznomerno	1,44	12,5	0,29	20,0	0	0	0	0
Skupaj	11,48	100,0	3,04	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 65 imamo največ debeljakov (33 %), ki so večinoma pomanjkljivo negovani (61 %) ali nenegovani (39 %). Sklep je povsod normalen.

Sestoji v obnovi pokrivajo slabo tretjino površine (29 %) in so vsi pomanjkljivo negovani.

Drogovnjaki pokrivajo četrtno površine, vsi imajo dobro zasnovo, niso negovani in imajo tesen sklep.

Najmanj je raznomernih gozdov (12 %), ki so vsi pomanjkljivo negovani.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (76 %) in smreka (21 %), pojavljajo se tudi plemeniti listavci (3 %).

Preglednica 77/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 65

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	2,91	25,3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	3,80	33,1					0,0	60,8	39,2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	3,33	29,0					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno	1,44	12,5					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	14,48	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 65 prevladujejo slabše pomanjkljivo negovani sestoji. Najslabše so negovani raznomerni gozdovi in mladovja, medtem ko so vsi sestoji v obnovi negovani

Kakovost drevja

V RGR 65 ni stalnih vzorčnih ploskev na katerih smo ocenjevali kakovost, zato nimamo podatkov o kakovosti.

Poškodovanost sestojev

V RGR 65 ni stalnih vzorčnih ploskev na katerih smo ocenjevali poškodovanost sestojev, zato nimamo podatkov o poškodovanosti.

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 78/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 65

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Nega gošče	ha	0	0	-
Nega letvenjaka	ha	0	0	-
Nega ml. drogovnjaka	ha	0	0	-

V RGR 65 načrtovana dela niso bila izvedena.

Preglednica 79/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	-	-
Listavci	0	0	-	-
Skupaj	0	0	-	-

V RGR 65 ni bilo predvidene sečnje kot tudi gojitvenih del.

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 65

9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 65

Preglednica 80/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 65 v obdobju 2004–2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
2004-2013	11,61	73	165	238	2,35	3,82	6,17	0,00	0,00	0,00
2014-2023	11,55	75,5	233,0	308,5	0,68	3,32	4,01	0,00	0,00	0,00
2024-2033	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,00	0,00	0,00

Opomba: *v zadnjem obdobju je naveden možni posek

V obdobju 1984-1993 je bil v varovalne gozdove zajet cel oddelek 46. Z naslednjim obdobjem pa sta v tem RGR ostala le spodnja dva odseka, zgornja dva pa sta postala del gozdnega rezervata. Od takrat dalje je sprememba v površini zgolj posledica drugačnega načina zajemanja podatkov.

Lesna zaloga se ves čas povečuje. Tu ni SVP, zato se lesna zaloga določi okularno. Letni prirastek raste, vendar je bil v prejšnjem obdobju ocenjen previsoko, od tu tako odstopanje od povprečja. Poseka od leta 1978 dalje ni.

9.2.1.3.2 Drevesna sestava v RGR 65

Preglednica 81/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1994–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1994-2003	14	5	77	4
2004-2013	18	13	69	0
2014-2023	21	3	73	3
2024-2033	21	3	73	3

V lesni zalogi se razmerja med posameznimi skupinami drevesnih vrst niso bistveno spremenila v zadnjem obdobju.

9.2.1.3.3 *Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 65*

Za RGR 65 nismo izdelovali modelnega in ciljnega stanja, ker prepuščamo te gozdove naravnem razvoju.

9.2.1.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 65

9.2.1.4.1 *Gozdnogojitveni cilji v RGR 65*

Varovalni gozdovi morajo trajno in nemoteno opravljati varovalno funkcijo gozda

9.2.1.4.2 *Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 65*

Brez ukrepanja na celotnem območju RGR 65.

9.2.1.4.3 *Ukrepi v RGR 65*

Ni ukrepov.

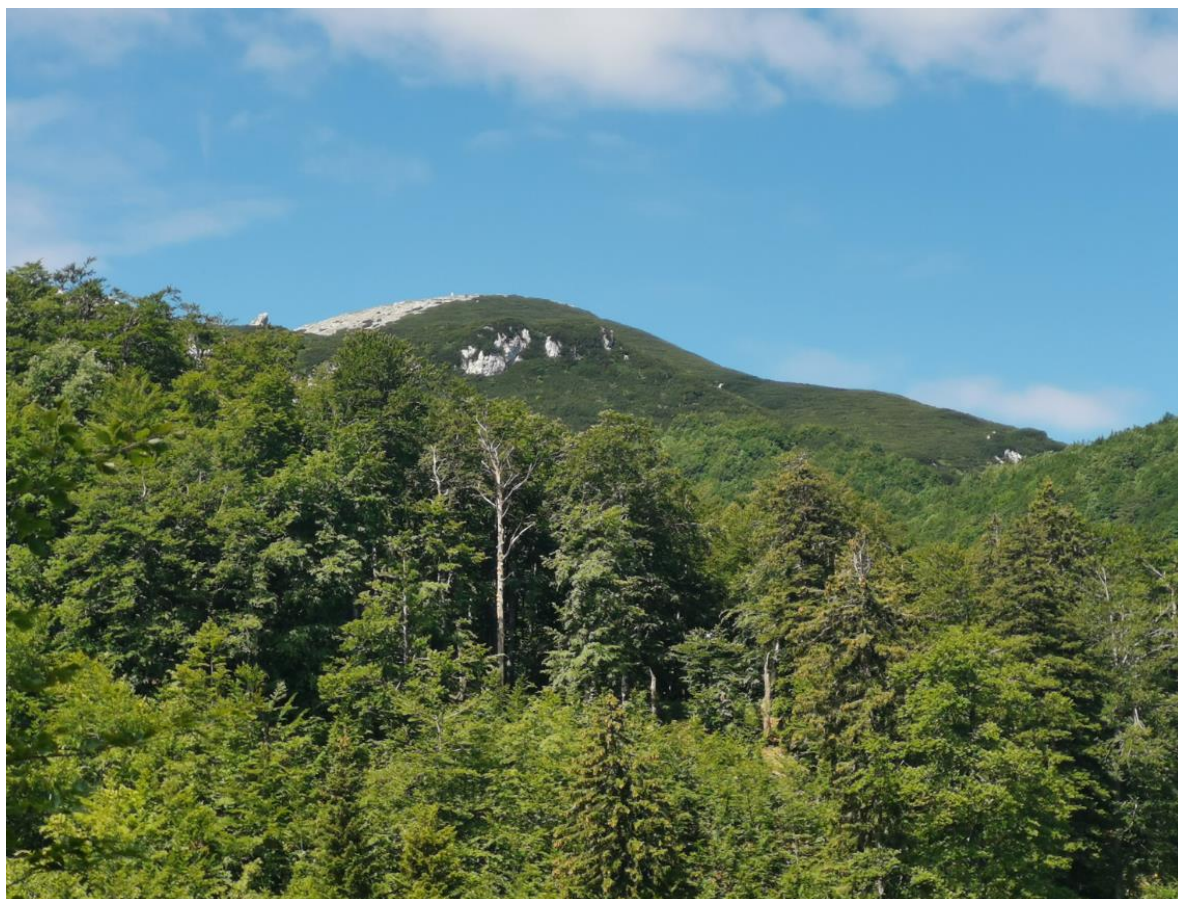
9.2.2 RGR Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov (69)

V ta RGR sodijo trije gozdni rezervati in sicer Pod Tjuro, Snežnik ter Risov žleb. Slednjega smo s prejšnjim načrtom priključili RGR 69, saj je bil do sedaj v RGR 70, kjer so zajeti gozdni rezervati v ostalih gozdovih.

Rezervat Snežnik se poleg teritorija GGE Leskova dolina nahaja še na teritorijih GGE Mašun, GGE Gomance in GGE Okroglina. Najprej je bil sam vrh Snežnika na območju rušja obravnavan kot zavarovano območje z Odredbo o razglasitvi Notranjskega Snežnika za naravno znamenitost (Ur. l. LRS, št. 4-27/64). Kasneje je bilo veliko večje območje razglašeno za gozdni rezervat z odločbo Občine Cerknica št. 321/27-79-2/5 (Ur. l. SRS iz dne 27. 11. 1979). Nazadnje je bilo to področje pravno urejeno z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05).

Rezervat Risov žleb je bil razglašen kot gozdni rezervat z odločbo Občine Cerknica št. 321/27-79-2/5 (Ur. l. SRS iz dne 27. 11. 1979), kasneje pa je bilo to področje pravno urejeno z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05), prav tako kot rezervat Snežnik.

Gozdni rezervati so namenjeni gozdnogospodarskim raziskavam in zanje velja poseben režim vzdrževanja.

Slika 9: RGR 69 (Pogled na gozdni rezervat pod Snežnikom)

Rastiščnogojitveni razred 69 – Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov zavzemajo površino 317,09 ha, kar je 10,17 % površine celotne GGE Leskova dolina.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V RGR 69 imamo torej tri gozdne rezervate: Snežnik, Pod Tjuro in Risov žleb. Na območju rezervatov imamo funkcijske enote, ki jih določa rezervat. Na prvi stopnji so tako poudarjene biotopska, raziskovalno-izobraževalna in funkcija varovanje naravnih vrednot. Seveda je na celotnem območju RGR 69 karbonatna matična kamnina, prisotna pa sta tudi območje Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter mirna cona. Dodatno je zaradi ekstremnih rastišč, kamor sodita rastišči rušja in subalpinskega bukovja, kjer je dodatno mestoma zelo visoka skalovitost in velik naklon terena, varovalna funkcija poudarjena na prvi stopnji. Točkovno se na območju rezervata pojavljajo jame in naravna zatočišča, kjer so poudarjene ekološke funkcije. Zaradi planinske kočice na vrhu Snežnika, evropske pešpoti E6, pešpoti na Snežnik in pešpoti Grčovec pa so prisotne tudi socialne funkcije-rekreacijska, turistična in estetska.

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 69

9.2.2.1.1 Rastišče v RGR 69

Prevladujoča gozdna združba v RGR 69 je dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico, ki v boljši in slabši obliki pokriva 60 % površine. Dobro tretjino površine pokriva ruševje. V manjšem obsegu so prisotna še naslednja rastišča: jelova bukovja (oblika z gozdnim planinškom in oblika s spomladansko torilnico), mraziščno smrekovje in jelovje na skalovju. Proizvodna sposobnost rastišča je 4,4 m³/ha in je najnižja med vsemi RGR. Izkoriščenosti rastiščnega potenciala nismo računali, glede na to, da v tem RGR ne izkoriščamo lesne mase.

Preglednica 86/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 69

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico	3,69	1,2	7,9
64116	Dinarsko jelovo bukovje oblika z g. planinškom	9,49	3,0	7,9
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,92	0,6	6,3
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s platanolist. zlatico -boljše	89,22	28,1	5,6
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s platanolist. zlatico-slabše	100,12	31,6	4,1
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	4,27	1,3	6,2
70300	Dinarsko ruševje	108,37	34,2	3,3
Skupaj		317,08	100,0	4,4

9.2.2.1.2 Stanje sestojev v RGR 69

Zgradba gozda

V RGR 69 so skupinsko raznodobni sestoji, ki so razvrščeni v razvojne faze, nekaj malega je raznomernih sestojev in kar precej grmičavega gozda.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 87/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 69

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	7,8	9,6	18,1	29,8	34,7	25,2	13,2	0,60	12,5
Listavci	18,0	22,8	23,3	26,8	9,1	165,6	86,8	4,21	87,5
Skupaj	16,7	21,0	22,6	27,3	12,4	190,8	100,0	4,81	100,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga v RGR 69 je 177 m³/ha, od tega močno prevladujejo listavci (87 %), iglavcev je malo (13 %). Letni prirastek je 4,81 m³/ha in ga, prav tako kot v lesni zalogi, pripada listavcem pretežni del, iglavcem pa zgolj malenkost. Lesne zaloge je največ v četrtem debelinskem razredu, kar je posledica strukture drevja listavcev, kjer prevladujejo drevesa debela med 40 in 50 cm. Pri iglavcih je največ drevja v najdebelejšem razredu. V splošnem je debelinska struktura v RGR 69 dobra, ker ne manjka tanjšega drevja.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 88/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 69

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. List.
Dejansko stanje	m ³ /ha	12,9	12,3	162,4	3,3
	%	6,8	6,5	85,0	1,7

Ciljnega stanja za gozdne rezervate ne določamo.

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 69 so večinoma ohranjeni (94,7 %), nekaj malega je spremenjenih gozdov (3,9 %) ter izmenjanih gozdov (1,1 %).

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 89/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 69

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	94,91	29,9	0,23	0,0	0	0	0	0	225
Debeljak	71,76	22,6	4,13	6,0	100	0	0	0	363
Sestoj v obnovi	24,33	7,7	15,56	64,0	93	7	0	0	255
Raznomerno (ps-šp)	11,84	3,7	4,24	36,0	100	0	0	0	470
Grmičav gozd	114,24	36,0							12
Skupaj	317,08	100,0	24,16	100,0					191

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 69

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	94,91	29,9	100	0	0	0	96	4	0	0	96	4	0	0
Debeljak	71,76	22,6	0	0	0	0	85	15	0	0	43	54	0	3
Sestoj v obnovi	24,33	7,7					100	0	0	0				
Raznomerno (ps-šp)	11,84	3,7					69	31	0	0				
Grmičav gozd	114,24	36,0												
Skupaj	317,08	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 69 je največ grmičavega gozda-rušja, ki pokriva debelo tretjino površine, sledijo mu drogovnjaki (30 %) in debeljaki (22 %), najmanj pa je sestoj v obnovi (8 %) in raznomernih sestojev (4 %). Podmladek se pojavlja na 24 ha površine in je večinoma bogate zasnove. Lesna zaloga RGR 69 je 191 m³/ha, od tega je največja v raznomernih sestojih (470 m³/ha), nižja je v debeljaki (363 m³/ha), sledijo sestoji v obnovi (255 m³/ha) in drogovnjaki (225 m³/ha), najnižja pa je v grmičavem gozdu (12 m³/ha).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Največji delež v podmladku predstavlja bukev (76 %), sledi ji smreka (21 %), najmanj je plemenitih listavcev (3 %). V sledeh je prisotna še jelka.

V RGR 69 imamo največ grmičavega gozda, rušja, ki pokriva 36 % površine.

Nekaj manj je drogovnjakov (30 %), ki imajo večinoma bogato zasnovo, so pomanjkljivo negovani in imajo tesen sklep.

Debeljakov je za dobro petino (22 %), večinoma so pomanjkljivo negovani, njihov sklep pa je večinoma normalen (53 %) ali tesen (43 %).

Sestoji v obnovi ne pokrivajo niti desetine površine (8 %) in so pomanjkljivo negovani.

Najmanj je raznomernih sestojev (4 %), ki so večinoma pomanjkljivo negovani (69 %) ali pa sploh niso negovani (31 %).

Kakovost drevja

Kakovosti drevja v RGR 69 nismo določali, ker v tem RGR ni bilo SVP.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanosti sestojev v RGR 69 nismo določali, ker v tem RGR ni bilo SVP.

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Opravljenih ni bilo nič gojitvenih del, niti sečnje, saj tega v gozdnih rezervatih ne izvajamo (niti načrtujemo). Za vzdrževanje biotopske funkcije, oziroma biotske pestrosti habitatov je bilo za vzdrževanje vodnih površin porabljenih dvanajst dni. Zadnja sečnja je bila v Risovem žlebu leta 1968 (leta 1980 je bilo evidentiranih še 7 m³ lesa), v rezervatu Snežnik pa leta 1978 (kasneje še nekaj m³ v osemdesetih letih). Drevje, evidentirano v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, je tisto, ki je po naravni poti padlo na mejno vlako in so ga odstranili zaradi vzpostavitve prevoznosti v sosednjih odsekih ter ni del sečnje.

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 69

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 69

Površina RGR 69 se je v obdobju 1994-2024 spremenila zaradi drugačnih načinov zajemanja podatkov, sicer je ves čas nespremenjena.

Lesna zaloga se ves čas povečuje. Tu ni SVP, zato se lesna zaloga določi okularno. Letni prirastek raste, vendar je bil v prejšnjem obdobju ocenjen previsoko, od tu tako odstopanje od povprečja. Poseka ni že od leta 1968 (Risov žleb), oziroma 1978 (Snežnik).

Preglednica 93/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 69 v obdobju 2003–2032

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1994-2003	327,00	10	44	55	0,20	0,99	1,19	0,00	0,00	0,00
2004-2013	322,21	21	111	133	0,60	2,78	3,38	0,00	0,00	0,00
2014-2023	316,29	24	153	177	0,23	2,48	2,71	0,00	0,00	0,00
2024-2033	317,08	25	165	191	0,60	4,21	4,81	0,00	0,00	0,00

* Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.2.3.2 Drevesna sestava v RGR 69

Preglednica 94/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list
1994-2003	8	11	78	3
2004-2013	7	8	85	0
2014-2023	7	7	84	0
2024-2033	7	7	84	2

V času od leta 1994 naprej upada delež jelke, večja pa se delež bukke. Smreka in plemeniti listavci so bolj ali manj v stalnem obsegu, razlika med leti je posledica različnega zajema podatkov (okularna ocena).

9.2.2.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 69**9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 69**

Gozdni rezervati imajo za cilj le preučevanje gozda.

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 69

Brez ukrepanja na celotnem območju RGR 69.

9.2.2.4.3 Ukrepi v RGR 71

Preglednica 96/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 71

Ni ukrepov.

9.2.3 RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi (103)

RGR 103 je velik 366,2 ha in zavzema 11,7 % površine GGE Leskova dolina.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. RGR 103 ni v eni združeni enoti, po kosih se pojavlja v osrednjem delu enote na širšem območju Šetinovega laza, v Zverinjaku, ter na vzhodnem delu enote v Koritih in južneje, v Praprotni dragi. Teren je izrazito vrtačast in kotanjast, lege so hladne, rastišče pa je ugodno za iglavce, posebej za smreko. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, veliko je tudi raznomerno zgrajenih sestojev.

Slika 10: RGR 103 (Praprotna Draga)

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na izjemno skalovitem terenu, na drugi pa na precej skalovitem terenu, ki se pojavlja v Praprotni dragi. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Leskova dolina občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam in kaluž ter na lazih, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Leskova dolina v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Klimatska funkcija se nahaja na prvi stopnji okoli naselja Leskova dolina. Od socialnih funkcij je funkcija varovanja kulturne dediščine linijsko prisotna na Italijanski vojaški cesti. Na poti na Snežnik so poudarjene tudi rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen ter na izjemnem drevesu. Funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin je poudarjena na semenskih sestojih, ki se nahajajo v Zverinjaku in v Koritih, dodatno pa je točkovno prisotna tudi na stojišču za čebelnjak. Lovnogospodarska funkcija je prisotna na lazih, kalužah in krmiščih. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.1 Stanje gozdov v RGR 103

9.2.3.1.1 Rastišče v RGR 103

V RGR 103 je skoraj čez celotno površino prisotno dinarsko jelovo bukovje. Največ je oblike s spomladansko torilnico (70 %), sledi oblika z lisičjakom (27 %), bistveno manj pa je oblike z gozdnim planinščkom (2 %). Od ostalih združb je z odstotkom prisotno mraziščno smrekovje, v promilah pa se pojavlja še javorovje z brestom. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,1 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 104,4 %, glede na PSR pa 109,9 %, kar je največ v GGE Leskova dolina.

Preglednica 99/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 103

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	254,61	69,5	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	7,87	2,1	7,9
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	100,13	27,3	8,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,62	0,2	9,0
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	3,03	0,8	6,2
Skupaj RGR 103		366,26	100,0	8,1

9.2.3.1.2 Stanje sestojev v RGR 103

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, veliko je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 100/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 103

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	6,6	7,1	11,3	12,5	62,5	337,6	81,8	7,37	82,8
Listavci	9,7	17,1	20,2	29,9	23,1	74,9	18,2	1,53	17,2
Skupaj	6,6	7,1	11,3	12,5	62,5	412,7	81,8	7,37	82,8

Lesna zaloga v RGR 103 je 521 m³/ha, prevladujejo iglavci, listavcev je za slabo petino lesne zaloge. Letni prirastek znaša 7,37 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej iglavci 82 %, listavci 18 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu. To je še posebej izrazito pri iglavcih, kjer je najdebelejšega drevja 62 % celotne lesne zaloge, skupaj z drevjem debelejšim od 40 cm pa skoraj štiri petine. Pri listavcih je razmerje mnogo boljše, saj je lesna zaloga lepo razporejena po debelinskih razredih.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 101/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 103

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	155,8	181,8	68,0	6,9
	%	37,8	44,0	16,5	1,7
Ciljno stanje	m ³ /ha	160,4	185,7	69,5	6,3
	%	38,0	44,0	16,0	1,5

V lesni zalogi prevladuje jelka (44 %), veliko je tudi smreke (37 %), manj pa bukve (12 %) in plemenitih listavcev (2 %).

Ohranjenost gozdov

V RGR 103 prevladujejo ohranjeni gozdovi (53 %). Sledijo spremenjeni gozdovi (35 %), močno spremenjenih gozdov je 10 %, izmenjanih pa 1 %.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 102/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 103

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	17,06	4,7						
Drogovnjak	38,03	10,4	1,58	1,2	9	0	91	0
Debeljak	116,31	31,8	10,34	8,0	59	17	24	0
Sestoj v obnovi	52,66	14,4	35,29	27,5	83	17	0	0
Raznomerni ps-šp	136,99	37,4	77,09	60,0	100	0	0	0
Raznomerni sk-gnz	5,21	1,4	4,17	3,2	100	0	0	0
Skupaj	366,26	100,0	128,47	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 103 prevladujejo raznomerni sestoji (37 %) in debeljaki (32 %), nekaj manj je sestojev v obnovi (14 %) in drogovnjakov (10 %), najmanj pa je mladovij (5 %).

Podmladek se pojavlja na 128 ha površine, največ ga je v posamično do šopasto raznomernih sestojih, najmanj pa v debeljaki in drogovnjaki. V raznomernih sestojih je podmladek v celoti bogate zasnove, v sestojih v obnovi in debeljaki prevladuje odlična zasnova podmladka, nekaj pa je tudi dobre, v drogovnjaki pa je vsa zasnova podmladka pomanjkljiva.

Lesna zaloga je 337 m³/ha, najvišja je v debeljaki (544 m³/ha), potem pa je vedno nižja od raznomernih sestojev (skupinsko do gnezdasto 433 m³/ha, posamično do šopasto 394 m³/ha) in sestoj v obnovi (369 m³/ha) drogovnjakov (316 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje smreka (48 %), dosti je tudi bukve (33 %), manj pa je plemenitih listavcev (11 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka z 4 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 103/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 103

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	17,06	4,7	30,1	69,9	0,0	0,0	82,4	17,6	0,0	0,0	20,0	10,1	23,3	46,6
Drogovnjak	38,03	10,4	64,6	35,4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	12,1	84,2	3,7	0,0
Debeljak	116,31	31,8					53,4	46,6	0,0	0,0	1,3	81,9	4,3	12,5
Sestoj v obnovi	52,66	14,4					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	136,99	37,4					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni sk-gnz	5,21	1,4					100,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	366,26	100,0												

Opomba: šifre za zasnovu, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 103 prevladujejo raznomerni sestoji, ki jih je več kot tretjina. Vsi so ustrezno negovani.

Sledijo jim debeljaki (31 %), ki so vsi pravilno negovani, sklep je večinoma normalen (82 %), manj je vrzelastega do pretrganega (12 %), najmanj pa tesnega (1 %).

Sestojev v obnovi je 14 %. Vsi so ustrezno negovani.

Drogovnjakov je za dobro desetino, večinoma imajo bogato (65 %) ali dobro zasnovu (35 %). Negovanost je povsod ustrezna. Sklep je večinoma normalen (84 %), ostalo pa tesen (12 %) in rahel (3 %).

Mladovje pokriva slabih 5 % površine. Zasnova je povsod bogata, negovanost povsod ustrezna, sklep pa povsod tesen.

Kakovost drevja

Večina dreves je prav dobre kakovosti (65 %), veliko pa jih je tudi dobre (31 %). Najboljšo kvaliteto pri listavcih ima bukev, pri iglavcih pa jelka. Pri iglavcih je tri četrtine dreves (75 %) prav dobre kvalitete, pri listavcih pa 50 % dobre in 34 % prav dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Poškodovanih je 8,2 % v vzorec zajetih dreves. Večinoma so poškodovane krošnje, kar je posledica žledoloma (5,7 %). Sledijo poškodbe debla in koreničnika (1,8 %), kar je posledica spravila, malo pa je osutosti krošenj (0,8%).

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 104/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 103

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	37,68	2,00	5,3
Priprava tal	ha	1,00	5,19	519,0
Sadnja	ha	1,00	9,55	955,0
Nega mladja	ha	1,35	0,90	66,7
Nega gošče	ha	22,39	9,08	40,6
Nega letvenjaka	ha	12,28	3,30	26,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	8,94	0,40	4,5
Nega prebiralnega gozda	ha	38,66	2,60	6,7
Zaščita s premazom	ha	3,00	15,57	519,0
Zaščita z ograjo	m	735,00	890,00	121,1
Vzdrževanje travinj	ha	33,70	31,87	94,6
Vzdrževanje vodnih površin	dni	82,50	15,00	18,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	5,23	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 105/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	35.067	38.154	108,8	10,6
Listavci	4.741	3.183	67,1	0,9
Skupaj	39.808	41.337	103,8	11,4

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 103 realiziran v obsegu 103,8 % načrtovanega, presežen pri iglavcih, pri listavcih pa v višini dveh tretin. Posekalo se je 41.337 m³ lesa, od tega je bilo 92 % iglavcev in 8 % listavcev. Gojitvena dela so bila razen priprave tal, sadnje in zaščite s premazom izvedena pomanjkljivo, v večini v okviru polovice predvidenih gojitvenih in varstvenih del.

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 103

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 103

Preglednica 106/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 103 v obdobju 2003–2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1964-1973	296,59	340	35	375	8,65	1,39	10,04	6,71	2,21	8,92
1974-1983	296,59	351	33	384	8,32	1,20	9,52	6,67	0,68	7,35
1984-1993	296,59	376	47	423	7,35	1,20	8,55	6,78	0,24	7,02
1994-2003	296,59	394	53	447	7,50	1,60	9,10	7,28	0,99	8,27
2004-2013	300,98	453	71	524	9,33	1,84	11,17	10,92	1,12	12,04
2014-2023	301,20	449	72	521	7,10	1,26	8,36	12,67	1,06	13,72
2024-2033	366,20	338	75	413	7,37	1,53	8,90	6,23	1,47	7,70

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 103 se je od leta 1964 nekoliko povečala. Do leta 2014 je to posledica drugačnega zajema podatkov in ne dejanskega povečanja površine gozda. Po arbitražnem sporazumu z Republiko Hrvaško pa je dejansko površina 366,2 ha. Lesna zaloga po obdobjih niha, vendar ima tendenco rasti. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 413 m³/ha. Letni prirastek v tem času pada in ima sedaj vrednost 8,90 m³/ha.

Realizacija poseka je bila od 1964 do 2003 v obsegu med 7 in 9 m³/ha/leto, v zadnjem obdobju pa je narasla skoraj za polovico na 13,7 m³/ha/leto. V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek 7,70 m³/ha.

9.2.3.3.2 Drevesna sestava v RGR 103

Preglednica 107/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1964-1973	17	74	7	2
1974-1983	21	70	7	2
1984-1993	24	65	9	2
1994-2003	34	54	10	2
2004-2013	37	49	11	3
2014-2023	36	50	12	2
2024-2033	38	44	16	2

V lesni zalogi jelko počasi zamenjujeta smreka in bukev. Plemenitih listavcev je konstantno okoli dveh odstotkov.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

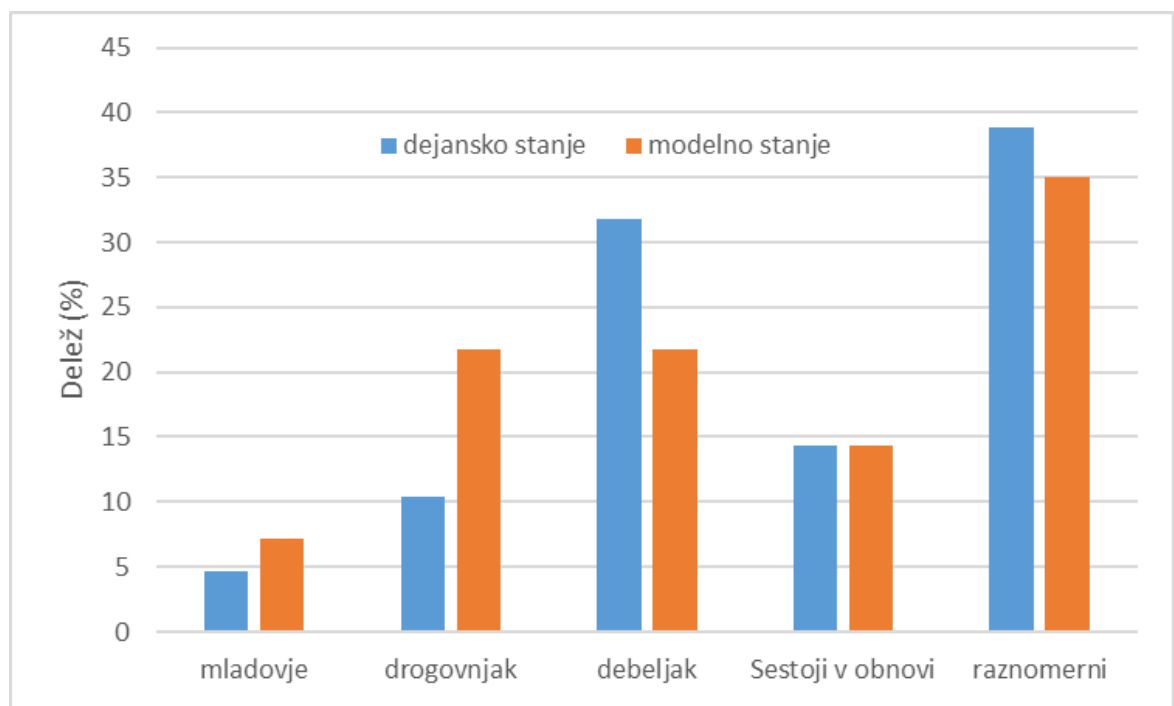
9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 103

Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 103 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	17,06	4,7	4,7	15	7,2	26,37	-2,5
Drogovnjak	38,03	10,4	10,4	45	21,7	79,48	-11,3
Debeljak	116,31	31,8	31,8	45	21,7	79,48	+10,1
Sestoj v obnovi	52,66	14,4	14,4	30	14,4	52,74	0
Raznomerni sestoji	142,2	38,8	38,7		35,0	128,19	+3,8
Skupaj	366,26	100,0		135	100,0	366,26	-

Glede na modelno stanje imamo preveč debeljakov, vseh drugih razvojnih faz pa nam primanjkuje. Najbolj nam drogovnjakov in delno tudi mladovij. Da bi dosegli ciljno stanje je potrebno nadaljevati z obnovo v sestojih v obnovi in tako dobiti večji delež mladovij ter posledično tudi drogovnjakov. Debeljake uvajamo v obnovo, če so ustrezno pomlajeni.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 094, kamor spada RGR 103.

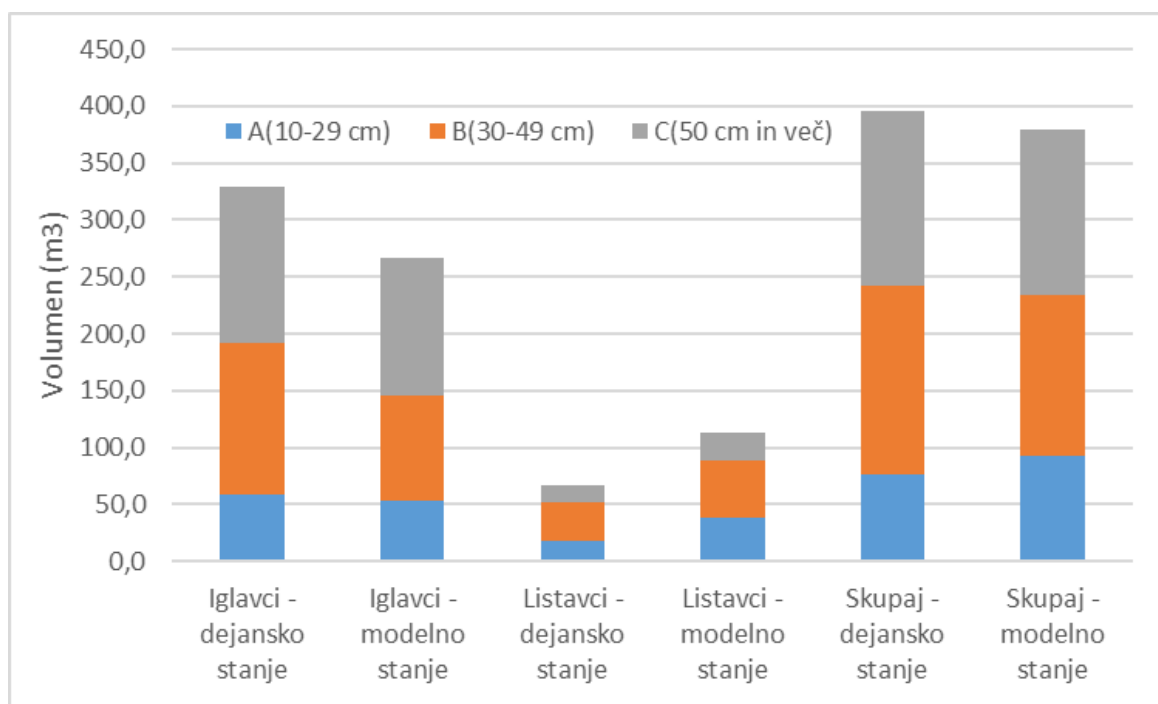
Preglednica 109: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 103

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	58,8	17,9	53,0	20,0	17,4	26,2	39,0	34,0	76,2	19,3	92,0	24,2
30-49 cm	132,5	40,3	93,0	35,0	33,8	50,8	49,0	43,0	166,4	42,1	142,0	37,4
nad 50 cm	137,3	41,8	121,0	45,0	15,4	23,1	25,0	23,0	152,7	38,6	146,0	38,4
Skupaj	328,6	100,0	267,0	100,0	66,7	100,0	113,0	100,0	395,3	100,0	380,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je premajhen tako pri iglavcih kot listavcih, srednje debelega drevja (30-49 cm) je preveč pri iglavcih kot listavcih, premalo pa je zelo debelega drevja (nad 50cm) pri iglavcih kot tudi listavcih. Skupno je premalo drobnega drevja, preveč srednje debelega drevja, premalo pa je debelejšega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 103

9.2.3.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 103

9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 103

Za skupinsko raznodobne gozdove: Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni in raznomerni gozdovi jelke (40 %), bukve (27 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (3 %). Ciljna lesna zaloga 380 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

Za raznomerne gozdove: Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (40 %), bukve (27 %), smreke (30 %), in plemenitih listavcev (3 %). Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: smreka in jelka 90 cm, o. iglavci 60 cm, listavci 60 cm. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 103

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje,
- Proizvodna doba je 135 let, pomladitvena doba je 20 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Ciljna lesna zaloga je 422 m³/ha, stanje doseženo v 10 letih.
- V sestojih v obnovi s pomanjkljivo in dobro zasnovo podmladka naj se zadržano nadaljuje z obnovo. Jakost sečenj je od 35 % do 50 % lesne zaloge. Na manjših površinah, kjer je podmladek strnjen in presega višino 1 m, naj se z obnovo konča. V poškodovanih sestojih v obnovi z neustreznim ali poškodovanim podmladkom naj se izvajajo samo sanitarne sečnje.
- V obnovo naj se uvede poškodovane debeljake v katerih se pojavlja podmladek ter najbolj poškodovane drogovnjake. Jakost sečenj pri uvajanju v obnovo je od 25 % do 35 % lesne zaloge.
- Obnova sestojev naj poteka po naravni poti. Naravnemu pomlajevanju naj se pomaga s pripravo sestojev za naravno nasemenitev.
- V sestojih v obnovi, kjer želimo v mladju večji delež plemenitih listavcev in imamo dovolj semenjakov teh drevesnih vrst, naj bodo pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini. Z obnovo naj se zaključi, ko je mlajše plemenitih listavcev in gradna višje od 0,5 m.
- Sadnja je predvidena le na najboljših rastiščih, kjer ne pričakujemo naravnega pomlajevanja. Sadi naj se smreka in jelka.
- V mladovjih osnovanih s sadnjo naj se izvaja obžetev, zaščita sadik s premazi ter nega mladja.
- Pri negi naravnega mladja in gošče naj se daje poudarek uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev. V smrekovih sestojih naj se ohranjajo listavci.
- V nepoškodovanih letvenjakih s tesnim in normalnim sklepom naj se izvajajo prva redčenja. Pri izbiri naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V poškodovanih letvenjakih in drogovnjakih naj se odstrani prelomljena, prevrnjena in močno zvita drevesa.
- V drogovnjakih z normalnim sklepom ter bogato in dobro sestojno zasnovo naj se izvajajo redčenja šibke jakosti. Pri redčenju naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V drogovnjakih z rahlim ali pretrganim do vrzelastim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- V drogovnjakih z tesnim sklepom naj se izvajajo redčenja močnejših jakosti.
- V debeljakih zaradi pretrganega ali rahlega do vrzelastega sklepa redčenja niso potrebna.
- V debeljakih, ki niso primerni za uvajanje v obnovo, naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Potrebno je upoštevati manjšinske drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- V sestojih naj se pušča odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 20-25 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.

9.2.3.4.3 Ukrepi v RGR 103

Preglednica 110/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 103

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	81,8	18,2	100,0
-ciljno (%)	82,0	18,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	337,6	74,9	412,5
-ciljna (m ³ /ha)	346,0	76,0	422,0
Letni prirastek (m ³ /ha)	7,37	1,53	8,90
Možni posek (m ³)	30.750	6.114	38.864
Možni posek (m ³ /ha/leto)	8,39	1,67	10,06
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	24,9	22,3	24,4
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	113,9	108,9	113,0
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 24,4 % lesne zaloge in 113,1 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 111/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 103

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	11.163	9.592	7.839	0	0	2.156	30.750	24,9	113,9
	%	36,3	31,2	25,5	0,0	0,0	7,0	100,0		
Listavci	m³	1.718	2.974	1.206	0	0	216	6.114	22,3	108,9
	%	28,1	48,7	19,7	0,0	0,0	3,5	100,0		
Skupaj	m³	12.881	12.566	9.045	0	0	2.372	36.864	24,4	113,0
	%	35,0	34,1	24,5	0,0	0,0	6,4	100,0		

Možni posek v RGR 103 znaša 36.864 m³. Iglavcev je v poseku 83,4 %, večina sečnje iglavcev je namenjena redčenjem (36,3 %), sledijo pomladitvene sečnje (31,2 %) in prebiralne – 25 %. Pri listavcih je polovica poseka namenjena pomladitvi, 28,1 % je redčenj in 19,7 % v obliki prebiralne sečnje.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 112/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	0,18	0,18	2	0,4
Priprava tal	ha	2,81	2,81	10	28
Sadnja	ha	2,81	2,81	10	28
Obžetev	ha	2,86	8,63	2	17
Nega mladja	ha	2,89	2,89	4	12
Nega gošče	ha	22,79	22,79	4	91
Nega letvenjaka	ha	16,12	16,12	5	80
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,71	1,71	2	3
Nega prebiralnega gozda	ha	54,00	54,00	4	216
Zaščita s premazom	ha	2,86	8,58	1,5	13
Zaščita z ograjo	m	200,00	200,00	40	5
Vzdrževanje travinj	ha	5,74	57,40	1	57
Vzdrževanje vodnih površin	kos	6,00	18,00	0,5	9

V RGR 103 je načrtovanih največ negovalnih del, prevladuje nega prebiralnega gozda z 54 ha, sledi nega gošč, letvenjakov ter drogovnjakov. Predvidena je tudi sadnja.

9.2.4 RGR Dinarsko jelovo bukovje z gozdnim planinščkom – mešani gozdovi (112)

RGR 112 je velik 766,83 ha in zavzema 24,6 % površine GGE Leskova dolina. Na celotni površini RGR 112 so prisotni večnamenski gozdovi, 25,1 % gozdov je raznomerne zgradbe, preostali pa so skupinsko raznodobni.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. RGR 112 ni v eni združeni enoti, po kosih se pojavlja najbolj severno na Obramcu, grebenu nad Sedelcem, Toščaku, Medveščaku, južneje pa bolj strnjeno na pobočjih Kalvarije, Lenčajevega vrha, nad Čašo, na pobočjih obeh Vavkovcev, nad Lepim dolom, pod Mezeliščem in v okolici Kujaviča. Po večini gre za hladna in dokaj strma pobočja. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, veliko je tudi raznomoerno zgrajenih sestojev.

Slika 11: RGR 112 (jelovi sestoji v odseku 24024)

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na izjemno skalovitem terenu ter na veliki strmini in pa na območju rastišča *Neckero-Abietetum*, na drugi pa na zelo skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam in izvira (Kujavič), kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Leskova dolina občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, izvira, naravnega zatočišča, kaluž, na območju ekocelic in laza, na rastišču *Piceetum* ter na območjih, ki jih prekrivata cona A, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Leskova dolina v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Klimatska funkcija se nahaja na prvi stopnji okoli naselja Leskova dolina. Od socialnih funkcij je prisotna funkcija varovanja kulturne dediščine (skupaj z estetsko) na Italijanski kasarni ter linijsko na Italijanski vojaški cesti. Na poti na Snežnik in na evropski pešpoti E6 ter točkovno na koči Vavkovec so poudarjene tudi rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen ter na izjemnem drevesu in izviru Kujavič, ki je prav tako naravna vrednota. Funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin je točkovno prisotna na stojišču za

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

čebelnjak. Lovnogospodarska funkcija je prisotna na kalužah in lazu. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji.

9.2.4.1 Stanje gozdov v RGR 112

9.2.4.1.1 Rastišče v RGR 112

V RGR 112 močno prevladuje gozdna združba jelovo bukovje, kjer je oblike s spomladansko torilnico kar 57 %, sledi ji oblika z gozdnim planinščkom (34 %), najmanj pa je oblike s trpežnim golščem (1 %). Preostalo slabo desetino površine pokrivajo jelovje na skalovju (4 %), mraziščno smrekovje (2 %), zgornjegorsko bukovje (boljša in slabša oblika skupaj 2 %) ter javorovje z brestom v nekaj promilah. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,7 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 100,2 %, glede na PSR pa 89,0 %, kar je najmanj med večnamenskimi gozdovi

Preglednica 113/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 112

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
112- Din. jelovo bukovje z gozd. planinščkom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	435,15	56,7	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	5,29	0,7	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	258,86	33,8	7,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,97	0,4	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	31,75	4,1	6,3
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	6,97	0,9	5,6
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	8,79	1,1	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	17,05	2,2	6,2
Skupaj RGR 112		766,83	100,0	7,7

9.2.4.1.2 Stanje sestojev v RGR 112

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščenih po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov smreke in bukve.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 114/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 117

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,0	6,8	9,6	15,8	64,8	225,5	58,5	4,20	61,3
Listavci	3,7	9,3	22,1	30,2	34,7	159,9	41,5	2,65	38,7
Skupaj	3,3	7,8	14,8	21,8	52,3	385,4	100,0	6,85	100,0

Lesna zaloga v RGR 112 je 385,4 m³/ha, od tega sta slabi dve tretjini iglavcev. Letni prirastek znaša 6,85 m³/ha in je razporejen malenkost več v prid iglavcem kakor lesna zaloga (61 %). Večji del lesne zaloge je skoncentrirane v petem razredu (52 %), oziroma v četrtem in petem skupaj (skoraj tri četrtine). Za iglavce velja podobna razporeditev kot za vse skupaj, medtem ko je pri listavcih razporeditev bolj enakomerna.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 115/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 112

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	80,5	145,0	145,5	14,4
	%	20,9	37,6	37,8	3,7
Ciljno stanje	m ³ /ha	76,4	138,8	142,1	13,7
	%	20,6	37,4	38,3	3,7

RGR 112 sta enakovredno zastopani jelka z 37,6 % in bukev s 37,8 %, sledi smreka z 20,9 %, najmanj pa je plemenitih listavcev (3,7 %). V sledeh se pojavljajo tudi drugi trdi in mehki listavci.

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb.

Ohranjenost gozdov

V RGR 112 imamo 86 % ohranjenih gozdov, sledijo spremenjeni 7 %, izmenjani 4 % ter močno spremenjeni 3 %.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 116/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 112

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	69,86	9,1						
Drogovnjak	45,04	5,9	0,19	0,1	100	0	0	0
Debeljak	233,43	30,4	16,33	7,0	91	9	0	0
Sestoj v obnovi	226,44	29,5	142,65	61,3	88	11	0	2
Raznomerni ps-šp	175,55	22,9	71,87	30,9	100	0	0	0
Raznomerno sk-gnz	16,51	2,2	1,58	0,7	100	0	0	0
Skupaj	766,83	100,0	232,62	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 112 je največ debeljakov (dobra tretjina), sledijo sestoji v obnovi (29 %) in raznomerni sestoji (25 %), mladovje je 9 %, najmanj je drogovnjakov (6 %). Podmladek se pojavlja na 232,62 ha površine in je v drogovnjakih ter raznomernih sestojih ves bogate zasnove, drugod pa je tak večinoma. Lesna zaloga RGR je 385,4 m³/ha, največja je v debeljaki (529 m³/ha) in skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih (478 m³/ha), drogovnjaki (400 m³/ha), v posamično do šopasto raznomernih sestojih (368 m³/ha), sestojih v obnovi (357 m³/ha) in.

V podmladku je najbolj zastopana drevesna vrsta bukev (47 %), le nekoliko manj je smreke (43 %). Ostalih drevesnih vrst je bistveno manj: plemenitih listavcev (6 %) in jelke (5 %).

Preglednica 117/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 112

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	69,86	9,1	85,3	12,5	2,2	0,0	85,4	14,6	0,0	0,0	64,5	18,3	8,2	9,0
Drogovnjak	45,04	5,9	28,4	69,9	1,7	0,0	92,5	7,0	0,5	0,0	52,7	42,0	0,0	5,3
Debeljak	233,43	30,4					98,5	0,2	1,3	0,0	2,5	84,8	7,9	4,8
Sestoj v obnovi	226,44	29,5					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	175,55	22,9					99,1	0,0	0,9	0,0				
Raznomerno sk-gnz	16,51	2,2					97,1	0,0	2,9	0,0				
Skupaj	766,83	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V RGR 112 imamo največ debeljakov (30 %), ki so večinoma ustrezno negovani in imajo večinoma normalen sklep.

Sestoji v obnovi so na 29 % površine in so prav vsi ustrezno negovani.

Raznomerni sestoji pokrivajo 25 % površine in so večinoma ustrezno negovani.

Drogovnjakov je za 6 %. Prevladuje dobra zasnova (70 %), manj je odlične (28 %), najmanj pa pomanjkljive. Prevladuje ustrezna negovanost sestojev. Sklep je v polovici primerov tesen in normalen (42 %).

Mladovij je (9 %), ki so večinoma bogate zasnove (85 %). Na celi površini je prisotna ustrezna negovanost, sklep pa je večinoma tesen (64 %), na ostali površini pa normalen.

Kakovost drevja

V RGR 112 prevladuje prav dobra kakovost drevja (51,5 %), sledi ji dobra kakovost (42,2 %). Pri iglavcih je stanje nekoliko boljše, saj je pri njih manj dobre in zadovoljive kakovosti in več prav dobre kakovosti. Najboljše stanje je pri jelki, kjer je delež prav dobre večji od dobre kakovosti, sledi ji smreka.

Poškodovanost sestojev

Skupno je v RGR 112 poškodovanega 3,9 % drevja. Največ je poškodb vej (2,7 %), manj pa je poškodb debla in koreničnika (1,1 %), osutih krošenj (1,8 %). Poškodbe vej izvirajo iz žledoloma iz leta 2014.

9.2.4.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 118/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 112

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	76,65	34,91	45,5
Priprava tal	ha	5	5,66	113,2
Sadnja	ha	5	5,66	113,2
Nega mladja	ha	9,5	6,5	68,4
Nega gošče	ha	97,32	55,26	56,8
Nega letvenjaka	ha	46,49	20,5	44,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	14,9	6,5	43,6
Nega prebiralnega gozda	ha	52,23	16,6	31,8
Zaščita s premazom	ha	15	12,73	84,9
Zaščita z ograjo	m	400	632	158
Vzdrževanje travinj	ha	0,4	0	0
Vzdrževanje vodnih površin	kos	192,5	36,5	19

Zaradi večjega obsega sanitarnih sečenj je bila realizacija načrtovanih del pomanjkljiva. Sadnja je bila realizirana v celoti, negovalna dela pa v približno polovici primerov, v največjem deležu nega mladja, po obsegu pa nega gošče in letvenjakov. Priprave sestoja za naravno nasemenitev je bila prav tako izvedena v polovici primerov.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 119/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	51.389	61.067	118,8	16,9
Listavci	22.425	10.840	48,3	3,0
Skupaj	73.814	71.908	97,4	19,9

V preteklem desetletju se je posekalo 71.908 m³. V poseku so prevladovali iglavci (84,9 %). Realizacija načrtovanega poseka je 97,4 %. Pri iglavcih je bil realizirani posek večji (118,8 %) od listavcev (48,4 %).

9.2.4.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 112

9.2.4.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 112

Preglednica 120/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 112 v obdobju 1974–2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1974-1983	714,15	276	64	340	5,14	1,94	7,08	3,83	1,04	4,87
1984-1993	681,79	276	84	360	4,36	1,85	6,21	4,68	0,62	5,30
1994-2003	681,79	271	87	358	4,27	1,67	5,94	3,96	0,90	4,86
2004-2013	769,43	285	137	422	5,03	3,35	8,38	6,62	3,00	9,62
2014-2023	767,10	261	151	412	3,33	2,11	5,44	7,96	1,41	9,37
2024-2033	766,83	225	160	385	4,20	2,65	6,85	5,39	3,29	8,68

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 112 se je od leta 1974 nekoliko spreminjala, ker so se, zaradi sprememb drevesne sestave, po obsegu (in imenu) menjali RGR, ki so bili vezani na rastišče *Omphalodo-Fagetum*. To je veljalo do ureditvenega obdobja 2004-2014, dokler se niso RGR dokončno izoblikovali do današnje podobe. Odstopanje od zadnjega ureditvenega obdobja je posledica drugačnega zajema podatkov.

Lesna zaloga po obdobjih niha, vendar ima tendenco rasti. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 385 m³/ha in je nekoliko nižja glede na prejšnje obdobje. Letni prirastek pada (razen v zadnjem ureditvenem obdobju je nekoliko narasel) in ima sedaj vrednost 6,85 m³/ha. Realizacija poseka tudi nekoliko niha, vendar ima skozi obdobja obliko rasti.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v višini 8,68 m³/ha.

9.2.4.3.2 Drevesna sestava v RGR 112

Preglednica 121/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1964-1973	16	63	17	4
1974-1983	16	63	18	3
1984-1993	21	56	20	3
1994-2003	23	52	22	3
2004-2013	21	46	29	4
2014-2033	21	37	38	4

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Delež smreke skozi vsa obdobja narašča, močno zmanjšuje pa se delež jelke, na ta račun se povečuje delež bukve.

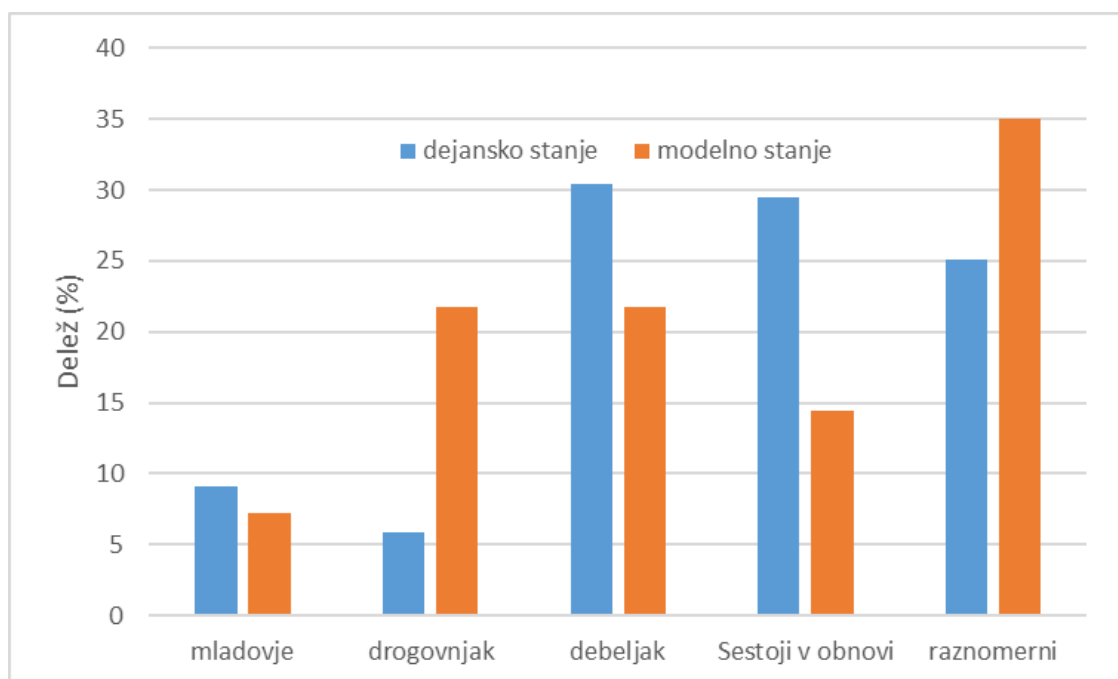
9.2.4.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 112

Preglednica 122/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 112 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	69,86	9,1	9,1	15	7,2	55,21	-2,5
Drogovnjak	45,04	5,9	5,9	45	21,7	166,40	-11,3
Debeljak	233,43	30,4	30,4	45	21,7	166,40	+10,1
Sestoj v obnovi	226,44	29,5	29,5	30	14,4	110,42	0
Raznomerni sestoji	192,06	25,1	25,1		35,0	268,39	+3,7
Skupaj	766,83	100,0		135	100,0	766,83	-

Glede na modelno stanje imamo preveč debeljakov, premalo pa mladovij in drogovnjakov. Delež sestojev v obnovi je enak modelnemu.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 112

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 094.

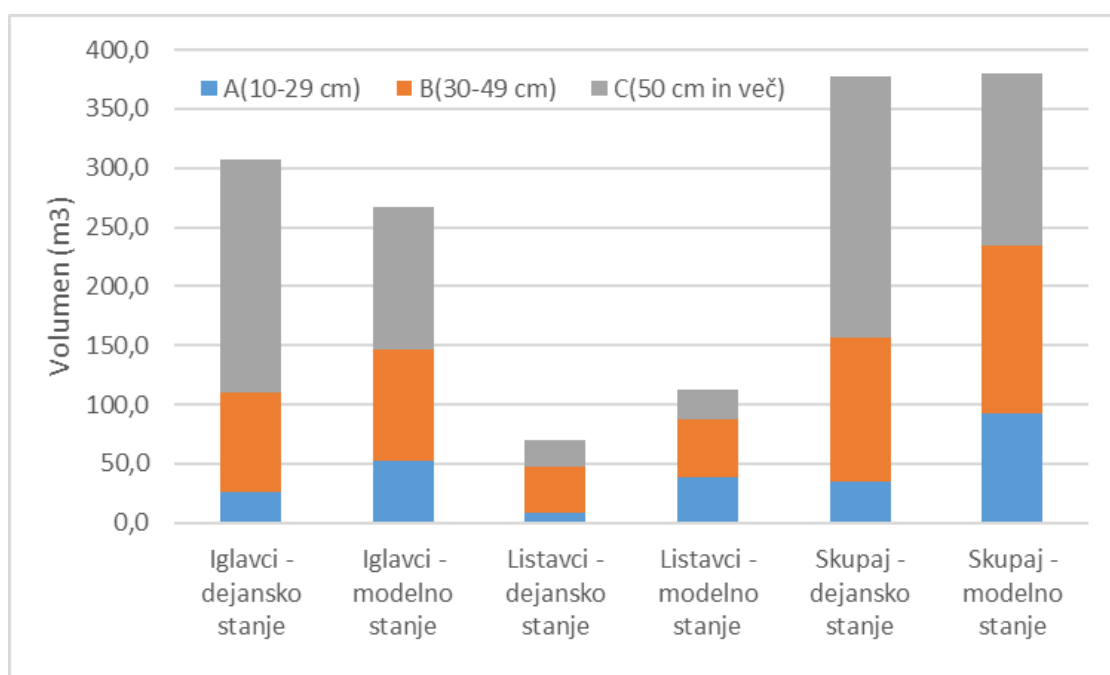
Preglednica 123: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 112

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	26,4	8,6	53,0	20,0	8,9	12,7	39,0	34,0	35,3	9,4	92,0	24,2
30-49 cm	83,3	27,1	93,0	35,0	38,3	54,7	49,0	43,0	121,6	32,2	142,0	37,4
nad 50 cm	197,7	64,3	121,0	45,0	22,8	32,6	25,0	23,0	220,5	58,4	146,0	38,4
Skupaj	307,4	100,0	267,0	100,0	70,0	100,0	113,0	100,0	377,4	100,0	380,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga nižja od optimalne lesne zaloge. Pri iglavcih primanjkuje drobnega (od 10 do 29 cm) drevja kot tudi srednje debelega drevja (30-49 cm), preveč pa je zelo debelega drevja (nad 50cm). Podobno velja za listavce, primanjkuje drobnega drevja, preveč pa je srednje debelega drevja. Skupno je premalo drobnega drevja, srednje debelega drevja je skoraj dovolj, medtem ko je zelo debelega drevja bistveno preveč.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 112

9.2.4.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 112**9.2.4.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 112**

Za skupinsko raznodobne gozdove: Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni in raznomerni gozdovi jelke (40 %), bukke (27 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (3 %). Ciljna lesna zaloga 380 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

Za raznomerne gozdove: Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (40 %), bukke (27 %), smreke (30 %), in plemenitih listavcev (3 %). Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: smreka in jelka 90 cm, o. iglavci 60 cm, listavci 60 cm. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

9.2.4.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 112

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje,
- Proizvodna doba je 135 let, pomladitvena doba je 20 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Ciljna lesna zaloga je 422 m³/ha, stanje doseženo v 10 letih.
- V sestojih v obnovi s pomanjkljivo in dobro zasnovo podmladka naj se zadržano nadaljuje z obnovo. Jakost sečenj je od 35 % do 50 % lesne zaloge. Na manjših površinah, kjer je podmladek strnjen in presega višino 1 m, naj se z obnovo konča. V poškodovanih sestojih v obnovi z neustreznim ali poškodovanim podmladkom naj se izvajajo samo sanitarne sečnje.
- V obnovo naj se uvede poškodovane debeljake v katerih se pojavlja podmladek ter najbolj poškodovane drogovnjake. Jakost sečenj pri uvajanju v obnovo je od 25 % do 35 % lesne zaloge.
- Obnova sestojev naj poteka po naravni poti. Naravnemu pomlajevanju naj se pomaga s pripravo sestojev za naravno nasemenitev.
- V sestojih v obnovi, kjer želimo v mladju večji delež plemenitih listavcev in imamo dovolj semenjakov teh drevesnih vrst, naj bodo pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini. Z obnovo naj se zaključi, ko je mladje plemenitih listavcev in gradna višje od 0,5 m.
- Sadnja je predvidena le na najboljših rastiščih, kjer ne pričakujemo naravnega pomlajevanja. Sadi naj se smreka in jelka.
- V mladovjih osnovanih s sadnjo naj se izvaja obžetev, zaščita sadik s premazi ter nega mladja.
- Pri negi naravnega mladja in gošče naj se daje poudarek uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev. V smrekovih sestojih naj se ohranjajo listavci.
- V nepoškodovanih letvenjaki s tesnim in normalnim sklepom naj se izvajajo prva redčenja. Pri izbiri naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V poškodovanih letvenjaki in drogovnjaki naj se odstrani prelomljena, prevrnjena in močno zvita drevesa.
- V drogovnjaki z normalnim sklepom ter bogato in dobro sestojno zasnovo naj se izvajajo redčenja šibke jakosti. Pri redčenju naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V drogovnjaki z rahlim ali pretrganim do vrzelastim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- V drogovnjaki z tesnim sklepom naj se izvajajo redčenja močnejših jakosti.
- V debeljaki zaradi pretrganega ali rahlega do vrzelastega sklepa redčenja niso potrebna.
- V debeljaki, ki niso primerni za uvajanje v obnovo, naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Potrebno je upoštevati manjšinske drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- V sestojih naj se pušča odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 20-25 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.

9.2.4.4.3 Ukrepi v RGR 112

Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 112

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	58,5	41,5	100,0
-ciljno (%)	58,0	42,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	225,5	159,9	385,4
-ciljna (m ³ /ha)	215,2	155,9	371,1
Letni prirastek (m ³ /ha)	4,20	2,65	6,85
Možni posek (m ³)	41.540	25.567	67.107
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,42	3,33	8,75
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	24,0	20,9	22,7
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	128,9	125,8	127,7
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 22,7 % lesne zaloge in 127,7 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 112

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	6.885	21.443	9.719	0	0	3.493	41.540	24,0	128,9
	%	16,6	51,6	23,4	0,0	0,0	8,4	100,0		
Listavci	m³	4.827	17.333	1.713	0	0	1.694	25.567	20,9	125,8
	%	18,9	67,8	6,7	0,0	0,0	6,6	100,0		
Skupaj	m³	11.712	38.776	11.432	0	0	5.187	67.107	22,7	127,7
	%	17,5	57,8	17,0	0,0	0,0	7,7	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 67.107 m³, kar predstavlja 22,7 % lesne zaloge ali 127,7 % prirastka.

Glede na vrsto sečnje prevladuje pomladitveni posek (57,8 %), ki je načrtovan v sestojih v obnovi ter v debeljakih, ki so predvideni za uvajanje v pomladitev. Sledi prebiralna sečnja (17,0 %) v raznomernih sestojih ter redčenja v drogovnjakih in debeljakih z 17,5 %. Sanitarne sečnja je predvidena v okviru 7,7 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 112

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	25,04	25,04	2	50
Priprava tal	ha	2,52	2,52	10	25
Sadnja	ha	2,52	2,52	10	25
Obžetev	ha	3,38	9,14	2	18
Nega mladja	ha	2,52	2,52	4	10
Nega gošče	ha	112,80	112,80	4	451
Nega letvenjaka	ha	73,76	73,76	5	369
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,32	7,32	2	15
Nega prebiralnega gozda	ha	37,15	37,15	4	149
Zaščita s premazom	ha	5,40	14,59	1,5	22
Zaščita z ograjo	m	400,00	400,00	40	10
Vzdrževanje vodnih površin	kos	12,00	36,00	1	9
Naravni razvoj biotopov	m ³	637,00	637,00	-	-

V RGR 112 je načrtovanih največ del povezanih z nego gozdov. Na najboljših rastiščih, kjer ne pričakujemo ustreznega podmladka, je predvidena sadnja. Obžetev in zaščita s premazi so načrtovani na posajenih površinah. Pri negovalnih delih načrtujemo največ nege gošče. V nepoškodovanih in kakovostnih letvenjaki in drogovnjaki je predvidena nega letvenjaka in nega mlajšega drogovnjaka.

Za povečanje biotske pestrosti je predvideno vzdrževanje kaluž v gozdu. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicah prepustili naravnemu razkroju 637 m³ lesa.

9.2.5 RGR Dinarsko zgornjegorsko bukovje z platanolistno zlatico – boljše lege (121)

RGR 317 je velik 234,43 ha in zavzema 7,5 % površine GGE Leskova dolina. Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Gre za višinske bukove gozdove, ki se nahajajo na severovzhodnem pobočju Snežnika, tik pod gozdnim rezervatom Snežnik. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, malo pa je tudi raznomernih.

Slika 12: RGR 121 (bukovi sestoji, odd. 24045)

Varovalna funkcija je poudarjena na prvi stopnji tam, kjer je teren izjemno skalovit. Takih površin v RGR 121 ni veliko. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam in izvirov (Lenčajev vrh 1 in 2), kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Leskova dolina občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, izvirov, naravnega zatočišča, kaluž, na območju ekocelic, lazov ter na območjih, ki jih prekriva cona A, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Leskova dolina v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Od socialnih funkcij je prisotna funkcija varovanja kulturne dediščine (skupaj z estetsko) na Italijanski vojaški cisterni in obeležju ob Vojaški cesti ter linijsko na Italijanski vojaški cesti. Na poti na Snežnik ter točkovno na kočah Mezelišče in Gašperjev hrib so poudarjene tudi rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen, pa tudi na izjemnem drevesu. Lovnogospodarska funkcija je prisotna na lazov in kalužah. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.1 Stanje gozdov v RGR 121

9.2.5.1.1 Rastišče v RGR 121

Preglednica 127/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 121

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
121-Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	28,60	12,2	7,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,91	0,8	6,3
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	104,42	44,5	5,6
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	94,76	40,4	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	4,74	2,0	6,2
Skupaj RGR 121		234,43	100,0	5,3

V RGR 121 je močno prevladuje zgornjegorsko bukovje (85 %) v svoji boljši in slabši obliki. Nekaj več je jelovega bukovja (12 %) v obliki s spomladansko torilnico. Na majhnih površinah pa sta prisotna tudi mraziščno smrekovje (2 %) in jelovje na skalovju (1 %). Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 5,3 m³/ha, kar je najmanj v gospodarskih gozdovih te enote. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 101,7 %, glede na PSR pa 98,4 %.

9.2.5.1.2 Stanje sestojev v RGR 121

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 128/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 121

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	6,5	7,5	9,5	16,0	60,5	51,8	15,0	1,07	20,5
Listavci	7,1	19,3	24,6	27,8	21,2	293,5	85,0	4,15	79,5
Skupaj	7,0	17,5	22,3	26,1	27,1	345,3	100,0	5,22	100,0

Lesna zaloga v RGR 121 je 314 m³/ha, močno prevladujejo listavci (85 %) proti iglavecem (15 %). Letni prirastek znaša 5,22 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej listavci 92 %, iglavci 8 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu, lesna zaloga je nasploh skozi vse debelinske razrede enakomerno razporejena. Podobno velja za listavce, medtem ko je pri iglavih več kot polovico drevja v najvišjem razredu, kjer je najdebelejše drevje, razmerje med debelinskimi razredi pa je neugodno.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 129/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 121

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	34,1	17,7	272,9	20,6
	%	9,9	5,1	79,0	6,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	38,4	17,5	272,6	21,0
	%	11,0	5,0	78,0	6,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb.

Ohranjenost gozdov

V RGR 121 so gozdovi 94 % v ohranjeni obliki, spremenjenih je 5,5 % in 0,2 % močno spremenjenih.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 130/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 121

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	4,69	2,0						
Drogovnjak	74,21	31,7	0,16	0,5	100	0	0	0
Debeljak	110,51	47,1	7,54	25,1	100	0	0	0
Sestoj v obnovi	36,69	15,7	20,17	67,2	99	1	0	0
Raznomerni ps-šp	8,33	3,6	2,14	7,1	100	0	0	0
Skupaj	234,43	100,0	30,01	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 121 prevladujejo debeljaki, ki jih je 47 %, sledijo drogovnjaki z 31 %, manj je sestojev v obnovi 16 % najmanj pa je raznomernih sestojev (3 %) in mladovij (2 %). Podmladek se pojavlja na 30 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa v debeljaki. Zasnova podmladka je povsod odlična. Lesna zaloga je 345 m³/ha, najvišja je v debeljaki (436 m³/ha), potem pa je vedno nižja od raznomernih sestojev (329 m³/ha), drogovnjakov (276 m³/ha) do sestojev v obnovi (261 m³/ha).

V sestavi podmladka prevladuje bukev (63 %), dosti je tudi smreke (25 %), nekoliko manj pa plemenitih listavcev (6 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 5 %.

Preglednica 131/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 121

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	4,69	2,0	94,9	5,1	0,0	0,0	67,4	32,6	0,0	0,0	94,9	0,0	5,1	0,0
Drogovnjak	74,21	31,7	68,2	31,8	0,0	0,0	80,3	18,5	1,2	0,0	89,9	10,1	0,0	0,0
Debeljak	110,51	47,1					96,9	1,2	1,9	0,0	3,1	94,4	2,5	0,0
Sestoj v obnovi	36,69	15,7					95,0	5,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	8,33	3,6					78,2	0,0	21,8	0,0				
Skupaj	234,43	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 121 prevladujejo debeljaki, ki jih je 47 %. Večinoma so ustrezno negovani, prevladujoči sklep pa je normalen.

Sledijo jim drogovnjaki, ki pokrivajo dobro tretino površine, zasnova je bogata (70 %) in dobra (30 %), prevladuje ustrezna negovanost sestojev, sklep pa je večinoma tesen

Sestoj v obnovi je 15 % površine, vsi so ustrezno negovani.

Raznomernih sestojev je za 3 % površine, večinoma so ustrezno negovani (78 %), nekaj pa je tudi nenegovanih (21 %).

Mladovij je najmanj (2 %). Zasnova je večinoma bogata, negovanost pa v dveh tretjinah ustrezna. Sklep je večinoma tesen

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Večina drevja je dobre kakovosti (47 %), sledi ji prav dobra kakovost (41 %). Odlične kakovosti ni. Najboljšo kakovost v povprečju dosegajo bukev in plemeniti listavci, ki imajo največ dreves prav dobre in dobre kakovosti, na drugi strani pa je najslabša kakovost prav tako pri bukvi, saj je bukve v tem RGR največ. Med vsemi večnamenskimi gozdovi je v tem RGR kakovost drevja najslabša.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Največ poškodb beležimo na deblu in korenčniku (5,7 %), kar je posledica sečnje in spravila lesa. Sledi osutost krošenj (1,8 %) ter poškodbe vej z 1,1 %.

9.2.5.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 132/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 121

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	9,06	4,30	47,5
Nega mladja	ha	2,55	0,60	23,5
Nega gošče	ha	19,76	9,60	48,6
Nega letvenjaka	ha	10,23	6,10	59,6
Nega ml. drogovnjaka	ha	11,11	9,10	81,9
Nega prebiralnega gozda	ha	1,64	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	1,00	0,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	kos	55,00	10,00	18,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	1,02	0,0

Nega je bila opravljena pomanjkljivo, še največ je bilo opravljene nege drogovnjakov v (82 %) ter nege letvenjaka – 60 %. Druga gojitvena in varstvena dela so bila opravljena v manj kot polovici primerov.

Preglednica 133/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	1.644	1.775	107,9	0,49
Listavci	10.768	4.272	39,7	1,18
Skupaj	12.412	6.046	48,7	1,67

V preteklem desetletju se je posekalo 6.046 m³. V poseku so prevladovali listavci (70,2 %). Realizacija pri iglavcih je bila bolj izvedena (107,9 %) kot pri listavcih (39,7 %). Načrtovani posek je bil tako izveden v okviru 48,7 %.

9.2.5.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 121

9.2.5.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 121

Preglednica 134/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 121 v obdobju 1964–2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1964-1973	329,87	76	150	226	1,62	3,43	5,05	2,76	4,49	7,25
1974-1983	329,87	34	123	157	0,92	3,28	4,20	1,02	2,96	3,98
1984-1993	305,20	30	116	146	0,71	3,00	3,71	0,62	1,63	2,25
1994-2003	244,96	46	193	239	0,90	5,07	5,97	0,66	3,49	4,15
2004-2013	233,95	49	248	297	0,97	4,43	5,40	0,49	2,09	2,58
2014-2023	234,44	43	271	314	0,37	4,06	4,43	0,76	1,82	2,58
2024-2033	234,43	52	293	345	1,07	4,15	5,22	0,37	2,23	2,60

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 121 se je od leta 1964 malo spreminjala (predvsem nižala) dokler se niso dokončno izoblikovale meje gozdnega rezervata in s tem tudi meje RGR 121. Sprememba od zadnjega ureditvenega obdobja je posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga je od začetka spremljanja zakonitosti padala, od devetdesetih let dalje pa raste. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 314 m³/ha. Letni prirastek niha še bolj kot lesna zaloga, vendar od devetdesetih let dalje pada in ima sedaj vrednost 5,22 m³/ha. Realizacija poseka od leta 1964 konstantno pada.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v višini 2,60 m³/ha.

9.2.5.3.2 Drevesna sestava v RGR 121

Preglednica 135/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list
1974-1983	9	13	74	4
1984-1993	-	-	-	-
1994-2003	10	9	76	5
2004-2013	10	7	78	5
2014-2023	6	8	81	5
2024-2033	10	5	79	6

Skozi obravnavano obdobje se delež smreke in plemenitih listavcev, povečuje pa se delež bukke in jelke.

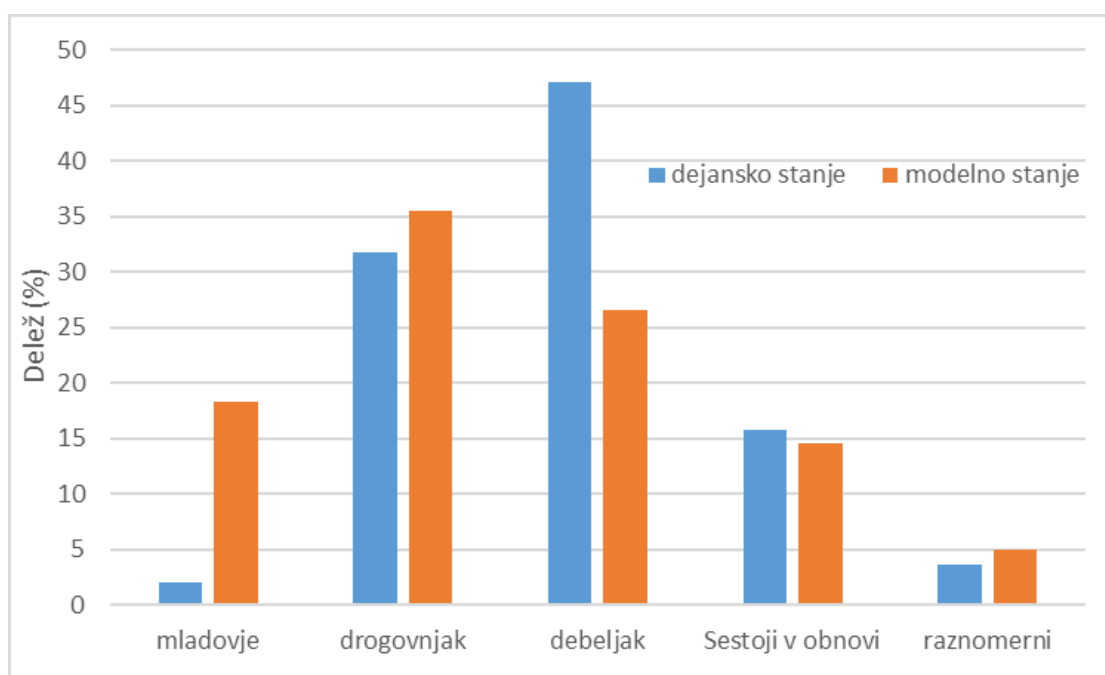
RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 121

Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 121 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	4,69	2,0	2,0	25	18,3	42,9	-16,3
Drogovnjak	74,21	31,7	31,7	50	36,5	85,6	-4,8
Debeljak	110,51	47,1	47,1	35	25,6	60,0	+21,5
Sestoj v obnovi	36,69	15,7	15,7	20	14,6	34,2	+1,1
Raznomerni sestoji	8,33	3,6	3,6		5,0	11,7	-1,4
Skupaj	234,43	100,0		130	100,0	234,43	-

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 121

Glede na modelno stanje imamo preveč debeljakov, premalo pa mladovij in drogovnjakov. Za doseg gozdnogojitvenega cilja bo potrebno uvajati primerne debeljake z zadostno količino mladja v obnovi, s tem bomo pridobili več mladovij.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 093, kamor spada RGR 073.

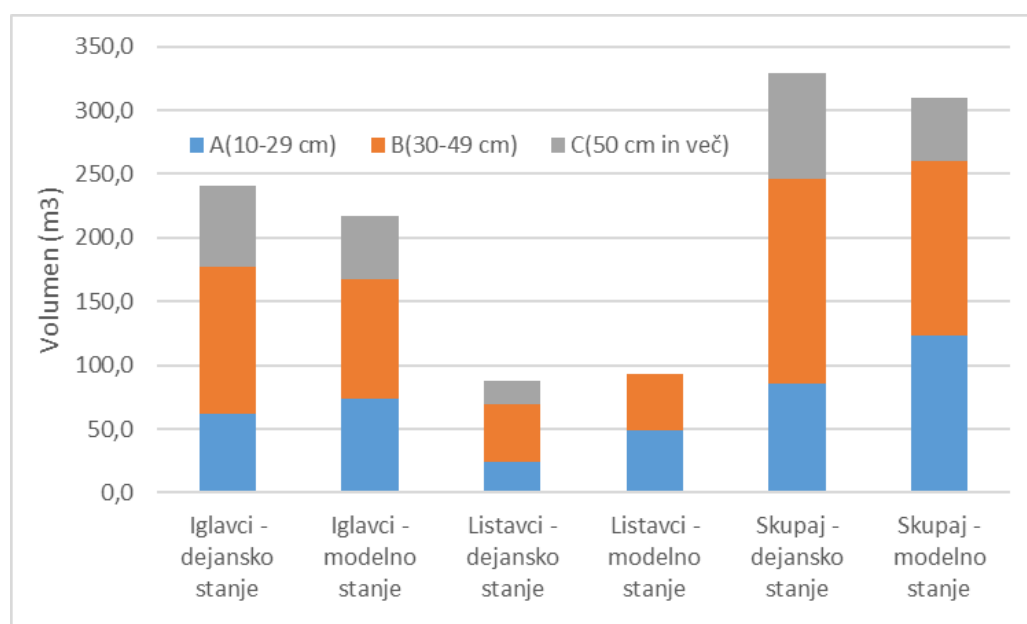
Preglednica 137: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 121

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	61,6	25,5	74,0	34,0	24,2	27,6	49,0	53,0	85,8	26,1	123,0	39,7
30-49 cm	115,3	47,8	93,0	43,0	45,0	51,5	44,0	47,0	160,4	48,8	137,0	44,2
nad 50 cm	64,2	26,6	50,0	23,0	18,3	20,9	0,0	0,0	82,5	25,1	50,0	16,1
Skupaj	241,2	100,0	217,0	100,0	87,5	100,0	93,0	100,0	328,7	100,0	310,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je pri iglavcih kot listavcih premajhen, srednje debelega drevja (30-49 cm) je preveč pri iglavcih kot listavcih, preveč je tudi zelo debelega drevja (nad 50cm) pri iglavcih kot listavcih. Skupno je torej premalo drobnega drevja, preveč srednje debelega drevja in debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 121

9.2.5.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 121

9.2.5.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 121

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni in raznomerni gozdovi jelke (10 %), bukke (74 %), smreke (11 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljna lesna zaloga 310 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha, ciljno obdobje 40 let. Ciljni sortiment: iglavci B, listavci B/A2 .

9.2.5.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 121

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je zastorno gospodarjenje. V gozdovih s prebiralno in raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 50 let.
- Ohraniti vsaj na 5 % površine ORGR 073 raznomerno do prebiralni zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 310 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 65 cm, listavci 45 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, obnova s sadnjo se tu ne izvaja.
- Pri negi mladovja poudarek na negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih na hladnih legah tudi smreko.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato ter dobro zasnovno močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom in bogato ter dobro zasnovno zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovno in je pomladek presešel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovno pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovno zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (tako ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako, da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- V sestojih, kjer želimo pomladitev jelke in pl. listavcev kolektivna zaščita pomladka pred divjadjo z ograjo.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.4.3 Ukrepi v RGR 121

Preglednica 138/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 121

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	15,0	85,0	100,0
-ciljno (%)	16,0	84,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	51,8	293,5	345,3
-ciljna (m ³ /ha)	55,9	293,6	349,4
Letni prirastek (m ³ /ha)	1,07	4,15	5,22
Možni posek (m ³)	907	5.241	6.148
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,39	2,23	2,63
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	7,7	7,7	7,7
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	37,5	54,8	51,2
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 7,6 % lesne zaloge in 50,2 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 139/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 121

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	358	295	158	0	0	127	938	7,7	37,5
	%	38,3	31,4	16,8	0,0	0,0	13,5	100,0		
Listavci	m³	2.913	1.994	50	0	0	374	5.331	7,7	54,8
	%	54,7	37,4	0,9	0,0	0,0	7,0	100,0		
Skupaj	m³	3.271	2.289	208	0	0	501	6.269	7,7	51,2
	%	52,2	36,5	3,3	0,0	0,0	8,0	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 6.269 m³.

Glede na vrsto sečnje prevladujejo redčenja (52,2 %). Pomladitveni posek (36,5 %) je načrtovan v sestojih v obnovi ter v debeljakih, ki so predvideni za uvajanje v obnovo. Prebiralne sečnje je predvidene 3,3 % v raznomernih gozdovih, posek oslabelega drevja pa je predviden v višini 8,0 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 140/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 121

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)		Dnin	
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Dnin
Priprava sestoja	ha	2,84	2,84	2	6
Nega gošče	ha	4,53	4,53	4	18
Nega letvenjaka	ha	4,70	4,70	5	24
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,20	3,20	2	6
Nega prebiralnega gozda	ha	1,47	1,47	4	6
Vzdrževanje vodnih površin	dni	3,00	9,00	0,5	4,5
Naravni razvoj biotopov	m ³	429,00	429,00	-	-

V RGR 121 je največ načrtovanih del povezanih z negovalnimi deli (54 dnin), 6 dnin za namen naravne nasemenitve.

Za povečanje biotske pestrosti je predvidena košnja lazov in vzdrževanje kaluže. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicah prepustili naravnemu razkroju 429 m³ lesa.

9.2.6 RGR Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem – mešani in raznomerni gozdovi (407)

RGR 407 je velik 249,57 ha in zavzema 8,0 % površine GGE Leskova dolina.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. RGR 407 ni v eni združeni enoti, temveč je fragmentarno razpršen po celi enoti. Najbolj severno se nahaja pod Bičkimi lazi, južneje pa dalje na pobočju Skrinjega vrha, Obramca, gore Pleče, Felajevih lukenj, pobočjih nad Mašunsko požganino proti Toščaku, pri Zverinjaku, ter proti jugu in vzhodu na pobočjih Velike Kalvarije, Malega ter Velikega Vavkovca. Prevladujejo južne, toplejše lege z značilnim raztresenim kamenjem. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, kar nekaj je tudi raznomerno zgrajenih sestojev.

Gozdovi sodijo v območni rastiščnogojitveni razred 092 – Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na plitvih tleh.

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na ekstremnem rastišču *Neckero-Abietetum*, na drugi pa na precej skalovitem terenu, ki se pojavlja pod Malim Vavkovcem in nad Mašunsko Požganino. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Leskova dolina občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici kaluž ter na lazih, okoli naravnega zatočišča ter na območju cone A, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Leskova dolina v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Na poti na Snežnik ter na kolesarski poti, točkovno pa tudi okoli lovske kočje Mašunska požganina so poudarjene rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Funkcija varovanja naravnih vrednot je prisotna na izjemnem drevesu. Funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin je točkovno prisotna na stojiščih za čebelnjak. Lovnogospodarska funkcija je prisotna na lazih, kalužah in krmiščih. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji.

Slika 13: RGR 407 (jelovo-bukovi gozdovi nad Lepim dolom, odsek 24005e)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.1 Stanje gozdov v RGR 407

9.2.6.1.1 Rastišče v RGR 407

Preglednica 140/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 407

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
407- Din. jelovo bukovje. s trp. golščem - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	136,72	54,8	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	75,72	30,3	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	10,85	4,3	7,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,79	0,3	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	25,49	10,2	6,3
	Skupaj RGR 407	249,57	100,0	7,7

V RGR 407 je prevladujoča združba jelovo bukovje, ki pokriva devet desetlin površine. Več je oblike s spomladansko torilnico (55 %), manj oblike s trpežnim golščem (30 %), najmanj pa oblike z gozdnim planinščkom (4 %). Desetino površine pokriva jelovje na skalovju, nekaj promil pa še javorovje z brestom.

Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,7 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 109,5 %, glede na PSR pa 86,1 %.

9.2.6.1.2 Stanje sestojev v RGR 407

Zgradba gozda

V RGR 407 so na 83 % površine prisotni skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, na 17 % pa so raznomerni gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 141/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 407

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,7	6,6	17,9	15,1	56,7	221,5	62,6	4,44	66,9
Listavci	3,7	7,6	19,8	41,0	27,9	132,4	37,4	2,19	33,1
Skupaj	3,7	7,0	18,6	24,8	45,9	353,9	100,0	6,63	100,0

Lesna zaloga v RGR 407 je 353,9 m³/ha. Iglavcev je slabi dve tretjini, listavcev tretjino. Letni prirastek znaša 6,63 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej iglavci 67 %, listavci 33 %. Razmerje po debelinskih razredih je slabo, saj je najdebelejšega drevja več kot polovica, skupaj pa je drevja nad 40 cm debeline kar za tri četrtine lesne zaloge. Pri iglavcih je stanje še slabše, medtem ko je pri listavcih nekoliko boljše, čeprav tudi primanjkuje drevja pod 30 cm.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 142/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 407

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	83,0	138,6	120,8	11,6
	%	23,4	39,2	34,1	3,3
Ciljno stanje	m ³ /ha	81,1	133,5	116,4	11,3
	%	23,7	39,0	34,0	3,3

V lesni zalogi prevladuje jelka (39 %), sledita ji bukev (34 %) in smreka (23 %). Bistveno manj je plemenitih listavcev (3 %).

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb. Pričakujemo večji delež smreke in bora, manjši bo delež drugih trdih listavcev in mehkih listavcev.

Ohranjenost gozdov

V RGR 407 prevladujejo ohranjeni gozdovi (80,6 %), sledijo spremenjeni (9,0 %), močno spremenjeni (5,7 %) in izmenjanih je 4,8 %.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 407 prevladujejo debeljaki, ki jih je 30 %. Manj je sestojev v obnovi (27 %) in raznomernih sestojev (18 %), manj je mladovij (16 %) in drogovnjakov (9 %). Podmladek se pojavlja na 62,7 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj v raznomernih sestojih, najmanj pa v debeljakih in drogovnjakih.

Zasnova podmladka je bogata povsod v celoti, razen v sestojih v obnovi in raznomernih posamezno do šopastih gozdovih, kjer prevladuje bogata zasnova.

Lesna zaloga je 353 m³/ha, najvišja je v debeljakih (540 m³/ha) in skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih (481 m³/ha) potem pa je vedno nižja od posamično do šopasto raznomernih sestojev (416 m³/ha) do drogovnjakov (355 m³/ha) in sestojev v obnovi (293 m³/ha).

Preglednica 143/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 407

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	41,67	16,7						
Drogovnjak	21,29	8,5	0,77	1,2	100	0	0	0
Debeljak	73,96	29,6	7,16	11,4	100	0	0	0
Sestoj v obnovi	68,06	27,3	41,93	66,8	87	13	0	0
Raznomerni ps-šp	30,54	12,2	9,95	15,9	85	15	0	0
Raznomerni sk-gnz	14,05	5,6	2,95	4,7	100	0	0	0
Skupaj	249,57	100,0	62,76	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V sestavi podmladka prevladujeta bukev (51 %) in smreka (37 %), bistveno manj pa je plemenitih listavcev (7 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 6 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 144/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 407

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	41,67	16,7	66,2	6,7	12,2	14,9	64,0	36,0	0,0	0,0	41,9	28,3	14,9	14,9
Drogovnjak	21,29	8,5	22,0	78,0	0,0	0,0	90,2	9,8	0,0	0,0	58,5	29,8	4,5	7,2
Debeljak	73,96	29,6					100,0	0,0	0,0	0,0	6,7	86,0	7,3	0,0
Sestoj v obnovi	68,06	27,3					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	30,54	12,2					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni sk-gnz	14,05	5,6					100,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	249,57	100												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 407 prevladujejo debeljaki (30 %), ki so skoraj vsi pravilno negovani, prevladujoči sklep pa je normalen.

Sledijo jim sestoji v obnovi, ki jih je 27 %. Vsi so ustrezno negovani.

Raznomernih sestojev je 18 %. Vsi so ustrezno negovani.

Mladovje pokriva 17 % površine. Zasnova je večinoma bogata (66 %), negovanost pa je v dveh tretjinah primerov ustrezna. Prevladuje tesen sklep (42 %).

Drogovnjakov je najmanj in pokrivajo 9 % površine. Prevladujoča zasnova je dobra (78 %), negovanost pa je povsod ustrezna. Prevladuje tesen sklep (58 %), sledi pa mu normalen (30 %).

Kakovost drevja

Pretežen del drevja je dobre kakovosti (50 %), sledi pa ji prav dobra kakovost (38 %). Odlične kakovosti ni. Najboljšo kakovost v povprečju dosega smreka (44 % prav dobre kakovosti), če ne upoštevamo plemenitih listavcev, ki jih je premalo za ugotavljanje te zakonitosti), na drugi strani pa je najslabša kakovost pri listavcih.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Večinoma so poškodovane krošnje, kar je posledica žledoloma (7,8 %). Sledijo poškodbe debla in koreničnika (3,3 %), kar je posledica spravila. Zelo malo je osutosti krošenj (0,3 %), kar se pojavlja pri jelki. Skupna poškodovanost je tako kar 11,4 %.

9.2.6.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 145/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 407

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	30,50	13,01	42,7
Priprava tal	ha	2,63	0,49	18,6
Sadnja	ha	2,63	0,49	18,6
Nega mladja	ha	4,16	1,10	26,4
Nega gošče	ha	30,23	7,77	25,7
Nega letvenjaka	ha	19,55	5,72	29,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,87	1,50	21,8
Nega prebiralnega gozda	ha	7,92	0,40	5,1
Zaščita s premazom	ha	7,89	1,47	18,6
Zaščita z ograjo	m	3.500,00	2.375,00	67,9
Vzdrževanje travinj	ha	68,70	66,20	96,4
Vzdrževanje vodnih površin	dni	41,25	7,50	18,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,71	0,0

Negovalna dela v RGR 407 so bila skromno opravljena, največ v četrtini predvidenih del, kar je posledica velikega sanitarnega poseka v prejšnjem obdobju. Po obsegu je bilo največ opravljene priprave sestoja, sledi nega gošče in letvenjakov.

Preglednica 146/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	14.661	36.343	247,9	10,1
Listavci	4.572	4.207	92,0	1,2
Skupaj	19.223	40.550	210,9	11,2

V preteklem desetletju se je posekalo 40.550 m³. V poseku so prevladovali iglavci (89,6 %). Vzrok so sanitarne sečne smreke, ki je sledila gradaciji lubadarja. Realizacija načrtovanega poseka je 210,9 %. Realizacija iglavcev je bila opravljena v kar 247,9 %, v listavcih manj (92,0 %).

9.2.6.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 407

9.2.6.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 407

Površina se v zadnjem ureditvenem obdobju ni bistveno spremenila, je samo posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga se je vseskozi gibala okoli 400 m³/ha, v tem obdobju pa je upadla in trenutno 354 m³/ha. Letni prirastek se je ohranil na isti ravni in ima sedaj vrednost 6,63 m³/ha. Realizacija poseka skozi obdobja večinoma raste, v zadnjem obdobju se je, glede na obdobje prej, povečala kar za 72 %.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 6,44 m³/ha.

Preglednica 147/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 407 v obdobju 1964 – 2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1964-1973	706,51	351	60	411	6,07	1,82	7,89	4,72	1,52	6,24
1974-1983	706,51	331	65	396	6,57	1,87	8,44	5,53	0,98	6,51
1984-1993	740,39	329	87	416	4,72	2,01	6,73	7,95	0,66	8,61
1994-2003	740,39	285	89	374	4,65	2,05	6,70	5,71	0,99	6,70
2004-2013	252,23	296	116	412	5,64	2,68	8,32	6,97	2,47	9,44
2014-2023	249,77	338	127	465	4,76	1,88	6,64	14,55	1,68	16,23
2024-2033	249,57	222	132	354	4,44	2,19	6,63	4,04	2,90	6,94

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.6.3.2 Drevesna sestava v RGR 407

Preglednica 148/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list
1964-1973	7	74	15	4
1974-1983	8	73	15	4
1984-1993	9	69	19	3
1994-2003	12	63	22	3
2004-2013	17	55	24	4
2014-2023	21	52	24	3
2024-2033	23	39	34	3

Skozi obdobje delež jelke drastično upada, na njen račun se povečuje delež smreke in bukke.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

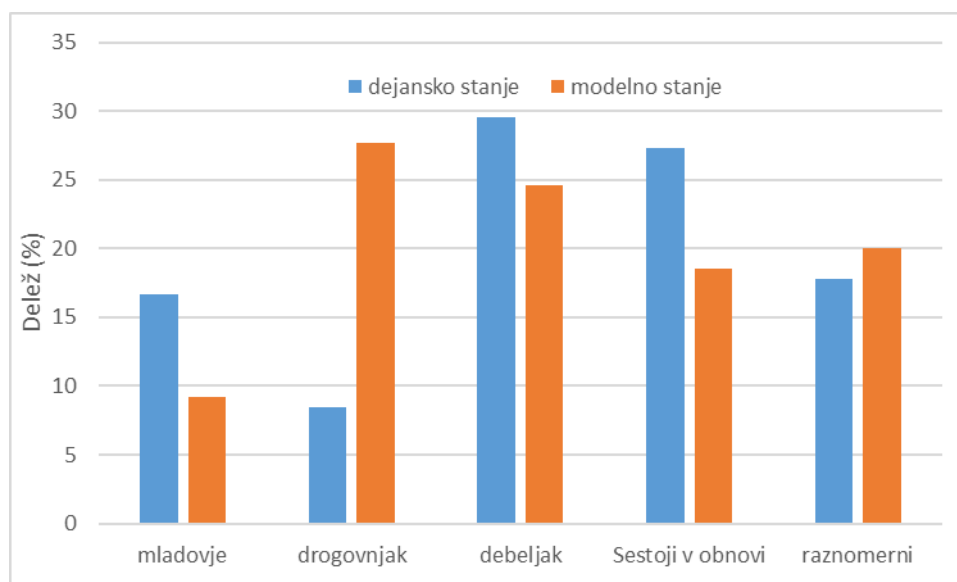
9.2.6.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 407

Preglednica 149/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 407 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	41,67	16,7	16,7	15	9,2	22,96	+7,5
Drogovnjak	21,29	8,5	8,5	45	27,6	68,88	-19,1
Debeljak	73,96	29,6	29,6	40	24,6	61,39	+5,0
Sestoj v obnovi	68,06	27,3	27,3	30	18,6	46,42	+8,7
Raznomerni	44,59	17,8	17,8		20,0	49,91	-2,2
Skupaj	249,57	100		130	100,0	249,57	-

Glede na modelno stanje je v RGR 407 preveč debeljakov, sestojev v obnovi in mladovij, veliko manjka pa predvsem drogovnjakov. Nekoliko je premalo tudi raznomernih sestojev, ki predstavljajo največjo težavo, saj jih ne moremo usmerjati v zeleno smer. Če bi se iglavci pomlajevali bolje, bi se lahko ohranjalo raznomerno zgradbo. Tako pa, ko je bukev bolj konkurenčna, nastajajo velike površine sestojev v obnovi, namesto raznomernih sestojev. V kolikor je možno, naj se debeljake in sestoje v obnovi usmeri v raznomerno zgradbo, kjer rastišča to dopuščajo. Pri skupinsko raznodobnih sestojih pa je potrebno zrele debeljake uvajati v obnovo, v določenih sestojih v obnovi pa zaključiti z obnovo. Na ta način bi pridobili manjkajoče mlade razvojne faze.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 407

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 092.

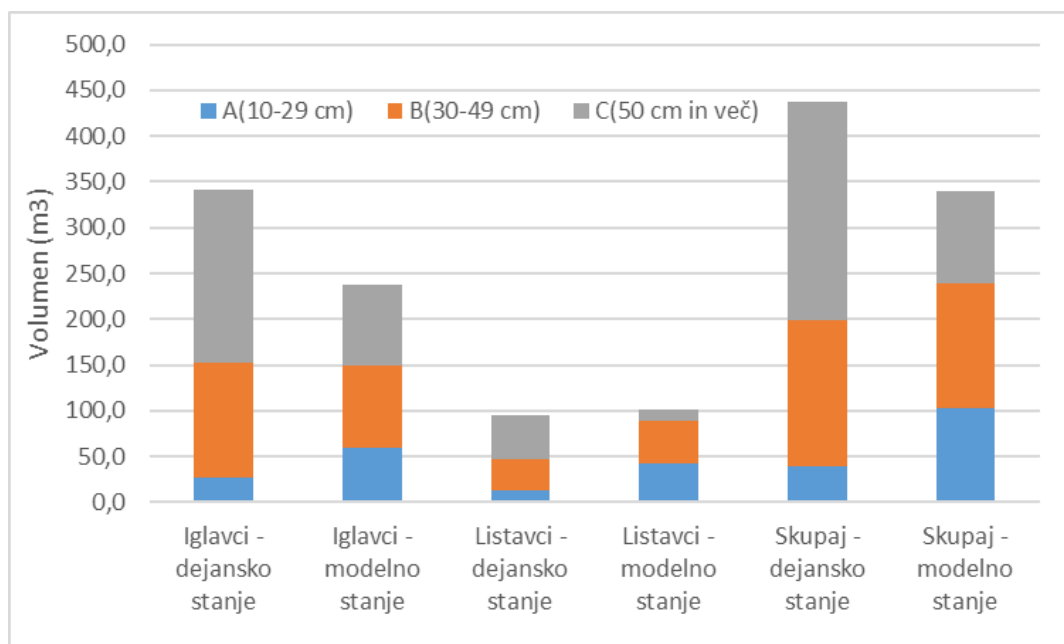
Preglednica 150: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 407

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	26,6	7,8	60,0	25,0	13,1	13,8	43,0	42,0	39,6	9,1	103,0	30,3
30-49 cm	125,3	36,6	90,0	38,0	33,7	35,5	46,0	45,0	159,0	36,4	136,0	40,0
nad 50 cm	190,0	55,6	88,0	37,0	48,1	50,7	13,0	13,0	238,1	54,5	101,0	29,7
Skupaj	341,8	100,0	238,0	100,0	94,9	100,0	102,0	100,0	436,7	100,0	340,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Drobneža drevja (od 10 do 29 cm) je premalo tako pri iglavcih in listavcih, srednje debelega drevja (30-49 cm) je dovolj pri iglavcih, pri listavcih ga primanjkuje, preveč pa je zelo debelega drevja (nad 50cm) pri iglavcih kot listavcih. Skupno je premalo drobnega drevja, srednje debelega drevja je rahlo premalo, občutno preveč pa je zelo debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 407

9.2.6.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 407**9.2.6.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 407**

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (41 %) in smreke (11 %) s posamično do šopasto primesjo bukve (43 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (41 %), bukve (43 %), smreke (11 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

9.2.6.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 407

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti vsaj na 20 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 340 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 80 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in plemenite listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge - intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 2 – 3 leta.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.4.3 Ukrepi v RGR 407

Preglednica 151/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 407

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	62,6	37,4	100,0
-ciljno (%)	63,0	37,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	221,5	132,4	353,9
-ciljna (m ³ /ha)	215,7	132,0	342,4
Letni prirastek (m ³ /ha)	4,44	2,19	6,63
Možni posek (m ³)	40,8	29,6	70,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,08	2,96	7,05
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	18,4	22,4	19,9
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	92,0	135,2	106,3
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 19,9 % lesne zaloge in 106,3 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 152/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 407

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	1.594	4.820	2.083	0	0	1.695	10.192	18,4	92,1
	%	15,6	47,4	20,4	0,0	0,0	16,6	100,0		
Listavci	m³	1.341	4.764	515	0	0	769	7.389	22,4	135,1
	%	18,1	64,5	7,0	0,0	0,0	10,4	100,0		
Skupaj	m³	2.935	9.584	2.598	0	0	2.464	17.581	19,9	106,3
	%	16,7	54,5	14,8	0,0	0,0	14,0	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 17.581 m³, kar predstavlja 19,9 % lesne zaloge ali 106,3 % prirastka.

Iglavci v poseku predstavljajo 57,9 %, večina sečnje iglavcev je namenjena pomladitvenim sečnjam (47,4 % vse sečnje) in 20,4 % za prebiralno sečnjo. Pri listavcih dve tretjini sečnje odpade na pomladitveno sečnjo, 18,1 % pa za redčenja. Za vse ostale sečnje, posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja ter prebiralna sečnja, je predvideno 17,4 % od možnega poseka.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 153/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 407

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	3,55	3,55	2	7
Priprava tal	ha	1,24	1,24	10	12
Sadnja	ha	1,24	1,24	10	12
Obžetev	ha	2,48	8,68	2	17
Nega mladja	ha	1,82	1,82	4	7
Nega gošče	ha	34,97	34,97	4	140
Nega letvenjaka	ha	27,14	27,14	5	136
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,05	3,05	2	6
Nega prebiralnega gozda	ha	5,09	5,09	4	20
Zaščita s premazom	ha	2,98	8,94	1,5	14
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00	40m/dan	20
Vzdrževanje travinj	ha	12,36	123,60	1	124
Vzdrževanje vodnih površin	dni	3,00	9,00	0,5	4,5

Za gojitvena dela v RGR 407 predvidevamo za nego 309 dnin, za obnovo 24 dnin, za dobrobit živali 128 dnin ter naravno nasemenitev 7 dnin.

9.2.7 RGR Dinarsko jelovo bukovi gozdovi s spomladansko torilnico – mešani in raznomerni gozdovi (504)

RGR 504 je velik 1.121,82 ha in zavzema 36,0 % površine GGE Leskova dolina.

Gozdovi sodijo v območni rastiščnogojitveni razred 093 – Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na globokih tleh.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ta RGR pokriva večino severnega dela enote, v južnem delu pa se prepleta z ostalimi RGR. V RGR 504 so zajeti najugodnejši tereni – ravninski, blago vrtačasti, manj strmi. Če so v severnem delu enote take razmere prevladujoče, se v južnem delu nahajajo manj pogosto, najdemo jih okoli Sladke vode, Za Masovnikom, na pobočjih nad naseljem Leskova dolina, v pasu nad Koriti, pod Tjuro in Mezeliščem, nad Kujaviško cesto, okoli Melišja ter delno v Praprotni dragi.

Slika 14: RGR 504 (Opustošeni raznomerni gozd v odseku 24036a)

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na ekstremnem rastišču *Neckero-Abietetum*, na drugi pa na precej skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam in izvira Sladka voda, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Leskova dolina občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, izvira, naravnega zatočišča, kaluž, na lazih in ekocelicah ter na območju cone A, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Leskova dolina v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Klimatska funkcija se nahaja na prvi stopnji okoli naselja Leskova dolina. Od socialnih funkcij je funkcija varovanja kulturne dediščine (skupaj z estetsko) linijsko prisotna na Italijanski vojaški cesti, točkovno pa na drugih objektih kulturne dediščine (Cisterna nad Sladko vodo, Spomenik bojem Tomšičeve brigade, napajalnik). Na poti na Snežnik, evropski pešpoti E6, koči Kasarna ob glavni cesti in okoli naselja Leskova dolina so poudarjene tudi rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen ter izjemnih drevesih. Raziskovalna funkcija je prisotna na raziskovalnih ploskvah in v raziskovalni ograji. Funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin je poudarjena na semenskih sestojih, ki se nahajajo pri

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Koritih, dodatno pa je točkovno prisotna tudi na stojiščih za čebelnjak. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji.

9.2.7.1 Stanje gozdov v RGR 504

9.2.7.1.1 Rastišče v RGR 504

Preglednica 154/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 504

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
504- Din. jelovo bukovje s spoml. toril. - mešani in raznomerni gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	987,39	88,0	7,9
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	2,33	0,2	7,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	51,34	4,6	7,9
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	26,64	2,4	8,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	20,18	1,8	9,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	22,93	2,0	6,3
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	8,14	0,7	4,1
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	2,87	0,3	6,2
	Skupaj RGR 504	1.121,82	100,0	7,9

V RGR 504 prevladuje gozdna združba dinarskega jelovega bukovje s spomladansko torilnico, v manjših deležih se pojavljajo se druge oblike dinarskih jelovo bukovij, ponekod tudi dinarsko jelovje na skalovju in dinarsko mraziščno smrekovje.

Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,9 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 104,7 %, glede na PSR pa 70,0 %.

9.2.7.1.2 Stanje sestojev v RGR 504

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 155/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 504

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,4	6,1	9,4	14,3	66,8	162,0	54,2	3,27	59,1
Listavci	5,6	8,4	20,3	30,0	35,7	136,8	45,8	2,27	40,9
Skupaj	4,4	7,1	14,4	21,5	52,6	298,8	100,0	5,54	100,0

Lesna zaloga v RGR 504 je 298,8 m³/ha, nekoliko več je iglavcev (54,2 %) napram listavcem. Letni prirastek znaša 5,54 m³/ha in je bolj razporejen v prid iglavcem, torej iglavci 59,1 %, listavci 40,9 %.

Struktura po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu, podobno velja za iglavce (dve tretjini zaloge v petem razredu) in listavce (tretjina zaloge v petem razredu). Debelinska struktura nakazuje, da gre večinoma za starejše sestoje, saj je tri četrtine zaloge v četrtem in petem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 156/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 504

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	48,3	113,7	128,2	8,6
	%	16,2	38,1	42,8	2,9
Ciljno stanje	m ³ /ha	68,6	137,2	96,7	9,4
	%	22,0	44,0	31,0	3,0

V lesni zalogi sta rahlo prevladuje bukev (42,8 %), sledi ji jelka (38,1 %), smreka z (16,2 %) ter plemeniti listavci 2,9 %.

Ohranjenost gozdov

V RGR 504 prevladujejo ohranjeni gozdovi (88,3 %). To so raznomerni sestoji jelke, smreke in bukve. Spremenjeni (6,3 %) so gozdovi v odsekih, v katerih je več smrekovih nasadov. Močno spremenjeni (3,7 %) so odseki, kjer prevladujejo smrekovi nasadi. Izmenjanih gozdov predstavljajo 1,7 % površin.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 157/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 504

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	183,03	16,3						
Drogovnjak	93,71	8,4	8,37	2,2	96	4	0	0
Debeljak	231,08	20,6	20,27	5,4	98	2	0	0
Sestoj v obnovi	468,29	41,7	296,20	78,2	96	4	0	0
Raznomerni (ps-šp)	82,39	7,3	34,72	9,2	98	2	0	0
Raznomerni (sk-gn)	63,32	5,6	19,19	5,1	68	32	0	0
Skupaj	1.121,82	100,0	378,75	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 504 prevladujejo sestoji v obnovi, ki jih je 41,7 %, sledijo debeljaki s 20,6 %, mladovja z 16,3, raznomerni sestoji z 12,9 %, in drogovnjakov z 8,4 %. Podmladek se pojavlja na 378,75 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, nekaj manj v raznomernih sestojih, najmanj pa v debeljaki in drogovnjaki. Zasnova podmladka je odlična v debeljaki, sestojih v obnovi in posamično do šopasto raznomernih sestojih. V debeljaki je bogata zasnova podmladka prevladujoča (80 %), nekoliko manj odlične zasnove podmladka pa je v skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih (62 %).

Lesna zaloge je 298,8 m³/ha, najvišja je v debeljaki (480 m³/ha) in skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih (441 m³/ha), potem pa je vedno nižja od posamično do šopasto raznomernih sestojev (379 m³/ha), sestojev v obnovi (293 m³/ha) do drogovnjakov (272 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (57 %), dosti je tudi smreke (28 %), nekoliko manj pa plemenitih listavcev (11 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 4 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 158/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	183,03	16,3	74,3	25,2	0,1	0,4	80,6	19,1	0,3	0,0	48,7	28,8	5,9	16,6
Drogovnjak	93,71	8,4	49,9	50,1	0,0	0,0	96,0	3,6	0,4	0,0	61,7	32,0	4,1	2,2
Debeljak	231,08	20,6					99,5	0,2	0,3	0,0	0,9	88,0	10,3	0,8
Sestoj v obnovi	468,29	41,7					99,7	0,0	0,3	0,0				
Raznomerni (p-š)	82,39	7,3					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	63,32	5,6					98,7	1,3	0,0	0,0				
Skupaj	1.121,82	100,0												

Opomba: šifre za zasnovu, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 504 prevladujejo sestoji v obnovi, ki jih je 41,7 %. Vsi so ustrezno negovani.

Sledijo jim debeljaki (20,6 %), ki so skoraj vsi pravilno negovani, prevladujoči sklep pa je normalen.

Raznomernih sestojev je 12,9 %, skoraj vsi so ustrezno negovani.

Mladovje pokriva 16,3 %. Zasnova je večinoma bogata (74 %), negovanost pa skoraj povsod ustrezna. Sklep je različen, največ je tesnega (48 %), sledi normalen (28 %), njemu pa rahel.

Drogovnjaki pokrivajo 8,4 % površine. Zasnova je v polovici primerov bogata in polovici dobra, negovanost pa skoraj povsod ustrezna. Sklep je različen, največ je tesnega (61 %), sledi mu normalen (32 %), nekaj pa je tudi rahlega.

Kakovost drevja

Prevladuje prav dobra kakovost drevja (56,3 %), sledi ji dobra kakovost (38,8 %). Pri iglavcih je stanje glede kakovosti boljše saj je pri njih več drevja prav dobre kakovosti (65 %), sledi dobra kakovost, zadovoljive in slabe kakovosti je malo. Listavci imajo v splošnem slabšo kakovost kot iglavci, imajo 49 % prav dobre kakovosti in 43 % dobre kakovosti. Po drevesnih vrstah ima najboljšo kakovost jelka z 75 % prav dobre kakovosti, najslabšo pa bukev, ki ima tudi zadovoljivo in slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Večinoma so poškodovane krošnje, kar je posledica žledoloma in spravila lesa (5,4 %). Sledijo poškodbe debla in koreničnika (3,0 %), kar je posledica spravila. Zelo malo je osutosti krošenj (0,9 %), kar se pojavlja pri jelki.

9.2.7.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 159/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	116,48	104,62	89,8
Priprava tal	ha	4,50	4,99	110,9
Sadnja	ha	4,50	4,99	110,9
Nega mladja	ha	13,21	6,10	46,2
Nega gošče	ha	191,82	93,87	48,9
Nega letvenjaka	ha	130,19	45,23	34,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	39,36	13,05	33,2
Nega prebiralnega gozda	ha	27,44	12,89	47,0
Zaščita s premazom	ha	13,50	10,39	77,0
Zaščita z ograjo	m	17.300,00	12.807,00	74,0
Vzdrževanje travinj	ha	108,90	65,03	59,7
Vzdrževanje vodnih površin	kos	261,25	47,50	18,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	223,53	0,0

Gojitvena dela so bila v preteklem obdobju izvedena v obsegu tretjine do polovice predvidenih gojitvenih in varstvenih del. Največjo realizacijo ima sadnja in njej pripadajoča dela. Po obsegu je bilo največ izvedene nege gošč in letvenjakov.

Preglednica 160/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	81.535	173.511	212,8	48,0
Listavci	30.316	28.166	92,9	7,8
Skupaj	111.851	201.677	180,3	55,8

V preteklem desetletju se je posekalo 201.677 m³. V poseku so prevladovali iglavci (86,0 %), kar je pogojeno z drevesno sestavo. Realizacija načrtovanega poseka je 180,3 %. Večja je pri iglavcih (212,8 %), pri listavcih v okviru 92,9 % možnega poseka. Vzrok so sanitarne sečnje, ki so sledile gradaciji lubadarja.

9.2.7.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 504

9.2.7.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 504

Preglednica 161/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 504 v obdobju 1964–2033

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1964-1973	721,87	354	72	426	6,65	2,20	8,85	5,49	2,01	7,50
1974-1983	721,87	306	75	381	5,91	2,24	8,15	5,88	1,30	7,18
1984-1993	704,19	312	108	420	5,01	2,85	7,86	6,96	0,91	7,87
1994-2003	704,19	293	119	412	4,05	2,72	6,77	4,58	1,22	5,80
2004-2013	1.120,82	341	122	463	6,43	3,38	9,81	8,45	2,71	11,16
2014-2023	1.122,77	301	149	450	3,81	2,28	6,09	15,45	2,51	17,96
2024-2033	1.121,82	162	137	299	3,27	2,27	5,53	4,90	3,96	8,86

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Površina RGR 504 se je z zadnjim načrtom bistveno povečala, ker je prišlo do novih RGR, ki so se oblikovali bolj po rastiščih in nekoliko manj po drevesni sestavi. Spremembe od zadnjega ureditvenega obdobja pa so samo posledica drugačnega zajema podatkov in uskladitve po ZKN.

Lesna zaloga po obdobjih niha, kar velja tudi za lesno zalogo iglavcev, medtem ko lesna zaloga listavcev vztrajno raste. Trenutno znaša skupaj 299 m³/ha. Letni prirastek pada in ima sedaj vrednost 5,53 m³/ha. Realizacija poseka skozi obdobja večinoma raste, izstopata zadnji dve ureditveni obdobju, kjer je posek bistveno višji kot v obdobjih pred letom 2004.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek 8,86 m³/ha.

9.2.7.3.2 Drevesna sestava v RGR 504

Preglednica 162/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1964–2033

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1964-1973	7	72	17	4
1974-1983	8	71	18	3
1984-1993	10	65	22	3
1994-2003	12	62	23	3
2004-2013	13	61	24	2
2014-2023	12	55	30	3
2024-2033	16	38	43	3

V lesni zalogi jelko počasi zamenjujeta bukev in smreka, v zadnjem obdobju je bila sprememba precej večja kot je bila prejšnja leta. Plemenitih listavcev je stalno okoli 3 %.

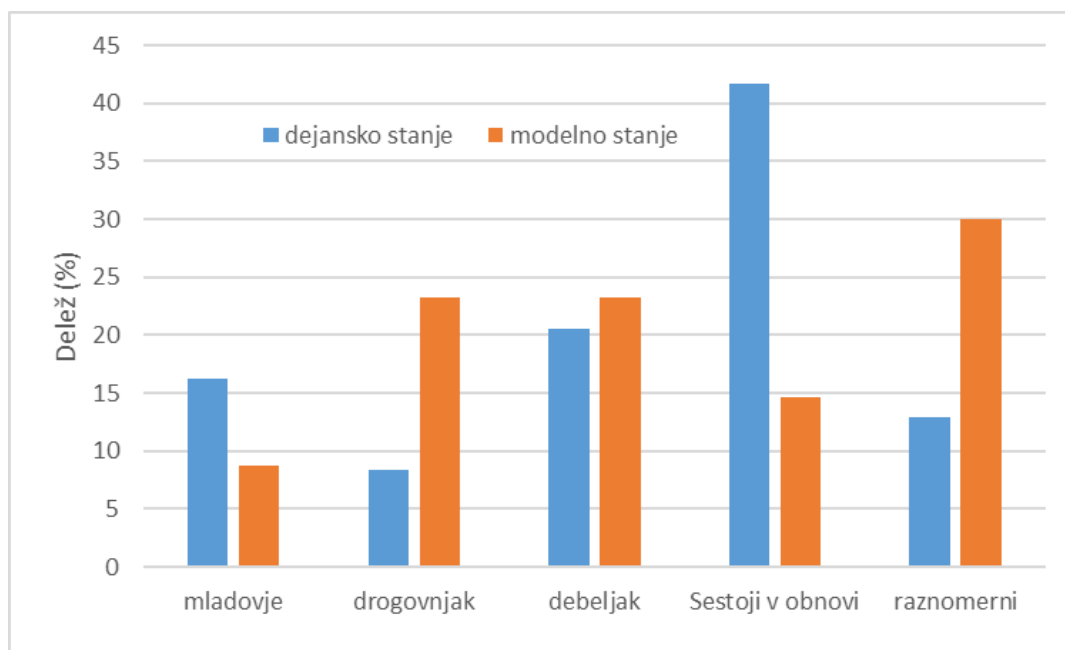
9.2.7.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 504

Preglednica 163/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 504 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	183,03	16,3	16,3	15	8,8	98,72	+7,5
Drogovnjak	93,71	8,4	8,4	40	23,3	261,38	-14,9
Debeljak	231,08	20,6	20,6	40	23,3	261,38	-2,7
Sestoj v obnovi	468,29	41,7	41,7	25	14,6	163,79	+27,1
Raznomerni	145,71	12,9	12,9		30,0	336,55	-17,1
Skupaj	1.121,82	100,0		120	100,0	1.121,82	-

Glede na modelno stanje imamo preveč mladovij in sestojev v obnovi. Premalo je drogovnjakov in raznomernih gozdov. Da bi dosegli modelno stanje, moramo pospeševati sestoje v obnovi, da dosežejo fazo mladovij, mladovja pospeševati, da preidejo v drogovnjake.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 504

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 093, kamor spada RGR 504.

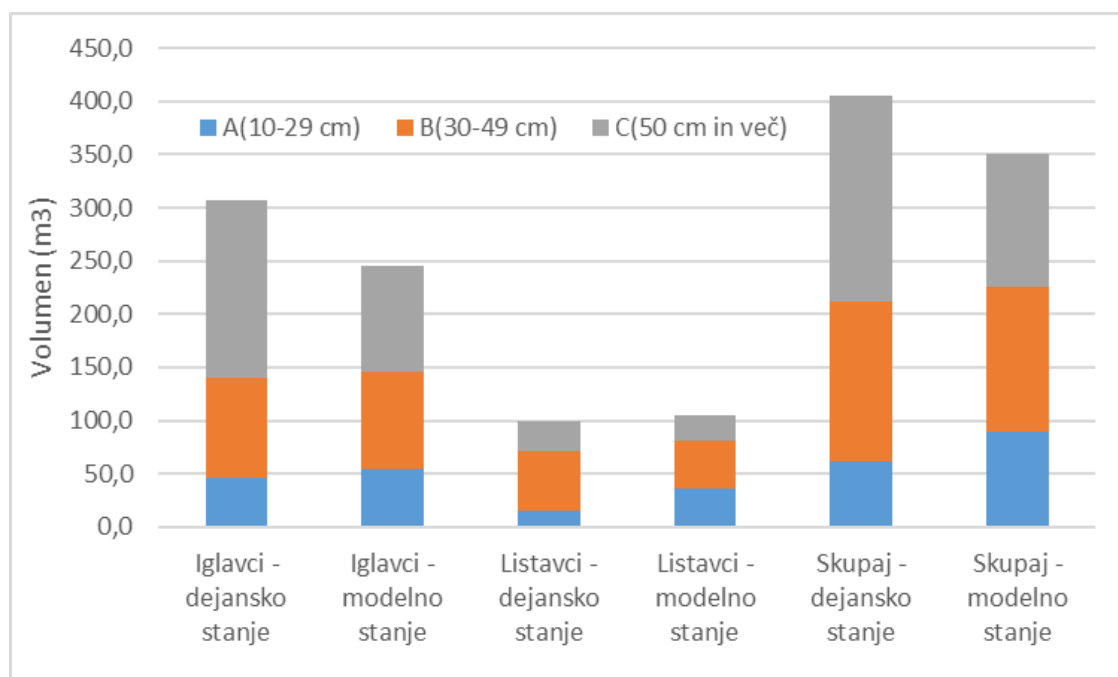
Preglednica 164: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 504

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	46,2	15,1	54,0	22,0	15,4	15,6	36,0	34,0	61,7	15,2	90,0	25,7
30-49 cm	94,0	30,7	91,0	37,0	56,1	56,5	45,0	43,0	150,0	37,0	136,0	38,9
nad 50 cm	166,2	54,2	100,0	41,0	27,6	27,9	24,0	23,0	193,9	47,8	124,0	35,4
Skupaj	306,4	100,0	245,0	100,0	99,1	100,0	105,0	100,0	405,6	100,0	350,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga večja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je premajhen tako pri iglavcih kot tudi listavcih, srednje debelega drevja je premalo pri iglavcih, pri listavcih preveč. Višek zelo debelega drevja je tako pri iglavcih kot listavcih. Skupno torej imamo premalo drobnega drevja, srednje debelega drevja je dovolj, preveč pa je zelo debelega drevja.

Poleg tega se jelka slabo pomlajuje in še slabše vrašča v raznomerne sestoje. Zaradi premajhnega slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 504

9.2.7.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 504**9.2.7.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 504**

Malopovršinsko enomerni do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (40 %), bukve (37 %), smreke (18 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, Ciljni sortiment: iglavci B, listavci A2/B.

9.2.7.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 504

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoča gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti vsaj na 30 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20-30 % LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (tako ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrst teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitof. sredstva.
- Ohranja naj se vitalne jelke med 30 in 50 cm, ki predstavljajo semenjake za naslednja desetletja. Iz sestojev naj se prvenstveno odstrani slabo vitalne jelke debelejšje od 70 cm.
- Ohranjajo naj se vitalni jelovi kapniki (jelke do debeline 30 cm) ne glede na kakovost debla in krošnje, ki naj se jim omogoča vrst v bodoče sestoje.
- V jelovo bukovih debeljakih z vitalnim drevjem in pestro debelinsko strukturo (dovolj čakalcev jelke oz. tanjših vitalnih iglavcev) naj se izvaja šibko premenilno redčenje, tako da se debeljake preoblikuje v raznomerno zgradbo.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Izvaj naj se posek oslabilih in suhih jelk, ki imajo še tehnično uporaben les na vsakih 4 do 5 let.
- V sestojih naj se pušča odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.7.4.3 Ukrepi v RGR 504

Preglednica 165/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 504

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	54,2	45,8	100,0
-ciljno (%)	66,0	34,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	162,0	136,8	298,8
-ciljna (m ³ /ha)	205,8	106,0	311,8
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,27	2,27	5,54
Možni posek (m ³)	54.956	44.454	99.410
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,90	3,96	8,86
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	30,2	29,0	29,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	149,8	174,6	159,9
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 27,8 % lesne zaloge in 149,9 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 166/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 504

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	5.984	38.532	5.221	0	0	5.219	54.956	30,2	149,9
	%	10,9	70,1	9,5	0,0	0,0	9,5	100,0		
Listavci	m³	5.169	34.818	1.946	0	0	2.521	44.454	29,0	174,9
	%	11,6	78,3	4,4	0,0	0,0	5,7	100,0		
Skupaj	m³	11.153	73.350	7.167	0	0	7.740	99.410	29,6	160,1
	%	11,2	73,8	7,2	0,0	0,0	7,8	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 99.410 m³, kar predstavlja 29,6 % lesne zaloge ali 160,1 % prirastka.

Glede na vrsto sečnje prevladujejo pomladitveni poseki (73,3 %). Načrtovana so v sestojih v obnovi in debeljakih. Sledijo redčenja z 11,2 % v drogovnjakih in debeljakih. Prebiralna sečnja je predvidena v raznomernih sestojih v okviru 7,2 %, sanitarne sečnje (7,8 %) so predvidene v sestojih, kjer negovalni posek ni več potreben.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 167/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 504

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)		Dnine	
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Dnin
Priprava sestoja	ha	15,84	15,84	2	32
Priprava tal	ha	5,54	5,54	10	55
Sadnja	ha	5,54	5,54	10	55
Obžetev	ha	6,59	17,67	2	35
Nega mladja	ha	5,54	5,54	4	22
Nega gošče	ha	226,14	226,14	4	905
Nega letvenjaka	ha	165,07	165,07	5	825
Nega ml. drogovnjaka	ha	18,79	18,79	2	38
Nega prebiralnega gozda	ha	27,46	27,46	4	110
Zaščita s premazom	ha	6,59	18,51	1,5	28
Zaščita z ograjo	m	12.250,00	12.250,00	40m/dan	306
Vzdrževanje travinj	ha	10,64	106,40	1	107
Vzdrževanje vodnih površin	kos	18,00	54,00	0,5	27
Naravni razvoj biotopov	m ³	326,00	326,00	-	-

V sledečem ureditvenem obdobju je predvideno 437 ha nege gozdov, 16 ha priprave sestojev za naravno nasemenitev. Za povečanje biotske pestrosti je predvideno vzdrževanje kaluž. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicah prepustili naravnemu razkroju 326 m³ lesa. Predvideno je tudi vzdrževanje travinj. Največ dnin je tako namenjenih negi gozdov (1.935), sledi zaščita (334), obnova (142).

10 PROSTORSKI DEL NAČRTA

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica 168: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.003,12	
Novo določene gozdne površine	71,69	
Novo izločene gozdne površine	7,24	
Izkrčene površine v preteklem obdobju	0,00	
Skupna površina gozda novega načrta	3.116,91	
Površine v zaraščanju	4,02	
Ostala gozdna zemljišča	44,9	
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	4,02	

Gozdne površine iz preteklega načrta

V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila površina gozda 3.003,12 ha. Opisi sestojev so bili izvedeni na osnovi posnetkov DOF, ki pa niso dosegali današnje natančnosti. Površina gozda se je v zadnjem obdobju povečala zaradi arbitražnega sporazuma z Republiko Hrvaško ter tudi zaradi usklajevanja mej po ZKN, natančneje določenem gozdnem robu, na novo izločenih nekaterih cestnih in infrastrukturnih objektov ter na izločenih skalovij iz gozda. Manjše razlike so nastale na spremembah na gozdnih lazih (določeni so se zarasli, določeni pa so bili na novo vzpostavljeni).

Novo določene in novo izločene gozdne površine

Novo določenih gozdnih v GGE ni, razen površin zaradi arbitražnega sporazuma.

Preglednica 169: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Leskova dolina	3.116,57	100,00
Gozd	3.067,47	98,4
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,00
daljnovodi	0,00	0,00
obore	0,00	0,00
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	49,1	1,58
pobočni grušči	0,62	0,02
skalovja (in površine nad zgornjo gozdno mejo)	2,45	0,08
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	34,43	1,10
zaraščajoče površine	4,02	0,13
infrastrukturni objekti	4,06	0,13
ostale površine znotraj gozda	3,52	0,11
Skupaj gozdni prostor	3.116,57	100,00
zaraščajoče površine	4,02	0,13
drugo	45,08	1,44
Negozdni prostor	0,00	0,00

Skupna površina GGE Leskova dolina je 3.116,57 ha in od tega je 3.067,47 ha gozdov, tako da je gozdnatost 98,4 %. Lazi in senožeti v gozdnem prostoru zavzemajo 34,43 ha, zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 4,02 ha. Ceste zavzemajo v gozdnem prostoru 4,06 ha, Ostalih površin v gozdnem prostoru je 3,52 ha.

10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolju prijazne socialne funkcije prav tako vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolju prijaznih funkcij imamo v GGE Leskova dolina funkcijo varovanja naravnih vrednot, funkcijo varovanja kulturne dediščine, estetsko, higiensko-zdravstveno ter raziskovalno funkcijo.

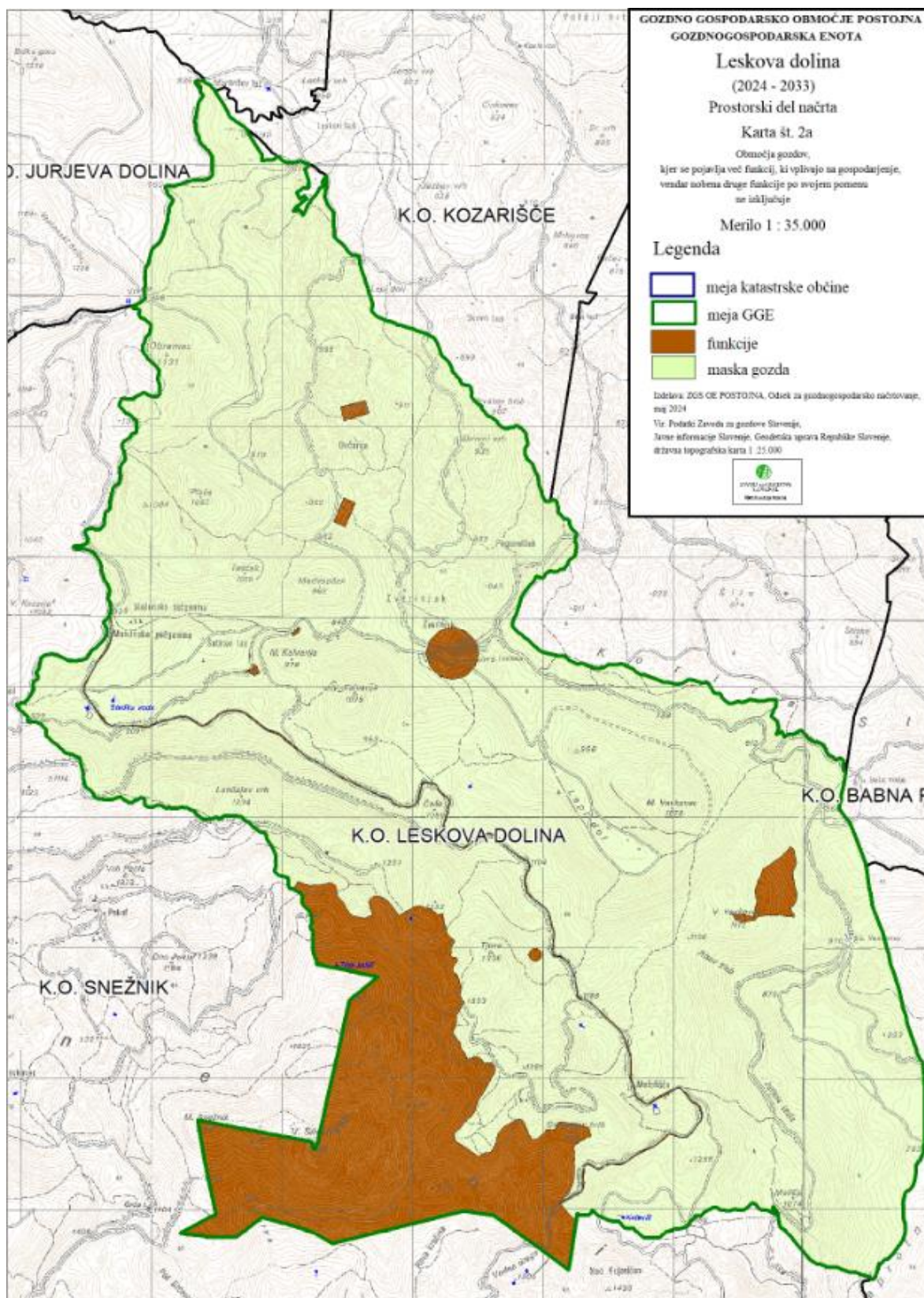
Od ekoloških funkcij imamo na celotni enoti prisotno hidrološko funkcijo, ki je zaradi karbonatne podlage povsod poudarjena na drugi stopnji, razen tam, kjer je zaradi lokalnih posebnosti poudarjena na prvi. Prav tako imamo na celotnem območju enote prisotno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, saj so območja EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter Natura 2000 vsa na drugi stopnji poudarjenosti te funkcije. Posamezne funkcijske enote imajo biotopsko funkcijo poudarjeno na prvi stopnji. Varovalna funkcija se pojavlja na prvi in drugi stopnji, klimatska pa le na prvi.

Od okolju prijaznih socialnih funkcij je funkcija varovanja naravnih vrednot poudarjena na prvi stopnji v gozdnih rezervatih, na kraškem izviru Kujavič in na izjemnih drevesih, na drugi pa v okolici jam. Funkcija varovanja kulturne dediščine je na drugi stopnji poudarjena na objektih kulturne dediščine, na prvi stopnji je pa ni. Estetska funkcija se nahaja na prvi stopnji na nadzemnih objektih kulturne dediščine, izjemnih drevesih, planinski koči na Snežniku in pomembnih pešpoteh (E6 in snežniški), na drugi pa v okolici lovskih in gozdarskih koč, na manj pomembnih poteh in okoli naselja Leskova dolina. Higiensko-zdravstvena se nahaja le na tretji stopnji, raziskovalna pa le na prvi na območju gozdnih rezervatov Risov žleb, Pod Tjuro in Snežnik, raziskovalnih ploskvah ter v raziskovalni ograji.

Do prekrivanja teh dveh skupin funkcij prihaja povsod tam, kjer so poudarjene okolju prijazne funkcije (ni pa zraven še kakšne okolje obremenjujoče), vendar kljub prekrivanju nobena funkcija ni ogrožena. Sem so zajeta tudi vplivna območja točkovnih in linijskih objektov.

Površina prekrivanja teh dveh območij je prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 5: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

PROSTORSKI DEL NAČRTA

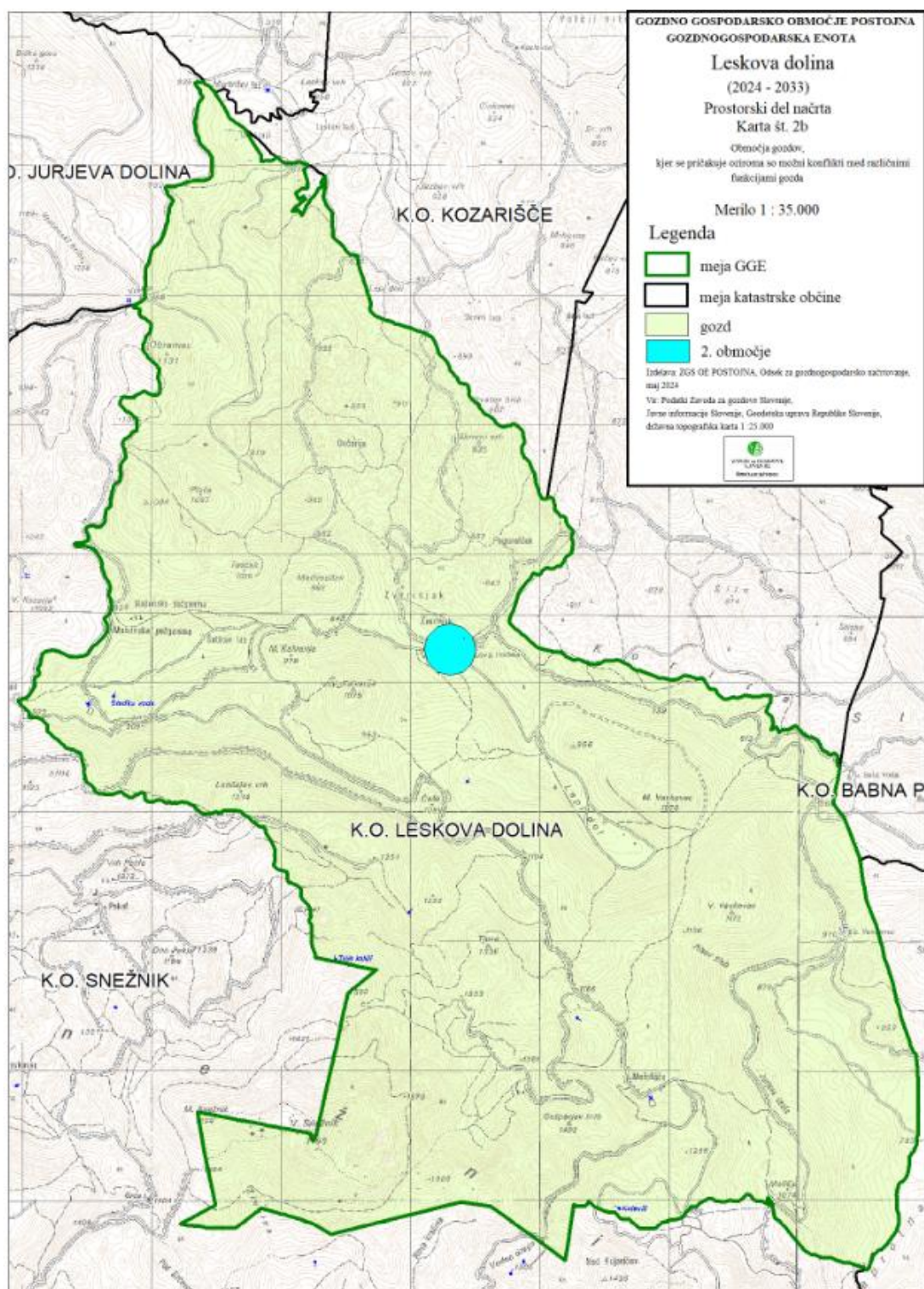
Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolje obremenjujoče socialne funkcije prav tako vsaj drugi stopnji poudarjenosti.

Ekološke funkcije so na celotnem območju gozdnega prostora prisotne vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolje obremenjujočih funkcij imamo v GGE Leskova dolina turistično, rekreacijsko, poučno in obrambno funkcijo. Imamo štiri kategorije območij, kjer se te funkcije prekrivajo:

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 6: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami

Preglednica 170: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	-	-
2. območje	12,00	100,0
3. območje	-	-
4. območje	-	-
Večfunkcionalna območja	12,00	100,0
Skupaj	12,00	100,0

Prvo večfunkcionalnega območje v GGE Leskova dolina se nahaja na vplivnem območju pomembnejših pešpoti, na mestih, kjer se sekajo z vplivnim območjem jam, območjem naselja Leskova dolina ter conami A.

Drugo območje (kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, okolje obremenjujoče pa na drugi) obsega 12 ha gozda. Gre za vplivna območja manj pomembnih poti in koč, ki se nahajajo na območju con A.

Tretje območje (kjer so ekološke funkcije poudarjene na drugi stopnji, okolje obremenjujoče pa na prvi) se nahaja na vplivnem območju pomembnejših poti, na mestih, kjer se sekajo s funkcijskimi enotami s poudarjeno drugo stopnjo katerekoli ekološke funkcije

Četrto območje (kjer so prisotne vsaj ena ekološka in ena okolje obremenjujoča socialna funkcija na drugi stopnji poudarjenosti). Gre za vplivno območje manj pomembnih poti in koč, ki se sekajo z ekološkimi funkcijami na drugi stopnji poudarjenosti.

Ta območja so prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov.

10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izraža povprečje letnega možnega in realiziranega poseka (oba v bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh/ha:

- zelo velika intenzivnost (vsota obeh števil presega število 9);
- velika intenzivnost (vsota števil je od 6 do vključno 9);
- srednja intenzivnost (vsota števil je od 3 do vključno 6);
- majhna intenzivnost (vsota števil je od 0 do vključno 3);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

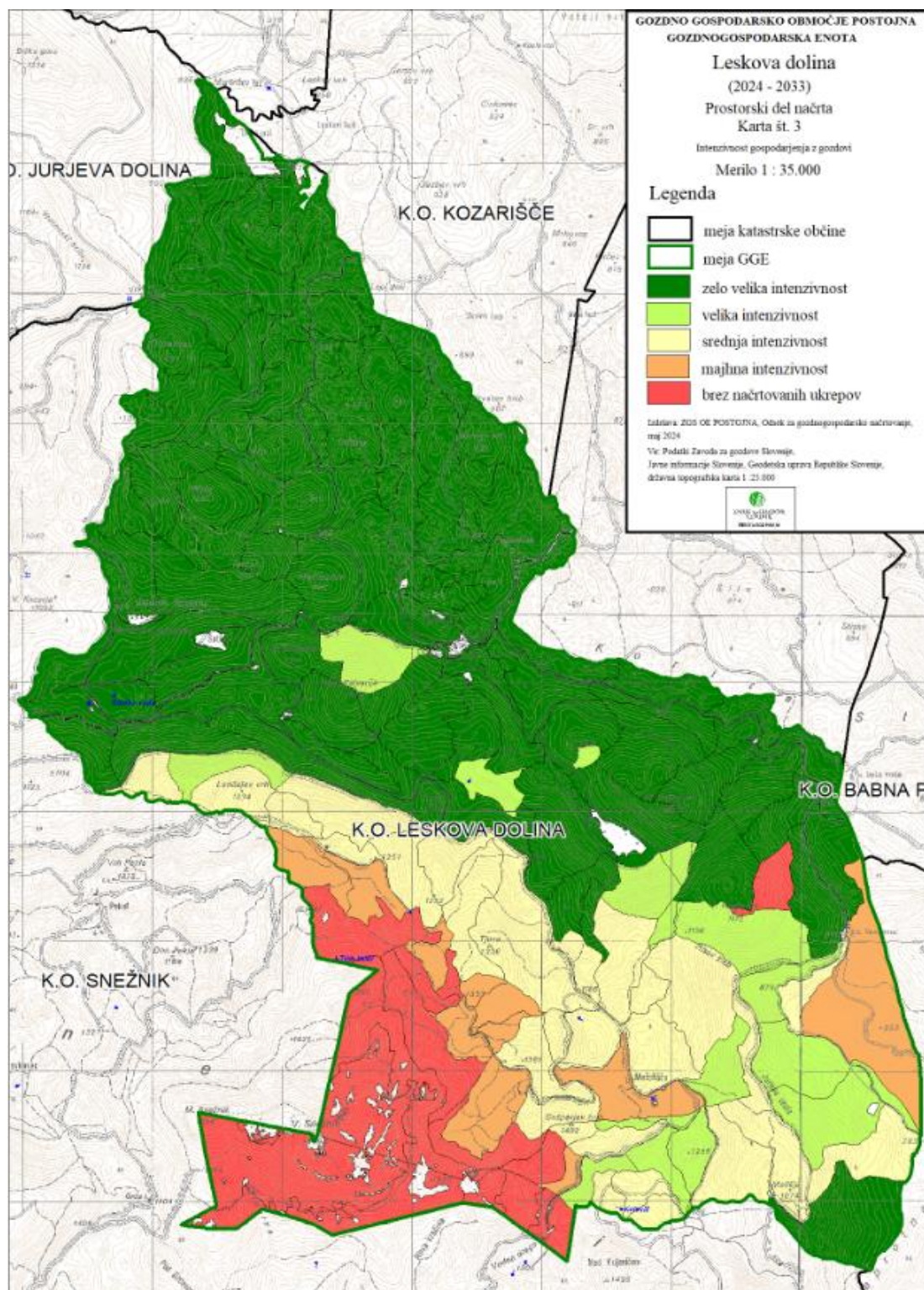
Preglednica 171: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	1.732,2	56,5
Velika intenzivnost	270,89	8,8
Srednja intenzivnost	514,19	16,8
Majhna intenzivnost	213,36	7,0
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	336,83	11,0
Skupaj	3.067,47	100,0

PROSTORSKI DEL NAČRTA

V GGE Leskova dolina prevladuje zelo velika intenzivnost gospodarjenja, ki pokriva dobro polovico gozdov (56,5 %). Nekoliko več je še gozdov z veliko intenzivnostjo gospodarjenja (8,8 %) in s srednjo (16,8 %), medtem ko je gozdov z majhno intenzivnostjo gospodarjenja zelo malo (7 %). Gozdov brez načrtovanih ukrepov je za več kot desetino (11 %).

Območja so prikazana na karti Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Karta 7: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

V GGE Leskova dolina imamo gozdne rezervate Risov žleb, Pod Tjuro in gozdni rezervat Snežnik, ki so v kategoriji gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. V dveh odsekih so prisotni tudi varovalni gozdovi.

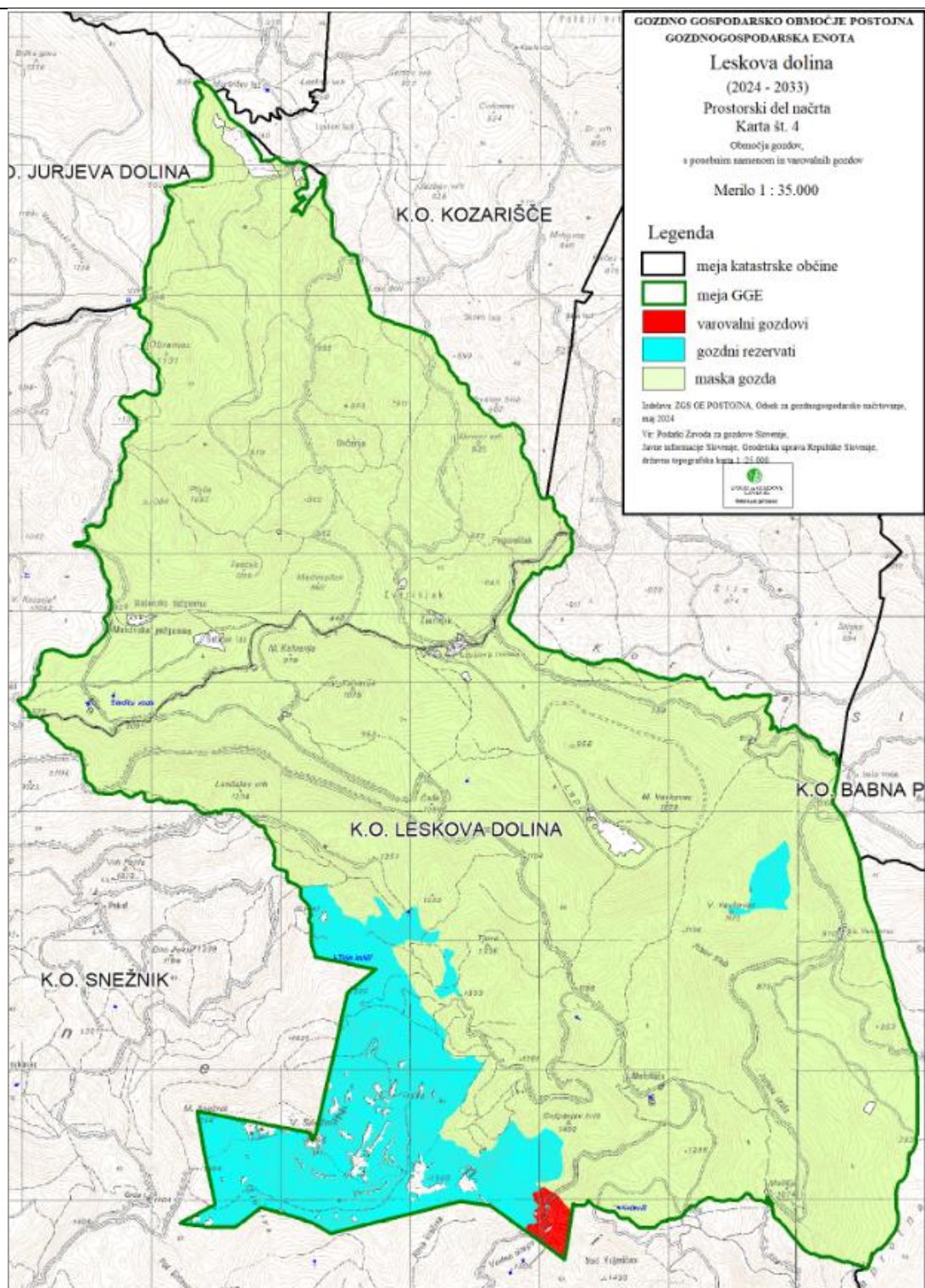
Obe kategoriji gozdov sta prikazani na karti Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi.

Preglednica 172: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Kategorija	Površina (ha)	Delež (%)
Gozdni rezervati	317,08	96,5
Varovalni gozdovi	11,48	3,5
Skupaj	328,56	100,0

Območja so prikazana na karti Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 8: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi

10.5 Gozdovi za sanacijo

Takih gozdov v GGE Leskova dolina ni.

10.6 Območja gozdov

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to ekocelice, gozdni rezervati in ostala območja naravnih vrednot ter con A, točkovno pa so to še naravna zatočišča, jame, kaluže in izviri. Na drugi stopnji poudarjenosti je zajeto preostalo območje gozdov, saj ga v celoti prekriva EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Poleg tega je v GGE Leskova dolina prisotna tudi mirna cona. Skupno območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, predstavljajo celotno površino GGE Leskova dolina.

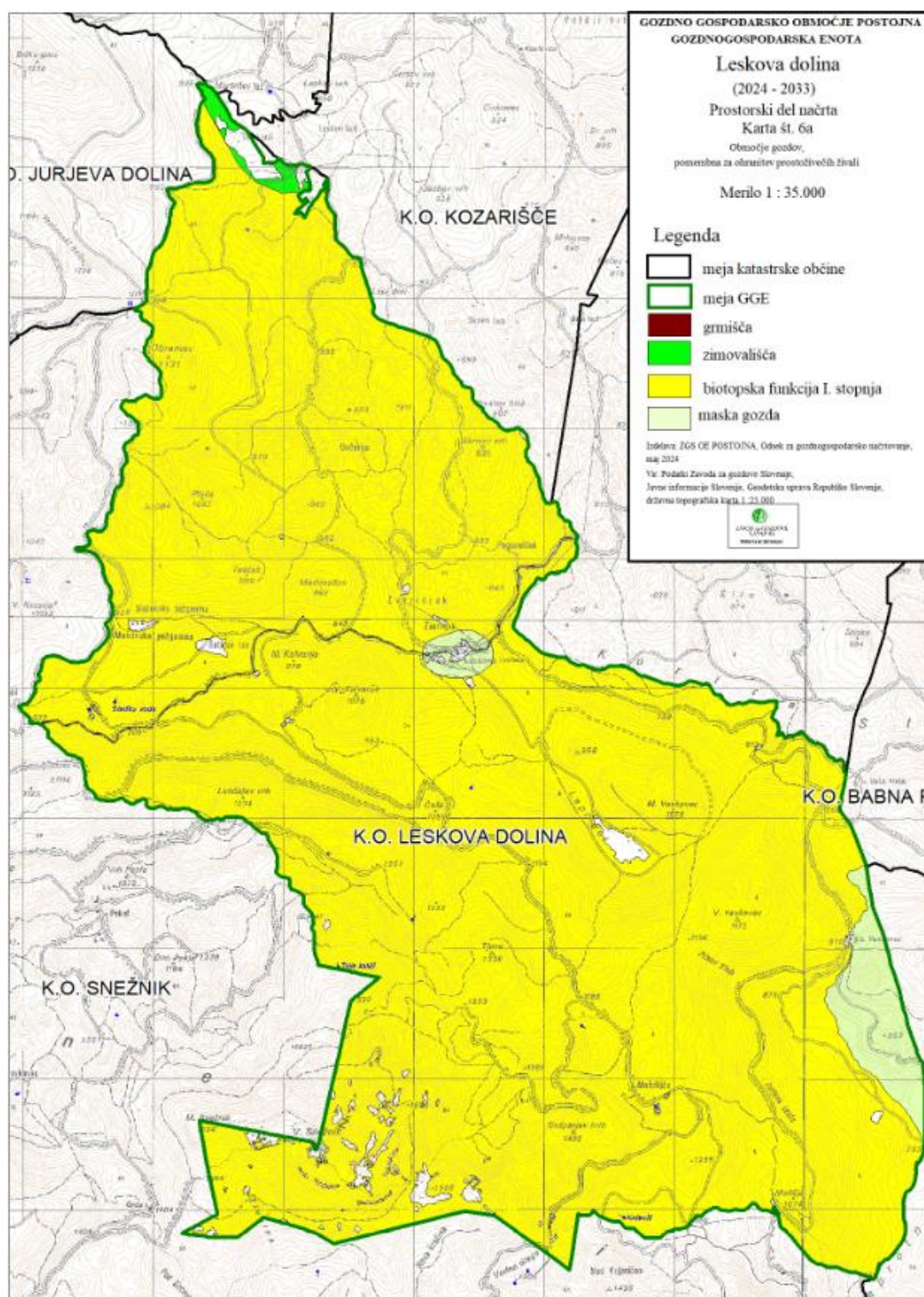
Obe območji sta prikazani na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali.

Preglednica 173: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Biotopska funkcija 1. stopnje	741,17	98,6
Zimovališče	10,53	1,4
Skupaj	751,7	100,0

Vsa območja so prikazani na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali. Teh območij je 24,5 % gozdov GGE.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Preglednica 174: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

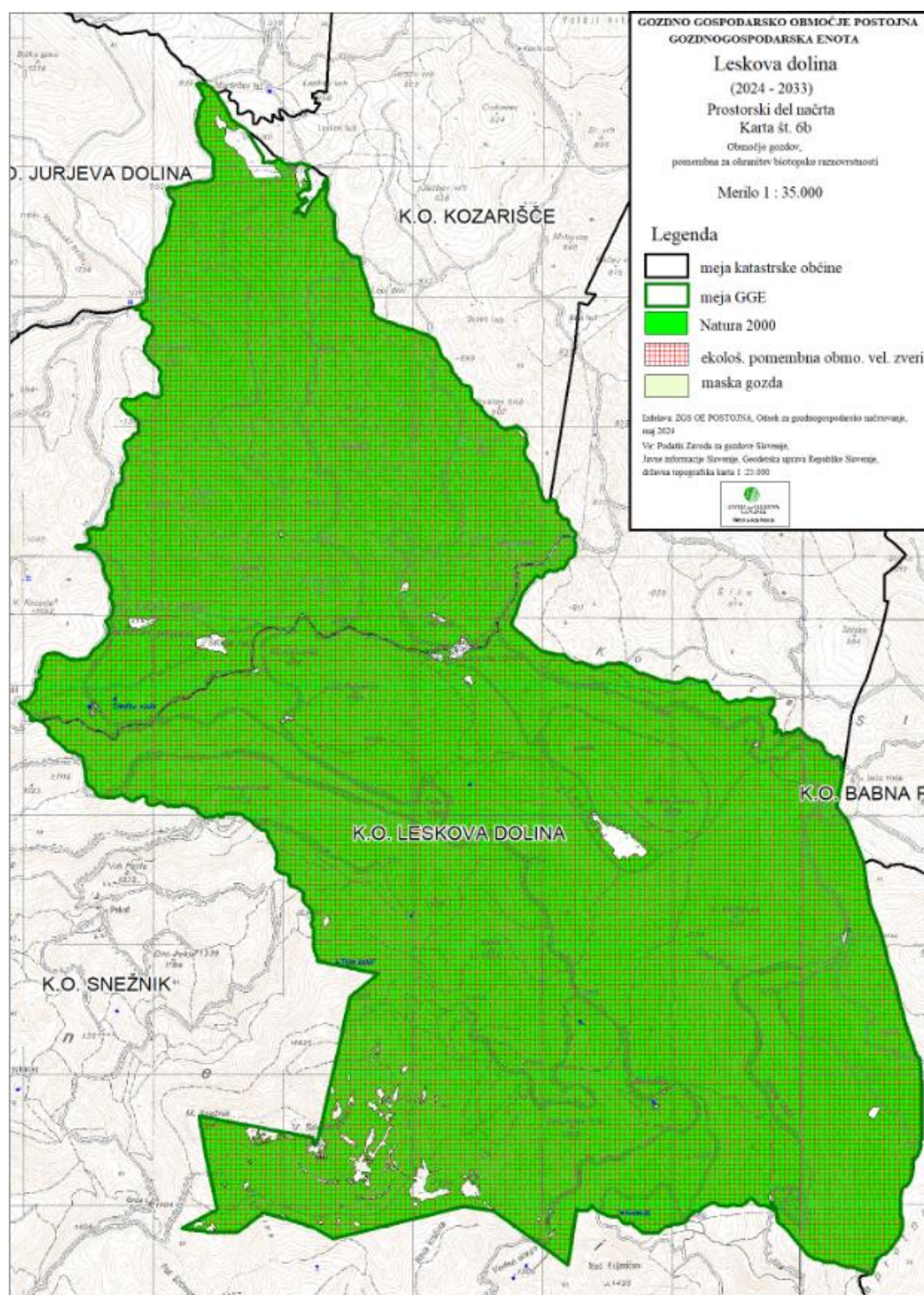
Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	3.067,57	100,0
Ekološko pomembna območja	3.067,57	100,0

V posebna varstvena območja spada območje Natura 2000, ki zajema območje Javorniki-Snežnik in območje Snežnik-Pivka. Natura 2000 pokriva celotno območje GGE Leskova dolina. Znotraj območja Natura 2000 se nahaja cona A – cona triprstega detla in belohrbtega detla, ki obsega 3.067,57 ha gozdnega prostora ter ima poudarjeno prvo stopnjo biotopske funkcije in sta del območij gozdov, pomembnih za ohranitev prosto živečih živali.

Ekološko pomembni območji (EPO) v GGE Leskova dolina sta EPO Snežnik-Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, ki pokrivata celotno območje gozdov GGE Leskova dolina.

Območja gozdov, ki so pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (območji EPO in Natura 2000) so prikazana na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 10: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

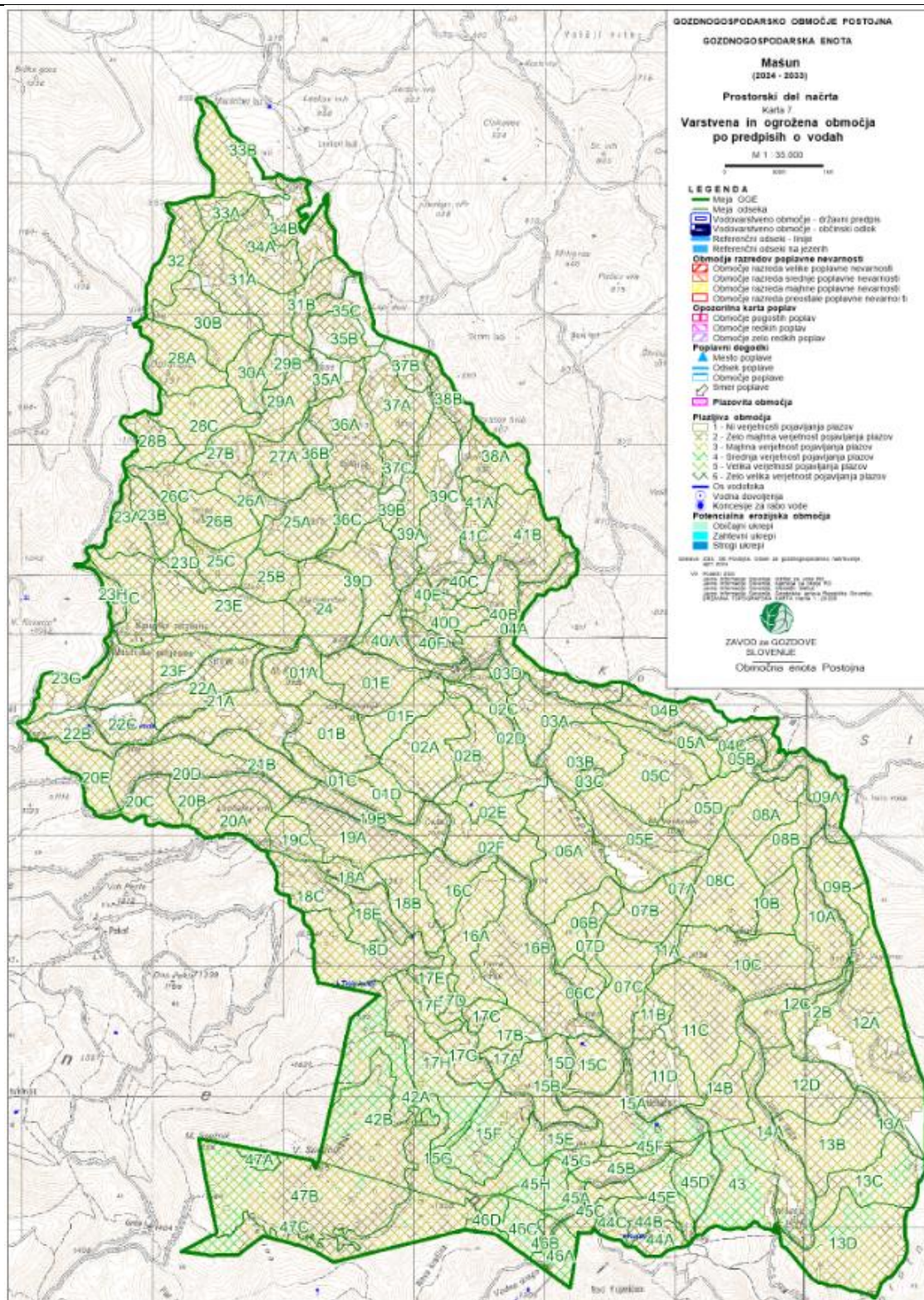
Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah še niso natančno določena, zato je kartna podlaga zgolj informacija investitorju gradbenih del glede obveznosti izdelave natančnejših geomehanskih poročil, ki so podlaga za podrobnejše odločanje.

Na območju GGE je 207 ha območij z zanemarljivo verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov, 997 ha območij z zelo majhno verjetnostjo pojavljanja plazov, 1.672 ha območja z majhno verjetnostjo pojavljanja plazov, 149 ha območja s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov in 90 ha območja z veliko verjetnostjo pojavljanja plazov. Površin gozdov na območju z zanemarljivo verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov je 197 ha, gozdov z zelo majhno verjetnostjo pojavljanja plazov 982 ha, gozdov z majhno verjetnostjo pojavljanja plazov 1.654 ha, gozdov s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov 145 ha in gozdov z veliko verjetnostjo pojavljanja plazov 88 ha.

Drugih območij z vidika varstvenih in ogroženih območij po predpisih o vodah v GGE ni.

Vsa območja so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 11: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno

Te površine so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE Leskova dolina so to rezervati Pod Tjuro, Risov žleb ter Snežnik in varovalni gozdovi, s skupno površino v obsegu 328,56 ha.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno

V GGE Leskova dolina so površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno naslednje:

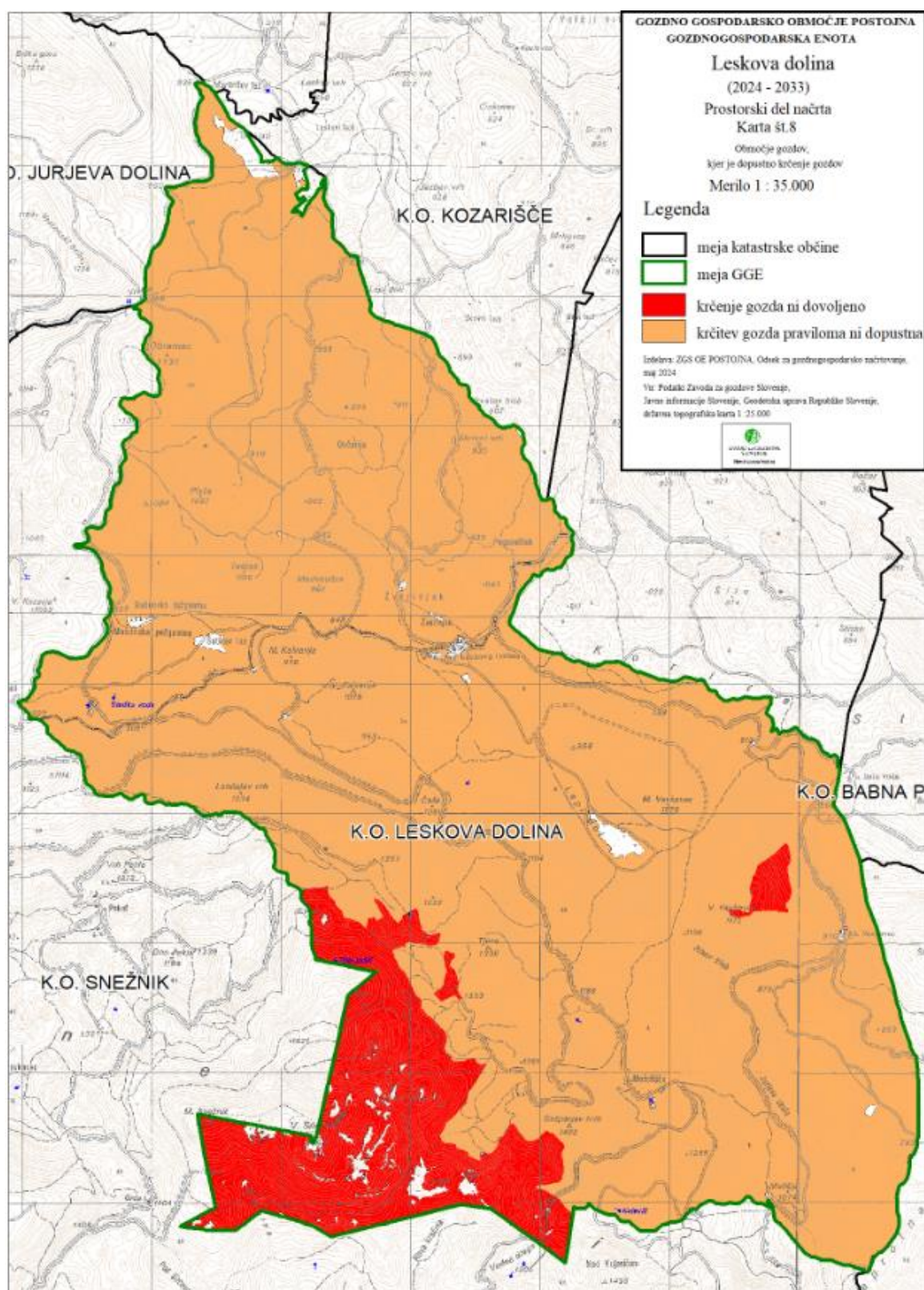
- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- gozdovi znotraj območij Gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna,
- območja gozdov, ki imajo funkcijo koridorske povezave (prehodi za živali),
- gozdovi na območju učnih poti,
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine,
- vodovarstvena območja,
- območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov.

Takih gozdov je v GGE Leskova dolina 2.738,91 ha. Območja so prikazana na karti Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Površine, kjer je krčitev dopustna

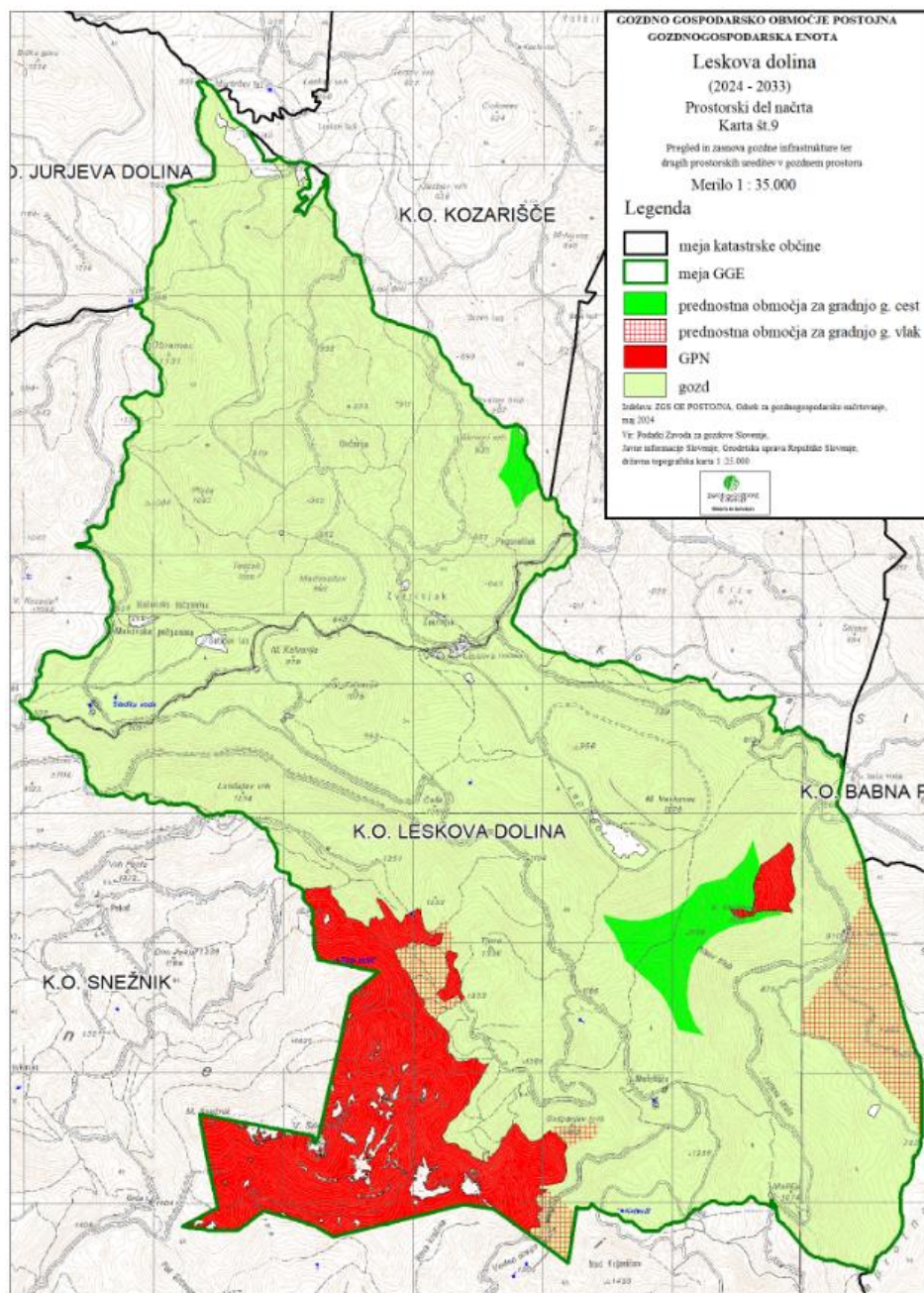
Takih gozdov v GGE ni.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 12: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta 13: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev

Odprtost gozdov s prometnicami

V GGE Leskova dolina imamo 60,19 km gozdnih cest, od tega so vse produktivne. Gostota gozdnih cest za celotno enoto znaša 19,31 m/ha, v večnamenskih gozdovih pa 21,98 m/ha. Osnova za izdelavo prednostnih območij za gradnjo vlak in gozdnih cest izhaja iz GGN GGO Postojna 2021-2030. Prednostna območja gozdnih cest so predvidena v velikosti 68,6 ha, prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak pa v velikosti 107,77 ha.

11 LITERATURA

- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.1954 - 31.12.1963
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.1964 - 31.12.1973
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.1974 - 31.12.1983
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.1984 - 31.12.1993
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.1994 - 31.12.2003
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.2004 - 31.12.2013
- Gozdnogospodarski načrt GGE Leskova dolina od 1.1.2014 - 31.12.2023
- Gozdnogospodarski načrt za Postojnsko gozdnogospodarsko območje 2021 – 2030
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Geodetske podlage ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Kulturnovarstvene smernice za GGN GGE Leskova dolina (2024-2033), Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, 2023.
- Naravovarstvene smernice za GGE Leskova dolina, Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana 2023
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.
- Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2025. 2023. Uradni list RS, št. 72/2023.
- Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list RS, št. 25/09.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov. 2011. Uradni list RS, št. 79/11 in 30/17.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (4. oktober 2023). <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>.

LITERATURA

Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).

Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.

Gradivo za izračun proizvodne sposobnosti rastišč za območne načrte 2020-2031, ZGS, Ljubljana 2020

SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/2640010S.px/> (dostopano 28. marec 2024).

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.

Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.

Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.

Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.

Uredba o kategorizaciji državnih cest. 2024. Uradni list RS, št. 67/16.

Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.

Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. Ljubljana, MOP.

Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22.

ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE.

Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24.

ZGS. 2023. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd. s sodelavci

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd. s sodelavci

Opise sestojev so opravili:

Sergej TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.,

Jurij REBEC, mag. inž. gozd.

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.,

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.,

David LESKOVEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.,

Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.

Igor PRIDIGAR, inž. gozd.

Postojna, 23.5.2024

Načrt sestavil:
Jurij Rebec, mag. inž. gozd

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
OE Postojna
Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Postojna:
Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije
Gregor DANEV

13 PRILOGE

Priloga I

- Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)
- Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)
- Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)
- Ostale priloge
 - Seznam tarif po odsekih
 - Seznam prirastnih nizov po RGR
 - Seznam jam

Priloga II

- Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

PRILOGA I

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	3.067,47	0,00	3.067,47
Delež (%)	0,00	100,00	0,00	100,00

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorije gozdov in Gospodarski razred	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od LZ			% na PR
		Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	
103-Din. Jelovo buk. Z lisičjakom	366,26	337,6	74,9	412,5	7,37	1,53	8,90	18,5	19,7	18,7	86,6
112-Din. Jelovo buk. Z gozd. Plani	766,83	225,5	159,9	385,4	4,20	2,65	6,85	23,9	20,6	22,5	126,8
121-Din. Zgornjegorsko bukovje s p	234,43	51,8	293,5	345,3	1,07	4,15	5,22	7,5	7,6	7,6	50,2
407-Din. Jelovo buk. S trp. Golšce	249,57	221,5	132,4	354,0	4,44	2,19	6,63	18,2	21,9	19,6	104,8
504-Din. Jelovo buk. S spoml. Tori	1.121,82	162,0	136,8	298,8	3,27	2,27	5,53	30,2	28,9	29,6	160,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	2.738,91	199,3	148,0	347,3	4,00	2,43	6,43	23,5	19,0	21,4	113,3
69-Gozdni rezervati v območju var	317,08	25,2	165,6	190,9	0,60	4,21	4,81	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	317,08	25,2	165,6	190,9	0,60	4,21	4,81	0,0	0,0	0,0	0,0
65-Varovalni gozdovi na ekstremni	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	3.067,47	180,8	150,1	331,0	3,64	2,62	6,26	23,5	19,0	21,4	113,3

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	316,31	10,3						
Drogovnjak	370,10	12,1	11,30	3,1	84,2	3,1	12,7	0,0
Debeljak	840,85	27,4	66,14	7,9	90,3	5,7	4,0	0,0
Sestoj v obnovi	879,80	28,7	554,18	63,0	92,3	7,0	0,0	0,7
RAZNOMERNO (ps-šp)	447,08	14,6	200,30	44,8	98,9	1,1	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk-gn)	99,09	3,2	27,86	28,1	78,2	21,8	0,0	0,0
Grmičav gozd	114,24	3,7	0,00	0,0				

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	316,31	73,6	22,1	2,1	2,2	79,4	20,4	0,2	0,0	50,4	25,0	8,5	16,1
Drogovnjak	370,10	63,2	36,6	0,2	0,0	67,1	30,8	2,1	0,0	70,2	26,4	1,7	1,7
Debeljak	840,85					83,6	14,2	2,2	0,0	5,8	84,0	6,6	3,6
Sestoj v obnovi	879,80					96,5	3,4	0,1	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	447,08					96,3	2,1	1,6	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	99,09					98,7	0,8	0,5	0,0				
Grmičav gozd	114,24												
Skupaj	3.067,47												

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	6,0	9,4	13,0	14,8	56,8	20,3	67,3
Jelka	3,1	5,1	9,6	14,7	67,5	34,3	113,5
Bukev	7,0	12,6	21,8	30,0	28,6	42,2	139,7
Pl. Ist.	5,3	10,5	21,5	31,1	31,6	3,2	10,5
Dr. tr. Ist.	33,9	19,5	21,9	18,3	6,4	0,0	0,0
Meh. Ist.	28,6	18,0	24,2	24,6	4,6	0,0	0,0
Iglavci	4,2	6,7	10,9	14,7	63,5	54,6	180,8
Listavci	6,9	12,4	21,7	30,2	28,8	45,4	150,1
Skupaj	5,4	9,3	15,8	21,7	47,8	100,0	331,0

Preglednica LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	5,9	9,3	12,8	14,4	57,6	21,2	73,6
Jelka	3,0	5,1	9,5	14,5	67,9	36,2	125,6
Bukev	5,4	11,1	21,6	30,5	31,4	39,3	136,7
Pl. Ist.	5,1	10,3	21,3	30,9	32,4	3,3	11,3
Dr. tr. Ist.	33,9	19,5	21,9	18,3	6,4	0,0	0,0
Meh. Ist.	28,6	18,0	24,2	24,6	4,6	0,0	0,0
Iglavci	4,1	6,6	10,7	14,5	64,1	57,4	199,3
Listavci	5,4	11,0	21,5	30,6	31,5	42,6	148,0
Skupaj	4,7	8,5	15,3	21,3	50,2	100,0	347,3

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,50	0,47	0,54	0,57	1,56	58,1	3,64
Listavci	0,51	0,49	0,62	0,65	0,36	41,9	2,62
Skupaj	1,01	0,96	1,16	1,22	1,92	100,0	6,26

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,56	0,52	0,61	0,63	1,75	58,2	4,07
Listavci	0,56	0,54	0,69	0,72	0,40	41,8	2,92
Skupaj	1,12	1,06	1,30	1,35	2,15	100,0	6,99

Preglednica EVP: Možni posek

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	138.476	24,9
Listavci	88.855	19,3
Skupaj	227.231	22,4
Neizkoriščeno drevje	Iglavci	
	Listavci	
	Skupaj	

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	47,45	47,45
Priprava tal	ha	12,11	12,11
Sadnja	ha	12,11	12,11
Obžetev	ha	3,20	7,79
Nega mladja	ha	0,66	0,66
Nega gošče	ha	401,23	401,23
Nega letvenjaka	ha	286,79	286,79
Nega ml. Drogovnjaka	ha	34,07	34,07
Nega prebiralnega gozda	ha	125,17	125,17
Zaščita s premazom	ha	5,35	13,18
Zaščita z ograjo	m	13.650,00	13.650,00
Vzdrževanje travinj	ha	28,74	287,40
Vzdrževanje vodnih površin	dni	43,00	129,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	2.108,00	2.108,00

RGR: Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (RGR 65)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 65 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	11,48	0,00	11,48
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,3	16,6	12,7	23,3	41,1	21,4	66,9
Jelka	4,8	13,1	23,4	27,6	31,1	2,9	9,1
Bukev	11,7	21,1	21,2	28,0	18,0	72,9	227,2
Pl. Ist.	6,9	12,7	23,7	32,2	24,5	2,8	8,9
Iglavci	6,1	16,2	13,9	23,8	40,0	24,3	76,0
Listavci	11,5	20,8	21,3	28,2	18,2	75,7	236,1
Skupaj	10,2	19,6	19,5	27,2	23,5	100,0	312,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,36	0,44	0,26	0,34	0,40	25,7	1,79
Listavci	1,55	1,31	0,93	0,96	0,44	74,3	5,19
Skupaj	1,91	1,75	1,19	1,30	0,84	100,0	6,98

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 65

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	%	PSR
69200	Dinarsko smrekovje	0,61	5,3	6,2
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	10,87	94,7	4,1
	Skupaj RGR 65 – Skupaj varovalni gozdovi	11,48	100,0	4,2

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 65

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN-ukrepi dovoljeni	9,1	79,3	1,41	12,3	1,00	8,4	0,00	0,0	11,48	100,0
Skupaj	9,1	79,3	1,41	12,3	1,00	8,4	0,00	0,0	11,48	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 65

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 65

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	2,91	25,3						
Debeljak	3,80	33,2	0,37	9,7	62,2	37,8	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	3,33	29,0	2,38	71,5	100,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerni (ps-šp)	1,44	12,5	0,29	20,1	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11,48	100,0	3,04	26,5				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 65

Enota	Smreka	Bukev
ha	0,47	2,57
%	15,0	85,0

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 65

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	0	0	0,0
Jelka	0	0	0,0
Bor	0	0	0,0
Macesen	0	0	0,0
Ostali igl.	0	0	0,0
Bukev	0	0	0,0
Hrast	0	0	0,0
Pl. Ist.	0	0	0,0
Dr. tr. Ist.	0	0	0,0
Meh. Ist.	0	0	0,0
Skupaj iglavci	0	0	0,0
Skupaj listavci	0	0	0,0
Skupaj	0	0	0,0

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 65

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 65

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	21,5	3,0	72,6	2,9
2024-2033	21,4	2,9	72,9	2,8

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 65

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 65

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Naravni razvoj biotopov	m ³	716,00	716,00

RGR: Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov (69)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 69 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	317,08	0,00	317,08
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 69

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	11,1	13,3	23,6	31,8	20,2	6,8	12,9
Jelka	4,3	5,6	12,4	27,7	50,0	6,5	12,3
Bukev	18,2	22,9	23,2	26,7	9,0	85,0	162,3
Pl. Ist.	10,3	15,1	25,3	36,2	13,1	1,7	3,3
Iglavci	7,8	9,6	18,1	29,8	34,7	13,2	25,2
Listavci	18,0	22,8	23,3	26,8	9,1	86,8	165,6
Skupaj	16,7	21,0	22,6	27,3	12,4	100,0	190,9

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 69

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,14	0,08	0,11	0,15	0,12	12,5	0,60
Listavci	1,70	1,01	0,71	0,64	0,15	87,5	4,21
Skupaj	1,84	1,09	0,82	0,79	0,27	100,0	4,81

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 69

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	3,69	1,2	7,9
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom</i>	9,49	3,0	7,9
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	1,92	0,6	6,3
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše</i>	89,22	28,1	5,6
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše</i>	100,12	31,6	4,1
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	4,27	1,3	6,2
70300	<i>Dinarsko ruševje</i>	108,37	34,2	3,3
Skupaj RGR 69		317,08	100,0	4,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 69

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 69

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN ukrepi dovolj.	301,1	95,0	12,4	3,9	0,00	0,0	1,1	3,6	317,08	100,0
Skupaj	301,1	95,0	12,4	3,9	0,00	0,0	1,1	3,6	317,08	100,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 69

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	94,91	29,9							
Debeljak	71,76	22,6	4,13	5,8	100,0	0,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	24,33	7,7	15,56	64,0	93,1	6,9	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	11,84	3,7	4,24	35,8	100,0	0,0	0,0	0,0	
Grmičav gozd	114,24	36,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	317,08	100,0	24,16	7,6					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 69

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
ha	5,10	0,01	18,44	0,61
%	21,0	0,00	76,0	3,0

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 69

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 69

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	0,0	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	0,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 69

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 69

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 69

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	6,9	6,7	84,7	1,7
2024-2033	6,8	6,5	85,0	1,7

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 69

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 69

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Vzdrževanje vodnih površin	dni	1,00	3,00

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

RGR: RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom – mešani gozdovi (103)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 103 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	366,26	0,00	366,26
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	9,8	9,6	13,3	12,7	54,6	37,8	155,8
Jelka	3,8	4,9	9,6	12,3	69,4	44,0	181,8
Bukev	9,7	17,1	20,2	30,0	23,0	16,5	68,0
Pl. Ist.	9,2	17,0	20,6	30,0	23,2	1,7	6,9
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	6,6	7,1	11,3	12,5	62,5	81,8	337,6
Listavci	9,7	17,1	20,2	29,9	23,1	18,2	74,9
Skupaj	7,1	8,9	12,9	15,7	55,4	100,0	412,5

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,53	0,91	1,07	0,92	2,94	82,8	7,37
Listavci	0,36	0,40	0,33	0,34	0,11	17,2	1,53
Skupaj	1,89	1,31	1,40	1,26	3,05	100,0	8,90

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 103

	Gozdni rastišni tipi	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR
64112	Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	254,61	69,5	7,9
64116	Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	7,87	2,1	7,9
64140	Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	100,13	27,3	8,8
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,62	0,2	9,0
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	3,03	0,8	6,2
Skupaj RGR 103		366,26	100,0	8,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 103

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	196,85	53,7	128,69	35,1	36,78	10,0	3,94	1,1	366,26	100,0
Skupaj	196,85	53,7	128,69	35,1	36,78	10,0	3,94	1,1	366,26	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 103

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	11,2	3,2	14,4	4,8	0,0	4,8	16,0	3,2	19,2	6,7
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11,2	3,2	14,4	4,8	0,0	4,8	16,0	3,2	19,2	6,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 103

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	17,06	4,7							
Drogovnjak	38,03	10,4	1,58	4,2	9,5	0,0	90,5	0,0	
Debeljak	116,31	31,8	10,34	8,9	58,6	16,9	24,5	0,0	
Sestoj v obnovi	52,66	14,4	35,29	67,0	83,0	17,0	0,0	0,0	
Raznomerni (ps-šp)	136,99	37,3	77,09	56,3	100,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerni (sk-gn)	5,21	1,4	4,17	80,0	100,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	366,26	100,0	128,47	35,1					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 103

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
ha	64,86	11,17	37,87	14,44	0,04	0,09
%	50,0	9,0	29,0	11,0	0,0	0,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 103

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	61	0,0	62,3	37,7	0,0	0,0
Jelka	53	1,9	88,7	9,4	0,0	0,0
Bukev	32	15,6	34,4	50,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	3	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0
Skupaj iglavci	114	0,9	74,5	24,6	0,0	0,0
Skupaj listavci	35	14,3	34,3	51,4	0,0	0,0
Skupaj	149	4,0	65,1	30,9	0,0	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 103

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,1
Veje	7,2
Osutost krošnje	1,0
Skupaj	10,3

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	35.067	38.154	108,8	95,8
Listavci	4.741	3.183	67,1	8,0
Skupaj	39.808	41.337	103,8	103,8

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 103

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	37,7	27,5	9,9
Jelka	54,6	28,7	14,4
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,3	13,6	1,7
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	1,4	23,5	0,4
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	92,3	28,2	24,3
Skupaj listavci	7,7	14,7	2,0
Skupaj	100,0	26,3	26,3

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	7,6	10,1	17,5	23,2	34,8	28,2	126,7
Listavci	14,7	20,3	16,5	13,6	9,5	14,7	10,6
Skupaj	10,4	12,9	17,2	21,4	33,5	26,3	137,3

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 103

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	36,1	50,1	12,3	1,5
2024-2033	37,8	44,0	16,5	1,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 103

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	30.750	24,9
Listavci	6.114	22,3
Skupaj	36.864	24,4

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,18	0,18
Priprava tal	ha	2,81	2,81
Sadnja	ha	2,81	2,81
Obžetev	ha	0,05	0,20
Nega mladja	ha	0,08	0,08
Nega gošče	ha	22,79	22,79
Nega letvenjaka	ha	16,12	16,12
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,71	1,71
Nega prebiralnega gozda	ha	54,00	54,00
Zaščita s premazom	ha	0,05	0,15
Zaščita z ograjo	m	200	200,0
Vzdrževanje travinj	ha	5,74	57,40
Vzdrževanje vodnih površin	kos	6,00	18,00

**RGR: Dinarsko jelovo bukovje z gozdnim planinščkom –
mešani gozdovi (112)**
Preglednica LP: Površina gozdov RGR 112 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	766,83	0,00	766,83
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,4	10,1	10,5	16,9	58,1	20,9	80,5
Jelka	2,3	4,9	9,1	15,2	68,5	37,6	145,0
Bukev	3,7	9,3	22,2	30,1	34,7	37,8	145,5
Pl. Ist.	3,5	9,3	21,9	30,6	34,7	3,7	14,4
Dr. tr. Ist.	38,2	19,0	0,0	23,7	19,1	0,0	0,0
Meh. Ist.	38,2	19,0	0,0	23,7	19,1	0,0	0,0
Iglavci	3,0	6,8	9,6	15,8	64,8	58,5	225,5
Listavci	3,7	9,3	22,1	30,2	34,7	41,5	159,9
Skupaj	3,3	7,8	14,8	21,8	52,3	100,0	385,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,43	0,52	0,53	0,70	2,03	61,3	4,20
Listavci	0,34	0,40	0,65	0,69	0,57	38,7	2,65
Skupaj	0,77	0,92	1,18	1,39	2,60	100,0	6,85

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 112

Šifra	Gozdni rastišni tipi	Površina	%	PSR
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	435,15	56,7	7,9
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem</i>	5,29	0,7	7,9
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom</i>	258,86	33,8	7,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	2,97	0,4	9,0
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	31,75	4,1	6,3
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše</i>	6,97	0,9	5,6
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše</i>	8,79	1,1	4,1
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	17,05	2,2	6,2
Skupaj RGR 112		766,83	100,0	7,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 112

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 112

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	660,91	86,3	55,62	7,3	18,32	2,4	32,98	4,3	766,83	100,0
Skupaj	660,91	86,3	55,62	7,3	18,32	2,4	32,98	4,3	766,83	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 112

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	3,6	2,4	6,0	2,4	0,5	2,9	6,0	2,9	8,9	2,9
30 - 49 cm	0,5	0,5	1,0	0,2	0,0	0,2	0,7	0,5	1,2	2,3
50 in več cm	0,5	0,2	0,7	0,5	0,0	0,5	1,0	0,2	1,2	4,5
Skupaj	4,6	3,1	7,7	3,1	0,5	3,6	7,7	3,6	11,3	9,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 112

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	69,86	9,1							
Drogovnjak	45,04	5,9	0,19	0,4	100,0	0,0	0,0	0,0	
Debeljak	233,43	30,4	16,33	7,0	91,3	8,7	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	226,44	29,5	142,65	63,0	87,5	10,6	0,0	1,9	
RAZNOMERNO (ps-šp)	175,55	22,9	71,87	40,9	100,0	0,0	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (sk-gnz)	16,51	2,2	1,58	9,6	100,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	766,83	100,0	232,62	30,3					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 112

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh. list.
ha	99,99	10,47	108,23	13,03	0,9
%	43,0	5,0	47,0	6,0	0,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 112

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	98	0,0	51,0	49,0	0,0	0,0
Jelka	180	0,0	65,5	30,6	3,3	0,6
Bukev	258	1,2	42,2	48,4	7,8	0,4
Pl. list.	30	0,0	50,0	36,7	13,3	0,0
Dr. tr. list.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	278	0,0	60,3	37,1	2,2	0,4
Skupaj listavci	289	1,0	42,9	47,1	8,3	0,7
Skupaj	567	0,5	51,5	42,2	5,3	0,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 112

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 112

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	4,7
Veje	6,1
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	11,1

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	51.389	61.067	118,8	82,7
Listavci	22.425	10.840	48,3	14,7
Skupaj	73.814	71.908	97,4	97,4

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 112

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	24,7	28,8	5,6
Jelka	60,3	31,2	13,7
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	13,8	9,7	3,1
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	1,2	6,7	0,3
Dr. tr. lst.	0,0	26,3	0,0
Meh. lst.	0,0	16,1	0,0
Skupaj iglavci	84,9	30,5	19,3
Skupaj listavci	15,1	9,4	3,4
Skupaj	100,0	22,8	22,8

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	25,0	33,3	34,2	22,5	33,3	30,5	79,6
Listavci	19,8	18,6	11,3	6,4	4,6	9,4	14,1
Skupaj	22,6	25,6	20,0	15,7	27,1	22,8	93,7

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 112

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	19,5	43,9	32,3	4,3
2024-2033	20,9	37,6	37,8	3,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 112

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 112

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	41.540	24,0
Listavci	25.567	20,9
Skupaj	67.107	22,7

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 112

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	25,04	25,04
Priprava tal	ha	2,52	2,52
Sadnja	ha	2,52	2,52
Obžetev	ha	0,86	1,58
Nega gošče	ha	112,80	112,80
Nega letvenjaka	ha	73,76	73,76
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,32	7,32
Nega prebiralnega gozda	ha	37,15	37,15
Zaščita s premazom	ha	2,88	7,03
Zaščita z ograjo	m	400,0	400,00
Vzdrževanje vodnih površin	dni	12,0	36,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	637,0	637,00

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

RGR: Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico (boljše lege) 121

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 121 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	234,43	0,00	234,43
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,6	8,4	10,3	15,9	58,8	9,9	34,1
Jelka	6,3	5,8	8,1	16,2	63,6	5,1	17,7
Bukev	7,1	19,5	24,5	27,8	21,1	79,0	272,9
Pl. Ist.	6,3	15,5	25,7	30,7	21,8	6,0	20,6
Dr. tr. Ist.	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	6,5	7,5	9,5	16,0	60,5	15,0	51,8
Listavci	7,1	19,3	24,6	27,8	21,2	85,0	293,5
Skupaj	7,0	17,5	22,3	26,1	27,1	100,0	345,3

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,23	0,14	0,12	0,16	0,42	20,5	1,07
Listavci	0,48	1,06	1,10	1,00	0,50	79,5	4,15
Skupaj	0,71	1,20	1,22	1,16	0,92	100,0	5,22

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 121

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
64112	Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	28,60	12,2	7,9
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,91	0,8	6,3
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-boljše	104,42	44,5	5,6
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	94,76	40,4	4,1
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	4,74	2,0	6,2
	Skupaj RGR 121	234,43	100,0	5,3

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 121

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	221,1	94,3	12,78	5,5	0,56	0,2	0,00	0,0	234,43	100,0
Skupaj gozdovi	221,1	94,3	12,78	5,5	0,56	0,2	0,00	0,0	234,43	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 121

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,1	3,1	6,2	1,5	3,1	4,6	4,6	6,2	10,8	3,4
30 - 49 cm	1,5	1,5	3,0	0,8	1,5	2,3	2,3	3,0	5,3	8,7
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4,6	4,6	9,2	2,3	4,6	6,9	6,9	9,2	16,1	12,1

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 121

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	4,69	2,0							
Drogovnjak	74,21	31,7	0,16	0,2	100,0	0,0	0,0	0,0	
Debeljak	110,51	47,0	7,54	6,8	100,0	0,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	36,69	15,7	20,17	55,0	99,0	1,0	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	8,33	3,6	2,14	25,7	100,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	234,43	100,0	30,01	12,8					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 121

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. Lst.	Meh. Ist.
ha	7,55	1,60	19,01	1,79	0,06
%	25,0	5,0	63,0	6,0	0,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 121

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	15	0,0	6,7	80,0	13,3	0,0
Jelka	8	0,0	12,5	50,0	37,5	0,0
Bukev	178	0,0	44,4	44,9	9,0	1,7
Pl. Ist.	14	0,0	57,1	42,9	0,0	0,0
Skupaj iglavci	23	0,0	8,7	69,6	21,7	0,0
Skupaj listavci	192	0,0	45,3	44,8	8,3	1,6
Skupaj	215	0,0	41,4	47,4	9,8	1,4

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 121

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,0
Veje	1,1
Osutost krošnje	1,8
Skupaj	8,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	1.644	1.775	107,9	14,3
Listavci	10.768	4.272	39,7	34,4
Skupaj	12.412	6.046	48,7	48,7

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 121

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	18,2	27,0	1,5
Jelka	11,1	11,3	0,9
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	69,2	7,0	5,7
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. list.	1,5	2,3	0,1
Dr. tr. list.	0,0	51,0	0,0
Meh. list.	0,0	117,5	0,0
Skupaj iglavci	29,3	17,7	2,4
Skupaj listavci	70,7	6,7	5,8
Skupaj	100,0	8,2	8,2

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,4	26,2	9,8	7,8	26,6	17,7	7,6
Listavci	7,5	8,0	4,1	4,3	16,0	6,7	18,2
Skupaj	6,9	8,2	4,4	4,7	20,6	8,2	25,8

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 121

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	5,5	8,1	80,9	5,5
2024-2033	9,9	5,1	79,0	6,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 121

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	938	7,7
Listavci	5.331	7,7
Skupaj	6.259	7,7

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 121

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,84	2,84
Nega gošče	ha	4,53	4,53
Nega letvenjaka	ha	4,70	4,70
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,20	3,20
Nega prebiralnega gozda	ha	1,47	1,47
Vzdrževanje vodnih površin	dni	3,00	9,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	429,0	429,00

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 407

RGR Dinarsko jelovo bukovje s trp. golšcem – mešani in raznomerni gozdovi (407)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 407 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	249,57	0,00	249,57
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,6	11,4	22,3	13,9	45,8	23,4	83,0
Jelka	1,9	3,8	15,2	15,8	63,3	39,2	138,6
Bukev	3,7	7,6	19,8	41,4	27,5	34,1	120,8
Pl. Ist.	4,1	7,9	19,5	36,0	32,5	3,3	11,6
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,7	6,6	17,9	15,1	56,7	62,6	221,5
Listavci	3,7	7,6	19,8	41,0	27,9	37,4	132,4
Skupaj	3,7	7,0	18,6	24,8	45,9	100,0	354,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,55	0,51	0,97	0,66	1,74	66,9	4,44
Listavci	0,28	0,27	0,48	0,78	0,38	33,1	2,19
Skupaj	0,83	0,78	1,45	1,44	2,12	100,0	6,63

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 407

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
64112	Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	136,72	54,8	7,9
64113	Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšcem	75,72	30,3	7,9
64116	Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	10,85	4,3	7,9
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,79	0,3	9,0
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	25,49	10,2	6,3
Skupaj RGR 407		249,57	100,0	7,7

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 407

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	201,23	80,6	22,39	9,0	14,21	5,7	11,96	4,8	249,57	100,0
Skupaj	201,23	80,6	22,39	9,0	14,21	5,7	11,96	4,8	249,57	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 407

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 407

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,2	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	3,2	0,9
30 - 49 cm	4,8	1,6	6,4	0,8	0,0	0,8	5,6	1,6	7,2	12,2
50 in več cm	1,6	0,0	1,6	0,8	0,0	0,8	2,4	0,0	2,4	8,2
Skupaj	9,6	1,6	11,2	1,6	0,0	1,6	11,2	1,6	12,8	21,3

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 407

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	41,67	16,7						
Drogovnjak	21,29	8,5	0,77	3,6	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	73,96	29,7	7,16	9,7	100,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	68,06	27,3	41,93	61,6	86,9	13,1	0,0	0,0
Raznomerni (ps-šp)	30,54	12,2	9,95	32,6	85,1	14,9	0,0	0,0
Raznomerni (sk-gn)	14,05	5,6	2,92	20,8	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	249,57	100,0	62,73	25,1				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 407

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
ha	23,22	3,51	31,71	4,29
%	37,0	6,0	51,0	7,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 407

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	34	0,0	44,1	44,1	11,8	0,0
Jelka	61	0,0	27,9	57,4	13,1	1,6
Bukev	59	0,0	37,3	52,5	8,5	1,7
Pl. list.	6	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	95	0,0	33,7	52,6	12,6	1,1
Skupaj listavci	65	0,0	43,1	47,7	7,7	1,5
Skupaj	160	0,0	37,5	50,6	10,6	1,3

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 407

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,1
Veje	8,7
Osutost krošnje	0,9
Skupaj	14,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 407**Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407**

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	14.661	36.343	247,9	189,0
Listavci	4.572	4.207	92,0	21,9
Skupaj	19.233	40.550	210,8	210,8

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 407

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	26,6	44,6	9,3
Jelka	63,0	42,4	22,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	9,2	13,0	3,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. list.	1,1	14,1	0,4
Dr. tr. list.	0,1	*** *	0,0
Meh. list.	0,0	551,5	0,0
Skupaj iglavci	89,6	43,0	31,3
Skupaj listavci	10,4	13,3	3,6
Skupaj	100,0	34,9	34,9

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	50,7	25,6	32,9	42,1	47,9	43,0	145,5
Listavci	55,0	41,1	13,5	10,4	8,1	13,3	16,8
Skupaj	51,9	29,1	24,7	31,9	39,3	34,9	162,3

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 407

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	20,8	52,0	24,6	2,6
2024-2033	23,4	39,2	34,1	3,3

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 407

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 407

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	10.192	18,4
Listavci	7.389	22,4
Skupaj	17.581	19,9

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 407

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,55	3,55
Priprava tal	ha	1,24	1,24
Sadnja	ha	1,24	1,24
Obžetev	ha	1,24	4,96
Nega mladja	ha	0,58	0,58
Nega gošče	ha	34,97	34,97
Nega letvenjaka	ha	27,14	27,14
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,05	3,05
Nega prebiralnega gozda	ha	5,09	5,09
Zaščita s premazom	ha	1,37	4,11
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00
Vzdrževanje travinj	ha	12,36	123,60
Vzdrževanje vodnih površin	dni	3,00	9,00

RGR: Dinarsko jelovo bukovi gozdovi s spomladansko torilnico – mešani in raznomerni gozdovi (504)
Preglednica LP: Površina gozdov RGR 504 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	1.121,82	0,00	1.121,82
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,2	7,3	11,6	13,2	64,7	16,2	48,3
Jelka	3,5	5,6	8,4	14,7	67,8	38,1	113,7
Bukev	5,6	8,4	20,4	29,9	35,7	42,8	128,1
Pl. Ist.	5,6	7,8	19,2	30,2	37,2	2,9	8,6
Dr. tr. Ist.	20,4	23,0	38,3	18,3	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	18,2	19,5	35,0	27,3	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,4	6,1	9,4	14,3	66,8	54,2	162,0
Listavci	5,6	8,4	20,3	30,0	35,7	45,8	136,8
Skupaj	4,4	7,1	14,4	21,5	52,6	100,0	298,8

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,35	0,46	0,50	0,55	1,41	59,1	3,27
Listavci	0,38	0,36	0,60	0,62	0,31	40,9	2,27
Skupaj	0,73	0,82	1,10	1,17	1,72	100,0	5,54

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 504

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
64112	Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	987,39	88,0	7,9
64113	Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	2,33	0,2	7,9
64116	Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	51,34	4,6	7,9
64140	Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	26,64	2,4	8,8
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	20,18	1,8	9,0
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	22,93	2,0	6,3
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico-slabše	8,14	0,7	4,1
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	2,87	0,3	6,2
	Skupaj RGR 504	1.121,82	100,0	7,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 504

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 504

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	990,12	88,3	71,13	6,3	41,79	3,7	18,79	1,7	1.121,83	100,0
Skupaj	990,12	88,3	71,13	6,3	41,79	3,7	18,79	1,7	1.121,83	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 504

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	4,6	1,4	6,0	1,6	1,4	3,0	6,2	2,8	9,0	3,0
30 - 49 cm	1,1	0,4	1,5	0,7	0,4	1,1	1,8	0,8	2,6	4,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	5,7	1,8	7,5	2,3	1,8	4,1	8,0	3,6	11,6	7,6

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 504

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	183,03	16,3							
Drogovnjak	93,71	8,4	8,37	8,9	95,8	4,2	0,0	0,0	
Debeljak	231,08	20,6	20,27	8,8	97,2	2,8	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	468,29	41,8	296,20	63,3	95,9	4,1	0,0	0,0	
Raznomerni (ps-šp)	82,39	7,3	34,72	42,1	98,0	2,0	0,0	0,0	
Raznomerni (sk-gz)	63,32	5,6	19,19	30,3	68,4	31,6	0,0	0,0	
Skupaj	1.121,82	100,0	378,75	33,8					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 504

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	104,72	15,60	216,98	39,98	0,14	1,35
%	28,0	4,0	57,0	11,0	0,0	0,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 504

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	78	0,0	39,7	56,4	2,6	1,3
Jelka	186	0,0	75,8	23,7	0,5	0,0
Bukev	298	0,0	48,7	43,3	6,7	1,3
Pl. list.	16	0,0	56,2	43,8	0,0	0,0
Skupaj iglavci	264	0,0	65,2	33,3	1,1	0,4
Skupaj listavci	314	0,0	49,0	43,3	6,4	1,3
Skupaj	578	0,0	56,3	38,8	4,0	0,9

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 504

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 504

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,4
Veje	8,0
Osutost krošnje	1,7
Skupaj	13,1

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	81.535	173.511	212,8	155,1
Listavci	30.316	28.166	92,9	25,2
Skupaj	111.851	201.677	180,3	180,3

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 504

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	13,5	44,5	5,4
Jelka	72,6	52,8	29,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	13,0	17,1	5,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0,9	14,0	0,4
Dr. tr. lst.	0,0	274,8	0,0
Meh. lst.	0,0	186,9	0,0
Skupaj iglavci	86,0	51,3	34,4
Skupaj listavci	14,0	16,9	5,6
Skupaj	100,0	39,9	39,9

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	29,8	25,4	39,7	42,6	57,5	51,3	154,5
Listavci	38,2	24,1	14,3	13,5	16,0	16,9	25,1
Skupaj	34,2	24,7	24,3	29,9	49,7	39,9	179,6

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 504

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2014-2023	12,2	54,7	30,4	2,7
2024-2033	16,2	38,1	42,8	2,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 504

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 504

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	54.956	30,2
Listavci	44.454	29,0
Skupaj	99.410	29,6

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 504

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	15,84	15,84
Priprava tal	ha	5,54	5,54
Sadnja	ha	5,54	5,54
Obžetev	ha	1,05	1,05
Nega gošče	ha	226,14	226,14
Nega letvenjaka	ha	165,07	165,07
Nega ml.drogovnjaka	ha	18,79	18,79
Nega prebiralnega gozda	ha	27,46	27,46
Zaščita s premazom	ha	1,05	1,89
Zaščita z ograjo	m	12.250,00	12.250,00
Vzdrževanje travinj	ha	10,64	106,40
Vzdrževanje vodnih površin	dni	18,00	54,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	326,00	326,00

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Državni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v državnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	2.738,91	199,3	148,0	347,3	4,00	2,43	6,43	22,5	20,1	21,5	116,0
GPN, ukrepi niso dovolj.	317,08	25,2	165,6	190,9	0,60	4,21	4,81	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	11,48	76,0	236,1	312,0	1,79	5,19	6,98	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	3.067,47	180,8	150,1	331,0	3,64	2,62	6,26	22,1	17,7	20,1	106,3

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v državnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	316,31	10,3
Drogovnjak	370,10	12,1
Debeljak	840,85	27,4
Sestoj v obnovi	879,80	28,7
RAZNOMERNO (ps-šp)	447,08	14,6
RAZNOMERNO (sk-gnz)	99,09	3,2
Grmičav gozd	114,24	3,7
Skupaj:	3.067,47	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v državnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	20,3
Jelka	34,3
Bukev	42,2
Pl. lst.	3,2
Dr. tr. lst.	0,0
Meh. lst.	0,0
Iglavci	54,6
Listavci	45,4
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v državnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,2	6,7	10,9	14,7	63,5	54,6	180,8
Listavci	6,9	12,4	21,7	30,2	28,8	45,4	150,1
Skupaj	5,4	9,3	15,8	21,7	47,8	100,0	331,0

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek v državnih gozdovih

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	138.376	24,9
Listavci	88.855	19,3
Skupaj	227.231	22,4

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	47,45	47,45
Priprava tal	ha	12,11	12,11
Sadnja	ha	12,11	12,11
Obžetev	ha	3,20	7,79
Nega mladja	ha	0,66	0,66
Nega gošče	ha	401,23	401,23
Nega letvenjaka	ha	286,79	286,79
Nega ml. drogovnjaka	ha	34,07	34,07
Nega prebiralnega gozda	ha	125,17	125,17
Zaščita s premazom	ha	5,35	13,18
Zaščita z ograjo	m	13.650,00	13.650,00
Vzdrževanje travinj	ha	28,74	287,40
Vzdrževanje vodnih površin	dni	43,00	129,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	2.108,00	2.108,00

Preglednica D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
24001A	13	14	14	13	13	13	13	13
24001B	12	13	13	12	12	12	12	12
24001C	13	14	14	17	17	17	17	17
24001D	14	15	15	16	16	16	16	16
24001E	13	14	14	14	14	14	14	14
24001F	13	14	14	15	15	15	15	15
24002A	14	14	14	12	12	12	12	12
24002B	13	13	13	15	15	15	15	15
24002C	14	14	14	15	15	15	15	15
24002D	14	14	14	15	15	15	15	15
24002E	13	14	14	16	16	16	16	16
24002F	12	13	13	13	13	13	13	13
24003A	16	16	16	19	19	19	19	19
24003B	15	15	15	17	17	17	17	17
24003C	13	14	14	15	15	15	15	15
24003D	15	15	15	17	17	17	17	17
24004A	15	15	15	14	14	14	14	14
24004B	15	15	15	14	14	14	14	14
24004C	14	14	14	14	14	14	14	14
24005A	14	14	14	16	16	16	16	16
24005B	15	15	15	14	14	14	14	14
24005C	13	14	14	13	13	13	13	13
24005D	14	15	15	14	14	14	14	14
24005E	12	13	13	13	13	13	13	13
24006A	13	14	14	18	18	18	18	18
24006B	15	16	16	19	19	19	19	19
24006C	13	13	13	16	16	16	16	16
24007A	13	13	13	12	12	12	12	12
24007B	14	15	15	15	15	15	15	15
24007C	14	14	14	17	17	17	17	17
24007D	14	14	14	14	14	14	14	14
24008A	10	11	11	17	17	17	17	17
24008B	14	15	15	17	17	17	17	17
24008C	13	14	14	13	13	13	13	13
24009A	15	15	15	15	15	15	15	15
24009B	15	15	15	12	12	12	12	12
24010A	13	14	14	13	13	13	13	13
24010B	12	13	13	11	11	11	11	11
24010C	12	13	13	13	13	13	13	13
24011A	12	12	12	15	15	15	15	15
24011B	10	10	10	13	13	13	13	13
24011C	10	11	11	14	14	14	14	14
24011D	10	10	10	14	14	14	14	14
24012A	14	14	14	13	13	13	13	13
24012B	13	13	13	13	13	13	13	13
24012C	15	15	15	14	14	14	14	14
24012D	15	15	15	12	12	12	12	12
24013A	14	14	14	12	12	12	12	12
24013B	15	15	15	14	14	14	14	14
24013C	14	14	14	16	16	16	16	16
24013D	14	14	14	14	14	14	14	14
24014A	14	14	14	16	16	16	16	16
24014B	12	13	13	12	12	12	12	12
24015A	09	09	09	31	31	31	31	31
24015B	09	09	09	31	31	31	31	31
24015C	12	12	12	30	30	30	30	30
24015D	10	10	10	33	33	33	33	33
24015E	09	09	09	30	30	30	30	30
24015F	09	09	09	30	30	30	30	30
24015G	04	04	04	25	25	25	25	25
24016A	12	13	13	13	13	13	13	13

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
24016B	12	12	12	12	12	12	12	12
24016C	12	13	13	13	13	13	13	13
24017A	10	10	10	33	33	33	33	33
24017B	12	12	12	33	33	33	33	33
24017C	10	10	10	28	28	28	28	28
24017D	10	10	10	26	26	26	26	26
24017E	11	11	11	30	30	30	30	30
24017F	08	08	08	29	29	29	29	29
24017G	09	09	09	30	30	30	30	30
24017H	08	08	08	26	26	26	26	26
24018A	11	11	11	12	12	12	12	12
24018B	12	13	13	11	11	11	11	11
24018C	10	10	10	29	29	29	29	29
24018D	07	07	07	25	25	25	25	25
24018E	10	10	10	30	30	30	30	30
24019A	10	11	11	11	11	11	11	11
24019B	13	14	14	11	11	11	11	11
24019C	13	14	14	09	09	09	09	09
24020A	12	13	13	11	11	11	11	11
24020B	12	13	13	11	11	11	11	11
24020C	12	13	13	11	11	11	11	11
24020D	12	12	12	16	16	16	16	16
24020E	13	14	14	13	13	13	13	13
24021A	12	12	12	14	14	14	14	14
24021B	13	14	14	13	13	13	13	13
24022A	16	16	16	18	18	18	18	18
24022B	16	16	16	18	18	18	18	18
24022C	15	15	15	15	15	15	15	15
24023A	13	14	14	15	15	15	15	15
24023B	11	12	12	15	15	15	15	15
24023C	12	13	13	13	13	13	13	13
24023D	13	13	13	12	12	12	12	12
24023E	10	11	11	13	13	13	13	13
24023F	14	14	14	13	13	13	13	13
24023G	14	14	14	13	13	13	13	13
24023H	14	15	15	15	15	15	15	15
24024	12	13	13	15	15	15	15	15
24025A	12	13	13	15	15	15	15	15
24025B	13	14	14	15	15	15	15	15
24025C	13	13	13	11	11	11	11	11
24026A	14	14	14	13	13	13	13	13
24026B	14	15	15	17	17	17	17	17
24026C	15	15	15	18	18	18	18	18
24027A	14	14	14	16	16	16	16	16
24027B	14	14	14	14	14	14	14	14
24028A	13	14	14	15	15	15	15	15
24028B	12	13	13	13	13	13	13	13
24028C	14	14	14	11	11	11	11	11
24029A	14	14	14	12	12	12	12	12
24029B	14	14	14	12	12	12	12	12
24030A	14	14	14	12	12	12	12	12
24030B	15	15	15	12	12	12	12	12
24031A	15	15	15	12	12	12	12	12
24031B	13	13	13	12	12	12	12	12
24032	14	14	14	13	13	13	13	13
24033A	14	15	15	17	17	17	17	17
24033B	14	14	14	16	16	16	16	16
24034A	13	13	13	16	16	16	16	16
24034B	13	13	13	15	15	15	15	15
24035A	14	14	14	16	16	16	16	16
24035B	14	14	14	13	13	13	13	13
24035C	14	14	14	13	13	13	13	13

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
24036A	14	14	14	13	13	13	13	13
24036B	15	15	15	13	13	13	13	13
24036C	14	14	14	14	14	14	14	14
24037A	12	12	12	14	14	14	14	14
24037B	12	12	12	16	16	16	16	16
24037C	12	12	12	13	13	13	13	13
24038A	14	14	14	16	16	16	16	16
24038B	14	15	15	13	13	13	13	13
24039A	15	15	15	16	16	16	16	16
24039B	14	14	14	13	13	13	13	13
24039C	14	14	14	16	16	16	16	16
24039D	14	14	14	16	16	16	16	16
24040A	14	14	14	12	12	12	12	12
24040B	14	14	14	16	16	16	16	16
24040C	12	13	13	15	15	15	15	15
24040D	12	12	12	15	15	15	15	15
24040E	12	12	12	14	14	14	14	14
24040F	14	14	14	15	15	15	15	15
24041A	13	13	13	12	12	12	12	12
24041B	11	11	11	12	12	12	12	12
24041C	11	11	11	14	14	14	14	14
24042A	04	04	04	24	24	24	24	24
24042B	04	04	04	24	24	24	24	24
24043	13	14	14	15	15	15	15	15
24044A	12	13	13	11	11	11	11	11
24044B	11	12	12	11	11	11	11	11
24044C	12	13	13	11	11	11	11	11
24045A	10	10	10	30	30	30	30	30
24045B	12	12	12	30	30	30	30	30
24045C	15	15	15	35	35	35	35	35
24045D	11	11	11	15	15	15	15	15
24045E	12	12	12	16	16	16	16	16
24045F	13	13	13	32	32	32	32	32
24045G	10	10	10	32	32	32	32	32
24045H	04	04	04	24	24	24	24	24
24046A	06	06	06	27	27	27	27	27
24046B	04	04	04	24	24	24	24	24
24046C	06	06	06	26	26	26	26	26
24046D	04	04	04	24	24	24	24	24
24047A	04	04	04	24	24	24	24	24
24047B	04	04	04	24	24	24	24	24
24047C	04	04	04	24	24	24	24	24

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po RGR

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00103	SM	111	0,0934	0,0537	0,0388	0,0309	0,0258	0,0223	0,0197	0,0177	0,0161	0,0148	0,0138	0,0128	0,0120	0,0113
	JE	121	0,0621	0,0538	0,0466	0,0404	0,0350	0,0304	0,0263	0,0228	0,0198	0,0171	0,0149	0,0129	0,0112	0,0097
	OI	121	0,0621	0,0538	0,0466	0,0404	0,0350	0,0304	0,0263	0,0228	0,0198	0,0171	0,0149	0,0129	0,0112	0,0097
	BU	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	HR	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	PL	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	TL	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	ML	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
00112	SM	211	0,1030	0,0571	0,0404	0,0316	0,0262	0,0224	0,0197	0,0175	0,0159	0,0145	0,0134	0,0124	0,0116	0,0109
	JE	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	OI	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	BU	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	HR	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	PL	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	TL	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	ML	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
00121	SM	211	0,1030	0,0571	0,0404	0,0316	0,0262	0,0224	0,0197	0,0175	0,0159	0,0145	0,0134	0,0124	0,0116	0,0109
	JE	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	OI	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	BU	341	0,0245	0,0221	0,0198	0,0178	0,0160	0,0144	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0084	0,0076	0,0068	0,0061
	HR	341	0,0245	0,0221	0,0198	0,0178	0,0160	0,0144	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0084	0,0076	0,0068	0,0061
	PL	341	0,0245	0,0221	0,0198	0,0178	0,0160	0,0144	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0084	0,0076	0,0068	0,0061
	TL	341	0,0245	0,0221	0,0198	0,0178	0,0160	0,0144	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0084	0,0076	0,0068	0,0061
	ML	341	0,0245	0,0221	0,0198	0,0178	0,0160	0,0144	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0084	0,0076	0,0068	0,0061
00407	SM	211	0,1030	0,0571	0,0404	0,0316	0,0262	0,0224	0,0197	0,0175	0,0159	0,0145	0,0134	0,0124	0,0116	0,0109
	JE	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	OI	221	0,0494	0,0393	0,0335	0,0293	0,0261	0,0234	0,0212	0,0193	0,0176	0,0161	0,0147	0,0134	0,0123	0,0112
	BU	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	HR	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	PL	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	TL	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
	ML	241	0,0723	0,0414	0,0299	0,0237	0,0198	0,0171	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0105	0,0098	0,0092	0,0086
00504	SM	311	0,0873	0,0705	0,0569	0,0459	0,0371	0,0300	0,0242	0,0195	0,0158	0,0127	0,0103	0,0083	0,0067	0,0054
	JE	121	0,0621	0,0538	0,0466	0,0404	0,0350	0,0304	0,0263	0,0228	0,0198	0,0171	0,0149	0,0129	0,0112	0,0097
	OI	121	0,0621	0,0538	0,0466	0,0404	0,0350	0,0304	0,0263	0,0228	0,0198	0,0171	0,0149	0,0129	0,0112	0,0097
	BU	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	HR	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	PL	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	TL	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021
	ML	141	0,0568	0,0424	0,0340	0,0281	0,0234	0,0197	0,0165	0,0137	0,0113	0,0091	0,0071	0,0053	0,0037	0,0021

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica: Pregled jam

Evid.št	Objekt naravne vrednote	Status	Zvrst	Lokacija
40.807	Snežnica vrh Snežnika	NVDP	geomorfp	47b
40.937	Brezno na Zgornji Lenčajski cesti	NVDP	geomorfp	18a
40.982	Jama v Tjuri	NVDP	geomorfp	17f
40.985	Špranja za Kalvarijo	NVDP	geomorfp	20d
40.986	Jama za Kalvarijo	NVDP	geomorfp	21b
40.990	Brezno 2 v Praprotni dragi	NVDP	geomorfp	12b
40.991	Jama nad Kujavičem	NVDP	geomorfp	45h
40.992	Jama pri Kujaviču	NVDP	geomorfp	44b
40.998	Špranja v Leskovi dolini	NVDP	geomorfp	01e
41.002	Brezno ob Meželiški cesti	NVDP	geomorfp	05a
41.734	Brezno pod Vratenskimi hribi	NVDP	geomorfp	32
41.736	Bičko brezno 2	NVDP	geomorfp	31a
42.691	Iskano brezno	NVDP	geomorfp	18c
42.693	Brezno s spodmolom v Snežniku	NVDP	geomorfp	18c
43.412	Jama na južnem pobočju Malega Snežnika	NVDP	geomorfp	47a
43.671	Ovčarijino brezno 1	NVDP	geomorfp	36a
43.675	Leskovo brezno 1	NVDP	geomorfp	41b
43.676	Leskovo brezno 2	NVDP	geomorfp	41b
43.677	Leskovo brezno 3	NVDP	geomorfp	41b
43.678	Leskovo brezno 4	NVDP	geomorfp	41b
43.679	Leskovo brezno 5	NVDP	geomorfp	41b
43.680	Leskovo brezno 6	NVDP	geomorfp	41b
43.681	Leskovo brezno 7	NVDP	geomorfp	41b
43.698	Snežni kotel pod Tremi kaliči	NVDP	geomorfp	18e
43.699	Brezence pod Tremi kaliči	NVDP	geomorfp	18c
43.810	Leskovo brezno 9	NVDP	geomorfp	41b
43.811	Leskovo brezno 10	NVDP	geomorfp	41b
43.813	Leskovo brezno 12	NVDP	geomorfp	04a
44.146	Brezno 5 v Koritih	NVDP	geomorfp	04a
44.245	Jelenica	NVDP	geomorfp	27b
44.309	Brezno v oddelku 44/b RLd	NVDP	geomorfp	44b
44.322	Brezno 1 v oddelku 35/a2 RLd	NVDP	geomorfp	35b
44.323	Jama v oddelku 39/a1 RLd	NVDP	geomorfp	39c
44.506	Bičko brezno 1	NVDP	geomorfp	34a
44.507	Bičko brezno 3	NVDP	geomorfp	31a
44.508	Bičko brezno 4	NVDP	geomorfp	34a
44.578	Brezno 1 nad Lepim dolom	NVDP	geomorfp	02f
44.902	Brezno 1 pod Kalvarijo	NVDP	geomorfp	01e
44.903	Brezno 2 pod Kalvarijo	NVDP	geomorfp	21a
45.176	Bičko brezno 5	NVDP	geomorfp	31a
45.177	Bičko brezno 6	NVDP	geomorfp	31a
45.184	Brezno 2 nad Lepim dolom	NVDP	geomorfp	06b
45.283	Brezno 1 pod Mezeliščem	NVDP	geomorfp	11c
45.284	Mezeliško brezno	NVDP	geomorfp	11d
45.285	Brezno 3 pod Kalvarijo	NVDP	geomorfp	01f
45.286	Ovčarijino brezno	NVDP	geomorfp	36a
45.738	Brezno 4 za Kalvarijo	NVDP	geomorfp	01f
45.928	Meander nad Lepim dolom	NVDP	geomorfp	06b
46.183	Brezno z gamsom nad Grčovcem	NVDP	geomorfp	47b
46.448	Brezno nad Holarino	NVDP	geomorfp	42a
46.449	Brezno poleg meandra	NVDP	geomorfp	42b

PRILOGE – ostale priloge

46.450	Meander nad Holarino	NVDP	geomorfp	42b
46.451	Brezno za razpoko nad Holarino	NVDP	geomorfp	42b
46.654	Felajeva luknja 1	NVDP	geomorfp	25c
46.718	Hladilnik	NVDP	geomorfp	42b
46.722	Brezno z mostičkom	NVDP	geomorfp	16c
46.723	Brezno pod Tjuro	NVDP	geomorfp	17e
46.724	Mokro brezno	NVDP	geomorfp	17h
46.725	Brezno pod taborom	NVDP	geomorfp	15g
46.726	Brezno v prepadu	NVDP	geomorfp	42a
46.815	Gašperjeva mala ledenica	NVDP	geomorfp	17e
47.456	Mala ledenica v Novi Kračini	NVDP	geomorfp	46c
47.457	Velika ledenica v Novi Kračini	NVDP	geomorfp	46c
47.458	Šaht v Novi Kračini	NVDP	geomorfp	46c
47.459	Kopana luknja	NVDP	geomorfp	46d
47.460	Luknja v steni	NVDP	geomorfp	45h
47.594	Brezno pod Snežno jamo	NVDP	geomorfp	14a
47.859	Brezno AAA	NVDP	geomorfp	15e
47.952	Snežna jama (Snežnik)	NVDP	geomorfp	14a
48.765	Prepad Benedikta 16.	NVDP	geomorfp	18d
48.846	Medvedovo brezno nad Grčovcem	NVDP	geomorfp	47b
48.873	Brezno pod tremi kaliči	NVDP	geomorfp	18e
48.880	Mušji spodmol	NVDP	geomorfp	18e
48.881	Brezno slovenske književnosti	NVDP	geomorfp	17d
49.320	Brezno pri Krstnem breznu	NVDP	geomorfp	44a
49.994	Brezno v Lepem dolu	NVDP	geomorfp	3b
50.011	Žalcevo brezno	NVDP	geomorfp	18e
50.012	Pretočni spodmol	NVDP	geomorfp	18e
50.013	Bunker pod obračališčem	NVDP	geomorfp	18a
50.539	ASVF 003	NVDP	geomorfp	46c
50.570	Luknja v Novi Kračini	NVDP	geomorfp	46b
51.005	Kujaviško brezno 1	NVDP	geomorfp	44b
51.006	Kujaviško brezno 2	NVDP	geomorfp	44c
51.013	Kujaviško brezno 9	NVDP	geomorfp	44a
51.014	Kujaviško brezno 10	NVDP	geomorfp	44a
51.015	Kujaviško brezno 11	NVDP	geomorfp	44a
51.016	Kujaviško brezno 12	NVDP	geomorfp	44b
51.017	Kujaviško brezno 13	NVDP	geomorfp	44a
51.018	Kujaviško brezno 14	NVDP	geomorfp	44b
51.025	Brezno nad udorom	NVDP	geomorfp	47c
51.877	Modrc Francijeve medvedke	NVDP	geomorfp	42a
52.024	Brezence za Tjuro	NVDP	geomorfp	18d
52.027	Brezno 3 nad Lepim dolom	NVDP	geomorfp	7b
52.035	Brezno pod Gašperjevo cesto	NVDP	geomorfp	17b
52.051	Jama pod Malim Vavkovcem	NVDP	geomorfp	5c
52.074	Mala jama za Tjuro	NVDP	geomorfp	18d
52.094	Velika jama za Tjuro	NVDP	geomorfp	18d
52.221	Brezno nad Mašunsko požganino	NVDP	geomorfp	23e
52.250	Hlapšje brezno	NVDP	geomorfp	29a
52.285	Brezno S	NVDP	geomorfp	40c
52.294	Šušmica	NVDP	geomorfp	34b
52.484	Brezno na Snežniških podih	NVDP	geomorfp	47b
52.491	Felajeva luknja 2	NVDP	geomorfp	25a
52.498	Jama na Snežniških podih	NVDP	geomorfp	47b

PRILOGE – ostale priloge

52.512	Kotel pri Novi Kračini	NVDP	geomorfp	46d
52.528	Spodmol na Snežniških podih	NVDP	geomorfp	47b
52.721	Brezno prvomajskega čmrlja	NVDP	geomorfp	33a
52.775	Melišje brezno 1	NVDP	geomorfp	13d
52.776	Melišje brezno 2	NVDP	geomorfp	13d
53.035	Brezno pri Jurjevi cesti	NVDP	geomorfp	4c
54.534	Čmok	NVDP	geomorfp	42b

Vse jame imajo številko režima vstopa 3 – odprta jama s prostim vstopom

PRILOGA II